TEISIPÄEV, 5. MAI 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Martine ROURE

Asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.05)

- 2. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)
- 3. Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused, eraelu puutumatuse kaitse ja tarbijakaitse Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo Sagedusalad, mis reserveeritakse liikuva kärgside jaoks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühine arutelu järgmise üle:

- soovitus teisele lugemisele (A6-0257/2009) siseturu ja tarbijakaitse komisjoni poolt nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis muudab direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude puhul, direktiivi 2002/58/EÜ isikuandmete töötlemise ja eraelu puutumatuse kaitse kohta elektroonilise side sektoris ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseseaduse jõustamise eest vastutavate riigisiseste asutuste vahelise koostöö kohta (16497/1/2008 C6-0068/2009 2007/0248(COD)) (raportöör: härra Harbour),
- soovitus teisele lugemisele (A6-0272/2009) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni poolt nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga vastu võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis muudab direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta ((16496/1/2008 C6-0066/2009 2007/0247(COD)) (raportöör: proua Trautmann),
- soovitus teisele lugemisele (A6-0271/2009) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni poolt nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga vastu võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet (16498/1/2008 C6-0067/2009 2007/0249(COD)) (raportöör: proua del Castillo Vera), ning
- proua Pleguezuelos Aguilari raport (A6-0276/2009) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 87/372/EMÜ sagedusalade kohta, mis reserveeritakse üleeuroopalise üldkasutatava digitaalse maismaa liikuva kärgside kooskõlastatud kasutuselevõtmiseks ühenduses (COM(2008)0762 C6-0452/2008 2008/0214(COD)).

Malcolm Harbour, *raportöör*. – Proua juhataja, mul on hea meel täna hommikul avada see väga tähtis arutelu ja kutsuda kolleege üles toetama meile esitatud telekommunikatsioonipaketi reformi.

Rõhutan, et see on reform. Nagu te kuulsite, on neli raportööri teinud tööd selle erinevate osade kallal. Paketi põhireformi osas tahan avaldada tänu oma kolleegidele Catherine Trautmannile ja Pilar del Castillo Verale, sest tegime selle paketi koostamisel tihedat koostööd.

See on tähtis reform, sest olemasolev pakett, mille kallal kolleegidega aastatel 2001 ja 2002 tööd tegin, on Euroopa majanduse jaoks väga hästi toiminud. Meil on õitsev ja dünaamiline kommunikatsioonisektor ja aktiivsed tarbijad turul. Ent see reform moderniseerib seda ja minu kolleegid selgitavad valdkondi, mille osas nad tööd tahavad teha. Kõige tähtsam on see, et see teeb paketi järgmiseks aastakümneks vankumatuks. Teises lugemises on parlament teinud olulisi täiustusi.

Tahaksin meie kolme nimel avaldada tänu eesistujariik Prantsusmaale, et see meid novembris ühisele seisukohale tõi, võimaldades meil täna selle ametiaja viimase istungil teile selle täiustatud paketi esitada, sest Euroopa tarbijatele ja majandusele on väga tähtis, et annaksime sellele homsel hääletusel kõlava heakskiidu.

Nagu alati keerukate teemade puhul, olen saanud suurt toetust oma variraportööride rühmalt – Bernadette Vergnaud'lt, Cristian Buşoilt and Heide Rühlelt. Tahan tänada ka kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni töörühma, mida juhtis Alexander Alvaro, sest tähtis osa minu reformidest hõlmab e-privaatsuse direktiivi, millega nad tegelenud on.

Mulle täna hommikul antud nelja minuti jooksul ei ole mul aega põhjalikumalt ette võtta kõiki punkte ja täiustusi, mida teinud oleme. Nende kohta antakse hiljem piisavalt teavet. Tahan lihtsalt anda teile aimu sellest, mida saavutanud oleme ja mida otsime.

Selles direktiivis oleme oluliselt täiendanud tarbijate ja kasutajate õigusi elektroonilises ruumis. Tarbijatel peab olema õigus pakutavaid kommunikatsioonitehnoloogiaid valida ja selleks on neil õigus teavet saada. Neil on õigus õiglastele lepingutingimustele, mis ei seo neid pikkadeks perioodideks konkreetsete teenusepakkujatega. Neil on õigus kvaliteetsetele hädaabiteenustele, juurdepääsule sotsiaalteabesüsteemidele Internetis ning telefonsidele. Eelkõige on neil õigus oma andmete ja elektroonilise side ruumi kaitsele. Kuuleme selle kohta hiljem rohkem. Peame ka volitama reguleerijaid tagama, et need õigused korralikult edasi antaks. Kõik see on hõlmatud sellesse ettepanekusse.

Minu meelest on väga tähtis rõhutada, et see on võimaldav ja volitav ettepanek. See ei ole ettepanek, mis kuidagi piiraks inimeste õigusi Internetis või teenuseid üldse. Tahame anda tarbijatele õiguse valikuid teha ja see ongi see, mis teenused avab.

Tahan oma esimese kõne kokku võtta, öeldes järgmist: selle ettepaneku kallal on töötanud väga paljud inimesed ja meil on kasutada olnud väga suured ressursid. Tahan eriti ära mainida Peter Traungi siseturu- ja tarbijakaitse komisjonist, Luca Vusaggiot, meie õigusalast nõunikku, ning Lindsay Gilbertit meie fraktsioonist, kes on kõik teinud tihedat koostööd minu assistendi Sheena Gooroochurniga. Meid on palju toetanud komisjon, Peter Rodford, volinik ise ja tema meeskond ning ka Eva Veivo poolt juhitud nõukogu sekretariaat. Mainin seda, kuna arvan, et paljud inimesed väljaspool ei hooma meie põhjalikkust ja pühendumist nende keerukate tekstide esitamisel. Ootan huviga homme sellele teie toetust, sest see on meie kõigi tulevikule väga oluline.

Catherine Trautmann, *raportöör*. – (*FR*) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, homme hääletame telekommunikatsiooni paketi üle, viimase etapi üle, mis tähistab kuudepikkuse töö ja läbirääkimiste lõppu jõudmaks sellele kompromissile, millele jõuti pärast suuri nägelemisi nõukoguga kontekstis, kus kolm institutsiooni alustasid väga erinevatest kohtadest.

Kõigepealt tahan siiralt tänada proua del Castillo Verat, härra Harbourit, proua Pleguezuelos Aguilari, variraportööre, poliitilisi fraktsioone, komisjonide ja nende sekretariaatide juhatajaid, nõukogu eesistujat ja Euroopa Komisjoni nende väsimatu töö eest kõigil nendel pikkadel kuudel, ning tänan ka kõiki neid kaasliikmeid, kes mind usaldasid ja toetasid.

See pakett toob kaasa mitmeid eeliseid. Need on tarbijatele tähtsad, sest pakuvad paremaid teenuseid õiglasemate hindadega. Telekommunikatsiooni iseloomustabki selle mõju igapäevaelule ja see mängib nähtavat sotsiaalset rolli arengu- ja kasvuvahendina.

Ainuüksi telekommunikatsioonisektor pakub üle 3,5 miljoni töökoha ja moodustab järjest suurema osa Euroopa majandusest – peaaegu 3,5%. Hästi reguleeritud konkurents võimaldab leida tasakaalu vanade ja uute operaatorite vahel ning tagab sektoris märkimisväärse kasvu tänu õiguskindlusele, mis omakorda soodustab investeeringuid.

Seega olemegi kolmandas läbirääkimiste voorus võidelnud koos minu kaasraportööride ja meie variraportööridega, et koostada regulatiivne raamistik, mis kõigile kasu toob. Tööstuse, teadusuuringute ja energiakomisjon kinnitas aprillis eelviimase etapi õigusloomeprotsessis, võttes väga suure häälteenamusega vastu üldise kompromissi minu raporti osas ja proua del Castillo Vera raporti osas.

Oleme pannud aluse tugevale kompromissile, mis loodetavasti saab – koos härra Harbouri ja proua Pleguezuelos Aguilari raportitega – homsel hääletusel teie täieliku toetuse.

Tahaksin tulla tagasi ka muudatusettepaneku 138/46 juurde ja teha selgeks tähenduse ja ulatuse parlamendi ja nõukogu kokkulepet toetava teksti ehk "viimase võimaluse kompromissi" taga. Alates hääletusest selle

muudatusettepaneku üle esimesel lugemisel jätkas nõukogu selle otsest tagasilükkamist, arvates selle välja ühisest seisukohast ja keeldudes seda mainimast preambulites või artiklites.

Euroopa Parlament on üles näidanud pühendumist sellele muudatusettepanekule, hõlmates kompromissi muudatusettepaneku 46 elemente: vabaduste kaitse, õigus kohtuotsusele ja õigus kohtu poole pöörduda – väljend, mis on kõige rohkem kooskõlas kohtuvõimu omaga – ja on sisse toonud kaks täiendavat sätet Interneti-kasutajatele: Interneti tähtsa rolli kinnitamine põhiõiguste ja -vabaduste rakendamisel koos konkreetse viitega Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile.

Muudatusettepaneku sätet ja mõtet on seega austatud ja laiendatud kasutajate heaks ning selle muudatusettepaneku tagasilükkamist liikmesriikide poolt põhjusel, et Euroopa Parlament ei saa rakendada muudatust oma sisemises kohtukorralduses – mida oleks tarvis selle muudatusettepaneku rakendamiseks –, on seega saadud vältida.

Selle koht artiklis 1, mis käsitleb ulatust ja eesmärke, teeb selle ettepaneku põhimõtteks, mis kehtib kõigile paketi direktiividele, eriti seoses juurdepääsu ja teenustega. Seega korrigeerib see juriidilist nõrkust, mis tuleneb muudatusettepaneku 46 sidumisest riiklike reguleerijate ülesandeid määratleva artikliga 8.

Daamid ja härrad, meie ees on valik: toetada muudatusettepanekut 46 sellisena, nagu see on, ja saata terve telekommunikatsioonipakett tagasi lepitustoiminguks, mis avab uuesti arutelu kõigi läbirääkimiste ajal leitud punktide üle ning viib selle tagasilükkamiseni liikmesriikide poolt muudatusettepanekule osutatava võimsa vastuseisu tõttu, või toetada muudatusettepaneku 46 uut sõnastust, mis tagab põhiõigustest kinnipidamise, kinnitades seda, mille parlament Lambrinidise raporti üle hääletamise ajal vastu võttis.

Lisaksin, et artikli 1 punkti 3 lõike a ja selle preambuli olemasolu tuleb arvesse võtta direktiivi ülevõtmisel, ning et need võimaldavad parlamendil hiljem seadusi koostada.

Olles selle võimatu valiku ees, kutsun teid üles, daamid ja härrad, mõtlema meie töö tulevikule parlamendi järgmise ametiaja jooksul, mis muuhulgas keskendub ka universaalteenusele, ent ka sisule ja intellektuaalsele varale, nii et seega kutsun teid üles uut ettepanekut toetama, et viia töötajate, artistide ja Interneti-kasutajate õigused võrdsele tasandile.

Pilar del Castillo Vera, *raportöör.* – (*ES*) Proua juhataja, tahaksin alustada nagu raportöörid Catherine Trautmann ja Malcolm Harbourgi, tänades neid kõigepealt erakordse võimaluse eest töötada selle telekommunikatsiooniturgude Euroopa määruse reformimise kallal, sest minu arvates ja parlamendi veel piiratud kogemuste najal on see olnud koostöö mudeliks erinevate fraktsioonide erinevate liikmete vahel. Nii et tänan teid väga.

Loomulikult tahaksin tänada kõiki, kes oma panuse andsid: variraportöörid ja eriti tööstuse, teadusuuringute ja energiakomisjoni sekretariaat, mis minu arvates mängis sellesse punkti jõudmisel otsustavat rolli; tahaksin tänada ka volinikku ja komisjoni kõigi keerukate kolmepoolsete läbirääkimiste hõlbustamise eest.

Samuti tahan rõhutada eesistujariik Tšehhi poolt tehtud pingutusi alates esimestest vankuvatest etappidest kuni siiamaani, mille jooksul Tšehhi on nõukogus üles näidanud tõelist juhirolli. Tahaksin avaldada erilist tänu nende pingutuste eest.

Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, see on sellise määruse reform, mis mõjutab tähtsat osa Euroopa tulevikust: võtit kodanike heaoluni ja võtit praegusest Euroopas ja mujal valitsevast majanduskriisist väljatulekuks, ent praegu räägime Euroopa Liidust.

Kui on olemas üks tööstus, mis saab meile tõesti anda kriisist väljatulekuks vajaliku katalüsaatori ja tõuke, siis on see just infotehnoloogia ja kommunikatsioon ehk elektrooniline kommunikatsioon ja telekommunikatsioon. Seetõttu ongi nii tähis, et sellele kokkuleppele jõudsime, sest see võimaldab meil edasi liikuda lähenemisega, mida ma pean väga oluliseks: avatud perspektiivi hoidmine, tulevikule orienteeritus, protektsionismi kõrvaleheitmine ja selle asemel konkurentsi ja konkurentsivõime edendamine, ning selle sektori roll on selle jaoks vajalik.

Seoses paketiga – erinevate raportite mitmeid aspekte on juba mainitud – tahaksin selle raporti raportöörina lihtsalt mainida, et uue Euroopa reguleerijate organi loomine elektronside sektoris on tähtis meede tagamaks, et homme uue määrusega vastuvõetavaid eeskirju kohaldatakse ühtlaselt kogu Liidus, ja et tegelikult võimaldab ühtlustamine luua ja arendada tõelist siseturgu koos sisemise konkurentsiga, sest see on parim viis tagamaks tarbijatele kasu ja tagamaks, et Euroopa tarbijatel on võimalik kasutada parimaid teenuseid parima hinnaga.

Just konkurents, mitte miski muu, tagab selle lõpptulemuse ja selle kasu tarbijatele ja meie majandustele. Nii et öelgem "Ei!" kõigile protektsionismi vormidele ja "Jah!" avatusele ja konkurentsile; valdkond, mis seda kõige paremini tagada saab, on tõepoolest elektronside valdkond ja telekommunikatsiooniturud. Seega on meil põhjust tähistamiseks.

Francisca Pleguezuelos Aguilar, *raportöör.* – (*ES*) Proua juhataja, nagu teised on teinud, tahan ka mina pöörduda oma kaasliikmete ja voliniku poole, et tänada neid tehtud töö eest, mille puhul minu arvates ennast täna õnnitleda võime.

Samuti tahan avaldada tänu tingimusteta toetuse eest, mida GSMi direktiivi raportöörina saanud olen, eriti variraportööridele, kes minuga koos tööd teinud on, ja volinik Redingule paindlikkuse eest kogu protsessis seoses parlamendile meie nõutud rolli tagasiandmisega, milleks on raadiospektri kasutamise strateegilises planeerimises osalemine. Samuti tänan loomulikult ka eesistujariik Tšehhit, mis näitas üles suurt otsustusekindlust selle direktiivi vastuvõtmise suhtes koos ülejäänud paketiga enne parlamendi tööaja lõppu.

GSMi direktiivi raportöörina usun, et oleme leidnud õige lõpplahenduse, asetades spektri strateegilise planeerimise raadiospektripoliitika tulevaste mitmeaastaste programmide raames ühenduse tasemele ja sidudes selle raamidirektiiviga. See on õige otsus, sest sellega tunnistame, et spekter kui haruldane avalik vara vajab uute võrkude – traadita ja fiiberoptiliste võrkude – arendamisel seaduslikku reguleerimist ja ka strateegilist planeerimist, sest need, nagu me kõik nõustunud oleme, on tulevik, tulevik, kus peame operaatoritele pakkuma õiguskaitset, et nad investeeriksid ja meie taastaksime juhtimisvõime, mida Euroopa Liit kord üles näitas.

Tahan rõhutada fakti, et on samuti väga tähtis, et lõime selle üldraamistiku sees võrgule tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtte, sest arvestades, et see oli erand sellele põhimõttele, oleme parlamendi tegevusi sellises olukorras kahekordselt seaduslikuks tunnistamas.

Selles kontekstis tundub see direktiiv mulle olevat hea näide spektri haldamisele suurema paindlikkuse andmisest, nagu selle telekommunikatsioonipaketi reformimine kavatsebki teha.

Me ei tohi unustada – ja tahaksin seda rõhutada, nagu mõned minu kaasliikmedki teinud on –, et Euroopa Liidus tekitavad raadiospektriga seotud teenused umbes 300 miljardi eurose käibe ehk 1,2% ühenduse sisemajanduse kogutoodangust.

Seega on selle haruldase avaliku ressursi haldamise optimeerimine kindlasti väga kasulik, eriti praeguse majanduskriisi ajal, ning aitab kindlasti meil ka kriisist välja tulla. Arvan, et see on ettevõtetele hea investeerimisvõimalus uute teenuste arendamiseks, mis saavad uuesti nõudluse tekitada ja aidata ka parandada meie kodanike avalikke teenuseid.

Et olla kindel, võimaldab Euroopa Liidu tõhus spektripoliitika meil lõigata sellest allikast suurimat sotsiaalset ja majanduslikku kasu, mida me tahame teha nii tasuvalt kui võimalik; see pakub ka teenusepakkujatele parimaid ärivõimalusi.

Ei ole kahtlustki, et arvukamad ja paremad teenused tarbijatele on meie kõigi huvides, ning selle nimel me lõppeks ju seadusi koostamegi, ning et pakkuda kodanikele paremaid avalikke teenuseid. Teiste sõnadega tahame teha koostööd, et Euroopa kodanikke sotsiaalselt ja territoriaalselt paremini kaasata.

Daamid ja härrad, arvan, et võime end täna õnnitleda selle telekommunikatsioonitööstuse jaoks väga tähtsa töö lõpetamise eest; see on sektor, mis 2008. aastal jätkas tegelikku kasvu kiirusega 1,3%, samal ajal kui üldine sisemajanduse kogutoodang kasvas vaid 1%. Kutsun teid kõiki üles homme meie tööd toetama, et saaksime lõpuks seda õiguslikku raamistikku rakendada.

Viviane Reding, *komisjoni liige.* – Proua juhataja, see oli tõeline näide koostööst siin esindatud erinevate parteide, variraportööride, raportööride, eesistujariik Tšehhi ja kõigi meie kaasosaliste vahel, ning õnnitlen neid suurepärase töö eest.

See suurepärane töö on tulemus kokkuleppele, mis täna laual on, pärast seda, kui komisjon paketi 2007. aastal esitas. Tulemused hõlmavad uusi tarbijaõigusi, näiteks õigust telefonioperaatoreid ühe tööpäeva jooksul vahetada, Euroopa telekommunikatsiooniameti loomist, rohkem üksteisest sõltuvust riiklikele telekommunikatsiooni reguleerijatele, meetmeid tagamaks, et eurooplased saavad liituda kiire Interneti-ühendusega, raadiospektri avamist uute traadita teenuste kasutamiseks, uut funktsionaalse eraldatuse instrumenti konkurentsi võimendamiseks ja tarbijate valikute laiendamiseks, selget konkurentsi pooldavat eeskirja investeerimiseks kiiretesse lairibavõrkudesse, paremaid õigusi ja uusi garantiisid tarbijatele, andmete

puutumatuse rikkumisega tegelemise mehhanisme ja nii edasi. Need on väga tähtsad uued meetmed sektori jaoks, mis on väärt üle 300 miljardi euro ja millel on Euroopas juhtiv roll mobiiltelefonide ja kiire Interneti osas

Tahaksin rõhutada, et kui parlament hääletab selle paketi poolt, tuleb see riikide seadustesse sisse viia aastaks 2010 ning uus telekommunikatsiooniamet luuakse selleks suveks. Euroopa Parlamendi hääletus on väga hea uudis tarbijatele kogu Euroopas. Rändlusega oleme andnud ravi sümptomile, mis tuleneb ühtse Euroopa telekommunikatsioonituru puudumisest. Nüüd tungib reform probleemi tuumani; see sillutab teed tõeliselt ühtse telekommunikatsioonioperaatorite ja tarbijate turule. See on meie tööstuse jaoks väga oluline.

Õigusloomega seotud tekst esitab kindla õigusraamistiku, mis toetab investeeringuid ja innovatsiooni ning annab regulatiivse järjepidevuse, mida tööstusel tulevikuks äristrateegiate planeerimisel tarvis on. See on majanduslikult segasel ajal väga tähtis, sest peame siin praegu maksimumini viima selle sektori panuse majanduse üldisesse tootlikkusse ja kasvu. Pean väga selgelt ära ütlema, et parlament ei ole selle väljakutse juures oma vastutustest kõrvale hiilinud.

Majandus on väga tähtis ka tarbijatele. Seega tahan lihtsalt öelda, et juurdepääs hädaabiteenustele, vähem tõkked operaatorite vahetamisele ühe päeva jooksul, privaatsus seoses isikuandmetega – kõik need on lahenduse leidnud.

Kiidan heaks parlamendipoolse eeskirjade tugevdamise seoses küpsiste ja sarnaste vahendite kasutamisega. Interneti-kasutajad on nüüd paremini teavitatud sellest, mis nende isikuandmetega juhtub, ja neil on ka kergem oma isikuandmeid praktikas hallata. Tervitan isikuandmete puutumatuse rikkumisest kohustusliku teavitamise heakskiitmist. See on esimene taoline kohustus, mida on Euroopa tasandil kehtestatud.

Tervitan ka – ja parlament on seda alati toetanud – fakti, et puuetega inimesed saavad nüüd tugevama positsiooni. Kõige enam kiidan heaks selle, et tarbijad saavad nüüd õiguse garantiidele seoses privaatsuse, sõnavabaduse ja teabele juurdepääsu vabadusega. Kõik see kokku – kas ühtlustusmeetmete vastuvõtmise või riiklike reguleerijate valitud vahendite parema jälgimise kaudu – tagab siseturul suurema ühtluse ja aitab uut ametit, mis hakkab selles protsessis suurt rolli mängima, tuues kokku eriteadmised ja 27 riikliku reguleerija kogemused ning lõhkudes viimased takistused tõeliselt piirideta Euroopa teelt.

Mul on väga hea meel, et parlamendil on olnud tähtis osa mitmeaastaste spektripoliitika programmide rolli võimendamisel, mis komisjoni poolt esitatakse, ning parlamendil on selles esimest korda sõnaõigus. Sellel põhjusel muudame enne parema õigusloome direktiivi jõustumist komisjoni otsuseid raadiospektripoliitika töörühma kohta, et võimaldada sellel poliitilisel töörühmal otse nõukogule ja parlamendile raporteerida.

Tänan parlamenti ka toetuse eest tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtetele ning nõusolekule võimaluseks ühtlustada sagedusalad, kui saab kaubelda kasutusõigustega. Kõik see on tähtis järgmise põlvkonna võrkudesse investeerimise ja investeerimistulu jaoks, võttes arvesse ka seotud riske. See on väga tähtis ka komisjoni juhendamiseks, kui see tuleb välja täpsemate regulatiivsete suunistega järgmise põlvkonna juurdepääsu osas.

Vastuseks parlamendiliikmete poolt tõstatatud punktidele pean tegema kaks avaldust. Esimene selgitab, et komisjon soodustab laialdast arutelu universaalteenuse ulatuse üle ja esitab varajased ettepanekud vastavalt vajadusele. Teine teatab, et komisjon alustab viivitamatult tööd, et laialdaselt nõu pidada ja teha ettepanekuid seoses andmete puutumatuse rikkumisest teavitamise nõuete laiendamisega teistele valdkondadele.

Teine esitatud document on GSMi direktiiv. Siin saab komisjon täielikult toetada muudatusi, mis on suunatud muutva direktiiviga kaetavate sagedusalade selgitamisele. Tahan lihtsalt rõhutada, et juba ainuüksi see direktiiv viib mobiilside sektoris 1,6 miljardi suuruse kärpeni, mis näitab väga selgelt, et parlament suudab esitada otsuste tasakaalu – otsused majanduse heaks, otsused tööstuse heaks, otsused tarbijate heaks. Kõik see kokku on Euroopa huvides väga hea pakett.

Komisjoni deklaratsioon

- universaalteenuse kohta (preambuli 3 punkt a)

Komisjon võtab arvesse preambuli 3 punkti a teksti, mille osas Euroopa Parlament ja nõukogu kokku leppisid.

Komisjon soovib selles kontekstis kinnitada, et vastavalt 2008. aasta 25. septembri teatisele COM(2008) 572 elektroonilise sidevõrkude ja -teenuste valdkonna universaalteenuse ulatuse kohta edendab see 2009. aasta jooksul laialdast Euroopa Liidu tasandil arutelu, mis uurib suurt valikut alternatiivseid lähenemisi ja võimaldab huvitatud osapooltel oma vaateid väljendada.

Komisjon võtab arutelu kokku Euroopa Parlamendile ja nõukogule suunatud teatises ning esitab vastavalt vajadusele universaalteenuse direktiiviga seotud ettepanekud 2010. aasta 1. maiks.

- andmete puutumatuse rikkumisest teavitamise kohta (artikli 2 punkt h ja artikli 4 punkt 3 – e-privaatsuse direktiiv)

Elektroonilist sidet reguleeriva raamistiku reformimine kehtetab Euroopa Liidu andmekaitse- ja privaatsuseeskirjadele uue põhimõtte: elektronsideteenuste ja -võrkude pakkujate poolt isikuandmete puutumatuse rikkumisest kohustuslikus korras teavitamise. See on tähtis samm suurema turvalisuse ja privaatsuskaitse suunas, kuigi selles etapis piirdub see vaid elektronside valdkonnaga.

Komisjon võtab arvesse Euroopa Parlamendi soovi, et kohustus isikuandmete puutumatuse rikkumisest teavitada ei tohiks piirneda vaid elektronside valdkonnaga, vaid võiks kehtida ka sellistele üksustele nagu teabeühiskonna teenuste pakkujad. Selline lähenemine oleks täielikult kooskõlas üldise avaliku poliitilise eesmärgiga parandada Euroopa Liidu kodanike isikuandmete kaitset ning nende võimet tegutseda, kui selliseid andmeid ohustatakse.

Selles kontekstis soovib komisjon kinnitada oma arvamust, mida deklareeriti reguleeriva raamistiku reformimise üle peetud läbirääkimistel, et avalike elektronsideteenuste pakkujate kohustus teavitada isikuandmete puutumatuse rikkumisest võimaldab laiendada arutelu üldiselt kohaldatavatele rikkumistest teavitamise nõuetele.

Komisjon alustab seega viivitamatult vastavaid ettevalmistusi, kaasa arvatud huvigruppidega nõupidamist aastaks 2011 eesmärgiga esitada selles valdkonnas ettepanekud vastavalt vajadusele. Lisaks sellele peab komisjon nõu artikli 29 töörühma ja Euroopa andmekaitseinspektoriga seoses direktiivis 2002/58/EÜ käsitletud andmete puutumatuse rikkumisest teavitamise eeskirjade kohaldamise võimalusega teistes valdkondades, hoolimata sellest, millise valdkonna või andmeliigiga on tegu.

Angelika Niebler, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, ka mina tahaksin alustada, tänades kõigepealt kõiki neid, kes aitasid kaasa rahuldava kompromissi saavutamisele telekommunikatsioonipaketi osas. Kõigepealt tänan parlamenti: eelkõige raportööre, minu kaasliikmeid härra Harbourit, proua Castillo Verat ja proua Trautmanni ning loomulikult ka proua Pleguezuelos Aguilari. Volinik, tänan teid väga suurepärase koostöö eest komisjoniga. Te olite kolmepoolsete läbirääkimiste ajal tihti kohal. See on hea märk. Olete koos eesistujariik Tšehhiga väga konstruktiivselt kaasa aidanud lõpuks kompromissi leidmisele.

See kompromiss on hea ja loodan väga, et homse hääletuse ajal leiab see laialdase heakskiidu. Nagu juba mainitud, on terve telekommunikatsioonisektor üks kõige tõhusamaid Euroopa majanduse valdkondi ning keset praegust rahandus- ja majanduskriisi on eriti tähtis luua üldised tingimused, et see Euroopa töömootor jälle tööle hakkaks. Telekommunikatsioonitööstusega on seotud paljud töökohad ja vastu võetava õigusraamistikuga oleme loonud tingimused selles sektoris hea arengu jätkamiseks.

Miks on telekommunikatsioonipakett nii tähtis? Tahaksin välja tuua selle, mis minu arvates on kõige tähtsam. Vajame kiiret Interneti-ühendust kogu Euroopas, ja mitte ainult linnades, vaid ka maapiirkondades. "Meie" all mõtlen noori inimesi, kes suhtlevad inimestega üle kogu maailma. "Meie" all mõtlen meie ettevõtteid, mis tegutsevad globaalselt ja on loodud rahvusvaheliselt, ning loomulikult ka meie ametivõime ja juhtkondi. Mida telekommunikatsioonipakett selles suhtes saavutab? See loob vajaliku õigusraamistiku, nii et ettevõtted saavad investeerida lairibavõrgustike laiendamisse üle kogu riigi. Selle paketiga ja sellesse hõlmatud investeeringute kaitsega oleme loonud sisukad motiivid, ent samal ajal oleme selle määruse nõuete kaudu taganud, et uusi turgusid ei ühendata kokku. Uute võrkude loomisega seotud ohud on rahuldavalt ja õiglaselt laiali jaotatud.

Mida telekommunikatsioonipakett veel reguleerib? Esiteks sagedusalade tõhusat kasutamist – see on tähtis ka lairibaülekande riiklikuks arendamiseks. Paketis propageerime paindlikumat sageduspoliitikat Euroopas. Sagedusalad, mis digitaalsele televisioonile ümberlülitumise kaudu vabanevad – nn digitaalsed dividendid –, peaksid saama kättesaadavaks mobiilsetele lairibateenustele, mis saavad eriti just maapiirkondades lünkasid täita. Ent samal ajal oleme ka tunnistanud ringhäälingu spetsiaalset rolli meie demokraatlikus ühiskonnas vaba arvamuse koostamise tagamisel. Nii et kokkuvõttes on see hea kompromiss ja loodan, et see leiab homme laialdast toetust!

Erika Mann, *fraktsiooni PSE nimel.* – Proua juhataja, seda arutelu on põnev jälgida – kolleegid on juba välja toonud põhiteemad ja volinik on teinud oma avalduse –, ent nõukogu täielik puudumine ütleb meile palju selle kohta, kuidas mõnikord Euroopa Liidus tegutseme. See on täiesti vastuvõetamatu. Oleme praegu silmitsi

Euroopa Liidu ja maailma ühe suurima kriisiga ning arutame teemat, mis on nii asjakohane ja tähtis töökohtade loomise juures – üks valdkondi, kus meil on veel üsnagi suur stabiilsus – ja see, et nõukogu ei mõtiskle ega aruta meiega siin täna kaasa, ütleb minu arvates meile palju. Loodan, et näen järgmist nõukogu eesistujat siin sagedamini, sest me ei saa niimoodi jätkata.

Lubage mul puudutada kahte teemat. Tahan tänada variraportöör Pilar del Castillo Verat tema suurepärase töö eest. See oli raske ja alguses polnud selge, kas suudame seda teha ja kas suudame saavutada suurema euroopastumise selles valdkonnas. Näib, et oleme leidnud tee, mis on vastuvõetav ja mis aitab riiklikel reguleerijatel koos töötada ja üksteiselt õppida. See on hea läbimurre, eriti uute liikmesriikide jaoks.

Lubage mul lühidalt peatuda kahel punktil, mida volinik minu heameeleks mainis: investeerimine uude infrastruktuuri, millel saab olema uus raamistik ja mis töötab selliste konkurentsieeskirjade kohaselt, mis, olles küll teistsugused, lubavad selles valdkonnas investeeringutel sisse voolata; ning suunised, mis kohe-kohe valitsusväliste agentuuride jaoks avaldatakse. Loodan, et need suunised järgivad parlamendis kehtestatud filosoofiat, millest volinik loodetavasti kõrvale ei hiili.

Universaalteenuse osas loodan, et komisjon leiab mooduse tagamaks, et telekommunikatsioonioperaatorid, kes saavad nüüd uutest investeerimisvõimalustest kasu, investeerivad ka omalt poolt, tagamaks, et kõigil kodanikel on tulevikus juurdepääs lairiba-Internetile. Loodan, et selle katab universaalteenuse direktiiv, mis tuleb aasta teisel poolel.

Minu viimane punkt oleks parlamenti, kolleege ja komisjoni – ning loodetavasti ka nõukogu – üles kutsuda uurima neid alasid, milles oleme leidnud kompromissid, ent millega me tervenisti rahul ei ole. See puudutab Internetiga seotud küsimusi, näiteks seda, kuidas Ameerika Ühendriigid võivad sekkuda, kui arvavad, et kodanikud pääsevad Interneti-materjalidele ebaseaduslikult ligi – saksa keeles on meil sellele tegevusele nimetus "Internet sparen", ning ka võrguhaldust. Loodan, et leiame viisi nende teemade uurimiseks aasta teisel poolel ja et leiame õige raamistiku, et saavutada suurem üksmeel meie ja kodanike vahel, kes meist suuresti sõltuvad.

Cristian Silviu Buşoi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Proua juhataja, liberaalide fraktsiooni variraportöörina tahaksin tänada Malcolm Harbourit ja minu teisi kolleege nende suurepärase koostöö eest. See toimik omab suurt tähtsust kõigi elektronside kasutajate jaoks Euroopa Liidus, ning lõpuks nõukoguga saavutatud kompromiss – ja need ei olnud üldse lihtsad arutelud – oli tasakaalus.

Nõukoguga peetud läbirääkimiste tulemusel on tehtud mõned olulised saavutused. Üks suur täiustus võrreldes esimese lugemisega on seotud Euroopa hädaabinumbri 112 kasutamisega ning operaatorite kohustusega teha helistaja asukoht kindlaks ilma tehnilise teostatavuse aluseid kahjustamata, vähemalt tavatelefonide ja mobiiltelefonide operaatorite puhul. See on suur saavutus, sest aitab hädaabiteenustel kiiremini reageerida ning suurendab kõigi kodanike elude kaitset igal pool Euroopa Liidus.

Võrguliikluse juhtimise põhimõtete sätted olid raportis vastuolulised, ent usun täiesti, et kompromiss kaitseb kasutajate õigusi nende endi valitud materjalile juurdepääsul ja teenuste kasutamisel. Siin täiskogus ei ole keegi kunagi tahtnud piirata vabadust Internetile. Meie eesmärk on olnud lubada võrguliikluse juhtimise toiminguid seni, kuni need on vajalikud, et tagada lõppkasutajatele parim veebielamus, ning seni, kuni need ei piira konkurentsi teenusepakkujate vahel. Loen kompromissi selle eesmärgiga täielikult kooskõlas olevaks, mistõttu toetangi seda täielikult.

Usun ka, et teenustele juurdepääsu ja nende kasutamist puudutavad meetmed peaksid austama kõigi kodanike põhiõigusi ja -vabadusi, ja seda on ka raportis tagatud. Mõned meist ei pruugi selle kompromissiga rahul olla, ent tahaksin rõhutada, et hoolimata selle puudujääkidest on see parim, mille koos nõukoguga saavutada suutsime, ning soovitan tungivalt teil homme selle poolt hääletada.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Proua juhataja, on üks punkt, mille eest tahaksin raportööri eriti kiita. Minu arvates on väga hea, et teatud punktides on volinik Reding end ettepanekust distantseerinud. Sagedusalade käsitlemine on – kuna praegu koostatakse õigusraamistikku – hulga rohkem tasakaalus kui esialgu komisjoni ettepanekus ette nähtud.

Minu arvates – nagu me nüüd oleme kokku leppinud – võetakse sagedusaladega ringhäälingu kasuks avalikke huvisid hulga rohkem arvesse. Arvestades praegust rahaturge ümbritsevat arutelu, usun, et oleme oma aruteluga tegelikult tüli vältinud. See ettepanek, nagu see nüüd korraldatud on, võtab hulga paremini tasakaalustatuna arvesse suhte turu ja turu poolt loodava ning riigi ülesannete vahel. Usun, et see tähendab edusamme meie demokraatia turvalisuse suunas ja et see võib anda väärtusliku panuse ka kultuuri.

Isegi kui meie fraktsioonis on veel ees arutelusid, tahaksin siin ja praegu öelda, et ma ei ole üldse rahul kompromissiga seoses Interneti-kasutajate õiguste piiramisega juhtudel, kui arvatakse toime pandud olevat rikkumisi.

Ma tean, et algsel muudatusettepanekul 138 ei olnud juriidiliselt optimaalset vormi. Ent näen, et nüüd leitud kompromiss ei suuda tagada, et enne Euroopa Liidu kodaniku põhiõiguste piiramist hõlmatakse selle põhiõiguste piiramise otsuse tegemisse kohtunik. Volinik, sooviksin väga kuulda, kuidas teie kompromissi tõlgendate, eriti seda, mida teie arvates see kompromiss, milleni nüüd jõudsime, Prantsuse Hadopi mudeli jaoks tähendab.

Usun, et loome põhiõiguste arvestamiseks kaks erinevat olukorda. Asjad lähevad võib-olla mõnes liikmesriigis paremaks kui teises. Minu arvates on see väga, väga halvasti sõnastatud kompromiss. Parlamendina peaksime suutma paremat. Mis puutub artistide õigustesse, proua juhataja, siis nõustun oma kaasliikme proua Manniga, et autorite õigusi tuleb reguleerida teise määrusega, mitte turumääruse raames.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*SV*) Tänan teid, proua juhataja. Täna oleme tunnistajaks uue ühiskonna arengule. Näeme tehnoloogilist uuenemist ühiskonnas, kus vana suhtlusviis, mis oli ühesuunaline stiilis "üks räägib ja ülejäänud kuulavad", on asendatud mitmemõõtmelisema suhtlusega, osaleva suhtluse vormiga, ning paljud meist on selle uue vabaduse kultuuri omaks võtnud. See tähendab koostoimimist, sõnavabadust, loomingulisust ja loomissoovi. See tähendab teabevahetust, mis on sageli sõltumatu ärihuvidest, ent kahjuks tunnevad vanad võimustruktuurid end ohustatuna ja tahavad seega sekkuda ning Internetis toimuvat reguleerida ja kontrollida.

Organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga võitlemise ettekäändel üritavad nad meie kodanikuõigusi piirata, ent sellel ei tohi lasta juhtuda. Koos minu kaasliikmetega Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioonis olen seetõttu koostanud mitmeid kodanikuõigusi soosivaid muudatusettepanekuid, et kaitsta kodanike õigusi Internetis. Esitan uuesti oma muudatusettepaneku 166, mis eelmisel lugemisel vastu võeti. Muudatusettepaneku eesmärk on tagada, et elektronside lõppkasutajad ehk meie, kodanikud, saame võimaluse teenustele ja rakendustele juurdepääsuks ilma põhjendamatute piiranguteta. Peame leidma tasakaalu inimeste sõnavabaduse ja eraelu puutumatuse vahel ning kaitsma teiste isikuandmeid ja vabadusi ning õigusi, kaasa arvatud õigust intellektuaalse vara kaitsele ning avaliku ohutuse ja julgeoleku kaitsele.

Teatud riikides tahavad valitsused kehtestada uusi karmimaid seadusi, mis lubavad Interneti-pakkujatel keelata inimeste juurdepääsu Internetile. Meie arvates ei tohiks olla võimalik keelata kodanike juurdepääsu Internetile ilma eelneva kohtuliku aruteluta. Kodanikuna peab mul olema ka vabadus ringi liikuda erinevatel Interneti-lehtedel ning tunda end turvaliselt, teades, et eraettevõtjad ei saa sellele teabele ligi. Need meist, kes tegelikult armastavad Internetti ja selle poolt pakutavaid võimalusi, ütlevad, et kasutajate õigused tuleks määratleda sellega, mille jaoks me oma liitumist kasutame. Me ei taha saada taandatud tarbijateks, kelle õigused piirnevad vaid sellega, mis liitumislepingus kirjas on. Kahjuks sillutavad nii nõukogu ühisotsus kui kompromiss selleks teed, ent tahame olla kodanikud Internetis, mitte vaid kliendid ja tarbijad. Internet on kohtumispaik, vaba teabe foorum, mingis mõttes ühine maa. Kas reguleerime nüüd seda foorumit ja kohandame selle vastavalt äriesindajate huvidele? Ma arvan, et mitte. Küsimus seisneb selles, millist tüüpi ühiskonnas me elada tahame. Kas tahame elada järelevalvega ühiskonnas või tahame ühiskonda, kus inimesed võivad olla kindlad, et õigusnormidest peetakse kinni? Ühiskonda, kus inimesed teavad, et nende privaatsust austatakse, ja ühiskonda, kus väljendusvabadust hinnatakse kõrgemaks kui kontrolli inimeste elude üle. Selline on ühiskond, kus mina elada tahan ja mille saavutamise nimel tööd teen. Seega kutsun teid üles minu ja fraktsiooni GUE/NGL poolt esitatud kodanikuõigusi käsitlevaid muudatusettepanekuid toetama.

Kathy Sinnott, fraktsiooni IND/DEM nimel.

– Proua juhataja, Internet on muutnud meie maailma. Teave, mida oleks olnud raske või võimatu leida, on nüüd vaid sekundite kaugusel, ent Interneti määravaks omaduseks ei ole kiirus ega tehnoloogia, vaid vabadus vabadus väljendada arvamusi, vabadus vahetada ideid ja vabadus jagada teavet.

Mõned pooldavad piiratud tulevikku, kus andmete vaba liikumine on peatatud, kus suurtel äridel lubatakse uuendusi alla suruda ning kus Interneti-pakkujad saavad väravavahtideks. Oleme seda lähenemist enne näinud – Hiinas.

Loodan, et otsustame säilitada selle vabaduse, mis on toonud kaasa nii suure edu ja muutnud meie maailma paremuse suunas. Ajal, mil majandused vajavad kogu abi, mida võimalik on saada, peame arengu nime valima avatuse, mitte kasumi eesmärgil lühiajalise protektsionismi. Minu valijaskonna nimel hääletan meie

teabevabaduse poolt ja meie tulevase vaba juurdepääsu poolt Internetile seaduspäraseks otstarbeks. Tehes seda, hääletan demokraatia ja kõigile võrdsete võimaluste majanduse poolt.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Proua juhataja, kuigi see esitati artistide loomingu kaitsmise õiguslikel põhjustel, on nn Hadopi seadus, mida Pariisis kavandatakse, tegelikult vabadust hävitav seadus.

See tekst ei edenda tõepoolest loomingut. See sätestab vaid Interneti-kasutajate tegevuse laialdase järelevalve. See ei sisalda mingeid konkreetseid ettepanekuid kultuurikaupade seadusliku pakkumise täiustamiseks. See jääb armetult maha IP-aadresside peitmise või võltsimise tehniliste võimaluste osas. See on samm tagasi seoses õigusega isiklikeks vajadusteks reprodutseerida, mille eest kõik maksavad nagunii digitaalmeedia maksu. See annab tavalisele haldusasutusele pöörase õiguse süüdistada ja karistusi kehtestada. See kehtestab uuesti topeltkaristuse Interneti-kasutajatele, kellel ei lubata veebi kasutada, ent kes peavad jätkama lepingutasu maksmist. Lõpetuseks põlgab see ära süütuse presumptsiooni ja õiguse end kaitsta.

Blokeerides seda seadust, mis on kommunistliku Hiina või muude totalitaarsete režiimide vääriline, seadust, mida härra Sarkozy tahab läbi suruda, kinnitaks parlament meie kõigi õigust eraelu puutumatusele, teabele juurdepääsule, väljendusvabadusele ja korralikele õigustoimingutele. See on väga vajalik.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (*FR*) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, kõigepealt pean tänama ja õnnitlema raportööre ja variraportööre. Oleme viimaste kuude jooksul teinud kõik väga palju tööd, et jõuda selle paketini, mis minu arvates on ühtlane ja kõrge kvaliteediga.

Mööndavasti ei ole läbirääkimised olnud lihtsad ka parlamendis ega nõukogus ja komisjonis, vaid arvamused on palju muutnud alates esimesest hääletusest parlamendikomisjonides, kui sisuga seotud küsimused varjutasid täielikult ülejäänud elemendid selles paketis.

Seega ei mainitud härra Harbouri raportis neid paljusid tarbijate jaoks saavutatud eeliseid peaaegu üldse. Loodan, et seekord on see teistmoodi, mitte ainult sellepärast, et põhiõiguste ja privaatsuse austamise osas saavutatud kompromissid on head, vaid ka sellepärast, et sellel toimikul on tohutu suur potentsiaal nii tarbijatele kui telekommunikatsioonisektoritele ja nende töötajatele. Raamdirektiivi ja universaalteenuse direktiivi osas leitud kompromissid viitavad selgelt liikmesriikide kohustusele austada õiglase kohtumõistmise õiguse põhimõtteid, mis on kindlasti rahustav neile, kes on vastu Prantsuse haldusorgani sanktsiooniprojektile. Need tekstid on kõike muud kui Trooja hobune liigendatud reaktsioonile, ja on isegi sellele põhimõttele vastu.

Teine probleem on Interneti neutraalsus ja juurdepääsu piiramise küsimus. Lõplik tekst on selle teema osas väga selge. Igasugune võrguhalduse poliitika on õigustatud ainult eesmärgil säilitada minimaalne teenusekvaliteedi tase ja ei tohiks viia diskrimineerimiseni teenuste ja rakenduste vahel, mis kõik on riiklike regulatiivasutuste kontrolli all.

Tahan rõhutada ka seda, mida tarbijate jaoks universaalteenuse direktiivi kontekstis saavutanud oleme. Edaspidi on operaatoril võimatu tuua põhjuseks probleeme tehnilises teostatavuses, kui ta ei suuda võimaldada usaldusväärset juurdepääsu hädaabiteenustele ja kõigi asukohale, kes kasutavad hädaabinumbrit 112. See oluline punkt Euroopa kodanike turvalisuse juures lahendatakse lõpuks; see on aastaid olnud tehniliselt võimatu, ent võimud ja operaatorid eelistasid ohverdada turvalisuse investeeringutelt säästmise nimel.

Sama kehtib ka läbipaistvuse ja lepinguga seotud kohustusliku ja regulaarse teabe kvaliteedi tõstmise kohta. Tarbijatel võimaldatakse kasutada nende profiiliga sobivat hinnainfot ja hoiatussõnumeid, kui nad ületavad oma tavapärase hinnapaketi, mis on eriti kasulik välismaal kasutatavate eritariifide korral või noortele inimestele, kes on erihinnaga tekstisõnumite peamised kasutajad. Lepingute kestvus piiratakse edaspidi 24 kuuga ja operaatorid on kohustatud pakkuma 12-kuulisi lepinguid, ning operaatori vahetamise korral peab see toimuma ühe päeva jooksul. Oleme saavutanud maksimaalse juurdepääsu puuetega kasutajate jaoks ning ka universaalteenuse ulatuse ülevaatamise, et laiendada seda järgmiseks aastaks eriti just mobiilidele.

Daamid ja härrad, loodan, et hääletame selle lõpliku teksti poolt, mis on kuudepikkuste läbirääkimiste kulminatsioon, laskmata end liiga palju häirida muredest, mis on küll mõistetavad, arvestades olulist tähtsust...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Proua juhataja, elektronside valdkonnas andmekaitset käsitleva direktiivi raportöörina tahaksin kõigepealt tänada härra Harbourit, kes on andnud täiustatud koostöö ideele uue tähenduse. See ei olnud esimene taoline toiming, ent sellises vormis oli see tõenäoliselt kõige tulemuslikum.

Tahaksin tänada volinik Readingut, kes oli kõigil kolmepoolsetel läbirääkimistel kohal ja mängis isiklikult tähtsat rolli, mida ei saa praegu kõigi volinike kohta öelda.

Usun, et suutsime näidata, et parim tarbijakaitse on eelkõige tõhus andmekaitse, et ajal, mil inimesed Internetis surfavad ja ei tea täpselt, mis nende ekraanide taga toimub, on eriti oluline neid valgustada. Oleme võtnud ette komisjoni ettepaneku muuta turvalisuse rikkumisest teavitamine kohustuslikuks, ja oleme seda täiustanud. See on toiming, mida rakendatakse etappidena ja mida on arendatud koostöös riiklike reguleerijate, telekommunikatsioonioperaatorite ja poliitikutega. Mul on hea meel komisjoni teate üle, et 2011. aasta lõpuks esitatakse selle osas horisontaalne direktiiv, sest ei ole mõtet tegeleda sellega lihtsalt elektronside valdkonnas.

Samal ajal oleme taganud, et on kohutuslik saada kasutaja nõusolek programmide või rakenduste säilitamiseks, kaasa arvatud kõvakettal asuvate isikuandmete säilitamiseks. Sellega seoses tahaksin lühidalt ära mainida ka selle, et oleme algsed ettepanekud koostanud väga tihedas koostöös asjakohase tööstusega. Mõnedes tööstuse osades ei läinud see piisavalt kaugele, mõnedes läks aga liiga kaugele. Siis põhjustasid need probleeme ja segadust nõukogus ja komisjonis, enne kui lõpuks tahtsid nad naaseda selle juurde, mis algselt esitati, sest neile ei meeldinud kompromissettepanekud. Õppetund ajaloost on see, et institutsioonidena peaks meil olema usku faktisse, et saame koos hästi töötada, ja me ei tohiks lasta teiste huvidega pooltel endi vahele kiilu lüüa.

Kokkuvõtteks tahaksin veel kord viidata oma kaasliikme proua Trautmanni raportile. Mõned minu fraktsioonis ja ka mõned teised ei nõustu mingi "kolme hoobi seadusega". Enne veebile juurdepääsu blokeerimist vajame kohtulikku kontrolli.

David Hammerstein (Verts/ALE). - (ES) Proua juhataja, volinik, tänan teid; mul on olnud au osaleda selles väga põnevas protsessis. Tänan ka raportööre.

Praegu esitab härra Sarkozy Euroopa asutustele Interneti tuleviku osas vastuväiteid. Milline on meie reaktsioon? Kas oleme vait ja ei vasta? Milline on Euroopa Liidu ja komisjoni seisukoht seoses uue Hadopi seadusega (seadus, mis soosib loometeoste levitamist ja kaitsmist Internetis) liigendatud reaktsiooni kohta?

Peaksime kuulama suurt enamikku eurooplasi, eriti noori inimesi, kes on digitaalajastul üles kasvanud, ja need inimesed ei taha väravavahte; nad ei taha, et Internetis teadmiste, kultuuri ja teabe vahetamisele raske lukk peale pandaks.

Valdav enamus tahab vabadust; nad tahavad säilitada oma privaatsuse, pääseda ligi kultuurile ilma hirmu või muredeta, säilitada Interneti neutraalsuse; nad ei taha selektsiooni ega diskrimineerimist seoses andmeedastusega.

Valdav enamus ei taha, et operaatorid hakkaksid digitaalseks politseiks, spioonideks, nii kohtunikeks kui protsessijateks, kes marginaliseerivad demokraatia tavalisi juriidilisi toiminguid. See tuleb selgeks teha.

Seega palume raportöör proua Trautmannil muuta hääletusnimekirja nii, et enne kompromissi üle hääletamist, mida juba üle 80% parlamendist toetab, saame vähemalt hääletada Interneti-õiguste poolt ja sekkumise poolt vaid siis, kui enne selleks kohtuotsus vastu on võetud.

Interneti neutraalsus on ohus, mitte ainult sellel põhjusel, vaid ka "võrguliikluse halduse" tõttu, ning ma kardan, et mõned aspektid Harbouri raportis seoses universaalteenustega ei kaitse otseselt seda neutraalsust.

Tarbijatele ainult lepingutes antav teave ei ole piisav.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Proua juhataja, see telekommunikatsioonipakett pakub suurt huvi paljudele kodanikele minu enda riigis Iirimaal ja ka kogu Euroopa Liidus, ning teenitult. Loodan, et saame parlamendiliikmetena saata nende kodanike nimel tugeva sõnumi, et pooldame vaba Internetti, kus kasutajate ja nende õiguste puutumatust austatakse täielikult. Täna peame toetama esitatud kodanike muudatusettepanekuid kui parimat viisi meie kodanike õiguste kaitsmiseks.

Kui need vastu võetakse, taastavad need muudatusettepanekud mõningase tasakaalu lõppkasutajate õiguste ja vabaduste ning teiste õiguste ja vabaduste vahel, kaasa arvatud õiguse intellektuaalse omandi kaitsele ja tõepoolest ka õiguse eraelu puutumatusele. Selle ettepaneku eesmärk peaks olema kaitsta neid, kes kaitset vajavad, ent ka tugevdada kodanike õigusi vastavalt vajadusele pääseda teabele legaalselt juurde. Teenusepakkujate töö peaks olema kogu aeg läbipaistev ja kui väga erandlikel juhtudel nõutakse kasutamise

piiranguid, peaksid nad suutma neid piiranguid täielikult selgitada. Riigivõimudel peaks olema roll teenusepakkujate poolt kehtestatavate piirangute uurimises.

Kokkuvõttes loodan, et parlament toetab sel nädalal koos kodanikega kodanike muudatuste paketti, toetades sellega ka Interneti-kasutajate vabadusi ja kodanikuvabadust kogu Liidus.

Hanne Dahl (IND/DEM). - (DA) Proua juhataja, volinik, ma ei usu, et kompromiss on kodanike õiguste osas piisavalt hea. Mulle teeb muret, et Prantsuse kultuuriminister usub ikka veel, et peaks olema võimalik halduslikul tasandil keelata ära juurdepääs Internetile pärast "kolme hoopi". Selle tõttu olemegi mina ja mitmed mu kolleegid uuesti esitanud muudatusettepaneku, mille poolt parlament juba korra hääletas. Ent selle üle ei ole võimalik hääletada nii, nagu praegu hääli antakse, sest peame kõigepealt hääletama kompromissi üle. Seetõttu palun oma kaasliikmetel muuta hääletuste järjekorda, et saaksime enne terve kompromissteksti üle hääletamist hääletada kodanike muudatusettepanekute üle.

Luca Romagnoli (NI). – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, minu arvates peaks Internet avatuks jääma. Kuna sidetööstus haldab andmeedastust, on sellel faktiline kontroll demokraatliku arutelu ja teadmistele juurdepääsu üle. See reguleerib tõhusalt meie ligipääsu kaubandusele ja ka teabe ringlust üldiselt.

Vastavalt telekommunikatsioonipaketi tingimustele, mille üle praegu läbirääkimisi peetakse, saavad võrguoperaatorid keelata juurdepääsu veebilehtedele, materjalidele, rakendustele ja muule. Sellel põhjusel hoiatasin oma hiljuti esitatud küsimuses, et ajakirjandusvabaduse, sõnavabaduse, mõttevabaduse ja ühinemisvabaduse piiramise oht on väga suur, kui riigivalitsus, nagu Itaalias peaaegu juhtumas oli, või sidetööstus võtab vastutuse veebilehe blokeerimise eest enda äranägemise järgi, hoolimata sellest, kas selle sisu on ebaseaduslik või mitte. Viimane on peamine fakt, mis esile kerkib: võimalus blokeerida veebileht isegi siis, kui kuritegu ei ole toimumas, tulemas ega algatatud.

On kindlasti hea idee kaitsta riiklikku rolli raadiospektri haldamisel, sest peame tagama riiklike süsteemide konkreetsed omadused ja vastutama nende eest, ent aprillis heaks kiidetud kompromisstekst sisaldab teatud elemente, mis tarbijakaitse mõttes on kahtlemata julgustavad ja on seda üldisemas mõttes ka privaatsuse osas ja rämpsposti vastases võitluses – olen lõpetamas – ja ka kõige muu osas. Olen aga jätkuvalt veendunud, et muudatusettepaneku 138 sisu on täiesti kiiduväärne ja seega peaks...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (*SV*) Tänan teid, proua juhataja. Telekommunikatsioonitööstus on üks Euroopa juhtivamaid dünaamilisi tööstusi. See vajab investeeringuid, konkurentsi ja pidevaid uuendusi, et pakkuda kodanikele parimaid võimalusi nii majanduselu kui teabe, demokraatia ja mitmekesisuse osas. Näeme selles paketi selgemaid konkurentsieeskirju ja Euroopa võimude selgemat rolli tagada, et turg on konkurentidele avatud. Tegeleme selliste teemadega nagu sageduste haldamine ja digitaalsed dividendid: uus ruum, mis on loodud rohkemate teenuste pakkumiseks ja rohkemate operaatorite tegutsemise võimaldamiseks. Proua juhataja, see kõik toob kaasa suurema vabaduse ja paremad võimalused tarbijatele. Kui toome näiteks minu koduriigi Rootsi, siis tähendab see, et ülekaal, mida vana monopol Telia on hoidnud konkurentsis majapidamistele teenuste pakkumises, on lõhutud, sest nüüd on konkurents avatud otse inimeste kodudesse. See on areng: see avab tee rohkematele valikutele, luues parema konkurentsi, ning tugevdab ka üksiku tarbija võimu ja seega ka üksikisiku õigust seoses Interneti ja lairibaga.

Proua juhataja, parlamendis on arutatud tervet Interneti-vabaduse teemat. Olen mõnikord üllatunud, kui need, kes on Euroopa Liidu ja Lissaboni lepingu vastu, nõuavad suuremaid volitusi kui liikmesriigid, mille vastu nad kõigis teistes kontekstides hääletavad. Kuulsin täna oma vasakpoolset kaasliiget proua Svenssonit palumas, et muudatusettepanek lubaks Euroopa Liidul otseselt mõjutada liikmesriikide lähenemist õigusprotsessile. See on hälbimine praegu kehtivatest lepingutest ja Lissaboni lepingust, mille üle arutleme, ning see on riigiülesuse vorm, mida keegi tegelikult arutanud ei ole. Ent õigusaktide rakendamisega oleme taganud selge jaotuse selle vahel, mida peavad tegema õigusasutused ja mida Interneti-operaatorid. Oleme taganud, et keegi ei saaks rikkuda üksiku kasutaja õigust Internetile ilma põhinõuetele vastava õigusalase ja kohtuliku protsessita. Muudatusettepaneku 138 nõudeid seega ei täideta ja mitmesugused esinenud ohud on kõrvaldatud. Arvan, et need on edusammud, millega peaksime rahul olema, sest samal ajal tagame, et Euroopa telekommunikatsiooniturg avatakse, et pakkuda suuremat vabadust, rohkem mitmekesisust ja rohkem konkurentsi, sillutades sellega teed selle suunas, et see oleks ka tulevikus dünaamiline ja maailma juht.

Reino Paasilinna (PSE). - (*FI*) Proua juhataja, daamid ja härrad, loomulikult tahaksin tänada eriti just proua Trautmanni, aga ka teisi raportööre. Avaldan erilist tänu ka volinik Redingule suurepärase koostöö eest,

mida ta nii kaua on teinud. Meil on palju volinikke, ent nagu mainitud, olete kindlasti esimene selles, mis puutub meiega töötamisse.

Tahaksime parandada nende gruppide olukorda, kelle jaoks uus tehnoloogia võimalusi kaasa toob, ent ei võimalda neile juurdepääsu teabeühiskonnale, välja arvatud siis, kui nende õigusi jälgitakse. Sellised grupid on näiteks eakad ja puuetega inimesed. Klientide õigused tuleb samuti tagada, et ebaaus konkurents ei takistaks neil uute teadmiste kasutamist. Lõpuks aktsepteeris nõukogu peaaegu kõiki meie soovitusi seoses tarbijakaitsega, nii et see on rahuldav tulemus.

Oleme üle 10 aasta reforminud seadusandlust, mis reguleerib teabeühiskonda ja hiljutisest alates ka tsiviliseeritud ühiskonda. Täna oleme otsustamas idee üle, et Interneti kasutamine on tsiviilõigus. Seda tuleb kaitsta ja mitmekesistada. Otsustasime selle, et teave on tsiviilõigus, juba varem ära.

Mure on aga selles, et laia avalikkuseni jõudev elektronside on ikka pealiskaudsema loomusega ja lihtsalt mõttetu rämps. Tsiviliseeritud ühiskonna eesmärk on kindlasti nii nõudlik, et me ei saa lihtsalt liikuda sellise poole, mis põhineb taolisel sisul, nagu meil praegu on. Kasutame oma suurepäraseid tehnikavahendeid, et muuta inimkond võhiklikuks teabeühiskonnas ja kultuurivaenulikuks kodanikuühiskonnas. Halb raamat on halb, ükskõik kui hea on selle trükikvaliteet või paber. Kuritegu on kuritegu ka Internetis, samamoodi on ka rämps Internetis ikkagi rämps.

Kas intelligentsete võrgustike tulemuseks on siis rumalus? Daamid ja härrad, sellise sisuga ei saa me muutuda maailma juhtivaks teadmistepõhiseks majanduseks või ühiskonnaks. Meie teadmised ei ole selleks lihtsalt piisavad. Tahaksin volinikult küsida, mida me tegema peame, nüüd kui meil on olemas väga tõhusad vahendid, et viia materjalide kvaliteet tsiviliseeritud ühiskonna tasemele.

Fiona Hall (ALDE). - Proua juhataja, kiidan heaks kokkuleppe telekommunikatsioonipaketi üle, sest see kokkuleppe toob kaasa teise kokkuleppe vähem arutatud teemal, milleks on GSMi direktiivi tühistamine.

Mobiilsidetööstus on arusaadavalt väga oodanud juurdepääsu raadiospektri ribalaiusele, mis praegu GSMi jaoks eraldatud on, et säilitada oma ülemaailmset konkurentsivõimet. Ent parlamendiliikmed tahtsid olla kindlad, et demokraatlik kontroll spektri kasutamise üle säilib.

Eelmised spektriga seotud õigusaktid, nagu otsus mobiilsete satelliitteenuste üle, on näidanud, et paljud komisjoni poolt tehnilisteks määratletud probleemid on mingis osas ka poliitilised. See, mis on tehniline, võib tegelikult kõigi jaoks mõjutada ühtekuuluvuse ja juurdepääsu põhimõtteid. Seega tervitan fakti, et telekommunikatsioonipaketi kaudu säilitavad parlamendiliikmed nüüd spektri jaotamise üle järelevalve.

Hääletan telekommunikatsioonipaketi poolt, ent teen seda teatud vastumeelsusega, sest usun, et on toimunud suur telekommunikatsiooni vabastamise põhimõtte reetmine, mida direktiiv saavutama pidi. Viitan artikli 8 sõnadele juurdepääsu tagamise kohta turgu valitsevatele operaatoritele ja nende lähenemisele turule. Mulle tundub, et selle sõnastuse osas eravestluses tehtud kaup peaminister Gordon Browni ja kantsler Merkeli vahel on andnud turgu valitsevatele operaatoritele, näiteks Deutsche Telekomile, suure eelise. Me ei tea, mida peaminister Brown vastu sai. Minu arust ei ole suletud uste taga tehtud eratehingud õige viis Euroopa Liidu õigusaktide koostamiseks. Kahetsen, et see aset leidis.

Godfrey Bloom (IND/DEM). - Proua juhataja, mul on mõned tähelepanekud. Ma ei usalda komisjoni; ma ei usalda kulissidetaguseid valimata bürokraate, kes peavad koosolekuid, mille protokolle minul ei ole. Ma ei usalda kohta, mis üritab näida demokraatlik, ent koosneb enamjaolt kohatäitjatest.

See paistab mulle poliitilise kontrollina Internetis ehk uues teabekanalis toimuva üle. See on selline asi, mille me hukka mõistame, kui see leiab aset Hiinas. See ei meeldi mulle. See tundub mulle kahtlane. Ma ei tea, mis kulisside taga toimub, nagu eelmine sõnavõtja just ütles, ja milliseid tehinguid tehakse, millest me midagi ei tea.

Meil on väga head autoriõiguse seadused. Meil on väga head andmekaitseseadused. Sellest peaks piisama. Ma ei taha, et sellesse kurjakuulutavasse ja korrumpeerunud asutusse rohkem kontrolli tuuakse.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, daamid ja härrad, võin vaid soovitada, et minu kaasliige ei toetaks enam seda parlamenti; siis on ta oma töö hästi teinud.

Tahaksin volinik Redingule ja ka eesistujariik Tšehhile avaldada siirat tänu, sest koos meie raportööridega on nad taas teinud suure sammu Euroopa kodanike heaks. Siseturu idee pakub kodanikele suuri edusamme eriti just telekommunikatsiooni valdkonnas ning ka valdkondades, kus varem oleme pidanud silmitsi seisma

monopolidega. Lisaks sellele oleme rändlust käsitleva määrusega juba näinud, et majapidamised võivad palju säästa, ja ka kodanikud on kaitstud.

Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääs turule on üsnagi tähtis eelnõue tagamaks, et pakutakse head teenust, et rakendatakse võrgu neutraalsust ja et loomulikult lubame liikmesriikide iseseisvatel reguleerivatel asutustel esindada oma tööstust ja ettevõtteid, aga ka oma tarbijaid teistes Euroopa riikides.

Ühe riigi kodanike õiguste rakendamine teises liikmesriigis on eriti tähtis väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele ning peaksime tagama, et tulevikus jätkatakse lairiba kasutamist rahva heaks ja et hinnad langevad, sest praeguse lairibateenuste ja Interneti väga dünaamilise arenguga, eriti just telefonside valdkonnas, on meil täiesti uued võimalused lairiba kasutamiseks. Sellel põhjusel olen tänulik ka selle eest, et GSM 900 sagedusala on ka UMTSi käsutuses ja et esimest korda on mõeldud neljanda põlvkonna võrgule, mis loodetavasti saab komisjonilt jätkuva toetuse, nii et meil on põhjalik toetus lairiba pakkumiseks, eriti just maapiirkondades.

See õigusakt reguleerib päris hästi ka tarbijakaitset: fakt, et kohtud teevad tööd tagamaks, et Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooni sobivalt rakendatakse, on hea areng, nii et meil on selles valdkonnas head võimalused koos sagedusribade eraldamisega kasu saada ka Interneti piiramatust ja takistamatust kasutamisest, ning samal ajal on meil kindlus, et piirangute üle otsustavad kohtud.

Evelyne Gebhardt (PSE). – (*DE*) Proua juhataja, daamid ja härrad, tahaksin tänada kõiki oma kaasliikmeid nende suurepärase töö eest. Oleksin tahtnud tänada ka nõukogu, ent neist pole keegi kohal; küll aga on komisjon siin. Usun, et oleme korda saatnud midagi head.

Härra Harbour, teie olite siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportöör ning pean ütlema, et meie koostöö ja ühistegevused olid väga positiivsed. Oleme kodanike jaoks päris palju saavutanud, mis universaalteenuse osas on eriti tähtis meile, sotsiaaldemokraatidele. See telekommunikatsioonipakett on muudetud hulga kliendisõbralikumaks ja sellega on tehtud tarbijakaitsesse tähtis panus. Tulevikus peavad telekommunikatsioonioperaatorid samuti pakkuma vaid 12 kuu pikkuse kestvusega lepinguid, mis on väga tähtis. Praeguseni oli operaatoreid, kes pakkusid vaid 24-kuulisi lepinguid, mis on väga pikk aeg ja ei võimalda inimestel lepingut ennetähtaegselt üles öelda. See on päris tähtis asi. Teenusepakkujat vahetades peavad tarbijad saama oma numbri päeva jooksul säilitada. Praeguseni panid pikad ooteajad sageli inimesi odavama teenusepakkuja kasuks otsustamisest loobuma ning need on selles valdkonnas ka konkurentsi seganud. Ka siin oleme olnud väga edukad.

Vahepeal on sotsialistide fraktsioon üritanud tagada, et mobiililt hädaabikõne tegemisel tuvastatakse inimese asukoht automaatselt, et saaks võimalik kiirelt temani jõuda. Ka selle läbisurumine võttis kaua aega, sest eelkõige arvasid paljud, et see pole üldse tehniliselt võimalik. On tõestatud, et see on võimalik, ja seda on ka tehtud. See on suur abi meie kodanikele.

Varsti peaks ka puuetega inimestel lihtsam olema. Neile tuleb tagada vaba juurdepääs telekommunikatsioonivahenditele. Ka siin peame – eriti universaalteenustes rääkides – tagama, et see läbi läheb, ning ka see on väga positiivne.

Oli üks punkt, mis on kogu aja vastuoluline olnud: kuidas tegeleme kriminaalvastutusele võtmisega, kui tekivad küsimused seoses kuritegude või tsiviilõiguse teemaga? Oleme täna nõukogus leitud kompromissiga teinud suure sammu edasi, sest oleme hõlmanud kohtuliku piirangu. Kohtulik piirang tähendab, et me ei jäta sanktsioonide kehtestamist ainult ettevõtetele otsustada; selle asemel oleme Euroopa inimõiguste konventsioonis sätestatud õiguste abil taganud, et tarbijad saavad ennast kaitsta ja teenusepakkujatel ei ole liigset võimu. See on väga tähtis punkt.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Volinik, daamid ja härrad, tahaksin kõigepealt kiita meie raportööri tööd telekommunikatsioonipaketi osas, mis homme hääletusele pannakse, sest see on hea tekst. See võtab arvesse kõiki aspekte selles kommunikatsiooni revolutsioonis, mis praegu käimas on: telekommunikatsioonivõrke, reguleerimist, majanduslikke aspekte, tarbijaõigusi ja juurdepääsu Internetile.

Ent viimase punkti osas pean ütlema, et demokraatliku liikumise delegatsioon oli pettunud. Eelmisel nädalal proua Trautmanni raporti osas leitud kompromiss selle teema üle ei ole rahuldav. Selle eelnõu nõrkus peitus suutmatuses võtta arvesse Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooni artikliga 6 seotud pretsedendiõigust. See eelnõu seadus muudab tegelikult seaduslikuks ainult Prantsuse valitsuse ürituse kehtestada kõrgtasemelise haldusasutuse idee ehk kurikuulus "Hadopi" seadus.

Need on inimesed, kes kardavad Internetti, inimesed, kes ei mõista selle arengut ega selle huvitavust. Need inimesed ütlevad sageli, et Internet on seadusetu valdkond.

On õige vältida Interneti muutumist seadusetuks valdkonnaks ning demokraatliku liikumise delegatsiooni arvates ei tohiks Interneti kasutamise keelamine olla halduslik, vaid kohtulik otsus. Internet on suurepärane vahend põhiõiguste rakendamiseks.

Mõned inimesed usuvad, et lahenduseks on haldusjuhtimine. See ütleb meile, kui palju tähtsust nad põhiõigustele omistavad. Inimeste vahel suhtlusvabadust tagavad eeskirjad on ajatud ja ei sõltu ühestki kanalist. Õigust kohtumõistmisele ei tohi mingil ettekäändel vaidlustada.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Proua juhataja, inimesed kardavad, et sellised meetmed nagu telekommunikatsioonipakett piiravad nende vabadust. Olen saanud selle teema kohta sadu kirju, ja mitte ainult Poolast. Tsiteerin ühte neist: "Euroopa Parlament teeb ettepaneku selliste muudatuste kehtestamiseks seadusesse, mis mõjutab minu juurdepääsu Internetile ja võib piirata või luua tingimused teatud Interneti-lehtede ja saitide kasutamiseks. Euroopa Parlamendi poolt esitatud õigusalased muudatused lubavad minu Interneti-operaatoril mulle pakkuda piiratud või tingimuslikke teenuseid. Kardan, et sellised muudatused hävitavad Interneti ja võivad Euroopa Liidu majandusele tuua kaasa soovimatud tagajärjed."

See on Euroopa hääl, valijaskonna hääl. Toetan neid. Soovitan inimestel hääletamisel ettevaatlikud olla, eriti selles, mis puudutab Poola kandidaate, kus ei Kodanike Platvorm ega Seaduse ja Õigluse Partei ei tea, mis toimub.

Ja härra Harbourile näib, et mõned klounid Kodanike Platvormist ning Seaduse ja Õigluse Parteist hoolivad rohkem hüljestest ja ahvidest kui inimestest.

Giles Chichester (PPE-DE). - Proua juhataja, on õiglane öelda, et telekommunikatsioonisektor on Euroopa Liidu edulugu, mis muudab üha tähtsamaks selle, et loome õige regulatiivse raamistiku. Tahaksin õnnitleda raportööre nende töö eest ja eriti oma kolleegi Pilar del Castillo Verat suurte täiustuste tegemise eest komisjoni poolt reguleerijatele tehtud ettepanekule, muutes selle Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametiks (BEREC).

On kahju, et arutelu Interneti ja Internetile kehtestatud tsensuuri ning liikmesriikide õigusalaste volituste üle on juhtinud tähelepanu selle paketi sisult eemale. Tahaksin kiita oma kolleegi Malcolm Harbourit koos nõukoguga kompromissteksti põhjaliku arutamise eest selle palju arutletud teema ehk muudatusettepaneku 138 osas.

Kui mitte muud, siis see osa paketist on kutsunud esile e-posti teel lobitöö tegemise voo, ning pean ütlema nendele inimestele, kes usuvad, et peale jäävad suured hulgad e-kirju ja paljusõnalisus, et need muutusid väga kiiresti pigem segavaks. Mida on kerge sekundiga saata, seda on kerge ka sekundiga kustutada, ent kahjuks on kulutatud liiga palju aega kirjakastis allapoole kerimisele, püüdes leida midagi muud kui rämpsposti.

Loodan väga, et reguleerijad tunnevad end hästi varustatuna, et tekitada rohkem konkurentsi, luua ühtlane mängumaa ja suuremad tarbijaõigused ning leida ka õige tasakaal, et soodustada investeeringuid ja uuendusi Euroopa hoidmiseks esirinnas.

Selle paketi teine tähtis aspekt on suuremad tarbijaõigused, eriti numbri üleviimine ühe tööpäeva sees ja suurem läbipaistvus lepingutes ja arvete koostamises. Need on praktilised asjad, mis on üksiktarbijale tähtsad.

Hannes Swoboda (PSE). – (*DE*) Proua juhataja, daamid ja härrad, loomulikult tahaksin kõigepealt siiralt tänada kõiki osalejaid nende tehtud tähtsa töö eest.

Tean, et komisjon ja eriti just proua Trautmann on üles näidanud suurt pühendumust, et saavutada kaks eesmärki: ühelt poolt moderniseerimisele aluse loomine, et Euroopas uute töökohtade loomise eesmärgil tehnilised revolutsioonid jätkuksid, ja ka meie mandri konkurentsivõime eesmärgil – andes sellega tähtsa panuse ka Lissabonile –, ning teisest küljest tarbijaõiguste kaitsmine, mida siin juba mitu korda on mainitud.

Arvan, et mõlemad eesmärgid saavutati edukalt. Tulevikus teatud sagedusribade vabastamine, kui digitaalsüsteemile üle läheme, loob rohkem võimalusi ja uuendusi. See annab olulise panuse ka uuenduslikku ühiskonda ning oleme selle eest tänulikud.

Loomulikult on ka mõned hellad kohad. Sagedase Interneti-kasutaja, blogide kirjutaja ning aktiivse Facebooki ja Twitteri kasutajana tean, et siin on päris mitmeid probleeme. Sellegipoolest olen täiesti veendunud, et me

ei tohiks ilma kohtuotsuseta sekkuda. See ei ole ainult põhimõtteliselt vale, vaid saadaks ka vale signaali, eriti meie noortele, kes pidevalt veebis surfavad ja neid kaasaegseid suhtlusvahendeid väga palju kasutavad.

Seetõttu on mul väga hea meel, et muuhulgas on ka põhjendustes väga selgelt ära näidatud, et ühelt poolt pole me loomulikult valmis kriminaalse tegevuse aktsepteerimiseks, ent teiselt poolt pole me ka valmis lubama sekkumist ilma kohtuniku otsuseta, ilma kohtuliku aluseta. Minu arvates on see oluline põhimõte, mida tuleb järgida. Olen väga tänulik kolleeg proua Trautmannile ja kõigile teistele selle teema juures vastupidamise eest ja selge tee tagamise eest.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (*NL*) Proua juhataja, kõigepealt tahaksin ka mina kiita ja tänada raportööre nende raske töö eest. Kardan siiski, et mul on paketiga veel probleeme. See sisaldab palju häid elemente ja see sektor vajab tõepoolest reguleerimist.

Siin tehtud edusammud hõlmavad oluliselt täiustatud tarbijakaitset ning komisjoni kinnitusi, et see esitab ettepanekud üldiseks teavitamise nõudeks andmete kadumise korral. Sellegipoolest on mul selle paketiga probleem. Probleemi on juba välja toonud mitmed parlamendiliikmed, kaasa arvatud minu kaasliige Prantsusmaalt: valitsused on üritanud tagaukse kaudu kompromissi sisse tuua "kolme hoobi" elementi, millel tegelikult ei ole direktiiviga mingit pistmist. Pean ütlema, et minu arust on see väga ärritav.

Ma ei pea seda seega aktsepteeritavaks kompromissiks, nii et tahaksin oma kaasliikmeid üles kutsuda hääletama minu kolleegide härra Alvaro ja härra Schmidti esitatud muudatusettepaneku poolt. See on minu jaoks eeltingimus selle paketi toetamisele. Minu arvates oleks hirmus kahju, kui seda muudatusettepanekut vastu ei võetaks.

Loomulikult tahame nõukoguga kompromissi leida, ent mitte iga hinna eest. Samuti on minu arvates tüütu, et nõukogu surub meid kogu aeg vastu seina ja meie peame selle lihtsalt ära kannatama. Nõukogul on kompromissile jõudmise eest täpselt sama suur vastutus kui Euroopa Parlamendil. Euroopa Parlament peab säilitama oma reputatsiooni seoses sellega, mis puutub kodanikuõiguste kaitsmisse, eriti viimastel aastatel. Loodan, et parlament homsel hääletusel oma mainet õigustab.

Kokkuvõtteks, proua juhataja, tahan ka mina öelda mõne sõna lobitöö kohta. Pean ütlema, et isegi kui ma härra Chichesteriga põhimõtteliselt ei nõustu, on ka mind häirinud nende mõnikord üsnagi ähvardavate e-kirjade sissevool. Arvan, tegelikult olen veendunud, et...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (*FR*) Proua juhataja, tahaksin õnnitleda raportööre, komisjoni, proua Trautmanni ja härra Harbourit, kes suutsid viimasel hetkel kompromissi saavutada. Pärast kaheaastast intensiivset tööd jõudsime kompromissini valdkonnas, mis tähistab juhtiva tööstussektori tulevikku.

Komisjoni ettepanekut spektri kasutamise kohta on muudetud õiges suunas, austades satelliittehnoloogia valdkonna saavutusi, ja komisjoni teadaanne tulevasest arutelust universaalteenuse üle ning ka muud juriidilised probleemid näitavad, et töö jätkub. Seega on see alles esimene samm muude määruste ootamise suunas.

See projekt annab kodanikele erakordse juurdepääsu teabele ja kultuurile. Siiski on infrastruktuuri ja kvaliteedi osas veel palju probleeme, sest kõigile ei ole tagatud sama kvaliteediga juurdepääsu, kui arvestada traadita kommunikatsiooniga seoses ikka veel esile kerkivaid paljusid tehnilisi probleeme.

Internetile juurdepääsu vabaduse, autoriõiguse ja konfidentsiaalsusega seotud probleemid koos kuritegevuse eest kaitsmise, eetikaeeskirjade kaitsmise ja noorte inimeste kaitsmisega – kas seda kõike ei ole haldamiseks mitte veidi liiga palju? Mis saab neist, kes on kompromissi suhtes skeptilised; kas nad saavad esitada valmis lahenduse, mida kohe rakendataks?

Arvan, et see projekt tähendab märkimisväärset arengut. Andkem seega valitud reguleerijatele valik, ning skeptikud saavad siis mõjutada neid uusi institutsioone, mis peavad vaid oma tõhusust tõestama.

Edit Herczog (PSE). - Proua juhataja, kaks aastat tööd – minu õnnitlused teile kõigile selle raske töö eest. See telekommunikatsioonipakett teeb Lissaboni strateegiasse suure panuse, sest see sektor moodustab 4% sisemajanduse kogutoodangust ja 25% sisemajanduse kogutoodangu kasvust. See on üks Euroopa majandusliku võimu põhisektoreid.

Telekommunikatsioonipakett annab suure panuse teadmistepõhisesse majandusse, mitte ainult sektori enda kaudu, vaid ka kasutajate jaoks võimaluste suurendamise kaudu, olgu need siis ettevõtted, eriti väike- ja keskmise suurusega, või üksikisikud. Kõik saavad sellest kasu.

Telekommunikatsioonipakett aitab oma võrgustiku arendamisega kaasa ka Euroopa majanduse elavdamise kavale. Telekommunikatsioonipakett aitab kõvasti kaasa tarbijate õiguste ja võimaluste suurendamisele, sest järjest rohkem tarbijaid saavad seda kasutada. Telekommunikatsioonipakett aitab palju kaasa ka demokraatia arendamisele. See võimaldab kõigile eurooplastele juurdepääsu ning annab ka uued vahendid meie õiguste ja kohustuste rakendamiseks, aga on ka regulatiivasutuse poolt loodud tasakaaluks: tasakaaluks Euroopale telekommunikatsioonisektoris tõelise siseturu loomise vahendi andmise ja olemasolevate eriteadmiste riiklikul regulatiivsel tasandil kasutamise vahel.

Õnnitlen raportööre ja komisjoni. Järgmise viie aasta jooksul teeme esimese sammu, millele siis järgnevad teised.

ISTUNGI JUHATAJA: Mechtild ROTHE

Asepresident

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Tahaksin alustada, õnnitledes meie raportööre, kes on selle paketi kallal üle kahe aasta kõvasti tööd teinud. See on tegelikult Euroopa Liidu kodanike jaoks äärmiselt tähtis pakett.

See pakett sisaldab mitmesuguseid dokumente. Minu jaoks on oluline viidata kõigepealt proua Trautmanni raportile, mis sätestab elektronside sektorile regulatiivraamistiku ja on katnud mitmed väga tähtsad aspektid, nagu funktsionaalne eraldamine, spektripoliitika ning ka uue põlvkonna võrkude kasutamine ja edendamine. Tervitan fakti, et funktsionaalne eraldamine võeti vastu ja kinnitati kui kiireloomuline erimeede.

Lisaks sellele usun, et on tähtis, et siinkohal rõhutaksime tarbijaõiguste kaitsmist. Seega puudutas härra Harbouri raport neid aspekte ja meie kolleeg Reino Paasilinna toetas edukalt Euroopa sotsialistide vaatenurka, et tarbija peab olema põhielement. On oluline lepingutingimusi arutada nii, et tarbijaid saaks kaitsta.

Tehnoloogilise neutraalsuse osas on kasulik, kui sellisel moel tehniliste võimaluste lai valik kõigile kättesaadavaks tehakse. Ent tahaksin rõhutada, et Internet pakub tohutult suuri võimalusi. Tarbijate ja kasutajate kaitsmine on tähtis ja ei ole lubatud mingit sekkumist isikuandmetesse, mida tuleb samuti kaitsta. Eelkõige peame kaitsma intellektuaalset vara, ent mitte tarbijate huvisid kahjustades.

(Juhataja katkestab kõneleja)

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). - (SV) Tänan teid, volinik. Me vajame suuremat ühtlust elektronsides ning selgemaid ja lihtsamaid õigusakte, ning see ühtlustamine peab aitama kaasa hästi toimivale siseturule. Peamine eesmärk on suurendada konkurentsi, mis toob kaasa suurema valiku, madalamad hinnad ja parema kvaliteedi lõppklientidele. Edu saavutamiseks tuleb kaaluda paljusid erinevaid huve ja leida hea tasakaal. Telekommunikatsioonipakett ei tohi olla ega ole mõeldud kasutamiseks kriminaalseaduses või karistusmeetmetes ega mõjutada liikmesriikide menetlusseadust. Suurendatud konkurents peab olema keskne. Kõik kodanikud peavad saama oma juhtumiga kohtusse pöörduda – seda ei tohi jätta kommertsjõudude kätte. Seega loodan, et minu kaasliikmed toetavad nüüd seda kompromissi.

Eraelu puutumatuse probleem kerkib esile ärialastes õigusaktides, andmete säilitamisel, kriminaalõiguses ja avaliku teabe alases õiguses. Euroopa Liit ei ole veel leidnud ühist lähenemist koos ühiste põhimõtetega, mida kõigile kolmele valdkonnale kohaldada saaks, ning seadusloomes pikas perspektiivis vastuolude vältimiseks on vaja üldist hindamist. Tuleviku jaoks on ikka veel väljakutse leida tasakaal politsei, läbipaistvuse pooldajate, andmekaitsjate ja loomulikult IT-ettevõtete huvide vahel.

Komisjon peaks suutma sellesse oma panuse anda, avades ühise töökonna, et leida ühised põhimõtted ja tasakaal erinevate huvide vahel selles tähtsas valdkonnas.

Lõpetuseks tahaksin tänada volinik Redingut ja raportööre nende hea töö eest.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, kõigepealt tahaksin tänada proua Redingut, meie volinikku, eesistujariiki Prantsusmaad, mis detsembris jõudis väga intelligentsele ühisseisukohale, ja eesistujariik Tšehhit, mis just oma eesmärgi saavutas. Samuti tahaksin tänada ja õnnitleda eelkõige kolme raportööri: härra Harbourit, proua Trautmanni ja proua del Castillo Verat, kes on teinud suurepärast tööd.

ET

Pakett, mille üle täna hääletame, hõlmab sätteid, mis liiguvad täielikult selles suunas, mida telekommunikatsioonituru arengule soovida võib, tehes seda organiseeritult ja kõigi heaks: Euroopa määrus, mis on usaldatud elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametile (BEREC) koos segarahastamisega, ilma vetota; tasakaal konkurentsi ja uute investeeringute vajaduse vahel – funktsionaalne eraldamine piiratakse erandjuhtudega; soov koondada tähelepanu avalikele teenustele spektri haldamises; uued teenused; uus vaba juurdepääs ning tänu eriti just härra Harbourile, tarbijate õiguste märkimisväärne suurenemine. Mul on ainult kahju, et "peab kandma" tagasi lükati.

Prantsusmaa jaoks on see tekst täielikult tasakaalus; see on hea kompromiss ja siin mõtlen seda tõsiselt, pidades silmas neid kurikuulsaid vastuolulisi muudatusettepanekuid; lõplik versioon on minu arvates intelligentne, sest võimaldab rakendada Internetis intellektuaalse omandi õigusi ilma sellele juurdepääsu vabadust piiramata. Internet peab selles valdkonnas seadust kohaldama samamoodi nagu teisteski. Virtuaalmaailm ei ole seadusetu maailm ja see ei tohi alluda vaid reklaami võimule, mida toovad sisse operaatorid ja Interneti-teenuse pakkujad. Seega jagangi proua Trautmanni vaatenurka. Kompromiss asetab töötajate, artistide ja Interneti-kasutajate õigused võrdsele tasandile, ja see on hea.

Syed Kamall (PPE-DE). - Proua juhataja, tahan alustada, avaldades tänu komisjonile ja selle ametnikele ning ka kõigile raportööridele tehtud raske töö eest. Räägin kui üks kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni variraportööre kogu paketi e-privaatsust käsitlevast ajast. Tahaksin samuti avaldada kiitust Alexander Alvaro ja teiste variraportööride tööle, kaasa arvatud härra Lambrinidisele sotsialistide fraktsioonist.

Tegime kõik väga rasket tööd, et saavutada tasakaalu andmekaitse – mis on meie kõigi arust väga tähtis teema – ja ettevõtete õiguse vahel koostada turvaprogramme tagamaks, et meie võrgud on ohutud ja tuvastamaks neid, kes üritavad võrkudesse pahavara ja viirusi lasta. See on midagi, mis mõnikord hõlmab andmeliikluse uurimist.

See ei olnud otsustamine "kolme hoobi" stiili kasuks. Väga vähesed inimesed siin toetavad seda, ja on väga kahju, et mõned inimesed väljaspool parlamenti on üritanud seda kujutada kui "kolme hoobi" stiili toetamist.

Kui oleme juba andmepakettide teema juures, lubage mul puudutada Interneti neutraalsuse teemat. Minu arvates peame nõustuma, et teatud hulk võrguhaldust on vajalik. Kui ettevõtted ehitavad laiemaid torusid, tulevad teised ettevõtted ja täidavad neid torusid, ning see võib viia ummikuteni. Kes oleks võinud paar aastat tagasi ette kujutada, et meil on nüüd sellised teenused nagu BBC iPlayer või YouTube? Seega on tähtis, et operaatorid suudaksid oma võrke hallata. Idee "esimese paketina sisse, esimese paketina välja" võib osutuda kahjulikuks, eriti kui hädaabiteenuseid liiklusummikute tõttu jalge alla sõtkutakse.

Tahaksin tänada kõiki selle teema raportööre, kes üritasid õiget tasakaalu saavutada, ning paluksin väljaspool parlamenti tegutsevatel lobistidel mitte kujutada seda kui "kolme hoopi"; palun ärge kujutage seda kui suurt rünnakut meie vabadustele. Üritame lihtsalt õiget tasakaalu leida.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Tänan teid väga, proua juhataja. Palun vabandust, et veidi hilinesin. Tahaksin alustada, öeldes, et minu arvates on tähtis ära märkida, et telekommunikatsioonipakett sellisena, nagu see täna enne hääletust on, on täitsa hea. See tugevdab konkurentsi ja kasutajate õigusi ning seda on tähtis rõhutada, kuna arvan, et see on midagi, mis arutelu käigus sageli ära unustatakse. Keskendume peaaegu ainult pisiasjadele ja ei näe mõnikord üldist pilti, ja selles ju telekommunikatsioonipakett seisnebki – konkurentsi ja kasutajaõiguste tugevdamises.

Ent siiski on praegu palju ohte meie kodanikuvabadustele ja -õigustele Internetis ning Interneti avatud ja vabale struktuurile. Need ei ole kunagi olnud nii selged kui arutelus selle üle, kas peaksime võimaldama Interneti-kasutamise keelustamist ilma kohtuistungita. Olen uhke selle üle, et nõustusime siin parlamendis, et me ei loe seda aktsepteeritavaks. Inimestele ei tohi keelata Internetti enne nende juhtumi ärakuulamist kohtus. See on tähtis, sest see on väga tõsine kodanikuvabaduste ja -õiguste piiramine. See keerab ka juriidilised põhimõtted pea peale nii, nagu me teistes kontekstides kunagi ei aktsepteeriks. Me ei keela jalgratta varastanud isikul maanteid kasutada. Seega on mul hea meel, et ütleme sellisele ettepanekule homme "ei".

Samal ajal ei kõrvalda see kõiki ohte Internetile. On palju teisigi teemasid, mille üle arutlemist jätkatakse, ja ootan neid arutelusid huviga. On teatud valdkondi, kus tahaksin, et saaksime veidi kaugemale minna, ent üldiselt on see samm õiges suunas. Olen uhke, et saame homme selgeks teha, et kodanikuvabadused ja -õigused Internetis, eriti seoses võimalusega, et juurdepääsu ei keelata ilma kohtuliku arutamiseta, on midagi, mida Euroopa Parlament toetab.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – (*DE*) Proua juhataja, tahaksin öelda, et tänast arutelu on valitsenud järgmine küsimus: kuidas saame leida tasakaalu Interneti-vabaduse, vaba juurdepääsu, autoriõiguse kaitse ja põhiõigustest kinnipidamise vahel? Siin õige tasakaalu leidmiseks läheb tõepoolest vaja imevalemit.

Tahaksin rõhutada, et see ei tähenda Interneti suvalist blokeerimist. Me ei saa YouTube'i sulgeda, nagu tehti Türgis, sest seal olevat üleval olnud solvangud Atatürki suhtes. Me ei taha sellist olukorda, nagu on Hiinas. Loomulikult ei saa veebilehti suvaliselt poliitilistel põhjustel sulgeda. Ent tahaksin selgelt öelda, et kodanikel ei tohi olla piiramatut õigust piiramatule ebaseaduslikule allalaadimisele! See punkt ei ole läbiräägitav. Ent peame tagama – ja see on tasakaal, mida otsime ja veel leidma peame –, et loometeoste tootjad, kelle tööd ilmuvad Internetis, saavad õiglaselt hüvitatud. Vajame selleks uut mudelit. See ei ole Prantsuse mudel. Tahame kohtulikku piirangut, juriidilist otsust põhiõiguste üle. Ent peame veel leidma selle uue sotsiaallepingu teadusühiskonnas autoriõiguste ja põhiõiguste kaitse vahel.

Viviane Reding, *komisjoni liige.* – (*FR*) Proua juhataja, tänan väga kõiki, kes on selle väga tähtsa paketi valmimise võimalikuks teinud. Loomulikult pean silmas raportööre ja nende kolleege, kuid ka eesistujariiki Tšehhi Vabariiki ning tahan siinkohal ametlikult öelda, et Tšehhi saadik Jana Reinišová on teinud käesoleva projekti elluviimiseks parlamendi ja komisjoniga fantastilist koostööd.

Nüüd on meil tasakaalustatud tekst, mis võimaldab turgude avamist, investeerimist, vabadust Internetis ning õigust Internetile. Meil on tekst, millel on potentsiaali kasutajatele ja ka tööstuse arendamiseks ning seega töökohtade säilitamiseks ja uute loomiseks. Nimetatud tekst tasakaalustab ühest küljest Lissaboni strateegia kasvu ja töökohtade loomise eesmärgid ning teisest küljest paljud Interneti tarbijate õiguste alased uuendused.

Lubage mul vastata mõnedele küsimustele.

Üks küsimustest puudutas investeeringuid järgmise põlvkonna võrkudesse tagamaks, et telekommunikatsioonivõrkude operaatorid saavad õiglase investeeringutasuvuse ja saavad arvestada piisavalt riskidega. Praeguste eeskirjade alusel on juba võimalik mitmel ettevõttel investeerimisriski jagada. Uued eeskirjad kinnitavad seda ning ütlevad samas ka, et tuleb järgida kehtivaid konkurentsi ja mittediskrimineerimise eeskirju. See on väga tähtis. Rõhutan seda, kuna kuulen vahetevahel ainult osa loost, kuid praktikas tuleb kasutada tervet investeerimise lugu.

Teine küsimus oli andmetega seotud turvarikkumiste kohta. Operaatorid peavad võtma vastutuse, mis kaasneb nende suurte andmehulkade töötlemisega ja salvestamisega. Seetõttu toovad uued eeskirjad esmakordselt Euroopa õigusesse kohustuse teavitada andmeid puudutavatest rikkumistest. See tähendab, et sideteenuse pakkujatel on kohustus teavitada pädevaid asutusi ja oma kliente nende isiklikke andmeid mõjutavatest turvarikkumistest. Lisaks tugevdatakse privaatsuse ja andmekaitse eeskirju, näiteks küpsiste ja sarnaste vahendite kasutamisel. Internetikasutajaid teavitatakse paremini sellest, mis juhtub nende isiklike andmetega ning neile antakse paremad võimalused oma isiklike andmete haldamiseks.

Teiseks elemendiks on avatum ja neutraalsem Internet tarbijatele. Euroopa tarbijatele pakutakse veel laiemat valikut lairibainterneti teenuse pakkujaid. Internetiteenuse pakkujatel on kasutada võimsad vahendid, mille abil on võimalik eristada erinevate Interneti andmevahetuse tüüpide vahel, nagu heliside või võrdõigusvõrkude side. Olgugi, et ka internetiliikluse haldamisega saab arendada esmaklassilisi teenuseid ning tagada turvalist sidet, saab samasid tehnikaid kasutada ka side ja muude teenuste kvaliteedi vähendamiseks vastuvõetamatult madalatele tasemetele. Seepärast on uute Euroopa Liidu eeskirjadega riiklikel telekommunikatsiooni reguleerivatel asutustel õigus määrata võrguside teenuste minimaalne kvaliteeditase Euroopa kodanike neutraalsuse ja vabaduste edendamiseks andmeside võrkudes.

Uude teksti lisasime uued väga olulised läbipaistvuse nõuded.

Neljandaks soovin tuua välja Internetile juurdepääsu õiguse. Uued eeskirjad ütlevad selgesõnaliselt, et juurdepääs Internetile on samasugune põhiõigus nagu sõnavabadus ja vaba juurdepääs teabele. Seega tagavad eeskirjad, et igat liiki meetmed, mis puudutavad juurdepääsu teenustele ja rakendustele, peavad austama füüsiliste isikute põhiõigusi ja vabadusi, kaasa arvatud õigust privaatsusele, sõnavabadust ning juurdepääsu teabele ja haridusele nagu ka õiglasele kohtumõistmisele.

(FR) Proua juhataja, minu arvates on väga oluline rõhutada põhiõigusi, kuna need on aluseks meie Euroopa väärtuste alustele, mis moodustavad omakorda ka uute telekommunikatsioonieeskirjade aluse.

Soovin lisada ka midagi vabaduse kohta Internetis, millest paljud kolleegid juba rääkinud on. Saavutatud kompromiss on võiduks kodanike ja Interneti kasutajate vabadusele.

Esmalt kinnitab kompromiss selgelt meie kodanike vabadusi nagu need on sätestatud ka põhiõiguste hartas, kaasa arvatud õigus juurdepääsuks Internetile, mis on oluline osa sõna- ja teabevabadusest. Teiseks näeb kompromiss ette, et ebaproportsionaalsed lahendused, mida pakuti välja interneti kasutajate õiguste piiramiseks, ei ole seaduslikud. Kolmandaks kinnitab kompromiss, et alati peab olema antud võimalus pöörduda juhtumiga kohtuniku, sõltumatu ja erapooletu kohtu ette, kelle langetatud otsust tuleb ka austada.

Kõik see sisaldub kompromissis ja arvan, et selle kompromissi näol on tööl, mida komisjon ja parlament peagi alustavad, kindel alus, mis rõhutab meie kodanike õigusi ja Euroopale omaseid väärtusi.

Olles seda öelnud, palun ma nõukogul kiiresti tegutseda, et teksti lõplik versioon, mille üle minu lootuste kohaselt homme hääletatakse, esimesel võimalusel kättesaadavaks tehakse.

Malcolm Harbour, *rapporteur*. – Proua juhataja, esmalt soovin tänada kõiki selles arutelus osalejaid. Arutelu oli väga konstruktiivne. Eriti tervitan toetust, mida parlament mulle ja mu kolleegidele siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis osutas, et viia sisse need olulised parandused direktiivi seoses kasutajate õiguste ja andmete privaatsuse elementidega.

Oli suurepärane, et arutelu käigus kõik sellesse oma panuse andsid. Need on olulised kõigile tarbijatele. Saabuvate valimiste eel loodan, et te kõik räägite sellest olulisest tööst, mida te tegite selles kojas Interneti tarbijate kasuks.

Arvan, et minu teine ja tähtsam mõte on see, et internetiruum ise – elektrooniline side, sektor kui selline – on jõudsalt kasvav, üha arenev ja dünaamiline sektor. Meie ülesanne reguleeriva organina on tagada selle dünaamilisuse ja innovatsiooni jätkumine. Lõime reguleeriva raamistiku, et anda klientidele võimalus sellest osa saada, et anda neile õigus teada nendest teenustest, et anda neile võimalused neist kasu saada – see kõik on vajalik. Kuid Internet ei ole see jõuliselt kasvav koht – ja te nägite kui dünaamiline see on arvestades kõigi nende kirjadega, mis te seoses selle ettepanekuga saite – seda ei ole olemas, kuna oleme piiranud Interneti kasutamist, seda ei ole olemas, kuna oleme uusi ärimudeleid peale sundinud. Oleme piiranud seda, mida inimesed on teinud. Tahame uusi tegijaid, väikeettevõtteid, suuri ettevõtteid ja investeeringuid.

See on just see dünaamilisuse ja kiire arengu mõte, mida edendama peame. Viviane Redingil on õigus. Me peame julgustama liikmesriike neid parandusi võimalikult kiiresti sisse viima. Tahame, et uus elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) tööd alustaks; tahame, et uus reguleeriv asutus meiega parlamendis suhtleks, et need asjad esimesel võimalusel juhtuksid.

On aeg edasi liikuda ja tuleviku poole vaadata. Tänan teid, volinik, andmekaitse ja universaalse teenuse osas tehtud oluliste deklaratsioonide eest, mis annab meile võimaluse teiega koos töötada ning neil olulistel aladel edasi jõuda.

Catherine Trautmann, *raportöör.* – (*FR*) Proua juhataja, proua volinik, tänan teid väga teie seisukoha eest, mis heidab äsja toimunud arutelule väga positiivset valgust ning tänan kõiki arutelus osalenud Euroopa Parlamendi liikmeid.

Tahan öelda, et selle telekomi paketi kompromissi poolt hääletades näitab parlament üles selgelt, et valime reguleeritud turu, mitte reguleerimata konkurentsi. See näitab ka kasuliku arengustrateegia olemasolu praeguses kriisis ning samuti valmistab Euroopa ühiskonda ette digitaalseks ajastuks. Tänu mittediskrimineerimisklauslile vanade operaatorite ja uute turule pürgijate vahel aitab hääletamine tagada ka tasakaalu liikmesriikide õiguste ja komisjoni pädevuste vahel. Ka näitab hääletamine, et Euroopa Parlament teeb edusamme oma kaasotsustamisõiguste kasutamises, seda eriti spektrieralduse poliitika küsimuses, mida peetakse avalikuks kaubaks, ning toetuses mida parlament taas ringhäälinguorganisatsioonidele ja teenustele pakub.

Paljud kolleegid rääkisid internetiprobleemist avaliku ruumina, mis vajab vabadust ja turvalisust ning ma olen sellega nõus. Sellest tulenevalt loodi muudatusettepaneku 46 uue versiooniga esimest korda ühes direktiivis seos Internetile juurdepääsu ja kodanike põhiõiguste vahel.

Väljend "võetavad meetmed" on tõepoolest nagu puuduv lüli igat liiki elektrooniliste sidevõrkudega seoses võetavate meetmete, kas on siis tegemist juurdepääsu peatamisega või filtreerimisega, ning kasutajate põhiõiguste vahel. Arvestades mu kolleegide poolt väljendatud kahtlustega seoses raportööri valmisolekuga kaitsta õigust kohtu otsuse üle enne juurdepääsu peatamist, pean ma ütlema, et väljend "sõltumatu ja erapooletu kohtu" garanteerib internetikasutajatele sellise kohtuotsuse õiguse.

Tõestada, et Hadopi on sõltumatu ja erapooletu kohus, tähendaks seda, et sellele ülemametile tuleks anda kõik need kohustused, millest ka kohtunik peab kinni pidama: kaitseõigus, kohtuprotsess, milles kuulatakse mõlemat osapoolt ja avalikustatus. Loomulikult kukutaks see kokku süsteemi, mis – nagu Prantsusmaa õigussüsteem seda on – tugineb süüdistuste ja karistuste arvutistamisele ja individuaalsuselt eemaldumisele. Seepärast palun ma olla Euroopa komisjonil ülimalt hoolikas selle telekomi paketi seadusandlusesse üle kandmisel.

Kui ühenduse tekstis on kajastatud aluspõhimõte, mis on nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahelise kompromissi tulemus kaasseadusandjatena, tuleb see ka korralikult siseriiklikkusse õigusesse üle kanda.

Lõpetuseks, daamid ja härrad, soovin öelda, et mul on hea meel laiaulatusliku mitmetasandilise partnerluse stiilis avaliku konsultatsiooni väljavaate üle, mis annab meile raske töö järel võimaluse töötada kompromissi raamistikus, mis austab muudatusettepanekus 46 sätestatut ning muudab selle kohaldatavaks.

Pilar del Castillo Vera, *raportöör.* – (*ES*) Proua juhataja, sooviksin veel lühidalt avaldada oma tänu kõigile neile, kes selles pikas telekomi paketi arutelude protsessis osalesid – volinikku, teisi raportööre, lühidalt kõiki neid, kes veel peale nõukogu eesistujariigi osalesid.

Toon välja kolm peamist punkti, mida pean oluliseks selle otsuse eeliste kokkuvõtmiseks, mis, ma usun, homme selles kojas suure enamusega vastu võetakse. Telekommunikatsiooni õigusliku raamistiku läbivaatamisel on kolm otsest mõju.

Esiteks lihtsustab see järgmise põlvkonna telekommunikatsioonivõrkude arendamist ning toob seega kasu tarbijatele, kes saavad võimaluse kasutada, hallata ja teostada tehinguid kiiremas ja ohutumas internetikeskkonnas, mis on kasulik nii üksiktarbijatele kui ka väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes Internetist sõltuvad.

Teiseks suureneb konkurents siseturul, mis toob samuti kasu tarbijatele, olgu nad siis üksikisikud või ettevõtted. Selle laiaulatuslikuma, suurema ja reaalsema konkurentsi eelisteks on paremad hinnad, paremad tooted ja kasvav innovatsioon.

Lõppude lõpuks tehakse see kõik põhiõigusi austades ning selles ei tohi kahelda keegi väljaspool parlamenti ega kogu Euroopas. Ei saa olla ühtegi riiklikku seadust, mis neid õigusi ei austa, kuna Euroopa on otsustanud, et põhimõte, millel antud reform põhineb, tagab põhiõigusena juurdepääsu Inernetile.

Francisca Pleguezuelos Aguilar, *raportöör.* – (*ES*) Proua juhataja, soovin korrata veel oma tänuavaldusi oma kolleegidele parlamendis nende sõnavõttude eest ning selle väga positiivse arutelu eest.

Minu arvates ei saa olla mingit kahtlust selles, et see reform annab suure panuse meie innovaatilisse 21. sajandi ühiskonda. Oleme sillutanud tee uute võimaluste loomiseks telekommunikatsioonitööstuses, sektoris, mis on ülimalt dünaamiline Euroopa Liidu majanduslikuks ja sotsiaalseks arenguks ning ennekõike tarbijakaitseks.

Olen kindel, ja usun, et seda näitas ka arutelu, et põhimõtteliselt olid tulemused head, kuigi oli ka mõningaid probleemsemaid teemasid, nagu näiteks arutelu sisu kaasamise üle sellesse paketti, nagu proua volinik ja mitmed teised parlamendi liikmed kommenteerisid.

Sellegipoolest on mul tunne, et saavutatud kompromiss lahendas hästi ka selle aspekti, kuna, nagu öeldud, hõlmab kahe direktiivi kohaldamisala artiklis 1 tunnistatud põhiõigusi ja vabadusi nagu ka juurdepääsu Internetile.

Kahtlemata soovin toetada Catherine Trautmanni palvet, et kui liikmesriigid vastutavad privaatsuse, sõnavabaduse, andmevabaduse ja üldiselt kõikide Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsioonis olevate õiguste eest, siis teevad nad seda Euroopa Komisjoni range jäiga järelevalve all, mis on minu arvates hetkel parim kindlustus, koos parlamendiga, et vabadus Internetis on põhimõte, mis on tasakaalus kõigi teiste õigustega.

See on kõik. Tänan teid väga, daamid ja härrad. Arvan, et oleme teinud head tööd ja võime enda üle uhked olla ning seega palun ma teil poolt hääletada.

Juhataja. – Tänan teid, ühendatud arutelu on nüüd lõpetatud.

Hääletamine toimub homme, kolmapäeval.

000

Carl Schlyter (Verts/ALE). - (SV) Panen tähele, et nõukogu ei ole siin, et kokkulepet kommenteerida. Palun teil nõuda nende kohalolekut enne homset hääletamist. Arvan, et paljud Euroopa kodanikud sooviksid nõukogult vastust sellele, miks nad on vastu tekstile, mis ütleb, et kedagi ei tohi eelneva kohtuotsuseta internetiteenusest ilma jätta. Soovin kuulda nõukogu selgitust selle vastuseisu kohta. Arvan, et ka tuhanded eurooplased tahavad teada, miks see nii on.

Juhataja. – Teie palve antakse edasi.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjalikult. – (PL) Euroopa Liidu telekommunikatsioonialane õiguslik raamistik koostati 1990ndatel eesmärgiga liberaliseerida riiklike monopolide võimu all olevat koduturgu. Vahepeal on aga toimunud murrangulised tehnoloogilised muudatused mobiilside ja Interneti valdkonnas. Euroopa Liidu telekommunikatsiooniteenuste turgu reguleerivate õigusaktide kavandatavate reformide eesmärgiks, mille üle parlament homme hääletab, on kohandada Euroopa Liidu seadused nende muudatustega, parandades näiteks kasutajate positsiooni elektroonikaseadmete turul.

Minu isiklik seisukoht on, et juurdepääs Internetile on oluline tegur, mis toetab haridusprotsessi ning näitab, et inimesed saavad kasutada oma sõnavabadust ning pääseda ligi teabele ning tööturule. Internetikasutajatele ei tohi keelata juurdepääsu Internetile ning nende kasutamisõigusi ei tohi piirata ilma eelneva pädeva kohtu otsuseta. Seepärast arvan, et tuleb taastada kaks kõige olulisemat muudatusettepanekut – number 138 ja 166 – mis võeti parlamendis vastu esimesel lugemisel 2008. aasta septembris. Need muudatusettepanekud taastaksid kasutajate õiguse tagamise, paneksid seire teostamise kohustuse sisemistele reguleerivatele asutustele ning muudaksid seadusevastaseks kodanike juurdepääsu suvalise peatamise ja vabalt kasutatava piiramise rakendustele, teenustele ja sisule, mis on Internetis avaldatud.

Vormis, milles need teiseks lugemiseks 6. mail esitati, on need muudatusettepanekud, mida on küll nähtavast kõigest natukene muudetud, kuid mida on tegelikult väga põhjalikult muudetud, tõsiseks ohuks sõnavabadusele, Internetile juurdepääsu vabadusele ja õigusele teabele, mis on modernsete, demokraatlike kodanikuühiskondade tugisammasteks.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Uued reeglid, mille esitleb uus telekomi pakett, aitavad kaasa telekomituru korrastamisele ja edendavad tarbijakaitset. Tarbijatel on oluliselt lihtsam saada infot oma teenusepakkujalt ning teenusepakkujat vahetada. Lepingueelne info peab ütlema, kas tarbija on lepinguga mingiks kindlaks ajaks seotud. Samuti ei saa teenusepakkujad tarbijad kinni hoida rohkem kui 24 kuud. Telefoninumbri liigutamine ühe teenusepakkuja juurest teise juurde peab ära tegema ühe tööpäevaga. Paranenud on teenuste pakkumise läbipaistvus, tarbijatele on hinnavõrdluse võimalus veebilehtedel ning kohalikke operaatoreid võib kohustada pakkuma teenuseid puudega inimestele. Tarbijad võivad küsida hinna ülempiiri, kui nende tarbimine jõuab kuus teatud piirini. Kui teenusepakkuja levitab tahtmatult kellegi isikuandmeid internetis, peavad nad sellest inimesele korralikult teada andma.

Uued reeglid aitavad kaasa ka telekomituru korrastamisele ning uute teenuste turule tulekule. Raadiospektri haldamise kooskõlastamine ELs loob võimaluse täiesti uute teenuste pakkumiseks ning eemaldab tõkked, mis seni eksisteerisid näiteks mobiiltelefonides TV programmide vaatamisele. Suurendatud on riiklike regulaatorite õigusi ning loodud uus EL regulaator, eesmärgiga tugevdada sõltumatut turujärelvalvet, mis kindlasti tuleb kasuks ka tarbijatele. Tänan!

4. Energiatarbimise näitamine märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on Anni Podimata raport (A6-0146/2009) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv energiamõjuga toodete energiatarbimise ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) [KOM(2008)0778 – C6-0412/2008 – 2008/0222(COD)].

Anni Podimata, raportöör. – (EL) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, esmalt soovin tervitada Euroopa Komisjoni ettepanekut sõnastada uuesti energiamärgistuse direktiiv põhieesmärgiga laiendada selle kohaldamisala kõikidele kodumajapidamistes ning kaubandus-ja tööstussektoris kasutatavatele elektrienergiat tarbivatele kodumasinatele ning energiamõjuga toodetele. Käesolev direktiiv moodustab osa laiemast õigusakti

ettepanekute paketist, mille eesmärgiks on edendada liidu peaeesmärgiks olevat energiatõhusust, mis võib mängida otsustavat rolli energiaturvalisuse tagamisel, süsinikdioksiidi heite vähendamisel ning Euroopa majanduse taaselustamisel, et see saaks majanduslangusest ja kriisist kiiremini välja tulla.

Soovin tänada südamest kõiki oma kolleege parlamendis nende ettepanekute eest, eriti variraportööre, fraktsiooni PSE sekretariaati ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, kuna nende abiga oleme minu arvates energiamärgistuse direktiivi palju tugevamaks muutnud. Seepärast on meie jaoks eriti olulised avalike hangetega seotud sätted, stiimulite kasutuselevõtmine kõige tõhusamate kodumasinate edendamiseks ning seepärast tahame tugevdada turukontrolli ja järelevalvega seotud sätteid.

Kommenteerin kahte probleemi, mis on tõsist vastasseisu põhjustanud. Esimene on meie ettepanek, et reklaamides peaks olema kaasatud viide energiatarbimisele, mis tõi kaasa ebaproportsionaalseid reaktsioone Euroopa Kirjastajate Liidult ja raadio- ja telejaamade omanikelt. Ma ütlen 'ebaproportsionaalseid', sest kostis väga äärmuslikke argumente, nagu näiteks, et see piirab pressivabadust, et tundlikul massimeedia alal kahanevad reklaamist saadavad tulud ning lõpuks ka, et sellega õõnestatakse vaba ja sõltumatu ajakirjanduse rahastamist. Vaatame raportis olevate ettepanekute sisu. Kaalutleme, et energiamõjuga toodete reklaamides peaks olema viide energiatarbimisele, energiasäästlikkusele või energiamärgistuse kategooriale ainult siis, kui reklaamid on viidatud tehnilistele näitajatele või andmetele. Kui reklaamis ei ole sellele viidatud, ei ole ka kohustust energiatarbimisele viidata.

Viimaseks jätsin ma energiamärgistuse kujunduse küsimuse, millest kujunes kõne all oleva direktiivi kõige pakilisem küsimus. Direktiivi eesmärk ei ole saavutatud ning see ei toimi, kui tarbijad, kelle jaoks see on kõige olulisem, ei saa võimaliku parima valiku tegemiseks energiamärgistust kergesti eristada ja võrrelda. Hetkel on meil olemas edukas energiamärgistuse mudel mõõtkavaga A kuni G, kus A tähistab kõige energiasäästlikumaid tooteid ja G kõige vähemsäästlikumaid. Seda mõõtkava kasutatakse standardina paljudes riikides väljaspool Euroopa Liitu. Kahtlemata on see väga edukas ja äratuntav ning aidanud palju kaasa energia säästmisele. Kuid kindlasti on sellega ka mitmeid probleeme. Kõige tõsisem nendest probleemidest ja nende põhjus on, et märgistusega ei kaasne selle kehtivusaegaja näitu. Kui ei ole näidatud märgistuse kehtivusaega tootele, mis on kategoorias A, ning toode jääb sellesse kategooriasse terveks selle elueaks, isegi siis kui turule saabuvad palju energiasäästlikumad tooted, on selge, et saadame välja vastandlikke sõnumeid. Kuidas see lahendada? Viies sisse näiteks 3 kuni 5 aastase märgistuste kehtivusaja kohustuse, mille möödumisel vaadatakse energiasäästlikkuse mõõtkava üle ning võrreldakse uute arendustega samas tootekategoorias.

Lõpetuseks soovin öelda, et usun kindlalt, et järgnevates aruteludes teisel lugemisel üksmeelele jõudmiseks leiame parima võimalku lahenduse, mida tunnistavad tarbijad ning mis edendab zinnovatsiooni Euroopa tööstustes.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige*. – Proua juhataja, alustasime energiamärgistamisega juba aastal 1992 eesmärgiga tagada energiasäästlikkus majapidamistoodete sektoris. Nimetatud algatus on olnud väga edukaks ning viimase 15 aasta jooksul eurooplastele palju kasu toonud.

Kuid aasta 1992 on kauge minevik. Sellest on juba möödas palju aastaid ja komisjon otsustas esitada ettepaneku energiamärgistuse direktiivi uuestisõnastamiseks, et tuua suuremat kasu Euroopa kodanikele, tööstusele ja valitsusasutustele. Selleks laiendatakse esmalt direktiivi kohaldamisala kõikidele energiamõjuga toodetele, teiseks tugevdatakse turujärelevalvet ning kolmandaks edendatakse energiasäästlikkust ning stimuleerivaid meetmeid avalikes hangetes.

Olen väga tänulik raportöörile proua Podimatale, et ta nii lühikese aja jooksul väga keeruka ettepaneku kohta raporti koostas ning andis sellega võimaluse teise lugemise kokkuleppeks, kus nõukogu alles tõelist arutelu alustab. Soovin tänada ka variraportööre ja kõiki tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni liikmeid nende töö eest selle ettepaneku koostamisel.

Raport lisab ettepanekusse kindlasti väga olulisi parandusi, mida komisjon heaks kiidab. Raportöör toob õigusega esile kaks probleemi, millest saavad tulevaste nõukogu ja parlamendi vaheliste arutelude nurgakivid. Esimene on küsimus reklaami kohta ning selle kohta, kui kaugele saame minna energiasäästlike toodete müügitaktikate edendamisel kodanikuvabadusi või pressivabadust piiramata. Teine küsimus on märgistuse kujunduse kohta – kas see peaks olema suletud või lahtise skaalaga märgistus.

Täna hommikul parlamenti tulles leidsin liftidest mõned infolehed, mis näitasid, et see näivalt lihtne märgistamise küsimus ei olegi nii lihtne. Ühel poolel on meil tarbijaorganisatsioonid ning teisel tootjad, kes soovivad samuti pakkuda tarbijatele palju energiasäästlikumaid tooteid.

Esimesel lugemisel toimusid tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis mahukad arutelud ning teiseks lugemiseks peame leidma proua raportööri tõstatatud küsimustele parimad lahendused. Kinnitan teile, et komisjon annab endast parima erinevatele seisukohtadele vastutulekuks, sest see töötab tarbijate ja ühiskonna huvides. Märgistused peavad olema toimivad ja tugevad ning samas tuleb anda tootjatele õigeid stiimuleid tõhusamate toodete arendamiseks.

Tänan teid raporti eest. Olen proua raportöörile väga tänulik selle ettevalmistamiseks tehtud töö eest.

Jan Březina, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – Proua juhataja, arutlemisel on energiamärgistamise raport, mis on mitmel põhjusel ülimalt tähtis.

Esmalt on energiasäästlikkuse suurendamine kiireim ja soodsaim lahendus kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Teiseks oleks energiasäästlikkus osa lahendusest praegusele majanduslangusele, kuna energianõudluse ja energiakasutuse küsimustega tegelemine aitab luua kauakestvat kasvu ning kindlaid töövõimalusi.

Olen nõus, et lõpptarbijatele tuleb anda märgistusel täielikku teavet isegi siis, kui toode ostetakse kaugemalt, näiteks Internetist või telepoest. Sama kehtib ka kavatsuse kohta tugevdada turujärelevalve sätteid, et tagada energiamärgistuse direktiivi ja selle rakendusmeetmete korralik ning üleeuroopaline ühtlustatud kohaldamine.

Kuid on kaks punkti, mille vastu ma olen. Esiteks tahan hoiatada, et kui see vastu võetakse, piiraks muudatusettepanek 32 meedia sõltumatust. Rõhutan, et reklaam on vaba, sõltumatu, mitmekülgse ja kvaliteetse meedia aluseks. Seetõttu esitas meie fraktsioon alternatiivse muudatusettepaneku – täiskogule esitatud muudatusettepanek 2 –, milles on austatud demokraatia jaoks vaba ja mitmekülgse meedia tähtsust. Meie lahendus on anda tootjatele ja jaemüüjatele võimalus esitada teavet teatud energiakulu ja -säästlikkuse aspektide kohta.

Teiseks palun lükata tagasi kaks muudatusettepanekut televiisorite ja külmkappide rakendusmeetmete kohta. See algatus, mille vastu on ka tööstus, komisjon ja nõukogu, piiraks kogu uue energiamärgistuse õiguslikku järjekindlust.

Lõpetuseks soovin rõhutada, et energiamärgistuse raport on väga oluline õigusakt, mille vastuvõtmine tasub end ära tingimusel, et reklaami küsimus rahuldavalt lahendatakse.

Silvia-Adriana Țicău, *fraktsiooni PSE nimel.* – (RO) Esmalt soovin õnnitleda raportööri proua Podimatat tema raporti eest.

Usun, et direktiiv toote energiatarbimise kohase märgistamise ja klientide teavitamise kohta on ülimalt tähtis. Euroopa Liit lubas vähendada energiatarbimist 20% võrra. Kui suudame teavitada kliente õigesti nii, et neil on valik vastavalt neile antud teabele, siis saame vähendada ka hetkel kasutuses olevate toodete energiatarbimist.

Mis puudutab märgistamist, siis see peab olema lihtne, see on ülioluline element. Märgistus peab olema ka täielik ning loomulikult pakkuma kasutajatele teavet, mida nad tarviliku investeeringu tegemiseks vajavad. Seepärast arvan, et märgistusel on oluline mainida teavet energiatarbimise või võimaliku energiasäästlikkuse kohta.

Lisaks arvan, et see lihtsalt mõistetav A–G skaala on vajalik. Kuid soovin mainida, et minu arvates on vaja välja tuua ka märgistuse kehtivusaeg, et tarbijal oleks olemas ka teave ajast, mil teatud tooteid reklaamiti. Ma ei usu, et kohustus esitada teavet energiatarbimise kohta segaks kuidagi sõnavabadust ja massimeedia sätteid. Arvan, et hästi teavitatud tarbijad, kes saavad teha tarku otsuseid oma energiatarbimise vähendamiseks, on meie kõigi huvides.

Soovin proua raportööri õnnitleda. See on väga tähtis dokument, mis on osa energiasäästlikkuse paketist. Toetan meid ka teise lugemise ajal toimuva huvitava arutelu nimel.

Satu Hassi, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FI) Proua juhataja, daamid ja härrad, tänan südamest proua Podimatat suurepärase töö eest, mida ma täielikult toetan. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon toetas selget ja tarbijasõbralikku energiamärgistamist, mille säilimist mina ja ka komisjon soovime.

On oluline, et tarbija saaks olla kindel, et A-kategooria seadmed kajastavad alati turu parimat ja kõige energiasäästlikumat tehnoloogiataset. Euroopa Liidu energiamärgistus on väga edukas. Tänu sellele on kadunud turult energiat raiskavad seadmed ning sama mudel on võetud kasutusele ka Brasiilias, Hiinas,

Argentinas, Iraanis, Iisraelis ja Lõuna-Aafrikas. On kahju, et seadmete tootjad tahavad muuta selle eduka ja lihtsalt mõistetava märgistamise süsteemi arusaamatuks kategooriaks ning et komisjon seda toetama kaldub.

Uus mudel, mida tootjad pakuvad, oleks sarnane sellisele olukorrale, kus nimetaksime aastakümnete vanust rekordit spordis ainsaks maailmarekordiks ning selle purustamisel nimetaksime uut tulemust maailmarekord miinus 5%, maailmarekord miinus 10%, maailmarekord miinus 20% ja nii edasi. See oleks ju mõttetu. Sama arusaadav süsteem, mida kasutame maailmarekordite puhul, peaks kehtima energiamärgistuste puhul edasi.

Herbert Reul (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, daamid ja härrad, tegemist on sobiva ja tähtsa projektiga energiasäästlikkuse ja suurema energia säästmise saavutamiseks. On õige, et peaksime keskenduma meetoditele, mida me kahjuks muudel aladel ei rakenda, nimelt kasutama märgistusi, et aidata tarbijatel valida energiasäästlikke tooteid, ja edendama samas ka konkurentsi tõhusamate kodumasinate arendamise alal. See otsus on tark ja õige.

Seni kasutatav menetlus oli samuti mõistlik ja toimis hästi. Selles suhtes arvan, et klasside määramise süsteem skaalal A kuni G, mis on juba 15 aastat hästi toiminud ning mida paari aasta eest A+ ja A++ kategooriatega täiendati, vajab nüüd loogiliselt uute väljakutsete tõttu laiendamist ja muutmist.

Siiski peame asju ettevaatlikult käsitlema ning ma võtaksin tõsiselt ka komisjoni avaldatud kahtlusi. Kui teeme nii, nagu soovitas enamik komisjonist siin parlamendis, ja jätame lihtsalt A–G süsteemi alles, siis kardan, et vanu kodumasinaid määratakse edasi A-kategooriasse, samas kui uusi, palju säästlikumaid kodumasinaid määratakse ainult B-kategooriasse. Seega seisab meil ees kas segadust tekitav ümbermärgistamise üleminekuperiood või peame leppima pideva muutmise ja ümbermärgistamisega.

Seepärast on ettepanek kasutada miinuse süsteemi palju lihtsam ja arusaadavam. Vajame menetlust, mis on tarbijatele arusaadav ja mis ka kasutusele võetakse ning millega toetavad tarbijad ka edaspidi seda, mis varem kasutusele võetud on. Vajame süsteemi, mis julgustab ka tootjaid ökodisaini investeerima. Seepärast on minu arvates komisjoni ettepanek nutikam ja mõistlikum.

Väga lühidalt veel üks kommentaar, mis minu arvates on väga tähtis. Arvan, et kõik, mida siin seoses meedia kohustusliku teabega koormamisega on soovitatud, on vale. See ei ole vastuvõetav. Seda ei tohi teha. Sellel ei ole mõtet. See ei ole üldsegi mitte vajalik. Saame ka ilma hakkama, märgistusel olev teave on piisav.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (*DE*) Proua juhataja. Mul on tunne, et te ei tunne end siin täna hästi, härra volinik, ja arvan, et tean ka, miks. Põhjuseks on see, et komisjon võtab seisukoha, mis on rohkem tööstuse huvigrupi seisukoht kui seisukoht, mis lihtsustab tarbijakaitset ja keskkonnakaitset Euroopas.

Tutvusin viimase 15 aasta märgistuste õigusaktidega. Mis on energiamärgistuse direktiivis 1990ndate algusest? Seal on öeldud, et kategooriaid A kuni G tuleb pidevalt uuendada vastavalt tehnilistele uuendustele nii, et kategoorias A on ainult parimad seadmed. Mida on teinud tööstus? Tööstus loopis 1990ndate lõpus uuendamisele kaikaid kodaratesse. Lõpuks oli 2000ndate alguses üle 50% kõikidest kodumasinatest kategoorias A. Siis nad mõtlesid välja selle A+ ja A++ asjanduse. Nüüd on nad mõelnud välja uue A-20, A-40 ja A-60 asjanduse.

Härra Reul on alati tööstuse huvigruppide poolel. Seega ei üllata mind, et ta seda süsteemi kaitseb. Kuid härra volinik, ma palun teid! A kuni G on lihtsaltmõistetav. Mis siin toimunud on, on viisteist aastat kestnud tööstuse huvigruppide töö Euroopa märgistamise süsteemi õõnestamiseks. Homme peab parlament sellele kurvale episoodile lõpu tegema.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL).-(CS) Proua juhataja, olen siin mitu korda energiaküsimustes sõna võtnud ning sellel ametiajal võib see jääda minu lõppkommentaariks. Arvan, et on hea aeg tänada volinik Andris Piebalgsi, kellel oli täita raske ülesanne, kuna Euroopa 27 liikmesriigi erinevast turust ühe Euroopa energiaturu tegemine on märkimisväärne ettevõtmine. See on Sisyphose töö, mis selle ametiaja jooksul valmis ei saa ning kindlasti jääb meie ametijärglastele veel palju ülesandeid. Soovin lisada, et ta oli meil tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis üks populaarsemaid volinikke, õppisime temalt väga palju ning imetlesime väga tema entusiasmi. Loodan, et me ei olnud liiga nõudlikud, sest kohtume temaga kindlasti tulevastel parlamendi ametiaegadel ja härra Piebalgs on teinud kõvasti tööd selle nimel, et oleks üldse võimalik Euroopa energiaturust rääkida. Olen energiamärgistuste poolt, see on vajalik standard; ka arvan, et süüdistused selle kohta, kes kuulub mõnesse kindlasse huvigruppi, tuleks kõrvale jätta. Samuti on mul kahju, et paralamendis on viimastel kuudel hakatud hirmujutte rääkima. Vajame otsuseid, mis langetatakse faktidele tuginedes.

ET

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Proua juhataja, see on raske. Tänan härra Ransdorfi lahkete sõnade eest, kuid arvan, et on vale kedagi süüdistada – tööstust, huvigruppe või mitte –, kuna tööstus loob töökohti ja kasvu. Tööstus arendab välja ja toob turule ka energiasäästlikumaid kodumasinaid. Samas tunnevad tarbijad A–G süsteemi hästi. Kindlasti on vaja tugevdada A–G kogemust ning tööstust sellesse kaasata ja seda mitte jõuga, vaid tõesti kaasata. Seda komisjon teha soovibki.

Käesolevas arutelus oli meil kaks võib olla liigset segadust tekitavat elementi. Üks neist on raamdirektiiv ja seda proua Podimata raport käsitlebki. Tean, et teisel lugemisel toimub tihe töö nõukogu, parlamendi ja nõukogu vahel, et leida õige tasakaal kahe elemendi vahel, milleks on tööstuse edasiliikumine ja meie positiivsed kogemused energiamärgistuse süsteemiga.

Teine element oli külmkappide ja televiisorite ökodisaini meede. See ei ole täiuslik lahendus, aga vähemalt toob see need kaks tooterühma märgistamise süsteemi, kuna hetkel ei ole meil märgistusi televiisoritel ning olukord külmkappidega, kus iga külmkapp on mingis kategoorias, on lihtsalt segadusttekitav. Seega pakkusime ja võtsime selle meetme vastu ajutise meetmena, kuni on olemas raamdirektiivid, mis panevad paika selged eeskirjad. Mitte sellepärast, et meid on sidunud tööstus, vaid see oli parim viis mõlema lähenemise kokkuviimiseks.

Me ei otsi vaenlasi, vaid üritame tagada positiivset elamust, kuid samas ka tööstust kaasata. Tööstus ei võitle selle vastu, kuid ma arvan, et tööstus peaks võtma kuulda tugevamaid tarbijate vaateid ja selles häid külgi nägema.

Raport ei paku hetkel veel täielikku lahendust. On lahkarvamusi, kuid oleme lahenduse poole teel ja nagu alati, võetakse kõige keerulisemad õigusaktid vastu kompromisside ja üksmeelega. Peame edasi töötama, kuid mitte märgistama kedagi, kes võitleb energiasäästlikkuse vastu, sest märgistamine on lihtsaim viis energiasäästlikkuse eesmärkide saavutamiseks. Inimesed teevad teavitatud otsuseid kodumasinate kohta nii, et see vastab ülemaailmse ühiskonna huvidele. See on parim viis ning seda peaksime ka edendama.

Oleks kahju, kui lõpetaksime kurvalt, öeldes, et oleme mingi katastroofi äärel. Ei, me töötame hoopis koos. Me kõik tahame saavutada sama tulemust, kuid hetkel ei ole me leidnud veel sobivat kompromissi, mis ühendaks kogu potentsiaali selle küsimuse lahendamiseks.

Tänan teid arutelu eest. Tean, et on olnud lahkarvamusi, kuid komisjon on valmis töötama edasi, et leida kiire lahendus teisel lugemisel.

Anni Podimata, *raportöör.* – *(EL)* Proua juhataja, esmalt soovin tänada kõiki oma kolleege parlamendis sõnavõttude eest ning härra volinikku soovituse ning sõnavõtu eest nüüd arutelu lõpus.

Soovin teha kaks lühikest märkust. Esimene neist puudutab energiamärgistuse pakilist küsimust. Soovin juhtida tähelepanu sellele, et A kuni G skaala süsteemil, mis on meie kõigi arvates väga edukas ja äratuntav ning andnud suuri panuseid energia säästmise edendamiseks, on loomulikult mõned probleemid, mida ma ka oma avasõnavõtus nimetasin, härra Reul. Teisisõnu – seda skaalat on vaja uuendada. Peamine probleem olemasoleva energiamärgistusega on, et sellel puudub kehtivusaeg, mille tulemuseks on teie poolt kirjeldatud olukord, kus turul on energiat tarbivad tooted, millel on sama märgistus, kuid erinevad energiasäästlikkuse tasemed. Meie jaoks on oluliseks küsimuseks A kuni G energiamärgistusele kindla kehtivusaja määramine ning energiasäästlikkuse näitajate uuendamine iga 3 kuni 5 aasta järel vastavalt turul toimunud tehnilisele arengule.

Viimaks arvan, et järeldus, milleni peame jõudma, on lihtne. Me kõik nõustume, et meil on äraproovitud ja edukas energiamärgistuste süsteem, millest on saanud ka standard teistele riikidele väljaspool Euroopa Liitu. Kui edukas süsteem aastate jooksul aegub, siis ei loobuta sellest lihtsalt, seda tuleb uuendada. Kui me sellest loobume ja seda uuega ei asenda, siis kaob kogu lisaväärtus, mis on möödunud aastatel saavutatud energiamärgistuste süsteemi kasutades. Euroopa sõnum tarbijatele kõikide nende aastate vältel on olnud: valige energiaklass A. Me ei tohi seda sõnumit nõrgendada.

Juhataja. – Arutelu on lõpetatud.

Hääletamine toimub täna kell 12.00.

(Istung katkestati enne hääletust kell 11.35 ja jätkus kell 12.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

president

5. Hääletused

ET

26

President. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

5.1. Põllumajandusturgude ühine korraldus ja kodulinnuliha turustusnormid (A6-0223/2009, Ilda Figueiredo)

- Enne hääletust:

Ilda Figueiredo, *raportöör.* – (*PT*) Härra president, daamid ja härrad, soovin lühidalt selgitada, et käesolevas raportis on lisatud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni üksmeelselt vastu võetud muudatusettepanekud. Need lisanduvad siin täiskogus 19. juunil 2008 vastu võetud resolutsioonidele, mis lükkasid tagasi komisjoni ettepaneku, mille eesmärgiks oli lubada inimtoiduna kasutatava kodulinnuliha turustamine Euroopa Liidus isegi pärast selle töötlemist mikroobivastaste ainetega.

Seetõttu soovin tänada kõiki, kes koos minuga selle raporti koostamisel töötasid, kaasa arvatud Euroopa Parlamendi liikmeid ja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajat.

Loodame, et Euroopa Komisjon ja nõukogu võtavad arvesse seda raportit ja Euroopa Parlamendi arvamust, kaitstes Euroopa Liidu rahvatervist, toiduohutust ja kodulinnuliha tootjaid.

- 5.2. Aldo Patriciello puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotlus (A6-0286/2009, Aloyzas Sakalas)
- 5.3. Umberto Bossi puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotlus (A6-0269/2009, Klaus-Heiner Lehne)
- 5.4. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine (A6-0266/2009, Reimer Böge)
- 5.5. Soovitus komisjonile kaebuse 185/2005/ELB osas (A6-0201/2009, Miguel Angel Martínez Martínez)
- 5.6. Mootorsõidukite tankimisel eralduvate bensiiniaurude regenereerimine (A6-0208/2009, Dimitrios Papadimoulis)
- Enne hääletust:

Dimitrios Papadimoulis, *raportöör.* – (*EL*) Härra president, kuna arutelu jäi tehnilistel põhjustel ära, siis lubage mul enne hääletust paar sõna öelda. Pärast intensiivseid läbirääkimisi nõukogu ja komisjoniga usun, et saavutasime esimesel lugemisel hea kompromissi. Euroopa Parlamendi panustega kiirendasime direktiivi kohaldamist ühe aasta võrra, laiendasime kohaldamisala teenindusjaamadele elamurajoonides, tugevdasime teenindusjaamade teabe- ja kontrollmehhanisme ning teabemehhanisme kodanikele.

Selle muudatuse kohaldamine parandab atmosfääri kvaliteeti ja piirab märkimisväärselt kliimamuutust põhjustavaid kasvuhoonegaase. Komisjon võttis meie palvel kohustuse esitada teatud aja möödudes uuesti sõnastamise ettepanek, et meil oleks paremad tehnoloogiad, millega tulevikus veel paremaid tulemusi saavutada.

Viimast kompromissi toetavad kõik fraktsioonid ning arvan, et see on meie tehtud hea töö märgiks.

5.7. Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (uuesti sõnastamine) (A6-0077/2009, Michael Cashman)

- Enne hääletust:

Michael Cashman, raportöör. – Härra president, täiskogu andis mulle mandaadi alustada läbirääkimisi teiste institutsioonidega selle tähtsa toimiku asjus. Kahjuks pean teatama, et läbirääkimised ei olnud edukad ning seetõttu soovitan täiskogul täna mitte hääletada ja jätta hääletamine selle tähtsa toimiku üle järgmisele parlamendile, juhul kui komisjon käesoleva aasta sügisel eeldatavasti uue ettepaneku esitab.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Härra president, komisjon võtab teatavaks parlamendi otsuse hääletamise edasilükkamiseks härra Cashmani raportiga kaasneva õigusloomega seotud resolutsiooni üle järgmise parlamendi ametiajani. Olgugi et komisjon austab parlamendi otsust, ei ole komisjon veendunud, et hääletamine parlamendi esimese lugemise lõpetamiseks seoks järgmise parlamendi käed. Seetõttu mõtleb komisjon oma ettepaneku üle järele alles siis, kui kaks seadusloomeasutuse haru on oma seisukohad vastu võtnud, kuid kavatseb vahepeal jätkata konstruktiivse dialoogi pidamist mõlema institutsiooniga ning kinnitab oma tahtlikkust parlamendi ja nõukoguga kompromissi leidmiseks.

Michael Cashman, raportöör. – Härra president, arvan, et see näitab, kui väga oluline on, et järgmine parlament kasutaks kõiki sellele antud eelisõigusi. Dialoog tähendab, et kõik institutsioonid peavad kuulama. Seni ei ole kumbki institutsioon parlamenti kuulanud. Sellel põhjusel peaksime hääletamata jätma ja järgmisele parlamendile kõik õigused andma.

(Aplaus)

(Parlament kiitis taotluse heaks)

(Küsimus saadeti tagasi vastutavale komisjonile)

President. – Ma ei ole kindel, kas Michael Cashmani tuleks õnnitleda. Jah? Siis õnnitleme teda.

5.8. Autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korraldus (A6-0120/2009, Marie Panayotopoulos-Cassiotou)

- Enne hääletust:

Stephen Hughes (PSE). - Härra president, et mitte takistada hääletamise kulgu, kui see kord alanud on, soovin teavitada täiskogu sellest, et Sotsiaaldemokraatide fraktsioon võtab tagasi muudatusettepaneku 62 kolmanda osa, mis puudutab artikli 2 lõike 1 punkte b ja c.

(Parlament lükkas komisjoni taotluse tagasi)

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Härra president, austatud Euroopa Parlamendi liikmed, komisjon võtab teatavaks Euroopa Parlamendi seisukoha ning võttes arvesse täiskogu ees avaldatud lubadusi ja nõukogu seisukohta, teeb komisjon kõige sobivamad järeldused tänasest negatiivsest hääletusest.

Komisjon kaalub parimat viisi soovitud tulemuse saavutamiseks, ehk siis kuidas tagada tööliste sotsiaalne kaitse, vältides samas administratiivse koorma suurenemist transpordisektoris.

(Küsimus saadeti kodukorra artikli 52 lõike 3 kohaselt tagasi vastutavale komisjonile)

5.9. Hülgetoodetega kauplemine (A6-0118/2009, Diana Wallis)

- Enne hääletust:

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Härra president, soovin juhtida tähelepanu Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni hääletusnimekirja sattunud veale. Muudetud ettepaneku ja õigusloomega seotud resolutsiooni lõpphääletuses peake olema kirjas "vabad hääletused". Meie fraktsioon palub teil seda arvesse võtta.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Härra president, soovin küsida, milline sisekorraeeskirjade artikkel annab fraktsioonidele õiguse parandada oma hääletusnimekirjasid siin teie nõusolekul? See on paralamendi üksikute liikmete sõltumatuse kuritarvitamine!

5.10. Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse (A6-0240/2009, Neil Parish)

- Enne hääletust:

Neil Parish, *raportöör.* – Härra president, soovin tänada kõiki variraportööre, kes minuga selle väga tehnilise ja keerulise toimiku koostamisel koostööd tegid. Koos töötades suutsime leida minu arvates väga hea kompromissi.

Loomkatsete tegemine on vaidlust tekitav ja emotsionaalne teema, milles on ka moraalne dilemma. Andsime oma parima, et saavutada seisukoht, mis parandaks katseloomade heaolu ning tagaks samas ka selle, et Euroopa Liidus saaksid jätkuda kvaliteetsed ja usaldusväärsed meditsiiniuuringud. Paljudes valdkondades tuginesime komisjoni ettepanekule ning mis kõige tähtsam, jõudsime selgusele tõsiduse kvalifikatsioonide osas. Saavutasime põllumajanduskomisjoniga sobiva kompromissi ning nüüd ei tuleks seda enam laiali lammutada.

Me kõik tahame koos töötada loomkatsete täiustamise, vähendamise ja asendamise nimel. Siiski peame meeles pidama, et paljud vaktsiinid ja ravimid on töötatud välja loomi, eriti ahvilisi kasutades. Sellised on näiteks vaktsiinid lastehalvatuse, difteeria, B-hepatiidi vastu ning aju süvastimuleerimine Parkinsoni tõve raviks. Need kõik on näited katsetest loomadega. Et suruda maha paljude parlamendiliikmete mured seoses embrüonaalsete tüvirakkudega, tagab muudatusettepanek 170 selle toetamise korral, et nimetatud küsimusega seotud eetilisi otsuseid võtavad vastu liikmesriigid ise, mitte komisjon.

Meil on praegu hea võimalus parandada loomade heaolu ja teadusuurimise alaseid õigusakte. Peaksime loobuma oma fraktsioonilistest erimeelsustest ning kõne all olevat raportit toetama. Tööstus, meditsiiniuuringute ja loomade heaolu organisatsioonid on veendunud, et tegemist on sammuga edasi ning et me olemasolevaid õigusakte uuendame ja paremaks muudame. Kui me sellega nüüd siin parlamendis ei tegele, kaotab see õigusakt ajas veel kaks aastat või rohkem, mis oleks juba samm tagasi. Palun selle täiskogu liikmetel seda raportit kindlasti toetada.

Kuna see on arvatavasti viimane kord, kui ma siin kojas sõna võtan, sest suundun koduriigi poliitikasse, tänan teid ja selle täiskogu liikmeid selle viisakuse eest, millega te mind kohelnud olete.

(Aplaus)

President. – Suured tänud, härra Parish. Soovime teile teie riigi parlamendis sama särtsakust, mida te siin Euroopa Parlamendis üles näitasite.

5.11. Laevade põhjustatud merereostus ning karistuste kehtestamine rikkumiste eest (A6-0080/2009, Luis de Grandes Pascual)

5.12. Energiatarbimise näitamine märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) (A6-0146/2009, Anni Podimata)

5.13. Euroopa Parlamendi 2010. aasta tulude ja kulude eelarvestus (A6-0275/2009, Vladimír Maňka)

- Enne hääletust resolutsiooni üle:

President.? – Ma soovisin öelda, et see on viimane hääletamine, mida ma juhatan. Soovin avaldada oma erilist tänu Paul Dunstanile, kes istub minust vasakul, tema suurepärase töö eest viimaste aastate jooksul.

(Vali aplaus)

Paul, koos oleme teinud nii mõnegi vea – mõnikord tegin neid mina, mõnikord sina. Siiski olime suurepärane meeskond. Ma tänan sind südamest.

ISTUNGI JUHATAJA: Mario MAURO

asepresident

6. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

- Raport: Miguel Angel Martínez Martínez (A6-0201/2009)

David Sumberg (PPE-DE). - Härra juhataja, olen tänulik, et mind kutsusite. Toetan käesolevat raportit, kuid kuna ma sellest parlamendist selle ametiaja lõpus lahkun, soovin kasutada seda viimast võimalust, et rõhutada veel kord võimsat sõnumit, mille ametis olev eesistuja, Tšehhi Vabariigi president, parlamendile andis: "Vajame nüüd uut rahvamandaati". Tõde on aga, et inimesed ei ole selles kojas tegelikult esindatud. Nagu ametis olev eesistuja ütles, puudub Euroopa projektis opositsioon.

Rahvas – mehed ja naised meie valimisringkondades, eriti Inglismaal – ei taha Euroopa põhiseadust, nad ei taha seadust, mida neile peale sunnitakse. Nad tahavad õigust hääletada ning loodan, et pigem varem kui hiljem nad selle võimaluse ka saavad.

- Raport: Dimitrios Papadimoulis (A6-0208/2009)

Richard Corbett (PSE). - Härra juhataja, tervitan kõne all oleva raporti vastuvõtmist. Minu fraktsioon ja mina hääletasime selle poolt. Sellega saatis parlament väga tähtsa signaali. Kuid nüüd peame me selle teoks tegema.

- Raport: Marie Panayotopoulos-Cassiotou (A6-0120/2009)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Härra juhataja, tööandjad sunnivad oma ühiskonnavaenulik käitumisega töötajaid füüsilisest isikust ettevõtjateks hakkama. Nende hulka kuuluvad ka töötajad, kes on autojuhid või inimesed, kes pakuvad transporditeenuseid. Tööandjad tahavad hoida kokku sotsiaalkindlustuse arvelt ja saavutada suuremat paindlikkust, kuid see on loonud olukorra, kus peame hääletama selle ühiskonnavaenuliku käitumise surve all.

Ühiskonnavaenuliku käitumise suure ulatuse tõttu oli vaja kõne all olev raport tagasi lükata. See ei ohusta mitte ainult töötajate töökoha hügieeni, vaid üle kõige on see ohuks kohalikule liiklusele ning võib avaldada mõju peaaegu igaühele meist, kes teel liigub, olgu siis autoroolis või jalakäijana. See on väga selge põhjus, miks me probleemiga väga tõsiselt tegelema ning selle uuesti käsile võtma peaksime, kuna välja pakutud variant ei lahendanud seda olukorda.

- Raport: Diana Wallis (A6-0118/2009)

Michl Ebner (PPE-DE). – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, soovin öelda, et hääletasin raporti poolt vaatamata asjaolule, et meie kahte muudatusettepanekut vastu ei võetud.

Usun, et see oleks olnud hea idee aidata inuitte ja hoolitseda selle eest, et nad saavutaksid oma elulaadi, kommete ja jahipidamisviisi suhtes rahu ja vaikuse. Samuti oleks olnud võimalik saavutada ka suurem tähelepanu Euroopa Liidu Leader-programmide suhtes seoses hülgejahiga Skandinaavia maades. Soovisin kasutada võimalust ning öelda, et see, mis Kanadas toimub ja ei ole inuittidega seotud, ei ole jaht, nagu meie seda mõistame, vaid loomade tapmine. Seepärast arvan, et neid kahte asja tuleb eraldi käsitelda, sõltumata inimeste järgnevalt tekkivast suhtumisest. Usun ka, et selle teemaga oleks olnud parem tegeleda valimistejärgsel perioodil, mitte enne valimisi nagu nüüd.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (*CS*) Härra juhataja, ka mina tervitan asjaolu, et Euroopa Parlament on võtnud hülgetoodete importimise keeluga eeskuju Ameerika Ühendriikidest ja Venemaast. Olen kindel, et sellega saadame välja selge signaali, et Kanada valitsus peab muutma oma meetodeid seadusega vastavuse kontrollimiseks, mis puudutab humaanseid hülgeküttimise meetodeid. Kuid olen ka kindel, et meie ettepanek annab inimestele Euroopas ja väljaspool ELi, kes hülgejahiga end elatavad, võimaluse oma traditsioonilisi jahiviise edasi kasutada. Tänan kõiki, eriti eesistujariiki Tsehhi Vabariiki selle eest, et parlament ja nõukogu jõudsid 24. aprillil kompromissile, mille täna vastu võtta saime.

Richard Corbett (PSE). - Härra juhataja, mul on hea meel selle üle, et kõne all olev raport võeti vastu sellise suure enamusega ning et hülgetooted Euroopa Liidus keelatakse.

Pean tunnistama, et on kahju näha, et meie raportöör liberaaldemokraat Diana Wallis sellist tegutsemisviisi täielikult ei toetanud. Raportöörina oleks ta pidanud esindama väga suure enamusega komisjoni seisukohti, mitte üritama erinevatel viisidel pöörata ümber seda, mis oli selgelt suure enamuse tahe sellel täiskogul. Sellegipoolest olen õnnelik, et parlament näitas üles sellist enesekindlust nii suure enamusega, et lahendada küsimus sellisel viisil.

Daniel Hannan (NI). - Härra juhataja, käesolev raport oli minu jaoks dilemmaks. Hüljeste väljavalimine erilise kohtlemise jaoks ei ole päris ratsionaalne. Hülged ei ole ohustatud liik, isegi Maailma Looduse Fond (WWF) ütleb nii. Hüljeste jahtimisega sarnast probleemi ei ole ühegi teise liigiga, ei herilaste, puuüraskite, ahmide ega usside puhul.

Samas ei ole ka demokraatia rangelt ratsionaalne. Inimesed ei ole alati loogiliselt mõtlevad masinad. Võib-olla tuleneb see sellest, nagu evolutsioonibioloogid väidavad, et hülgepoja lapselikud näojooned, nagu näiteks suured silmad jmt, loovad meis sügaval geneetilisel tasemel nende suhtes empaatiat. Ma ei tea. Asi on selles, et avame väga ohtliku ukse, kui ütleme, et valijad eksivad ainult seepärast, et nende vastuväited hülgeküttimisele on esteetilised, mitte loogilised või eetilised. Olles sellele teele astunud, on lühike samm selleni, et me saame öelda, et nad eksivad, kui on Euroopa põhiseaduse või Lissaboni lepingu või mille iganes vastu.

Seega jõudsin pika mõtlemise järel järgmisele seisukohale: kuna paljude valijate jaoks on tegemist niivõrd tundliku ja tähtsa küsimusega, ei tuleks seda üldsegi Euroopa Liidu tasandil otsustada, vaid määrata korralikult riiklike, demokraatlike mehhanismide ja menetlustega igas liikmesriigis.

Neena Gill (PSE). - Härra juhataja, olen uhke selle üle, et täiskogu hääletas nii suure enamusega selle raporti poolt. Hääletasin raporti poolt põhjusel, et olen rahul tugeva, ilma möödahiilimisvõimalusteta seisukohaga, mille hülgetoodete kauplemise kohta Euroopa Liidus võtame.

Paljud inimesed minu valimisringkonnas pöördusid meie poole – ning teemaga tegelevad miljonid inimesed – öeldes, et tegemist on kõige jõledama ja jõhkrama armsate olevuste tapmisega. Tean, et mõned ütlevad, et see on nende armsa väljanägemise pärast, aga kui vaadata videoid kasutatud meetoditest, saab aru, et hüljeste tapmine, eriti just kommertseesmärkidel, on ülearune, kuna on olemas palju alternatiive.

Olen väga rahul nii positiivse hääletusega selle julma kaubanduse peatamiseks.

Peter Skinner (PSE). - Härra juhataja, see keeld on suur samm edasi ning kujutab endast võimast võitu eriti hüljeste tapmise vastu võitlejatele Kagu-Inglismaal – nagu paljud ette kujutada võivad – ning üle kogu Euroopa Liidu, kellest paljud on kirjutanud täiskogule ning nõudnud selle julma kaubanduse lõpetamist.

Kampaania edukuse võti seisneb selles, et seda juhtis komisjoni tööparteilasest eesistuja, seistes pidevalt vastamisi selle julma ja rõveda kaubanduse huvigruppide tööga. Vastu ei võetud mitte nuditud originaaltekst, nagu mainis minu kolleeg Richard Corbett, vaid Arlene McCarthy soovitatud kriitiliste muudatustega keeld, mille komisjon ja nüüd ka parlament vastu võtsid.

Oli huvitav kuulda härra Hannani soovitust Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioonist, et see peaks olema riikliku arutelu ja demokraatia küsimus. Kui järgiksime seda teed, liituksid selle keeluga ainult kaheksa riiki, mitte 27 riiki, mis selle poolt Euroopa Parlamendis hääletasid. See näitab, et kaubandus ja loomade heaolu on ühilduvad ning selle üle peaksime rõõmustama.

Cristiana Muscardini (UEN). - (*IT*) Härra juhataja, daamid ja härrad, (...) Diana Wallise raport on sammuks edasi loomade õiguste üldise kaitsmise alal, kuna piirab oluliselt hülgetoodete importimist Euroopa Liitu.

Liit tegi selles kontekstis tsiviliseeritud valiku ning loodame, et teised riigid võtavad eeskuju. Siiski oleksime eelistanud, et komisjoni tekst oleks olnud see, mis esitati siseturu kohta ja milles piirati selgelt selliste toodete müügiga seotud võimalikud erandid juhtudele, mis sõltusid inuittide elatumisvajadustest. Kui tolliasutused neid põhjalikult ei kontrolli, võivad uued erandid avada ohtlikud möödahiilimisvõimalused, millega vältida pärast pikka võitlust saavutatud meedet, mis karistab teatud inimese tavade asjatust ja julmust, mis meie südametunnistusi enam piinata ei saanud.

Loodan, et tänane samm ei jää ainukeseks, vaid et mõeldaks veel palju võimalustele, kuidas takistada meie riike importimast tooteid, mille saamiseks on tapetud loomi kujuteldamatute kannatustega. Siinjuures tuletan teile meelde ka seda, kui alatu on jätkuvalt toetada Euroopas tava, kus loomi tapetakse ilma neid uimastamata ning lastakse neil surnuks veritseda.

- Raport: Neil Parish (A6-0240/2009)

Hiltrud Breyer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Härra juhataja, kui hääletus hülgeküttimise vastu oli edukas ning rõõmustav, siis oli hääletus Neil Parishi raporti üle pettusttekitav. Ka siin oleksin soovinud näha meid võtmas selget seisukohta seoses loomade kaitsega, progressiivset seisukohta, mis näitab õiget teed ning osutab selgelt, et vajame alternatiive loomkatsetele. Loomadel katsetamine peaks kuuluma minevikku. Kuid siin mängisid arusaadavalt rolli tööstuse, eriti ravimitööstuse huvid ning selle tagajärjena on minu fraktsioon ja mina ise väga pettunud, et katsetamist loomadel ja barbaarseid tingimusi, milles neid hoitakse, ei õnnestunud kõrvaldada.

Kahjuks ei läinud korda muuta nii-öelda sümboolset kummardust, mille komisjon tegi juba inimahvidel katsete sooritamise selgesõnalise keelustamisega. See teeb mind kurvaks, kuna ühiskonda hinnatakse alati selle järele, kuidas see loomi kohtleb ning Euroopa Liit ei tohi enam olla sünonüümiks mittevajalikele katsetele loomadega. Soovinuksin, et direktiivi ettepanekus oleks rohkem mõeldud hinnangule alternatiivide leidmiseks loomkatsetele, kuna ainult selge toetus alternatiividele toob lõpu barbaarsele ja ülearusele loomadel katsetamisele Euroopa Liidus.

Seda ei saavuta kavatsuste deklaratsioonidega, vaid ainult rõhutades loomadel katsetamise alternatiivide olulisust ning rahastades vastavaid teadusuuringuid. Ei saa rääkida alternatiividest loomkatsetele, kuid siis nende arendamist ja kiiret tunnustamist mitte toetada. Nende alternatiivlahenduste rahastamine ei tohi väheneda. Komisjoni hea eelnõu oleks pidanud nõudma parlamendis suuremat toetust.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Härra juhataja, mul on hea meel selle üle, et Neil Parishi raporti muudatusettepanek 170 vastu võeti. Sellega keelatakse kõne all olevas direktiivis inimese embrüote ja looterakkude kasutamine alternatiivina loomadele. Siiski pakub vähe lohutust, et see muudatusettepanek jätab eetilised otsused liikmesriikide teha, kuna Iiri valitsus ja kohtud on pidevalt keeldunud embrüote kaitsmisest ning mulle on kinnitatud, et teadusuuringuteks imporditakse Iirimaale aborteeritud inimembrüote rakke.

Kaitsesime hüljest ja see on hea. Võtsime kasutusele mõned meetmed loomadel katsetamise piiramiseks ning peame nüüd edasi minema, kuid me ei tohi unustada põhimõtet, et inimolendeid ei tohi kasutada asendusena muudele katsetamise vormidele. Peame vähendama katsetamist loomadel, kuid alternatiivina ei tohi käsitleda ka inimesi.

Richard Corbett (PSE). - Härra juhataja, olgugi et täna oli seoses hüljestega hea päev võitluses loomade heaolu eest, ei olnud see nii hea, kui vaadata alles toimunud hääletust loomadel katsetamise üle.

Kuu alguses oli mul rõõm külastada oma valimisringkonnas ettevõtet Simcyp, mis võitis äsja riikliku Dr Hadwen Trusti preemia loomsete katsete alternatiivide väljatöötamise eest. See ettevõte näitas, et alternatiivid on võimalikud. Ka näitas nende töö, et tihti ei anna loomadel teostatavate katsete tulemused meditsiini seisukohalt tulemusi, mis on usaldusväärselt kasutatavad inimeste puhul.

Simcyp on sellele alternatiivide leidmisel eesrinnas. On võimalik ka kaugemale minna. Täna oleksimegi pidanud kaugemale minema, kuid tegime vaid väikese sammu. Peame palju enam tegema.

Neena Gill (PSE). - Härra juhataja, jäin raporti hääletamisel erapooletuks, kuna olen juba kaua loomade õiguste eest võidelnud. Sellele küsimusele peab Euroopa Liit keskenduma, kui soovime tasakaalustada õigluse siseturul, ning peame nõudma turul moraalsust.

Olen selle küsimusega seoses mitmeid kirju saanud ning minu regiooni valijad avaldavad oma lootusetust. Nad usuvad, et teadusuuringuteks kasutatavaid loomi tuleb rohkem kaitsta.

Hääletamata jätmise põhjuseks oli see, et tahtsin teha lõpu ahviliste loodusest kinnipüüdmisele nende kasvatamise eesmärgil ning seetõttu toetan komisjoni teksti. Ka ei toetatud muudatusettepanekuid, mis eemaldavad kasutajaettevõtete kohustuse säilitada täpseid andmeid. Lisaks usun, et toetust vajavad muudatusettepanekuid, mis vähendavad pühendumust asendamise, vähendamise ja täiustamise põhimõtetele. Usun, et elamistingimused tuleks kohandada eksperimendile ning olema osa projektiloast. Tahan ära hoida loomade kannatusi ning tagada humaansed või vähemalt vähem valu tekitavad meetodid tapmiseks. See on üks põhjustest, miks ma ei hääletanud, kuna mulle tundus, et raport ei läinud piisavalt kaugele.

- Raport: Diana Wallis (A6-0118/2009)

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Tänan teid, härra juhataja. Endise Läti keskkonnaministrina on mulle juba kaua aega teinud muret selles valdkonnas toimuv uskumatu julmus loomade vastu ning asjaolu, et seda pannakse toime tööstuslikul tasemel. Soovin öelda, et see ei ole üldsegi seotud inuittide traditsioonilise eluviisiga, sest sellel ei ole mingit seost loomade tapmisega tööstuslikul tasemel, et varustada maailma hülgetoodetega. Ma ei hääletanud muudetud ettepaneku üle, kuna leian, et selles küsimuses ei ole vaja jõuda kompromissile. Teisest küljest hääletasin enesekindlalt õigusloomega seotud resolutsiooni üle ning mul on hea meel, et parlament võttis vastu Euroopa kodanike kiiduväärt otsuse keelustada kauplemine hülgetoodetega. Tänan.

- Raport: Anni Podimata (A6-0146/2009)

Inese Vaidere (UEN). –(*LV*) Tänan teid, härra juhataja. Anni Podimata raporti suhtes soovin öelda, et saame toetada nii komisjoni kui ka tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ettepanekut ning Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni ja teiste fraktsioonide ettepanekuid, kuna minu arvates käsitleb raport peamiselt tarbijate huvisid. Peamine idee on selles, et tarbijad peaksid teadma, millised nendest kodumasinatest on keskkonna suhtes kõige säästlikumad ning kõige ohutumad. Hääle andmisega üritan seega näidata tasakaalustatud lahendust ning tuua esile Euroopa tarbijate huvisid.

- Raport: Vladimír Maňka (A6-0275/2009)

Richard Corbett (PSE). - Härra juhataja, just praegu on Briti raadiojaamas 5 Live eetris saade Euroopa Parlamendist – see on kestnud juba terve hommiku. Saatesse saab helistada ning üks pidevalt esitatud küsimustest puudutab Euroopa Parlamendi maksumust. Kui palju maksab parlament ning kas need kulutused on õigustatud?

Nagu ma hiljuti välja tõin, kui võrrelda parlamendi ülalpidamist kodanike arvuga, maksab Euroopa Parlament 1,74 naelsterlingit kodaniku kohta aastas, mis on umbes ühe õllepindi hind. Kontrastiks maksab ülemkoda 1,77 naelsterlingit aastas ja alamkoda 5,79 naelsterlingit aastas, mis on kodaniku kohta palju rohkem. Loomulikult jaotub Euroopa Parlamendi maksumus laiale valijaskonnale. Liikmesriigid on parlamendile kolme töökoha ja 23 ametliku keele näol peale pannud kulutused, millega ühegi riigi valitsus ei pea oma eelarves arvestama. Siiski proovime vaatamata sellele pakkuda selle raha eest parimat.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Härra juhataja, ma ei vaidlusta arve, mida härra Corbett just ette luges. Mind ei huvita eriti, kas see parlament maksab inimese kohta vähem kui teised, aga arvan, et Euroopa Liidus on paar inimest rohkem kui Ühendkuningriigis.

Minu mure selle raporti juures on, et tegemist on kaotsiläinud võimalusega. Raportis on toodud välja paljud nendest kulukatest süsteemidest, mida me kõik juba siin olles märganud oleme – nagu teiegi, härra juhataja, olen ma ise siin juba kümme aastat olnud. Näiteks on huvitav, et Euroopa Parlamendi pearaamatukogu paikneb Luksemburgis, kus keegi seda kasutada ei saa, kuna parlamendi liikmed liiguvad Brüsseli, Strasbourgi ja oma kodulinnade vahel.

Siin on palju kaotsiläinud võimalusi ning raport on kindlasti üks neist. Ajal, mil kõik meie valijad peavad oma püksirihma koomale tõmbama, oleksime pidanud selle raportiga näitama, et oleme valmis ka enda püksirihma koomale tõmbama, kuid seda me ei teinud. See on kaotsiläinud võimalus.

Juhataja. – Tänan teid härra Heaton-Harris, kui te siin järgmisel ametiajal olete, võite aidata meil asju paremini teha.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

- Raport: Ilda Figueiredo (A6-0223/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin poolt.

Määruse (EÜ) nr 1234/2007 kohaselt võib kodulinnuliha müüa rahvusvahelisel turul isegi siis, kui seda on töödeldud mikroobivastaste ainetega. 2008. aasta juunis kiitis Euroopa Parlament mitme katse järel heaks resolutsiooni, millega keelati seda liiki turustamine.

Kuna Ameerika Ühendriigid ekspordivad Euroopa Liitu ainult kodulinnuliha, mida on töödeldud keemiliste või mikroobivastaste ainetega, ei ole komisjon aga sellest resolutsioonist kinni pidanud. See strateegia on vastuolus kodulinnuliha tootjate sellealaste investeeringutega, mis tehti ühenduse õiguse kohaselt ning mis

ET

ütleb, et liha saastumise ohu vähendamiseks tohib kasutada ainult Euroopa Liidus heakskiidetud kaitsemeetmeid, nagu näiteks külmtöötlemine.

Seetõttu toetame järgmiseid muudatusettepanekuid määruse (EÜ) nr 1234/2007 muutmiseks: 1) võtta tagasi komisjoni põhjendus 5, mis ütleb, et "Kodulinnuliha praeguses määratluses kasutatud viide ainult külmtöötlusele on tehnoloogilist arengut arvesse võttes liiga piirav. Seega tuleb kõnealust määratlust kohandada"; 2) asendada põhjendus uuega, milles on nõutud kodulinnuliha päritoluallika kohustuslik märkimine, et tagada tarbijale läbipaistvus; 3) säilitada külmtöötlus ainsa töötlusmeetodina.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin eelnõu poolt, kuna arvan, et kodulinnuliha turustamisnormide reguleerimisala tuleb laiendada ka kodulinnulihavalmististele ja -toodetele ning soolvees säilitatud kodulinnulihale, mis on muutunud kaubanduses levinumaks.

Peame pidama meeles, et kui kodulinnuliha müüakse "värskena", eeldab klient, et seda ei ole eelnevalt isegi mitte kiiresti külmutatud, see on kliendi jaoks kvaliteedi tagatiseks. Sellekohaselt tuleks põhimõtet, et "värskena" müüdavat kodulinnuliha ei tohi eelnevalt külmutada, tugevdada ja laiendada nii, et see hõlmaks kodulinnulihavalmistisi ja -tooteid.

Tuleb ka märkida, et käesolev muudatusettepanek ei avalda mõju ühenduse eelarvele.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Kodulinnuliha turustamisstandardite eesmärgid on kaitsta sektori turuhindade stabiilsust, hõlbustada toodete turustamist ning tagada tarbijaohutus ja kõrged toidukvaliteedi standardid. Kodulinnuliha turustamisstandardid tuleb tehnoloogilist arengut silmas pidades läbi vaadata ja need peavad hõlmama kodulinnulihavalmistisi, kuna tarbimisharjumused on 1990. aastatest saadik muutunud. Põhimõtet, et "värskena" müüdavat kodulinnuliha ei tohi eelnevalt külmutada, soovitakse laiendada nii, et see hõlmaks kodulinnulihavalmistisi ja -tooteid, ning sellega olen nõus.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin kodulinnuliha turustamisstandardite muudatusettepaneku poolt. Ettepaneku eesmärk on uuendada 1990. aastal vastu võetud kodulinnuliha turustamisstandardeid, kohandades neid uutele turutingimustele. Ka on eesmärgiks kaitsta sektori turuhindade stabiilsust, hõlbustada toodete turustamist ning tagada tarbijaohutus ja kõrged toidukvaliteedi standardid.

Arvan, et kodulinnuliha töötlemine saastepuhastusainetega ei ole vastuvõetav ning seetõttu olin külmtöötlemise poolt.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (SV) Hääletasime Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni muudatusettepanekute poolt, kuna need tugevdavad sõnastusi seoses kodulinnuliha päritoluallika märkimisega. Meie arvates on see hea.

Kuid põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni muudatusettepanekutes on ka sõnastusi, mida meie arvates tuleks administratiivsel tasemel käsitleda. Kuna kõige üle hääletatakse ühel hääletamisel, ei saanud me nendele ettepanekutele midagi vastu öelda.

Meie poolthääl päritoluallika märkimisega seotud muudatustele ei tähenda loomulikult, et pooldame ühist põllumajanduspoliitikat.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (FR) Kõne all oleva raporti puhul saavutasime hea kompromissi, mis annab meile tasakaalustatud määruse, mis vastab Euroopa Liidu toiduohutuse nõuetele.

Keelustades külmutatud kodulinnuliha turustamise "värske" tootena, lükates tagasi selliste toksiliste ainete nagu kloori kasutamise kodulinnurümpade saastest puhastamiseks ning nõudes selget päritoluallika ja tapmiskuupäeva märkimist, näitasime üles tervet mõistust ja tegime Euroopa klientide kaitsmise meie esmaseks eesmärgiks.

2008. aasta juuni resolutsiooni kasutuselevõtmisega näitas parlament juba üles tugevat vastusesisu "klooriga töödeldud kodulinnulihale" müügiloa andmisele Euroopa turul ning samas vaimus jätkasid ka nõukogu põllumajandusministrid möödunud detsembris.

Tänase hääletamisega kinnitasime oma soovi tagada, et farmist kuni toidulauale jõudmiseni oleks toit Euroopa Liidu tarbijatele võimalikult ohutu.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Asi paistab selge olevat. Kõne all olev ettepanek on järjest juba teine, millega kavatsetakse anda müügiluba inimtoiduna kasutatavale kodulinnulihale, mida

on töödeldud mikroobivastaste ainetega. Seekord tehti ettepanek USA palvel, kes kardab oma kodulinnuliha importimise keelustamist Euroopasse.

Olukorras, kus uurimistulemused on näidanud, et mikroobivastased ained ei vähenda bakteriaalse nakatumise ohtu ning kui Euroopa võitleb tervisliku toidu nimel, peame rääkima ühel häälel. Ning seda peame tegema ka geneetiliselt muundatud organismide küsimuses. Kahju, et geneetiliselt muundatud organismide puhul küsimus kõigile nii selge ei ole.

- Raport: Reimer Böge (A6-0266/2009)

Neena Gill (PSE), *kirjalikult.* – Tervitan kõne all olevat raportit, kuna olen käsitletava probleemiga juba mõnda aega töötanud. Külaskäigul Michelini tehasesse Stoke-on-Trentis selgitasid juhatus ja ametiühingud mulle, et nad toetavad Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõttu.

Kirjutasin pärast seda Ühendkuningriigi äri ja ettevõtluse ministrile lord Peter Mandelsonile ning palusin tal mõelda avalduse üle Euroopa Liidule kohanemise fondi kasutuselevõtmiseks. Mind ja Michelini inimesi rabas, et see fond tuleb niipea kui võimalik kõiku lasta. Just selliste asjade jaoks Euroopa Liit loodigi – et aidata ühiselt liikmesriike ning mis kõige tähtsam, nende töötajaid rasketel aegadel.

Seda seepärast, et fondi eesmärk ei ole lihtsalt aidata raskustes ettevõtteid, vaid toetada strateegiat, mis viib jätkusuutliku kasvu ja töökohtadeni tulevikus. Raport keskendub väikeettevõtete olulisusele majanduse taastumises ning fondi rõhk oskustele ja väljaõppele aitab töö kaotanud inimestel kiiremini tööturule tagasi pöörduda.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Oleme globaliseerumise fondi loomise põhjuste suhtes väga kriitilised. Esmalt põhineb see ideel, et globaliseerumine iseenesest on probleemiks. Meie arvates on globaliseerumine võimalus jõukuse suurendamiseks, seda eriti vaesemate arengumaade jaoks tingimusel, et suured majandusjõud nagu Euroopa Liit ja USA muudavad oma protektsionistlikke kaubanduspoliitika seisukohti Maailma Kaubandusorganisatsioonis.

Euroopa Liidu liikmesriigid suudavad rakendada riigisiseseid meetmeid nende sektorite toetamiseks, mis nende arvates vajavad rahalist toetust. Euroopa Liidu erifond tooks kaasa juhuslikkuse, ebatõhususe, bürokraatia ja õigustamata kulutused. Kuidas kavatseb komisjon otsustada, kas globaliseerumisel on mõnele sektorile negatiivne mõju olnud? Lisaks näitavad arutamisel olevad summad, et seda võiks pidada lausa Euroopa Liidu suhtekorralduse trikiks.

Eelnimetatud põhjustel hääletasime kõne all oleva raporti vastu.

- Raport: Dimitrios Papadimoulis (A6-0208/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), *kirjalikult.* – (*LT*) Puhtama õhu tagamise vajadust on tunnustatud mitme aastakümne jooksul riiklikul ja ELi tasandil võetud meetmete ja rahvusvaheliste konventsioonide kaudu.

Välisõhu kvaliteedi tõstmine on jätkuvalt üks suurim lahendust vajav probleem. Õhusaaste probleemi saab lahendada üksnes pikaajaliste meetmetega ning üleeuroopalises raamistikus, edendades iseäranis piiriüleseid meetmeid. Komisjoni ettepanek on vajalik, pidades silmas vajadust käsitleda lenduvate orgaaniliste ühendite küsimust põhjalikumalt, et parandada õhukvaliteeti ja üldist heaolu nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil, soodustada kogu maailmas bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteemide kasutuselevõtmist ning tehnoloogilisi võimalusi, et vähendada tankimisel tekkivat heidet 95% võrra.

Martin Callanan (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kõne all olev õigusakt on järjekordne näide sellest, kuidas Euroopa Liit autotööstust sihile võtab ja üritab nagu alati rakendada väga ebaproportsionaalseid õigusakte suhteliselt väikese probleemi lahendamiseks.

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon hääletas selle eest, et tuua ettepoole kuupäeva, milleks autoremonditöökojad peavad uute meetmetega vastavuses olema, et piirata autode tankimisel tekkinud bensiiniaurude sattumist atmosfääri. Komisjon hääletas ka müüdavate bensiinikoguste alammäära langetamise poolt, et kaasata kavandatava seaduse kohaldamisalasse rohkem autoremonditöökodasid.

Väikeste sõltumatute autoremonditöökodade sihiks võtmisel oleks kõrvalmõju ka muudele kohalikele ettevõtetele, see ei too peaaegu mingeid kasusid keskkonnale ning suurendab potentsiaalselt heitkoguste hulka, kui juhid peavad sõitma kaugemale kütust võtma juhul, kui kohalik autoremonditöökoda kinni on. Seadmete uuendamisega kaasnevad kulutused seoses kapitalikulutuste ja ajutise sulgemisega oleksid suured.

ET

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin bensiiniaurude regenereerimist käsitleva raporti poolt. Bensiin sisaldab lenduvaid orgaanilisi ühendeid, mis muutuvad bensiinipaagis auruks, täites paagis kütuse kohal asuva tühja ruumi. Kui sõidukit tangitakse, surub sissevoolav kütus auru paagist välja, ja kui seda kinni ei püüta, eraldub aur sõiduki täitetoru kohalt atmosfääri.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on teenindusjaamades sõiduautode tankimisel atmosfääri eralduvate bensiiniaurude regenereerimine. Õhu kvaliteedi parandamiseks on vaja autoremonditöökodadesse paigaldada suure kogumise tõhususega bensiiniaurude regenereerimise süsteemid.

- Raport: Michael Cashman (A6-0077/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT)? Läbipaistvus on Euroopa Liidu aluspõhimõte. EÜ asutamislepingu artiklis 255 on see selgelt sedastatud: "Igal liidu kodanikul ja igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus pääseda ligi Euroopa Parlamendi, komisjoni ja nõukogu dokumentidele."

Käesolev määrus nr 1049/2001 oli märkimisväärne samm suurema avatuse suunas. Selle rakendamise kuue aastaga on määrus aidanud kaasa Euroopa institutsioonide avatuma halduskultuuri loomisele. Minu arvates tagab avalikkus institutsioonidele kodanike silmis suurema legitiimsuse ning suurendab usaldust nende vastu.

Carlos Coelho (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Läbipaistvus on Euroopa Liidu aluspõhimõte. Otsused tehakse nii avalikult ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik, andes sel moel institutsioonidele kodanike silmis suurema legitiimsuse ning suurendades samas usaldust nende vastu.

2001. aastal vastu võetud määrus oli kahtlemata suur samm selles suunas, kuid nüüd on vaja teha palju muudatusi. Need muudavad Euroopa otsustusprotsessi arusaadavamaks, suurendavad läbipaistvuse taset ning parandavad asutuste tegevust.

Käeoleva algatuse eesmärk ongi need parandused teha. Kuid vaatamata mõnedele positiivsetele ettepanekutele, jäävad need kahjuks selliste varju, mida Euroopa Parlament negatiivseteks peab.

Tegelikult eirati suurt osa parlamendi muudatusettepanekutest 2006. aasta aprillis esitatud resolutsioonis, nagu näiteks ettepanekuid teostada parlamendi võimaluste kohta demokraatlikku kontrolli.

Seetõttu toetan raportöör Michael Cashmani ettepanekut saata algatus tagasi kodanikuvabaduste, justiitsja siseasjade komisjonile.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Sel ajal kui eelarvesse arvestatakse avalikke arutelusid Lissaboni lepingu üle kõikides ametlikes keeltes, ei lepita eitava vastusega reformitud Euroopa Liidu põhiseaduse üle ning välditakse rahvahääletuste läbiviimist. Sel ajal kui Euroopa Liidu kodulehed kuulutavad mitmekeelsuse olulisust, ei kajastu see nende saitide tegelikus kujunduses. See ei kasuta läbivalt kolme töökeelt, saksa, inglise ja prantsuse keelt, millega saaksime juba pöörduda suurema rahvastikuosa poole. Isegi praegune eesistujariik ei arva, et see kogu vaeva õigustab. Nüüd vaevleb Euroopa Liit juurdepääsu üle oma dokumentidele, kuid samas soovib tühistada ELi pakkumised riikide ajalehtedes ning sellega kõikides riigikeeltes.

Sellegipoolest on raportis esitatud mõningaid häid lähenemisviise dokumentidele juurdepääsu paremaks muutmiseks ning seepärast hääletasin poolt.

- Raport: Marie Panayotopoulos-Cassiotou (A6-0120/2009)

Guy Bono (PSE), *kirjalikult.* – (*FR*) Hääletasin oma kreeklannast kolleegi, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikme, proua Panayotopoulos-Cassiotouse autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korraldust käsitleva raporti vastu.

Minu häält motiveeris asjaolu, et raport, mille eesmärgiks on korraldada autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaega, oleks tegelikult jätnud FIEdena töötavad juhid välja Euroopa tööaja korralduse õigusaktide reguleerimisalast.

Minu sotsiaaldemokraatidest kolleegid ja mina oleme ühisel arvamusel, et ei saa lubada kahe kiirusega sotsiaalseid õigusnorme, mis kaitsevad ühtesid, kuid jätavad veokijuhid kõrvale.

Komisjoni ettepaneku vastuvõtmine oleks tähendanud FIEdena töötavate juhtide diskrimineerimist võrreldes lepinguliste juhtidega, keda Euroopa õigus kaitseb. Parlament võttis meie küsimusi arvesse. Nüüd jääb peagi valitavale parlamendile uuel ametiajal ülesanne see otsus langetada.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin komisjoni autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohase muudatusettepaneku vastu, kuna leian, et on diskrimineeriv ja vastuvõtmatu, et ettepanekust on jäetud välja FIEdena töötavad transporditöötajad.

Ühenduse eeskirjad, mis piiravad töötundide arvu nädalas, peavad kehtima kõigile autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikutele. Seega puudutab küsimus nii nende töötajate tervist ja ohutust kui ka liiklusohutuse tagamist.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Oli väga tähtis, et parlamendi enamus hääletas meie ettepaneku poolt lükata tagasi Euroopa Komisjoni muudatusettepanek autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta. Direktiivi muudatusettepanek oli praeguse olukorra jaoks samm tagasi, nii ehtsatele FIEdele kui ka nn vale-FIEdele, mis puudutab praeguseid töötunde, eriti öötööd.

Meie ettepanek oli juba esitatud tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile, kus see suure häälteenamusega vastu võeti. Kuid raportöör (Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist) nõudis raporti esitamist täiskogu istungil, et jätkata rünnakut töötajate põhiõiguste vastu. Sellel põhjusel oli selle tagasilükkamine täiskogu istungil nii tähtis, et kehtima jääks olemasolev direktiiv, millega on sätestatud sama tööõigus ka FIEdest töötajatele.

Mathieu Grosch (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Arutelu käigus transpordikomisjonis esitasin kaks muudatust, mis mõjutavad kõiki transporditöötajaid. Minu arvates on Euroopa ühtlustatud sotsiaal- ja tööhõivepoliitika eeliseks see, et töötingimused kehtivad kõigile töötajatele võrdselt. Mõte kaasata tööaja direktiivi FIEdest töötajad on ebareaalne. FIEde tööaega on lihtsalt võimatu korraldada. Tööohutuse seisukohast kehtivad ühised sõidu- ja puhkeaja eeskirjad kõikidele busside ja üle 3,5-tonniste veoautode juhtidele, ka FIEdest juhtidele. Palju rohkem suurendaks ohutust sõidu- ja puhkeaja eeskirjade laiendamine ka alla 3,5-tonniste veoautode juhtidele. Komisjon peaks selle läbi vaatama, kuid ei ole veel muudatusettepanekut teinud. Loodan, et uus parlament võtab need muudatusettepanekud vastu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Tervitame ettepaneku vastuvõtmist lükata tagasi Durão Barroso juhitava Euroopa Komisjoni muudatusettepanek, mille eesmärgiks oli jätta FIEdest transporditöötajad välja direktiivist autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta.

Veebruaris esitasime transpordi- ja turismikomisjonis ettepaneku lükata tagasi Euroopa Komisjoni vastuvõetamatu algatus.

See on parim võimalik vastus järjekordsele katsele suurendada konkurentsi ning kasutada ära transporditöötajaid, seades seejuures ohtu nende tööõigused ja liiklusohutuse.

Peame kaitsma ja parandama transporditöötajate õigusi ja töötingimusi, võideldes ebakindluse vastu töökohtade suhtes, pidades lugu puhkeajast – ilma palgas kaotamata – ning tagama vastavuse tööõigusega või liikmesriikides kehtivate kollektiivsete kokkulepetega.

Töö-, sõidu- ja puhkeaja eeskirju tuleb kohaldada võrdselt kõikidele elukutselistele juhtidele, kaasa arvatud FIEdest juhtidele. Sellega on tagatud nende ohutus ja liiklusohutus ning hoitud ära liigselt pikad töötunnid, ebapiisavad puhkused või töökorrad.

Carl Lang (NI), *kirjalikult*. – (*FR*) Proua Panayotopoulos-Cassiotou raportis soovitatakse lükata tagasi komisjoni muudatusettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile, millega muudetakse direktiivi autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta.

Hääletasin raporti poolt, kuna sellega lükatakse tagasi Euroopa Komisjoni muudatusettepanek, mille vastuvõtmisel ei oleks võimalik kõrvaldada puudusi, mis tuvastati eeskirjade rakendamise ja järelevalve käigus seoses sõidu- ja puhkeaja otsese mõjuga ohutusse ja põhiõigustesse. Lisaks puudub selgitus direktiivi rakendusala ning võimalike järelevalve meetodite kohta. Igal juhul peavad liikmesriigid sellel alal ainuvastustust kandma.

Lõpuks ei määratle muudatusettepanek paremini FIEde ja ringi liikuvate töötajate mõisteid, mis ongi hea, sest selles peitubki direktiivi tõeline küsimus. Kas peaksime jätma kõik FIEdest juhid sellest direktiivist välja? Selle keeruka probleemi küsimus on veel lahenduseta.

Lisaks on laialt levinud tava, et juhid töötavad vale-FIEdena, olles samas palgal ettevõtetes, mis eiravad kasumi nimel sõidu- ja puhkeaja eeskirju.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), *kirjalikult.* – On mitmeid põhjusi, miks tuli tagasi lükata komisjoni ettepanek jätta FIEdest autojuhid kõne all oleva direktiivi kohaldamisalast välja.

Hääletades komisjoni ettepaneku tagasilükkamise poolt, hääletasin liiklusohutuse poolt, selle poolt, et hoida ära autojuhtide diskrimineerimist tervise, ohutuse, palga ja töötingimuste suhtes ning selle poolt, et pakkuda transpordisektori tööandjatele ja töötajatele võrdsemaid võimalusi.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Hääletasin muudatusettepaneku 54 poolt, kuna tegemist on tähtsa poliitilise sõnumiga komisjonile ja nõukogule. Euroopa Parlament toetab juhtide õigusi ning keeldub loomast konkurentsi lepinguliste ja FIEdest autojuhtide vahel. Nimetatud ettepanek jätaks praeguse direktiivi kohaldamisalast välja FIEdest autojuhid ning looks esmakordselt Euroopa õigusakti, milles üritatakse teha vahet ehtsate FIEde ja nn vale-FIEde vahel. See on aga ebatäiuslik eristus ning võib avada soovimatu tee muude ühenduse õiguse sätete tõlgendamisele. Praegune tulemus on võit liiklusohutusele ja Euroopa sotsiaalkorrale.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE), *kirjalikult.* – (*BG*) Euroopa Parlamendi direktiiv autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta, mis lükati tagasi parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni, Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni ja äärmuslike vasakpoolsete hääletustega, vähendab FIEdest transporditöötajate konkurentsivõimet.

Euroopa Komisjoni muudatusettepaneku vastutustundetu tagasilükkamine tähendab, et FIEdel ei ole mõtet enam FIEdena jätkata. Nad ei saa enam määrata ise oma tööaja pikkust.

Üheski teises sektoris ei ole sarnast määrust. See otsus avaldab pöördumatut negatiivset mõju Euroopa majanduse konkurentsivõimele.

Erinevalt palgatöötajatest ei tööta FIEd transpordisektoris töölepingu alusel, vaid määravad ise oma kliendid ja tarned. Nende palk ei sõltu nende töötundidest, nagu see on palgatöötajate puhul, vaid tarnete arvust ja tüübist. Oma töötundide määramine uue direktiivi alusel piirab FIEde vabadust ettevõtjatena.

Tänase hääletuse tulemusena võeti liikmesriikidelt võimalus määratleda ise ajaraamistik öise perioodi määramiseks ning sellega ka võimalus suurendada transporditöötajate töötundide arvu reisijate või kaupade transportimiseks sõltuvalt erinevatest päevavalguse tingimustest liikmesriikides.

Direktiivi tagasilükkamine ohustab konkurentsivõimet. Kõige suurema löögi saavad väikesed vedajad ja üksikkauplejad. Nad on sunnitud kohaldama nõuded, mis kehtivad suurte transpordiettevõtete töötajatele, mis ohustab vältimatult nende positsiooni turul.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Komisjoni direktiivi muudatusettepaneku tagasilükkamine on "ühesuunalise Euroopa" eest seisvate jõudude manööver enne eelseisvaid valimisi. Kreeka kommunistlik partei oli juba algusest peale vastu komisjoni ettepanekule, hääletades selle vastu nii pädevas parlamendikomisjonis kui ka täiskogu istungil. Nad teavitasid töötajaid ning toetasid nende meelavaldusi. FIEde väljajätmine on kasulik ainult transpordisektori monopoolsetele ettevõtetele, see on kahjulik töötajate ja FIEdest juhtide huvidele ning on suureks ohuks liiklusohutusele. Sellega muutuvad autojuhtide töötingimused veelgi halvemaks, töö-/sõidutunnid pikenevad kuni 84 tunnini nädalas ning autojuhtide ärakasutamine suureneb veelgi.

Töötajate meeleavaldused ja kartus järgmistel valimistel valimata jääda sundisid paljusid Euroopa Parlamendi liikmeid fraktsioonides, mis pooldavad "ühesuunalist Euroopat", hääletama ettepaneku vastu. Kuid töötajad peavad teadma, et monopoolsed grupid esitavad edasi oma tahtmisi, leides kapitalirühmad, kes nende vajadusi täidavad. See saavutus näitab, kui mõjuvõimas ja tähtis on töötajate võitlemine oma õiguste eest. Kuid see võib osutuda kiirelt mööduvaks, kui töötajate ja rohujuurte tasemel liikumine ei suuda korraldada oma vasturünnakut ega esitada tingimusi olulisteks muudatusteks võimu ja majanduse tasandil.

- Raport: Diana Wallis (A6-0118/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), *kirjalikult.* – (*SV*) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, otsustasime hääletada nõukoguga saavutatud kompromissi poolt, kuna meie tõlgendamise kohaselt kõrvaldatakse negatiivne mõju, mida me Rootsi jahindusele kartsime, erandiga artikli 3 lõikes 2. Meid kõiki kohutasid pildid hülgejahist Kanadas.

Suurem osa tarbijatest keelduks hülgetoodetest, mis pärinevad allikatest, mille jahipidamise standardid ei vasta Rootsi omadele, millega kaasnevad ülearused kannatused ja mis leiab peamiselt aset kontrollimata tingimustes.

Põhimõtteliselt oleme selle vastu, et Euroopa Liit sekkub otseselt või kaudselt jahiga seotud küsimustesse, mis on riigi siseküsimus, eriti kui see võib õõnestada hästitoimivaid Rootsi eeskirju. Antud juhul otsustasime langetada otsuse üldist olukorda arvesse võttes. Nendes tingimustes leppisime kompromissiga, kuna sellega saadetakse välja selge sõnum, et parlament ei nõustu sellega, et inimesed saavad kohelda loomi nii, nagu nad ise tahavad.

Šarūnas Birutis (ALDE), *kirjalikult*. – (*LT*) Olen veendunud, et hülgeküttimine tuleb keelustada, jättes vaid teatud erandid kohalikele kogukondadele. Ei tohi ka eirata asjaolu, et mitmed arvamuste küsitlused erinevates ELi liikmesriikides näitavad, et suur enamik liidu kodanikest on laiaulatusliku kaubandusliku hülgepüügi ja seal kasutatavate meetodite vastu. Veel enam, selge enamik kodanikke pooldab hülgetoodete täielikku keelustamist.

Niels Busk, Anne E. Jensen ja Karin Riis-Jørgensen (ALDE), kirjalikult. – (DA) Hääletasime hülgetoodetega kauplemise keelustamise ettepaneku ning parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kompromissi vastu. Me ei arva, et hülgetoodetega kauplemise keeld loomade heaolu paremaks muudab ning meie arvates on kahetsusväärne, et ettepanek võeti vastu vaatamata sellele, et sellel lepingus alust ei ole.

Martin Callanan (PPE-DE), kirjalikult. – Loomade õiguste eest seisvad huvigrupid ja valijad on seoses selle teemaga palju minu poole pöördunud, kuid põhimõtteliselt olen igasuguste asjade keelustamise suhtes väga skeptiline. Kuid kõige lõpuks otsustavad tarbijad, kas nad tahavad hülgetooteid osta. Mul on hea meel, et sain anda oma panuse kampaaniasse, mille eesmärgiks oli keelustada kassi- ja koeranahast toodete importimist Hiinast, kuid hülgetoodete importimine on hoopis teistsugune probleem, kuna see põhineb traditsioonilisel kultuuril ja sajandite vanustel tavadel.

Härjavõitlused ja kukevõitlused on vastikud vaatemängud, kuid EL tunnustab nende jätkamist ELi regioonides, kus on olemas vastav katkematu traditsioon. Seega oleks EList väga silmakirjalik keelustada hülgetoodete importimine Kanadast vaid põhjusel, et tegemist on loomade julma kohtlemisega. Mulle ei meeldi ka Kanadast vastase tegemine, kuna riik on ELi suur liitlane ning meil on palju ühiseid väärtusi.

Olen loomade julma kohtlemise vastu, kuid arvan, et probleemi on meelega moonutatud, et parlamendi liikmetes emotsionaalset reaktsiooni esile kutsuda. Selliste küsimustega tuleks tegeleda palju tasakaalustatumalt ja erapooletumalt.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin hülgetoodetega kauplemist käsitleva raporti poolt kahel kaalutlusel: teatud hülgetoodetega kauplemise keelustamine Euroopa Liidus ning austus Arktika alade põlisrahvaste traditsioonide ja kultuuri vastu.

Laiaulatusliku kaubanduslikul eesmärgil peetava jahi käigus tapetakse igal aastal umbes 900 000 hüljest (arv ei sisalda haavatud ja kadunud hülgeid ega teatamata jäetud tapmisi); 60% sellest leiab aset Kanadas, Gröönimaal ja Namiibias. Norra ja Venemaa on muud peamised riigid, kus hülgeid kütitakse laiaulatuslikult kaubanduslikul eesmärgil. Ühenduse riikidest Rootsis, Soomes ja Ühendkuningriigis (Šotimaa) kütitakse hülgeid väikeses mahus, peamiselt kalavarude majandamise ja kahjuritõrje eesmärgil.

Usun, et saavutatud kokkulepe kaitseb hülgeid julma kohtlemise eest, kaitstes samas ka inuiti kogukondade kultuuri. Usun ka, et kõne all olev määrus teeb lõpu sellele südametunnistuseta kauplemisele ning et kogu siseturu muutmiseks töötatakse välja ühtlustatud eeskirjad.

Glyn Ford (PSE), *kirjalikult.* – Kui mind 25 aasta eest esmakordselt Euroopa Parlamenti valiti, oli just alles 1983. aastal kehtestatud esialgne keeld hülgetoodetega kauplemisele. Kahjuks on see siiani lõpetamata töö, vaatamata sellele, et küsimust on mitmel korral uuesti käsitletud.

Veerand sajandit hiljem ei ole olukord ikka veel parem kui siis. Endiselt tapetakse Kanadas ülimalt julmalt ja jõhkralt sadu tuhandeid hülgeid. Loodetavasti saavutatakse tänasel hääletamisel piisavalt suur häälteenamus, et saavutada lõpuks ometi see, mida me 25 aasta eest ei suutnud. Ei mina ega hülged taha, et me siin aastal 2034 jälle tagasi oleksime.

Mathieu Grosch (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*DE*) Minu arvates on kahetsusväärne, et fraktsioonid ei ole võtnud vastu komisjoni väga selgeid muudatusettepanekuid. Liikide säilitamine nõuab otsustavaid meetmeid ilma

kompromissideta – eriti siis, kui tapmise tingimused on teadmata. Selle äriga seotud töökohad saab kergesti ümber suunata.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PL*) Euroopa parlamendi otsus keelustada kauplemine hülgetoodetega Euroopa Ühenduses on samm õiges suunas, et teha lõpp jõhkratele meetoditele, mida mõned riigid nende loomade arvu vähendamiseks kasutavad. Käesolev muudatusettepanek on vastuseks muredele seoses avaliku arvamusega loomade heaolu küsimustes hüljeste tapmisel ja nülgimisel.

Määruse tekstis on lubatud ka mitmed erandid, mis on mõnedel juhtudel vajalikud. Eriti oluline on see, et keelust on välja arvatud hülgetooted inuiti kogukondadest, kes kasutavad traditsioonilisi jahimeetodeid oma elatumisvajaduste rahuldamiseks.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlament näitab sellise suure häälteenamusega üles oma toetust selle määruse kasutuselevõtmiseks. See on Euroopa institutsioonide väga selge signaal, et Euroopa kodanikud ei nõustu loomade julma kohtlemise ja tapmisega.

Roger Knapman ja Thomas Wise (NI), *kirjalikult*. – Mõistame ning jagame muret seoses hülgetoodetega kauplemisega. Meie jaoks ei ole probleemiks, et liikmesriigid keelustavad hülgetooteid, kuid arvame, et see peaks olema liikmesriikide siseasi, mitte komisjoni otsustada. Seepärast ei saanud me ettepanekut toetada.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Sellel ametiajal on Euroopa Parlament pühendanud suhteliselt palju tähelepanu loomade kaitsmisele.

Teatud hülgetoodetega kauplemise keeld Euroopa Liidus tugevdab kahtlemata seda kaitset. See pakub ka rahuldust Euroopa Parlamendi 425 liikmele, kes sellekohase kirjaliku deklaratsiooni allkirjastasid. Tuleb ka mainida, et oma resolutsioonis avaldas parlament soovi austada põlisrahvaste kultuuri ja traditsioone. See, kuidas meetmeid hüljeste kaitsmiseks edaspidi välja töötatakse, sõltub paljudest teguritest rahvusvahelises kontekstis ning Maailma Kaubandusorganisatsioonist. Sellegipoolest on see parlamendi liikmete algatus heakskiitu ja toetust väärt.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult.* – Mul on hea meel, et hääletasime täna hülgetoodete keelustamise üle Euroopa Liidus.

Marianne Thyssen (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) 2007. aasta jaanuaris sai Belgiast esimene Euroopa riik, kus keelustati kõik hülgetooted ning varsti järgisid sama eeskuju veel mitmed teised liikmesriigid. Belgia õigusaktides on tehtud erand inuiti kogukondade traditsioonilisele jahipidamisele ning seetõttu on mul hea meel, et Euroopa Parlament täna Belgia eeskuju järgib. Me ei toetanud ettepanekut lubada importida hülgetooteid, millele kehtib tähistamise kohustus. Kui Kanada, Gröönimaa, Namiibia ja Venemaa karusnahakaupmehed ei saa hülgenahku enam ühel maailma suurematest turgudest müüa, on see suureks sammuks selle liigi heaolu tagamise poole. Lisaks on keelustamine kõige parem viis, et teha lõpp sellele ebainimlikule tavale, mille ohvriks langeb aastas sadu tuhandeid loomi.

Minu arvates on täielik keelustamine õige lähenemine. Sellel põhjusel toetasin proua Wallise raportit.

- Raport: Neil Parish (A6-0240/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin poolt.

Praeguseni on direktiiv 86/609/EMÜ taganud teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse. Kohe pärast direktiivi välja andmist kohaldati ja rakendati see erineval viisil mitmes liikmesriigis. Kuid peame esitama direktiivile muudatusettepaneku, et tagada üldine üksmeel Euroopa kavatsustes ning enam kaitset katseloomadele, keda kasutatakse teaduslikel eesmärkidel seoses inimeste ja loomade tervisega.

Kõige olulisem paljudest muudatustest, mis tuleks teha ning mis vastavad loodetavasti komisjoni ideaalidele, on järgmised: 1) asutada loomade heaolu eest vastutav eetikakomitee; 2) katseloomade kontseptsiooni laiendamine alusuuringutes ja õpingutes kasutatavatele teatud selgrootute liikidele ning arengus viimasel trimestril olevatele loodetele või vastsetele ja muudele loomadele; 3) loomi võib katsetes kasutada juhul, kui kõnealused loomad on katsetes kasutamiseks kasvatatud; 4) võimaluse korral tuleb kasutada loomkatsete alternatiive, et viia katsetes kasutatavate loomade arv miinimumini; 5) liikmesriikidelt nõutakse katsetes kasutatavate loomade kasvatamise, pidamise ja hooldamise meetmete ning meetodite täiustamist, et kõrvaldada või vähendada miinimumini loomadele põhjustatavad kannatused; 6) kõik katsed viiakse läbi üld- või kohaliku tuimastuse all.

Derek Roland Clark ja Nigel Farage (IND/DEM), *kirjalikult.* – Olgugi et raportis on palju sellist, millega minu fraktsioon UKIP nõustub, heidab raportile varju selle ebaseaduslik ja mittedemokraatlik pärinemine ELi süsteemist. Seetõttu ei saa ma raportit toetada.

Christine De Veyrac (PPE-DE), *kirjalikult.* – (FR) Euroopa Komisjoni tekst on mõttetus. See on mõttetu teaduse seisukohalt, kuna hoiab tagasi ja karistab teadusuuringuid ning see on mõttetu meditsiinilise arengu seisukohalt, kuna teadlased, kes teevad katseid loomadel, teevad seda, et leida ravimeid ja vaktsiine tulevaste pandeemiate ravimiseks.

Lisaks on see ka majanduslik ja sotsiaalne mõttetus. Sel ajal, kui meie ravimiettevõtetel keelatakse teadusuuringute läbiviimine, saavad laboratooriumid väljaspool Euroopa Liitu seda rahus jätkata! Õnneks taastab Neil Parishi raport tasakaalu, kuna ma ei toeta midagi, mis nõrgendab meie tööstuse konkurentsivõimet või on ajendiks ümberpaiknemisele.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*EL*) Ettepanek võtta vastu direktiiv teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta keskendub rohkem ühtse siseturu loomisele, konkurentsivõimele ja teadustegevuse kulude vähendamisele kui loomade kaitsmisele.

Riikidevahelised ettevõtted nõuavad teadustegevusest üha suuremat kasumit. Uuringutes kasutatavaid loomi ohverdatakse ja piinatakse üldiselt suuremate kasumite saamiseks, mitte teaduslikel otstarvetel. Keegi ei saa oodata loomasõbralikku käitumist kapitalilt, mille peamiseks motivatsiooniks on ekspluateerimine ning mis käitub ebainimlikult ja karedalt isegi inimestega.

Teadustegevuses on katsete tegemine vajalik tähtsate rahvatervise probleemide lahendamiseks ning arvukate ja isegi ravimatute haiguste ravimiseks. Neid katseid on tihti vaja teostada loomadel.

Kuid loomade kaitsmine, nagu ka rahvatervise kaitsmine, tähendab võitlust monopolidega, kapitali võimuga, mis kaitseb ravimeid patentidega, et saada suuremat kasumit tervise kommertsialiseerimisest.

Vaja on võitlust, mis vabastaks teadustegevuse kapitali ahelatest ning kasutaks teadusuuringute tulemusi vajaduste rahuldamiseks rohujuurte tasandil.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin raporti poolt võtta vastu direktiiv teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta. Ettepanek hõlmab teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset seoses inim- või loomatervise ning loomade heaoluga. Igal aastal kasutatakse Euroopa Liidus teaduslikel eesmärkidel umbes 12 miljonit looma, kaasa arvatud 12 000 ahvilist.

Uue direktiiviga tehakse kohustuslikuks eetiliste hindamiste läbiviimine ning nõutakse, et loomkatsete läbiviimiseks peab olema luba. Ettepanekuga lisatakse ka alusuuringutes, õpingutes ja koolituses kasutatavad teatud selgrootute liigid ning arengus viimasel trimestril olevad looted, samuti vastsed ja muud loomad.

Seetõttu usun, et ettepanek parandab teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitset ning tugevdab eeskirju loomade heaolu tagamiseks, võttes arvesse uusimaid teadusuuringute alaseid saavutusi.

Martine Roure (PSE), kirjalikult. – (FR) Tänu Euroopa Komisjoni algatusele, millega saab vaadata läbi kehtiva direktiivi teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta, saab Euroopa Liit mängida otsustavat rolli teadus- ja arendustegevuses, et leida selliseid katseid ja tehnoloogiaid, milles loomi ei kasutata. Direktiivi kohaldamisala tuleb aga veelgi laiendada. Mõned Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni muudatusettepanekud katseloomade kaitsmise vastu olid selle eesmärgiga vastuolus. Oluline on, et Euroopa teadustegevus selle pärast ei kannataks, vaid seda tuleks pigem edasi arendada. Sellegipoolest ei tohi seda teha loomade heaolu arvelt või selle arvelt, et töötada välja ja kehtestada meetodeid, mis pakuvad täielikku alternatiivi loomade kasutamisele. Nende alternatiivide väljatöötamine vajab eelarvet. Ka on vaja lõpetada järk-järgult ahviliste kasutamine teadustegevuses, vaja on luua sellekohased seiremehhanismid ning suurenda läbipaistvust.

Lydia Schenardi (NI), *kirjalikult.* – (*FR*) Oli aeg, et asjaomased partnerid kaaluksid teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade heaolu ning keeldu ahvide püüdmisele loodusest loomapidamiskohtades kasvatamiseks, mis toob kaasa vägivalla; stressi kinnipüüdmisel, millele järgneb vangistus; peregruppide lahutamise; sotsiaalsete gruppide lahutamise; mõju keskkonnale; populatsioonide loomuliku tasakaalu häirimise ja emasloomade äraviimise.

Seetõttu toetame eesmärki kasutada võimalikult palju selleks otstarbeks kasvatatud loomi, kelle geneetiline ja meditsiiniline ajalugu on teada ning kes pakuvad seega järjekindlamaid ja paremini võrreldavaid andmeid.

Kui teadustegevuseks kasutatavate loomade heaolustandardid tooksid aga kaasa teadusuuringute eksportimise, oleks mõju palju selgem nendes riikides, mis töötavad juba rangete eeskirjade kontrolli all, nagu Šveits ja Ühendkuningriik. Tõsiasi on, et nendes riikides on ravimitööstus toiminud edukalt vaatamata 20 aastat kehtinud rangetele eeskirjadele. Seega ei ole eeskirjad piiranud selle tööstuse edukust. Kontrollmeetmed on isegi parandanud teadusuuringute tavade standardeid. Seega kinnitab see kartusi, et teadusuuringuid hakatakse nende eeskirjade kasutuselevõtmisel eksportima.

Brian Simpson (PSE), *kirjalikult*. – Olen pettunud parlamendi seisukohas üleeuroopaliste loomkatsete eeskirjade läbivaatamiseks. Lõpuks otsustasin loobuda lõpliku raporti üle hääletamisest. Olgugi, et toetan täielikult sätteid loomkatsete alternatiivide väljatöötamiseks ja edendamiseks ning kaks korda aastas toimuvaid ahviliste kasutamise läbivaatamisi, mis on minu arvates hädavajalikud, et vähendada teadustegevuse sõltuvust loomadest ja eriti ahvilistest, on parlamendi positsioon nõrgendanud paljusid komisjoni soovitatud tähtsaid loomade heaolu sätteid.

Parlament kardab, et kui meie teadusasutustele esitatakse liiga palju nõudmisi, lahkub teadustööga tegelev tööstus Euroopa Liidust. Kuid arvan, et loomade kaitsmise taseme tagamiseks Euroopas on vaja siiski mõningaid nõudmisi, ning kardan, et täna saavutatud tulemus on sellise mõtlemisega vastuolus. Kaks minu jaoks olulist küsimust olid eemaldada Euroopa loodusest kasvatamiseks püütud ahviliste kasutamine ning kehtestada kohustus hankida volitused kõikidele loomadega seotud katsetustele. Sellega oleks kinnitatud meie pühendumus asendada ja vähendada loomade kasutamist katsetes. Kahjuks ei suutnud Euroopa Parlament võtta täna loomade kaitsmise suhtes tugevat seisukohta.

Roger Knapman ja Thomas Wise (NI), kirjalikult. – Lepime sellega, et katsetamine loomadel on vahetevahel vajalik, kuid mõistame ja lepime ka asjaoluga, et mõnede katsete vajalikkus on kaheldav. Toetame alternatiivsete teadustöö meetodite edendamist ning sooviksime näha, et kõik elavatel loomadel läbiviidavad katsed vähendatakse miinimumini ning et neid teostatakse kõige rangemate humanitaarsete suuniste alusel. Usume aga ka, et see peab jääma liikmesriikide enda otsustada ning seega ei saanud me kahjuks Euroopa Liidu kontekstis ettepanku poolt hääletada.

- Raport: Luis de Grandes Pascual (A6-0080/2009)

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin laevade põhjustatud merereostuse kohase ettepaneku poolt, sest arvan, et jätkuva meretranspordi probleemiga, nimelt teatud laevadelt pärinevate saasteainete ebaseadusliku merreheitmisega tuleb tegeleda.

Usun, et käesolev muudatusettepanek on hädavajalik keskkonnaohtude ja vee kvaliteedi langemise ärahoidmiseks, kehtestades piisavalt ranged kriminaalkaristused võimalike reostajate vaoshoidmiseks.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Käesoleva raportiga tehakse ettepanek muuta olemasolevat laevade põhjustatud merereostuse kohast direktiivi, võimaldamaks kohaldada reostajatele kriminaalõiguse meetmeid. Juuni nimekiri toetab meetmeid laevade põhjustatud merereostuse ärahoidmiseks. Kuid arvame, et kriminaalõigus on puhtalt siseriiklik asi. Lisaks tuleks rahvusvahelistes vetes toimunud reostamist käsitleda ÜRO tasandil. Seetõttu hääletasime lõpphääletusel ettepaneku vastu.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kõne all olev palju kiidetud direktiiv, mille kohta erinevad jõud kuulutasid, et see karistab kriminaalsanktsioonidega laevafirmasid mere reostamise eest ning kaitseb keskkonda, on saavutanud just vastupidise. Direktiiviga kaitstakse laevanduse kapitali sellevastaste sanktsioonide kehtestamise eest. Isegi käesolev ebapiisav komisjoni ettepanek on tähtsusetu peale Euroopa Parlamendi ettepanekut mitte karistada laevadelt pärinevate saasteainete väikestes kogustes ebaseadusliku merreheitmise juhtumeid. Meie inimesed teavad väga hästi, mis on väikesed kogused ning kes nende üle kohut mõistab ja millistel alustel. Näiteks Thíra saare asukatel, kes protestisid reisilaeva Sea Diamond vraki üle, mis endiselt saare vetes lebab, on küllalt Euroopa Liidu ja Uue demokraatia partei vastustest – samadest vastustest, mida andis partei PASOK autopraami Express Samina juhtumi korral ja muudel kordadel –, et nähtavasti ei põhjusta laevavrakid reostust.

Saasteainete väikeste koguste möödahiilimisvõimalusega pääsevad karistusest laevaomanikud, operaatorid, juhatajad, vahendajad, kindlustusettevõtted, laevade üürijad, kauba ja laevaomanikud ning merel toime pandud kuritegude ja keskkonnakatastroofide eest vastutajad. Teisest küljest hakatakse aga meremehi jälle patuoinasteks tegema.

- Raport: Anni Podimata (A6-0146/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Hääletasin poolt.

Rääkides energiatarbimise poliitikatest, peaks Euroopa Liit lähtuma oma valikutes tunnustatud Briti majandusteadlase Nicholas Sterni väitest: "Majandust võivad aidata stimuleerida rohkem soodustusi investeerimisel energiatõhususse majanduslanguse ja kõrgete nafta hindade ajal ning rohkem kulutusi taastuvaid energiaallikaid kasutavatesse ja vähem süsinikdioksiidi heidet tekitavatesse tööstusharudesse".

Oleks hea luua energiapoliitika, mis suudab vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning aidata ELil mitte ainult täita oma kohustusi Kyoto protokolli alusel, vaid ka säilitada juhtiv positsioon võitluses kliimamuutuste vastu. Selle protokolli kohaldamine oleks oluliseks panuseks tööhõivele ning konkurentsivõimele majandusja sotsiaalsfääris.

Olgugi, et tööstus ja tarbijaorganisatsioonid pooldavad kehtivat energiamärgistuse direktiivi 92/75/EMÜ, ei ole see pidanud sammu tehnoloogilise arenguga ning uuendustega energiaturul, kuna eelkõige tuleb liikuda terves Euroopas inertsiga sedaviisi, et kasutajatele saaks avada uusi võimalusi.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) Hääletasin ettepaneku poolt võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv energiamõjuga toodete energiatarbimise ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud). Leian, et on vaja pakkuda paremat teavet toote energiatõhususe kohta. Reklaamides, milles mainitakse külmkappide, pesumasinate või ahjude tehnilisi omadusi, peab olema nimetatud ka toote energiatarbimine.

Energiamärgistamine aitab tarbijatel hinnata oma energiakulusid, kui nad kavatsevad osta elektrilisi kodumasinaid, näiteks külmkappe, pesumasinaid, pesukuivateid või ahjusid. Tootjad peavad märkima ära toote energiatarbimise sõltumata sellest, kas need on energiatarbimise seisukohast "tõhusamad" (roheline) või "vähem tõhusad" (roosa).

Märgistamine kehtib ka kaubanduslikele ja tööstuslikele energiat kasutavatele toodetele, näiteks külmkambrid või jahutusega vitriinid. Igas reklaamis peab olema näidatud energiatarbimine ja energiasäästmine.

Liikmesriigid saavad võtta kasutusele ergutusmeetmed nagu ülimalt energiatõhusate toodete maksusoodustused.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin direktiivi poolt energiatarbimise näitamise kohta märgistuses. Keskkonnaalased küsimused, eriti energiatõhusus, omandavad uue tähtsuse ning muutuvad põhilisteks lahendusteks kliimamuutuse küsimusele. Direktiivi uuesti sõnastamine võimaldab märgistada kõik kodumajapidamistes ning kaubandus- ja tööstussektoris kasutatavad energiamõjuga tooted.

Võttes arvesse, et on suur vajadus tegeleda kliimamuutuse probleemiga ning et EL on võtnud eesmärgiks suurendada aastaks 2020 energiasäästlikkust 20% võrra, arvan, et lihtsad, arusaadavad ja kergesti äratuntavad märgistused võivad ajendada tarbijaid tegema jätkusuutlikumaid otsuseid ning aitavad edendada palju energiasäästlikumaid tooteid.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Juuni nimekiri usub, et piiriüleste keskkonnaprobleemide lahendamine on üks Euroopa Liidu tähtsamaid ülesandeid. Arvame, et muudatused saavad komisjoni ettepanekust paremini anda lõpptarbijatele võimaluse tarkade otsuste tegemiseks, pakkudes paremat teavet toodete energiasäästlikkuse ja keskkonnamõjude kohta.

Kuid oleme kriitilised teatud muudatuste sõnastuste suhtes, mille eesmärgiks on Euroopa energiamajandust suuremal määral reguleerida. Muudatuste head kavatsused kaaluvad aga üle negatiivsed küljed ning seepärast otsustasime toetada kõiki muudatusettepanekuid.

7. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.05 ning jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

President

8. Eelmise istungi protokolli kinnitamine (vt protokoll)

9. Euroopa Ülemkogu ettevalmistamine (18.–19. juuni 2009) (arutelu)

President. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on nõukogu ja komisjoni avaldused Euroopa Ülemkogu ettevalmistamise kohta 18. ja 19. juunil.

Alexandr Vondra, *nõukogu eesistuja.* – Härra president, tervitan väga võimalust teie ees sõna võtta enne järgmist Euroopa Ülemkogu kohtumist, millest ma isiklikult osa ei võta. Loomulikult on seekord tingimused natuke ebatavalised, kuna varsti määratakse uus Tšehhi Vabariigi valitsus. Oma sõnavõtu lõpus ütlen selle kohta veel paar sõna.

Esmalt lubage mul käsitleda peamisi küsimusi Euroopa Ülemkogu juuni kohtumise päevakorras, mida eesistujariik ette valmistab. Alustan institutsiooniliste küsimustega. 2008. aasta detsembris leppis Euroopa Ülemkogu kokku suuna asjus võimalda Lissaboni lepingu jõustumine 2009. aasta lõpuks. Põhimõtteliselt tähendab see õiguslike tagatiste ja garantiide andmist seoses mõnede Iiri rahvale muret tekitavatele küsimustega ning vastuseks lubab Iiri valitsus saavutada lepingu kinnitamise enne oktoobri lõppu.

Selle kokkuleppe rakendamine on endiselt käsil ning hetkel ei saa ma seda üksikasjalikumalt arutada. Olen kindel, et saabuv Euroopa Ülemkogu suudab täita oma poole kokkuleppest.

Nagu te kõik arvatavasti teate, hääletatakse homme Lissaboni lepingu kinnitamise üle Tšehhi senatis. Keset ööd sõidan ka mina sinna, et kohe hommikul kohal olla. Usun, et selle hääletuse tulemus saadab positiivse sõnumi liikmesriikidele ning rahustab mõned põhjendamatud halvad eelaimdused. Teen kõvasti tööd! Sellegipoolest tuleb Tšehhi senaatoritele selle demokraatliku otsuselangetamise asjus anda tingimusteta sõltumatus. On selge, et igasugused katsed neile survet avaldada võivad osutuda takistavaks.

Möödunud detsembris lepiti ka kokku, et tulevase komisjoni ametissemääramise protsessi, eriti presidendi määramist alustatakse viivitamatult pärast Euroopa Parlamendi valimisi 2009. aasta juunis.

Olen teadlik siin avaldatud vaadetest soovist kaasata sellesse protsessi Euroopa Parlamenti piisavas ulatuses. Eesistujariik töötab loomulikult koos nii liikmesriikide kui ka parlamendiga.

Nüüd räägin paar sõna majandus- ja finantskriisist, mis hõlmab kindlasti suure osa päevakorrast ning vajadusest majandus- ja finantskriisile jätkuvalt vastata.

Kriis näitas, kui vajalik on tugevdada finantsasutuste järelevalve ja reguleerimise tõhusust ning täiustada kriisiga toimetuleku mehhanisme. Sellega on juba algust tehtud nii Euroopa Liidus kui ka ülemaailmselt. Selles kontekstis esitas Jacques de Larosière'i juhitud rühm väga huvitavaid ideesid ning komisjon esitas möödunud nädalal esimesed ettepanekud. Tulevatel nädalatel on oodata veel edasisi ettepanekuid.

Neid arutab hetkel ja ka edaspidi ECOFIN – ja täna on ka ECOFINi kohtumine – ning meie eesmärgiks on jõuda Euroopa Ülemkogus esimeste otsusteni. See on auahne eesmärk ning töö peab jätkuma ka pärast juunit. Seega on ülimalt oluline, et juunis toimuv Euroopa Ülemkogu saab anda tugeva signaali komisjoni esitatud ettepanekute kiireks vastuvõtmiseks.

Üldjoontes hindab juunis toimuv Euroopa Ülemkogu olukorda finantsturgudel ning seni kasutusele võetud meetmete toimivust. Hinnatakse ka meetmeid "tõelise" majanduse toetamiseks ning seoses sellega vaadatakse ka olukorda tööhõives.

Ülehomme, neljapäeval peame tööhõive tippkohtumise koos sotsiaalpartneritega Prahas, kus käsitletakse neid olulisi küsimusi. Selle tippkohtumise päevakorrast teavitatakse teid üksikasjalikult täna toimuval eriarutelul.

Lisaks neljapäevase tippkohtumise tulemusele Prahas ning väga huvitavatele õppepraktikatele Tšehhi Vabariigis, Rootsis ja Hispaanias esitab komisjon varsti ka teatise enne juunis toimuvat Euroopa Ülemkogu, et selleks ajaks oleks meil järelemõtlemiseks pakkuda mõningaid huvitavaid ideesid ja soovitusi.

Kuid lubage mul rõhutada, et asi ei ole uue suure tööhõivestrateegia käikulaskmises. See on meil juba olemas – Lissaboni strateegia kasvu ja töökohtade loomiseks. Hiljuti kinnitasime taas olemasolevad tööhõivesuunised ning võtsime kasutusele riikidele omased soovitused. Üldisemalt lubage mul meelde tuletada, et möödunud aasta lõpust saati ELi ja liikmesriikide poolt kasutusele võetud stiimulite paketid on suureks panuseks tööhõive toetamisel.

Järgmisena, mis puudutab kliimamuutust, siis pöördub Euroopa Ülemkogu tagasi kliimamuutuste-teemalise tippkohumise ettevalmistuste juurde Kopenhaagenis. Hinnatakse nii rahvusvahelisel tasandil saavutatut kui ka meie enda ettevalmistusi.

Tegemist on mahuka probleemiga, eriti just seetõttu, et läbirääkimised rahvusvaheliste partneritega toimuvad paralleelselt meie sisemiste aruteludega. Eile toimus Prahas Euroopa Liidu–Jaapani tippkohtumine. On selge, et selle auahne kokkuleppe kindlustamiseks Kopenhaagenis on vaja arvestatavat rahastamist. Euroopa Liit on pühendunud sellest oma osa panustamisele, mis vajab loomulikult ka ausat liidusisest koormuse jagamise kokkulepet.

See, kui kaugele me juunis toimuval Euroopa Ülemkogus ELi enda sisekokkulepetes läheme, sõltub väga palju sellest, kui kaugele on läinud meie rahvusvahelised partnerid, kaasa arvatud USA, ning mitmepoolse raamistiku läbirääkimiste olekust. Rõhutan Euroopa Liidu püsivat tahet näidata üles juhtimist eesmärgiga saavutada Kopenhaagenis auahne tulemus.

Hetkel on veel liiga vara rääkida üksikasjalikumalt Euroopa Ülemkogu päevakorrast välissuhete seisukohalt. Kuid käesoleva nädala lõpus toimub Prahas kaks tähtsat tippkohtumist kolmandate riikidega: idapartnerluse tippkohtumine 7. mail ja järgmisel päeval tippkohtumine "Lõunakoridor – uus siiditee". On väga tõenäoline, et Euroopa Ülemkogu arutab nende sündmuste järelmeetmeid, mis on vajalikud liidu huvide tagamiseks pikemas perspektiivis.

Samuti võime oodata arutelusid nn kolmepoolsete tippkohtumiste üle Jaapani ja Kanadaga ning muude tähtsate tippkohtumiste ja kohtumiste üle, mis on plaanitud juba maiks, kaasa arvatud Venemaaga. Igal juhul uuendatakse välissuhete päevakorda praeguste arengute alusel, nimelt üldasjade ja välissuhete nõukogu kohtumised mais ja juunis, millel käsitletakse lisaks tavalistele päevakorrapunktidele ka kaitse- ja arenguküsimusi.

Tänan teid huvi eest eelseisva Euroopa Ülemkogu päevakorra suhtes ning ootan hea meelega järgnevas arutelus teie innustavaid kommentaare ja seisukohti.

José Manuel Barroso, *komisjoni president.* – (*FR*) Härra president, daamid ja härrad, järgmine Euroopa Ülemkogu kohtumine toimub samal kuul, mil toimuvad Euroopa Parlamendi valimised. Need tähtsad valimised toimuvad paljude meie kodanike jaoks raskel ajal. Mõtlen just sellele, kuidas kriis on mõjutanud töökohti, ning sellest on meil võimalus rääkida üksikasjalikumalt õhtupoole.

Meie vastus kriisile peab tuginema meie põhiväärtustele – vastutus, solidaarsus ja sotsiaalne õiglus. Kriis annab meile võimaluse uuendada Euroopa sotsiaalse turumajanduse mudelit, mis on keskkonnateadlik ning põhineb meie väärtustel.

Kõik eurooplased, kellel on selleks soov, peavad olema valmis oma panust andma. Nad peavad selgitama, miks Euroopa on nii oluline, miks peavad andma kodanikud oma osa ning miks nad peavad hääletama.

Daamid ja härrad, võite olla uhked tehtud töö üle. Parlament, mille ametiaeg hakkab lõppema, võib oma märkimisväärsete saavutuste üle uhke olla. Parlament on näidanud kindlameelsust, andes oma kodanikele kindlaid tulemusi ning tõestanud, et parlamendil on meie ühise tuleviku jaoks auahne nägemus.

Nende viimase viie aasta pärand on väga tähtis. Võeti vastu ajaloolised otsused kliimamuutuse vastu võitlemiseks ning meie energiaturvalisuse tugevdamiseks. Kasutusele võeti meetmeid, mis on mõjutanud vahetult kodanike turvalisust ja vabadust ning mis on avanud neile ka uusi võimalusi.

Teostati põhjalikke reforme siseturu, sotsiaalmeetmete kava, telekommunikatsiooni, energia, keskkonna, õiguse ja siseasjade valdkondades. Kõige selle Euroopa uuendamise juures on näha parlamendi käekirja.

Ka olete teinud viimased paar nädalat koostööd eesistujariigi Tšehhiga, et jõuda kokkuleppele paljudes tähtsates küsimustes. Praeguseks on kaasotsustamismenetluse käigus Tšehhi eesistumisega võetud lõplikult vastu peaaegu 50 komisjoni esitatud õigusakti ettepanekut.

Lubage mul nimetada neist mõnesid, mis on olnud komisjoni päevakorras minu ametiajal: energia siseturg, meresõidu turvalisus, meetmed finantsturgude reguleerimise ja järelevalve tugevdamiseks ning 5 miljardi euro suurune taastusmeetmete pakett Euroopa majanduse jätkusuutlikuks muutmiseks.

Õnnitlen parlamenti ja eesistujariiki Tšehhi Vabariiki Mirek Topolánek'i ja Alexandr Vondra juhtimise all kogu saavutatu eest. Olen kindel, et see töö jätkub juuni lõpuni.

Nendest Euroopa tulemustest tuleb rääkida valijatele selgelt ja veendumusega. Nii saame anda uut hoogu julgele ja enesekindlale Euroopa Liidule. Euroopal on seda vaja. Sellest kriiside ja muutuste aastast tuleb teha aasta, kui oleme varasemast aktiivsemad, leidlikumad ja enesekindlamad

Sellest saab meie juhtpõhimõte Euroopa Ülemkogu juuni kohtumisel. Me ei saa lubada oma jõupingutuste tempo langust. Peame olema edukad Euroopa nimel. Seepärast ei käsitlegi ma nüüd teisi probleeme, mida Alexandr Vondra ka juba mainis, näiteks idapartnerluse nõukogu, mis on väga oluline, vaid tahan keskenduda eriti nendele aladele, mis minu arvates on Euroopa Ülemkogu juuni kohtumisel esmatähtsad.

Euroopa Ülemkogu peab liikuma edasi mitmete järgmiste kuude ja aastate kriitilistes küsimustes.

Tuleb jätkata tööd eesmärgi nimel saavutada Lissaboni lepingu jõustumine. Euroopa Liit vajab eeliseid, mis nimetatud leping toob. Seega peame seadma valmis möödunud detsembril kokku lepitud institutsioonilise paketi, millega leppida kokku õiguslikud garantiid rahvahääletuse protsessi edasiviimiseks Iirimaal ning jätkata samme sujuva ülemineku ja institutsioonilise stabiilsuse saavutamiseks.

Mis puutub kliimamuutusesse, siis peame jätkama seniseid jõupingutusi, et saavutada Kopenhaagenis detsembris oma auahne kokkulepe. Näitasime, et tugevad ja tõsiseltvõetavad eesmärgid on saavutatavad. Nüüd peame julgustama teisi samaväärset auahnust üles näitama ning näitama oma valmisolekut abivajajate abistamiseks. Lühidalt, peame selle inertsi tõeliselt ülemaailmseks tulemuseks muutma.

Vältimatult on Euroopa Ülemkogu tähelepanu keskmes taas majanduskriis. Juba kriisi algusest peale pidi Euroopa Liit kohanema selle erinevate nõudmistega: stabiliseerida käesolev finantskriis; taastada usaldus finantssüsteemi; panna pangad taas laene andma; tagada ülemaailmsed tegevused, mis vastavad kriisi ülemaailmsetele mõjudele; ning pakkuda otsest abi töö kaotanutele või neile, kellel on oht töö kaotada.

Alates nüüdsest kuni Euroopa Ülemkogu kohtumiseni keskendutakse peamiselt kahele alale. Esiteks regulatiivse ja järelevalvesüsteemi ülesehitamisele – see süsteem peab saama nii rahva kui ka investeeriva kogukonna usalduse. Eesmärgiks ei ole mitte ainult pikemas perspektiivis tugevama süsteemi loomine, et me ei seaks oma majandust taas samal viisil ohtu, vaid ka usalduse taasloomine nüüd kohe ning turgudele ja rahvale näitamine, et Euroopa Liit teab, mida tuleb teha.

Möödunud nädalal esitasime oma ettepanekud riskifondide, erakapitali investeerimisfondide ja juhtide palkade suhtes. Need ettepanekud näitavad meie võimet olla liikumapanevaks jõuks G20 tippkohtumisel kokkulepitud reformide täideviimisel ning määrata standardid nendele tegevustele, mille puhul ootame, et ka meie partnerid need tulevastel kuudel kasutusele võtavad. Tõepoolest on komisjon esimene täitevorgan maailmas, mis esitas konkreetsed ettepanekud seoses selle raske ja keeruka probleemiga. Komisjon, parlament ja nõukogu peavad nende ettepanekute suhtes kokku leppimiseks järgnevatel kuudel tihedalt koostööd tegema.

Järgmiseks sammuks on üksikasjaliku kava koostamine selle kohta, kuidas kavatseme korraldada järelevalvet Euroopa tasandil. Pole mingit põhjust käia nagu kass ümber palava pudru. Hetkel kasutuses olev siseriiklik järelevalvesüsteem on läbi kukkunud. Seepärast paningi kokku de Larosière'i rühma, et pakkuda ideid tõhusa Euroopa järelevalvemehhanismi loomiseks. Mai lõpus esitab komisjon oma kavandi sellise finantsjärelevalve süsteemi korraldamise kohta Euroopas. Ka siin sooviksin näha Euroopat esimese tegutsejana maailmatasemel.

Teine teema on loomulikult tööhõive. Tööhõive tippkohtumisest räägime lähemalt hiljem. Võin juba nüüd öelda, et pärast tippkohtumist esitab komisjon enne Euroopa Ülemkogu juuni kohtumist üksikasjaliku teatise. Olen kindel, et Euroopa Liit peaks tegema kõik enda võimuses, et aidata selles kriisis kõige enam kannatanuid.

Meie vastus kriisile ei tohi piirduda tehniliste meetmetega regulatiivsete probleemide lahendamiseks. See peab põhinema – nii, et see ka välja paistab – meie põhiväärtustel: solidaarsusel, sotsiaalsel õiglusel ja vastutusel ning samuti vastutusel tulevate põlvkondade ees. Peame kasutama seda võimalust, et rajada oma Euroopa sotsiaalse ja ökoloogilise turumajanduse vundament.

See peaks olema järgmisel kuul Euroopa Ülemkogu kõige tähtsam sõnum: aktiivne Euroopa Liit, mis vaatab tuleviku poole ning töötab oma kodanike hüvanguks, olles nende kodanike usalduse ära teeninud.

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Härra president, nõukogu eesistuja, komisjoni president, daamid ja härrad, Euroopa Ülemkogu, millega lõppeb Tšehhi eesistumine, paistab kuupäeva ja sisu poolest ikka veel väga umbmäärane. Seega on tänane ülesanne väga raske, kuid see on samas ka võimalus meie

eesmärkide uuesti kinnitamiseks parlamendi ametiaja lõpu eel. Esimene Euroopa Ülemkogu ülesanne juunis pärast Euroopa valimisi on nimetada ametisse uus Euroopa komisjoni president.

Nagu ka aastal 2004 kutsutakse nõukogu eesistujat üles valima sellele tähtsale ametikohale kandidaati peamisest Euroopa Parlamendi fraktsioonist ning seejärel on parlamendi kord 15. juulil valiku kohta oma arvamus esitada, millest saab üks esimesi uue parlamendi ametiaja suuri poliitilisi tegevusi.

Daamid ja härrad, rahvas kurdab tihti, et Euroopal ei ole nägu. Me tahame Euroopale selle näo anda, tehes lõpu vahetuvale eesistumisele ning luues sellega stabiilse Euroopa Ülemkogu. Seda käiku näeb ette Lissaboni leping ning see oleks positiivne areng. Kuid kuna komisjoni presidendil on viieaastane ametiaeg, on Euroopal juba nägu, mida igaüks tunneb, ning Euroopa parlamendi president kehastab omalt poolt 500 miljoni kodaniku häält. Euroopa Ülemkogu juuni kohtumine toimub Nice'i lepingu õiguslikus raamistikus ning paistab, et teatud liikmesriigid tahavad oodata Lissaboni lepingu kinnitamist enne institutsiooniliste otsuste tegemist ning seega ka enne komisjoni presidendi nimetamist.

On ka kahju, et me ei tea veel, kas ja millal Lissaboni leping jõustub, kuid see tuleks jõustada ilma edasiste viivitusteta. Kas lükkasime Euroopa valimised edasi seepärast, et arvasime, et Lissaboni leping oleks Euroopa Parlamendis olnud populaarsem? Ei, seda me ei teinud, ja meie fraktsioon ootab esimesel võimalusel selget sõnumit nõukogu kavatsuste kohta selle institutsioonilise küsimuse asjus.

Sarnaselt loodavad Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmed, et homme Tšehhi senatis toimuv hääletus sillutab teed eelseisva Lissaboni lepingu kinnitamiseks nõukogu eesistuja riigi poolt. See oleks suurepärane kingitus 1. juuliks, härra Vondra.

Soovin ka öelda, kui väga hindame, kuidas te parlamendi tööd selle eesistumise esimese paari kuu jooksul juhtisite, olles raskes olukorras Venemaa ja Ukraina vahelise energiakriisi ning loomulikult ka finantskriisi tõttu. Tõite välja ka Euroopa poliitika jätkuvuse olulisuse ning näitasite, kui oluline on ühtehoidmine meie riikide vahel meie suhetes peamiste partneritega Euroopa–USA tippkohtumisel Prahas koos Barack Obamaga. Loodan, et Tšehhi eesistumine lõppeb sama positiivses ja konstruktiivses vaimus, kui see algas. Mängus on ikkagi Euroopa Liidu usaldusväärsus.

Härra president, daamid ja härrad, Euroopa Ülemkogus arutatakse loomulikult ka uusimaid arenguid majanduskriisis ning Euroopa palvel sisse viidud meetmeid rahvusvaheliste finantssüsteemide korrastamiseks. Eriti kiiduväärt on Euroopa Komisjoni viimased sellealased ettepanekud, eriti seoses lahkumiskokkulepete, kauplejate lisatasude või spekulatiivsete fondidega. Kõik need meetmed on õigel teel, kehtestades eeskirju finantsturgudele, et aidata meil saada võimalikult ruttu tagasi kasvu ja tööhõive teele. Kõik need meetmed näitavad jälle seda, et need, kes tihtipeale demagoogiat kasutades süüdistavad komisjoni ja Euroopa Liitu halvatuses või nõrkuses, eksivad ning petavad meie kaaskodanikke.

Kui selle eesistumise ametiaeg lõppeb ning Rootsi eesistumise üle võtab, näitavad eurooplased oma seisukohti Euroopa valimistega ning loodan, et nende valikud aitavad meil astuda ühiselt vastu meie ees seisvatele tähtsatele kohustustele.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*DE*) Härra president, esmalt soovin tänada härra Vondrat tema isikliku pühendumuse eest, tänu millele oli võimalik need suured õigusaktide paketid Tšehhi eesistumise ajal läbi suruda. Selle eest tänan teid südamest.

Kuid sooviksin kommenteerida seda, mida ütlesite uue komisjoni ametissemääramise kohta. Ütlesite, et konsulteerite parlamendiga. Peaksin teile või nõukogule kohe ühte asja ütlema: nagu ka president Barroso teate väga hästi, et me tahame kursimuutust. Tahame muutust, tahame komisjoni, mis pühendaks endisest rohkem tähelepanu sotsiaalsele poliitikale.

Kahjuks, härra komisjoni president, ei ole see, mida härra McCreevy riskifondide kohta välja pakkus, sama, mida pakkus välja härra Nyrup Rasmussen, ja sellega ei saa me leppida. Selle taga paistab olevat Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon. Me ei poolda sellist direktiivi, milles nagu Šveitsi juustuski on rohkem auke kui juustu. Me ei usu McCreevy plaani.

Soovin pöörduda uuesti teie tänase konsultatsiooni poole. Meie jaoks tähendab suuna valimine, et sotsiaalne poliitika peab olema palju tugevamini esindatud nii komisjoni kui ka nõukogu töös. Meie arvates peate usaldama ka kandidaati ning andma neile volituse sotsiaalse tugevuse esiletoomiseks.

Juhul, kui see on liiga abstraktne, märkis meie Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon selle kõik üles seisukohas pealkirjaga "Sotsiaalselt eduka Euroopa nimel" (For a Europe of Social Progress). See ulatub

töötajate lähetamise direktiivist sotsiaalpeatükini, mis lisaks lepingutele – lisaks Lissaboni lepingule – peaks sätestama ka selgelt Euroopa sotsiaalse dimensiooni. See, härra Daul, erineb paberist, mille fraktsioon PPE-DE hiljuti Varssavis sõlmis. Kui võrdlete mõlemat paberit, leiate suuri erinevusi. Pühendume selgelt sotsiaalsele turumajandusele ning "sotsiaalne" on kolm korda alla joonitud. Paberis mainib PPE-DE mõnes kohas sotsiaalset turumajandust ja mõnes teises kohas vaba, see tähendab piiramatut, reguleerimata turumajandust. Seda meie ei taha, just see ongi erinevus PPE-DE ja meie fraktsiooni vahel.

Lubage mul öelda veel paar sõna majandusolukorra kohta, mida mainisite. Poul Nyrup Rasmussen väljendab seda selgelt ja arusaadavalt. Lisaks sellele tegevusele, mida härra Schulz hetkel üle terve Euroopa teatavaks teeb ja edendab – seetõttu palun teil võtta vastu tema vabanduse – soovin veelkord selgelt öelda järgmist. Majanduskriis on näidanud selgelt, et puuduv majanduslik koordinatsioon, mille eest vastutab nii komisjon kui ka nõukogu, on osaliseks põhjuseks sellele nõrgale viisile, millega me käesolevat kriisi lahendame. Kriis oli vältimatu, kuid asjaolu, et meil puuduvad vajalikud vahendid selle vastu võitlemiseks, et me ei ole siiani veel edasi jõudnud Euroopa fondidega, valmistab meile sügavat muret.

Viimase punktina tahan tuua välja tõusva töötuse taseme noorte seas, mis valmistab mulle isiklikult suurt muret. Volinik Špidla ütles seda väga selgelt: meil tuleb tööturule terve põlvkond noori inimesi ja mis nad eest leiavad. Massilise noorte töötuse! Selle vastu peame koos midagi ette võtma. Meie kõik – nõukogu, komisjon ja individuaalsed valitsused – peame tegema kõik võimaliku, et esimene asi, mida noored inimesed tööturul kogeksid, ei oleks töötus, vaid koolitused ja edasised õpingud, millega neid paremini tööturu jaoks ette valmistatakse. Peame selle sõnumi koos noortele saatma, kuna see on ülioluline meie ühiskonna sotsiaalse stabiilsuse jaoks.

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra president, ootame juba rahutult järgmise Euroopa Ülemkogu toimumist selle kõrgetest eesmärkidest vaimustudes. Üks oluline päevakorrapunkt peaks olema loomulikult järgmise komisjoni presidendi ametissenimetamine, kuid seda ametissenimetamist ei saa vaadata isoleerituna. President saab toetust komisjoni liikmetelt ning Lissaboni lepingu patiseisu arvesse võttes ei ole meil õrna aimugi, kuidas need kohad täituvad.

Kui me juba nelja nädala pärast palume Euroopa kodanikel valida oma uued esindajad parlamendis, teeme seda väga ebakindlalt ning riskime sellega, et selle vaakumi täidab Euroopa-vastaste oportunism. On aeg teha selgeks, kuidas me jätkame. Joseph Daul väljendas oma seisukohta, et komisjoni presidendi peaks määrama suurim fraktsioon, nagu ka viie aasta eest. Minu fraktsioon on samal arvamusel. Järgmine komisjoni president, millal ta ka valitakse, peab tundma volinike kolleegiumi määramise õiguslikku alust ja ajakava. Loogiline oleks teha kõik määramised kas ainult Nice'i lepingu või siis ainult Lissaboni lepingu alusel. Kodanikud vajavad sellist kindlust. Liikmesriigid, kus Lissaboni leping on veel kinnitamata, peavad tegema kõik võimaliku selle lihtsustamiseks. Homme hääletab Tšehhi Vabariigi senat Lissaboni lepingu üle ning vaja on kolme viiendikulist enamust. Poolt hääletamise korral toimetatakse dokument presidendi Václav Klausi kätte, kes peaks selle otsekohe allkirjastama.

Härra eesistuja, teie eesistumine ei ole olnud halb. Nagu härra Barroso ütles, on viidud edukalt lõpule mitme õigusakti vastuvõtmine, kuid suurimad laineid löönud faktid on vaatamata teie ning teie meeskonna jõupingutustele, härra Vondra – kellele me kõike paremat soovime – see, et meil oli esimene euroskeptikust nõukogu eesistuja ning valitsuse lagunemine keset eesistumist. Mul on ka kahju teile meelde tuletada, kuid *Entropa* skulptuuri on raske unustada isegi siis, kui me seda väga tahame. Seega – kui president asub tippkohtumisel peaministri kohale, siis laskem tal oma ametiaeg positiivselt lõpetada. Laskem tal kinnitada Lissaboni leping oma allkirjaga.

Kuigi Lissaboni leping on oluline, ei saa see iseloomustada seda valmiskampaaniat. Euroopa valijaid huvitavad rohkem praktilised lahendused päevakajalistele probleemidele kui konstitutsioonilised küsimused ning neid probleeme palun ma teil ka tippkohtumisel tunnustada. Euroopa majandus kannatab endiselt languse all ning meie kodanikud peavad teadma, kuidas me neid sellest välja juhime. Meie fraktsioon tervitab komisjoni ettepanekuid seoses riskifondidega väga hea esimese sammuna. Euroopa keskkond on endiselt ohus üha läheneva kliimakaose varjus ning valijad peavad nägema, et Euroopa Liit on suuteline vastu võitlema. Euroopa väärtusi õõnestavad meie oma ukse all toimuvad inimõiguste rikkumised ning inimesed peavad mõistma, et ELil on endiselt kindel kavatsus need rikkumised lõpetada. Need on meie aja väljakutsed. Valimiskampaania peab näitama, et see ei käi Euroopale üle jõu ning et just Euroopa on ainus, kes seda kõike suudab.

Brian Crowley, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*GA*) – Härra president, nõukogu eesistuja, komisjoni president, järgmisel kuul aset leidev nõukogu kohtumine keskendub eriti just Euroopa Liidu majandusasjadele. Tuleb

teha ettepanekuid majanduse taastamiseks ning need tuleb majanduse taaskäivitamiseks viivitamatult sisse viia.

Kui räägime täna Euroopa tulevikust, siis 99% inimestest, kellele me sellest räägime või kellele me väidame end sellest rääkivat, ei huvitu niivõrd Euroopa kui iseenda tulevikust. Nad hoolivad majandusolukorrast ning seal valitsevast ebakindlusest. Liiga tihti keskendume siin kojas või isegi Euroopa Liidu institutsioonides ühe ideoloogilise paiga panemisele teisele ideoloogilisele paigale selle asemel, et tegeleda inimeste tegelike ja tähelepanu vajavate probleemidega.

Selles suhtes arvan, et komisjon ja nõukogu on näidanud üles suurepärast juhtimisoskust esialgse reaktsiooni osas majanduskriisile. Selleks on otsustavad ja kiired tegevused pangasüsteemi stabiliseerimiseks, kiired tegevused Euroopa Liidu siseturgude toimimise usaldusväärsuse ja kindluse tagamiseks ning – mis kõige tähtsam – auahne tulevikunägemus. Selleks pole mujal asetleidvatele sündmustele reageeringu ootamine, vaid rünnaku juhtimine eelseisva vastu.

Selle asemel, et süüdistada ühte või teist komisjoni liiget või et arendada parteipoliitikat, nagu mõned on üritanud, peaksime üritama üksmeelele jõuda ning leidma uusi võimalusi, kuidas kõige paremini kriisile vastata. Niiviisi toimides peame olema uuendusmeelsed, loovad ning – mis kõige olulisem – peame olema ausad inimeste vastu selles suhtes, mida oleme suutelised pakkuma ja tegema. Liiga tihti kasutame reklaamlauseid ja räägime ilusasti kõlavaid sõnu selle asemel, et tegeleda tegelike sündmustega.

Minevikus oleme teinud vigu, kuid nagu ütleb vanasõna, eksimine on inimlik, andestamine jumalik. Me võime küll kõik rentslis lamada, kuid mõned meist püüdlevad siiski tähtede poole, nagu rahvasuu ütleb. Selliseid ambitsioone vajamegi nüüd, et suuta aidata tõusuteele Euroopa Liidu majandusolukord, luua uusi töökohti, uut lootust ja uusi võimalusi, et liidu kollektiivset tarkust, tugevust ja võimu oleks nüüd võimalik kasutada millegi hea saavutamiseks mitte ainult Euroopas, vaid ka mujal maailmas.

Lõpuks sooviksin tänada nõukogu eesistujat Alexandr Vondrat tema jätkuva panuse eest aruteludele siin kojas, lahkuse ja viisakuse eest, mida ta meile alati on osutanud, ning selle eest, et ta jätkas Tšehhi eesistumise programmi läbiviimist vaatamata raskele kodusele poliitilisele olukorrale.

Kokkuvõtteks soovin öelda, et eelseisvatel valimistel ei ole mul erinevalt paljudest kolleegidest luksust olla nimekirjas. Pean minema iga päev tavaliste inimestega kohtuma ja nende tavaliste muredega tegelema. Nad muretsevad oma töökohtade, hüpoteekide ja oma laste tuleviku pärast ning sellega me tegelema peaksimegi.

Monica Frassoni, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (*IT*) Härra president, daamid ja härrad, homme otsustate Lissaboni lepingu heakskiitmise üle. Loomulikult loodame, et te meid sellest keerukast olukorrast välja aitate.

Olles seda öelnud, võime ainult öelda, et olukord, milles täna oleme, näitab taas, kui ebasobiv on lepingu reformimise menetlus. Ühehäälne menetlus on viga. Parlament tegi sellest vaidlust tekitava küsimuse 1984. aastal koos Altiero Spinelliga tehtud ettepanekuga, et lepingud peab kinnitama häälteenamus, ning kõigile, kes neid kinnitada ei soovinud, tuleb ilma süümepiinadeta ust näidata koos kokkuleppega, kuidas edasi toimida. Meie arvavates oleks see olnud selle aja konstitutsiooniline reform ning kardan, et käesolev parlament on nimetatud mitterahuldava menetlusega leppides raisanud sellel ametiajal võimaluse olla liikumapanevaks jõuks integratsiooni ja lepingute alaste positiivsete reformide alal.

President rõhutas ka, et järgmine Euroopa Ülemkogu leiab aset pärast valimisi. Ta ütles ka, ning paljud meist kordasid seda suhtumist, et järgmise komisjoni presidendi peaks määrama järgmine Euroopa Ülemkogu. Meie arvates pole see siiski vajalik, seda eriti siis, kui puudub selgus selle üle, mis lepingust saab. Arvame, et terve komisjoni ning ka presidendi peaks määrama vastavalt Nice'i lepingule või et president ja komisjon tuleks määrata vastavalt Lissaboni lepingule. Arvan, et oleks viga valida nii ühte kui ka teist. Sellega petaksime valijaid ja avalikkust, kuna see näitaks veelgi selgemini, et see institutsioon on liikmesriikide ja valitsuste huvidele lükata-tõmmata.

Härra Swoboda, kritiseerisite pisut president Barrosot tema poliitika pärast, kuid sooviksin öelda teile midagi, mida meie fraktsioon juba mõnda aega on öelnud: kui tahame vältida seda, et president Barroso poliitika siin parlamendis taas enamuse saavutab, peame võitma mitte ainult valimised, vaid esitama ka teise kandidaadi; see on midagi, millest teie fraktsioon keeldub. On selge, et president Barroso on selles kampaanias omapäi ning arvan, et see on väga tõsine viga, mille eest vastutab peamiselt teie fraktsioon. Probleem ei peitu mitte vaeses härra McCreevys, vaid lähenemises terve selle parlamendi ametiaja vältel; sotsiaaldemokraatide nagu härra Verheugeni jõupingutustes ning muudes asjades, mis sellel ametiajal meile või siis teile muljet avaldanud ei ole.

Tahan teha kaks märkust selle kohta, kuidas Euroopa Liit kliimamuutuse asja juhtis või eeldatavasti juhtis. Üks asi on väga selge: Euroopa Ülemkogu ei tahtnud oma raha lauale panna. Seetõttu ei ole meil veel hetkel kokkulepet, kuna on selge, et isegi kui USA meiega liitub, ei saavuta me Kopenhaagenis kokkulepet, kui me ei paku 100 miljardi eurost rahalist tehingut riikidele, mis peavad võtma kasutusele meetmed kliima muutusega kohanemiseks ja selle leevendamiseks. Meie ise kiitsime end juhtidena niivõrd palju ja kui me seda raha ja neid meetmeid lauale ei pane, ei saavuta me kokkulepet, ja suurem osa vastutusest jääb eurooplaste õlule.

Liikudes edasi finantskriisi teemadele, soovin öelda, et me ei olnud järjepidevad, kuna ühest küljest ütleme, et peame nendega kindlasti toime tulema, neid piirama ja reguleerima, aga teisest küljest, kui soovitame näiteks, et CARICOM peaks jõudma selles suhtes kokkuleppele, siis mida me tegelikult soovitame. Täielik praeguste kontode liberaliseerimine kõigile elanikele, praktiliselt piiramatute varadega investorite kapitalikontode liberaliseerimine ilma igasuguste finantsteenuste eeskirjadeta. Finantsteenuste puhul nagu ka kliimamuutuse puhul võtame seega vastu eeskirjad, mille puhul me ei suuda hiljem tagada, et neid ka sisemiselt või meie välistegevustes järgitaks. Minu arvates on Euroopa Liidu probleemiks tänapäeval järjekindlus.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (PT)* Härra president, järgmisel nõukogu kohtumisel tuleb arutada tõsist majanduslikku ja sotsioloogilist olukorda, mille kriis kapitalismis ja uusliberaalsetes poliitikates põhjustas. Euroopa Liidu juhid ei saa oma vastutust enam eirata. Seda ei saa ka kõik need, kes surusid tagaplaanile tootmis-, sotsiaal- ja tööõiguste kaitsmise, et tõsta esile Lissaboni strateegia liberalism, stabiilsuse ja kasvu pakti irratsionaalsed kriteeriumid ning Euroopa Keskpanga võetud lähenemine koos selle vale sõltumatusega, mis on tegelikult vaid teeninud majandus- ja finantsgruppide huvisid.

Euroopa Ülemkogu praegused ennustused, mis viitavad sel aastal 4% SKP langusele ning stabiliseerimisele alles aastal 2010 ja 8,5 miljoni töökoha kaotamisele nende kahe aasta jooksul ning ennustusele, et töötuse määr tõuseb 11% lähedale, on väga tõsised ning näitavad, kui mittetõhusad on seni kasutusele võetud meetmed.

Kes saab jääda ükskõikseks sellise eksponentsiaalse töötuse kasvu suhtes, mis võib lõppeda 30 miljoni töötuga Euroopa Liidus? Seetõttu peame ühenduse tasandil kiiresti loobuma uusliberaalsetest poliitikatest, mis on kapitalismi kriisi halvemaks muutnud. Peame kiiresti tõstma esikohale õigustega töökohtade loomise, ühendusepõhise tootmise kaitsmise, avalike teenuste paremaks muutmise ja sissetuleku ausa jaotamise vaesuse vähendamiseks. Kiiresti on vaja, et majanduslik ja sotsiaalne sidusus ei oleks kõigest selge sisuta väljendid. Peame loobuma põhimõttest "päästke end, kui suudate".

Vajame täiendavat ELi eelarvet, et tagada solidaarsus ning suurem toetus kõige nõrgematele majandustele ja inimestele, keda kriis kõige enam on mõjutanud. Peame looma õigustega töökohti noortele, naistele ja töötutele, tõstma rahvastiku ostuvõimet, stimuleerima nõudlust ning toetama mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtteid.

Selle asemel, et nõuda edasi Lissaboni lepingu eelnõud, peaksime austama iiri rahva iseseisvat otsust.

Selle asemel, et nõuda edasi finantssektori eesõigust, peame lõpetama maksutaevad ning tõstma esikohale Euroopa Liidu tootmissektori, loobuma stabiilsuse ja kasvu paktist ning asendama selle sotsiaalse arengu ja edu paktiga.

Selle asemel, et määrusi liberaliseerida ning tööturu paindlikkust suurendada, peame keskenduma avalikele investeeringutele, mis suudavad tootmissektorit stimuleerida, vältida koondamisi, lühendada keskmist tööpäeva ilma palka vähendamata, hoida ära töötust ning tagada universaalne juurdepääs kvaliteetsetele avalikele teenustele tervishoiu, hariduse ja väljaõppe, teadusuuringute, majutuse, õiguse ja keskkonna alal.

Seda ootavad meilt meie riikide kodanikud. Kui tahame, et Euroopa valimistest võtaks osa rohkem Euroopa kodanikke, peame vastama viisil, mida meie rahvas ja töötajad tahavad ning väärivad.

Hanne Dahl, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (DA) Härra president, tööhõive tippkohtumine pidi tegelikult toimuma 7. mail Prahas. Nagu me kõik teame, on töötuse küsimus olnud korrapäraseks päevakorrapunktiks kevadise tippkohtumise päevakorras. Siin arutasid liikmesriikide juhid nn Lissaboni strateegiat, mis on Euroopa Liidu kava rohkemate ja paremate töökohtade loomiseks. See on ka foorumiks, kus tööturu osapoolte esindajatele anti võimalus oma tööhõivealaseid seisukohti esitada. Kuid sellest ei saanud suurt ühist tippkohtumist tõusva töötuse kohta Euroopas. Selle asemel toimub palju vähem ambitsioonikam kolmepoolne tippkohtumine. Seega on otsustanud ELi juhid mitte saata Euroopa Parlamendile enne valimisi selget sõnumit. Seda oleks nagu lausa meelega tehtud!

Kohtumisel Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC) peasekretäri John Monksiga, anti mulle mõista, et see teadaanne on töötajatele väga halvaks märgiks. Härra Monks ei kahtle selles, et see jätab mulje, nagu ei huvitaks Euroopa juhte töötus piisavalt. Töötajad tunnevad, et neile ei ole antud võimalust oma seisukohti õigel tasandil teatavaks teha. Komisjoni andmetel – ning seda on juba ka mõned kolleegid maininud – tõuseb töötus 2010. aastaks 11 protsendini ning eelarvepuudujääk suureneb 7,5 protsendini SKPst. Sellega ei ole olukorda üle hinnatud – pigem vastupidi. See on suureks väljakutseks praegusele ühisraha süsteemile.

Mitmel riigil on euroga suuri probleeme. Nende hulgas on ka Iirimaa, Vahemere piirkonna ja Ida-Euroopa riigid, ning rahvusvaheline majanduskriis on probleeme veelgi halvendanud. Riigid väljaspool eurotsooni, nagu Ühendkuningriik, Taani ja Rootsi, saavad hästi hakkama. Seetõttu arvan, et juuni tippkohtumine võiks vältida seisukohtavõttu selle kohta, et eurosüsteemis on nii palju sisepingeid. Juuni tippkohtumisel tuleb võtta seisukoht selles suhtes, kuidas tõsistes probleemides riigid saavad end euro raudsest haardest vabastada.

Loomulikult võib luua ""majandusliku valitsuse", aga ma ei ole veel näinud riiki, mis oleks valmis loovutama suure osa oma finantspoliitikast Euroopa Liidule, isegi mitte liidu suurim riik – Saksamaa. Seega küsiksin ma: kui palju Euroopa Liidu inimesi peavad kannatama eurosüsteemi all, mis tähendab tegelikkuses seda, et Euroopa inimesed peavad kannatama stabiilsuse ja kasvu pakti lootusetute kriteeriumide all? Nagu eespoolt mainitud, on olukord eriti kriitiline Iirimaal, Kreekas ja mõnedes teistes riikides. Usun, et need riigid peavad teadma, et nad võivad euro rangetest nõuetest pääseda isegi siis, kui taganemise kohta puudub vastav klausel. Arvan, et riigid peavad saama määrata oma tööhõivepoliitikat.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Nõukogu eesistuja, asepeaminister Alexandr Vondra, olgugi, et esindate lagunevat valitsust, ei vabasta see teid vastutusest, mida te Tšehhi Vabariigi kodanike ja kogu Euroopa Liidu ees kannate. Seetõttu kutsun teid üles lõpetama Lissaboni lepingu mittedemokraatlik ja valelik edendamine ning teavitama kodanikke asjade tegelikust seisust. Palun öelge neile, et Euroopa Liit töötab tõhusalt ka majanduskriisi ajal, et võetakse tarvitusele vajalikke meetmeid, et liikmesriigid on suutelised teineteist aitama ning et Lissaboni leping ei ole selleks kõigeks vajalik. Peaksite võtma avalikult tagasi Tšehhi eesistumise ennekuulmatu väite, et kõik, kes Lissaboni lepingut vastu ei võta, peaksid liidust lahkuma. Peaksite ütlema ausalt, et õiguslikud trumbid on nüüd nende käes, kes Lissaboni lepingut ei kinnitanud – iirlaste ja teiste vabalt mõtlevate Euroopa Liidu kodanike käes. Peaksite ütlema, et praegusi lepinguid ei saa ühepoolselt lõpetada ning et tagasiastumine Euroopa Liidust on võimalik ainult kõikide liikmesriikide nõusolekul ning et seetõttu ei saa ka ühtegi liikmesriiki ilma selle riigi nõusolekuta liidust välja saata.

Viimaks, asepeaminister Vondra, peaksite võtma tagasi oma väite, et 25 liimesriiki on Lissaboni lepingu heaks kiitnud. Kui te olete asjadest teadlik, siis peate teadma, et kinnitamine ei ole viidud veel läbi kuues riigis, kaasa arvatud Saksamaal ja Poolas. Pidage palun meeles, et Lissaboni lepingut ei lükanud tagasi ainult mitte iiri rahvas, vaid ka näiteks kuulus Saksamaa vasakpoolne poliitik Oskar Lafontaine, kuulus kristlikust demokraadist poliitik ja endine Saksamaa Konstitutsioonikohtu asepresident, ning Saksamaa president Roman Herzog ning samuti endine Euroopa Parlamendi liige Graf von Stauffenberg, kelle isa osales Adolf Hitleri mõrva vandenõus. Ning isegi teie oma riigi president Václav Klaus ei ole sellega nõus. Kõikide nende inimeste argumentides on üks ühine nimetaja: mure selle üle, et suur kaotus liikmesriikide suveräänsuses annab tugeva löögi Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike argielule.

Asepeaminister Vondra, kahekümne aasta eest aitasite ise kukutada režiimi, mis rõhus oma naabreid, põlgas oma kodanikke ja valetas oma rahvale. Seetõttu olete austuse ära teeninud. Seetõttu ei suuda ma mõista, miks te nüüd ise samasugused tavad kasutusele võtate. Annate õiguse kõigile nendele argumentidele, mis võrdlevad Euroopa Liitu sotsialistliku Vastastikuse Majandusabi Nõukoguga ning samastavad Brüsselit Moskvaga. Soovin rõhutada, et Tšehhi eesistumise mainet ei ole rikkunud Tšehhi valitsuse langus, vaid jultunud surve avaldamine Iirimaale, milles ka Tšehhi eesistumine mängib oma osa. Rääkimata ka valedest, mida eesistujariigi kõrgeimad esindajad Lissaboni lepingu kohta rääkisid – valed, mis tekitavad usaldamatust Euroopa Liidu demokraatlikus protsessis. Te võisite küll tagasi astuda, kuid see ei vabastanud teid vastutusest. Palun tehke kõik enda võimuses, tagamaks, et Tšehhi eesistumise viimane Euroopa Ülemkogu täidab oma ülesannet nii, et meie riigist ei jääks muljet kui riigist, kus valitseb totalitaarsus, sundus ja valed, vaid kui riigist, mis austab demokraatiat, vabadust ja üle kõige tõde. Ainult sel viisil saate kinnitada, et meeleavaldused kakskümmend aastat tagasi, kus inimesed linnaväljakul oma võtmeid kõlistasid, ei olnud asjatud.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). - Härra president, Tšehhi eesistumise ajal on saavutatud rasketel aegadel suurt edu ning suurt osa selle rekordi saavutamisel mängisid peaministri Mirek Topoláneki ja täna siinviibiva ministri Alexandr Vondra isiklikud oskused. Soovin siinkohal neile oma austust avaldada ning tänada neid viimase viie aasta jooksul tehtud töö eest.

Kahtlemata on majandusolukord taas peamiseks teemaks juuni tippkohtumisel, kus keskendutakse lühiajalistele ja keskpikkadele meetmetele, kuidas panna tarbijad taas kulutama ja pangad jälle laenama. Kuid tuleks vaadata ka võimalusi, kuidas EL saab ettevõtteid pikemas perspektiivis aidata. Mõnede väikeettevõtete jaoks tähendab see paremat juurdepääsu rahalistele vahenditele ning võimaluste suurenemist ühisturul, kuid paljude jaoks on vastuseks see, et poliitikud vähendavad bürokraatiat ja sekkumist.

Seepärast ei tohigi Euroopa sellel juunil sotsiaaldemokraatide suunda valida. Majanduslangus on pannud sotsiaaldemokraate oma tegelikku palet näitama. Nende arvates peaksid poliitikud määrama, kui kaua keegi töötada tohib. Nende arvates peaksid ametiühingud määrama töötajate töötingimused. Ning üle kõige arvavad nad, et nemad teavad, mis on kõige õigem, mitte inimesed. Mitte midagi ei kehasta seda "poliitikud teavad, mis on kõige parem" suhtumist paremini, kui hiljutine arutelu tööaja direktiivi üle.

Konservatiividest parlamendiliikmetel oli hea meel selle üle, kuidas möödunud nädalal lükati tagasi Ühendkuningriigi Tööpartei liikmete uusim katse jätta direktiivi Inglismaa erand. Inglismaal kasutavad erandeid 3 miljonit inimest. Sellele võimalusele toetuvad Inglismaa ettevõtted, töötajad ja avalikud teenused.

Tšehhi eesistumine on selles arutelus töötajate poolt ning õnnitlen eesistujariiki selle puhul, et ta aitas meil lükata tagasi see sotsiaaldemokraatide uusim rünnak. Palun tungivalt, et juuni Euroopa Ülemkogus lahendataks see küsimus lõplikult ning tehtaks selgeks, et töötajad, mitte poliitikud, peavad saama oma tööaja valida.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). - Härra president, mul on siin tunne, nagu oleksin mõnel teisel planeedil ning imestan selle üle, mis siin parajasti toimub. See on imelik. Oleme halvimas kriisis alates aastast 1929. Kahe päeva eest ütles volinik Almunia, et sel aastal on kasv 4% jagu negatiivne ning et järgmisel aastal on meil 27 miljonit töötut. Härra Barroso, võrreldes kahe viimase aastaga – see aasta ja eelmine – tähendab see 10 miljonit töötut rohkem.

Ja mida ma kuulen? Midagi! Mitte midagi! Kuulen, et kavatsetakse sõnumit saata ja et teha midagi, et aidata kõige enam kannatajaid. Kuid võin teile meelde tuletada, et 11,1% töötuse tase järgmisel aastal on 27 miljonit inimest. Kas tohib meelde tuletada, et G20 tippkohtumisel lepiti mõningase vastupanuga Euroopa juhtidelt sellega, et kui on põhjus, oleme valmis tegema midagi rohkemat kiire majanduskasvu tagamiseks?

Härra komisjoni president, mul on 27 miljonit põhjust sellest rohkema tegemiseks. Seepärast esitan ma teile täna palve. Tean, et olete mõistlik inimene, kes argumente kuulda võtab. Kas ma tohin teile järgmise ettepaneku teha? Teen ettepaneku korraldada enne juuni tippkohtumist kolm väga hoolikalt plaanitud tippkohtumist valitud inimestega, kus koostate uue taastamiskava – taastamiskava mis vastab pluss 2%-le tegelikus nõudluses, 0,5%-le rahastamisega Euroopa tasandil – poole rahastavad liikmesriigid ja poole omavalitsused. Tippkohtumisel lisage ka uus sotsiaalkava töötusest tingitud kriisi suurte kulude katmiseks ning intelligentne töö jagamise kasutuselevõtt, kasutades samas Erasmuse programmi, et noortele inimestele pakutaks töötuse asemel väljaõppekava. Ning viimaks, nagu ise täna kaudselt ütlesite, üritage nüüd tõsiselt soovitada eurobondide kasutuselevõtmist hästi suunatud, hästi teostatud ja hästi kavandatud viisil, et hoolitseda nende riikide eest, mis oma enda taastuskava rahastada ei suuda.

Saame hakkama, kui võtame uue suuna; saame hakkama, kui tõsised kriisiga toime tulemise meetmed kasutusele võtame; ning saame hakkama, kui ütleme nüüd tõesti järgmist: ärgem küsigem Berliinilt, Londonilt või Pariisilt, mida teha, vaid näidakem, et komisjon suudab juhtida, tehes ettepaneku, mis ei ole nähtud ette kõikide vajadusi täitma. Alguses ei ole kõik rahul, aga see on eeltingimuseks, et Euroopa sellest hirmsast majanduskriisist välja aidata.

Meie suurepärane raportöör Elisa Ferreira koos enamusega Euroopa Parlamendis tegi ettepaneku uuteks tugevateks jõupingutusteks taastumise nimel. Nii et see ei ole mitte ainult meie, Euroopa Sotsiaaldemokraatliku Partei seisukoht, vaid üldine soov, et tuleks teha midagi enamat. Palun tehke seda. Juhtimine tähendab õnne proovile panemist, riskimist ja esimeste sammude tegemist.

Andrew Duff (ALDE). - Härra president, ma ei soovi avaldada tänases arutelus survet Tšehhi senaatoritele või iiri rahvale ning seetõttu suurendan hoopis rõhku komisjonile ning eriti selle presidendile.

Eeldatakse, et Euroopa Ülemkogu nimetab president Barroso ametisse veel teiseks ametiajaks ning sellistes tingimustes sooviksime näha ning arutada manifesti härra presidendilt. Kas ta avaldab programmi ning mida see sisaldab? Kindlasti peaks olema selle keskmes järeldused finantskriisist ja majanduse kokkuvarisemisest, eriti veel seetõttu, et lähenemas on 2012. aasta eelarve läbivaatamine.

Peame muutma eelarve suurust ja kuju nii, et see vastaks paremini meie peamistele poliitilistele prioriteetidele. Uus komisjon peaks võitlema säästlikkuse ja lisaväärtuse loomise nimel kulutuste liigutamise eest siseriiklikult tasandilt Euroopa tasandile. Tähtsa eesmärgina peaks olema kaasatud eurotsooni laienemine ning toetus palju tugevamale eurorühmale, mis on pühendunud kitsamale rahanduskorrale ning ühisele majanduspoliitikale, mitte ainult nendele halvasti koordineeritud siseriiklikele mikromajanduslikele poliitikatele, mis hetkel on kasutuses.

Ning, jah, kaasatud peaks olema ka ettepanek eurobondide korjamiseks ning suuremaks riiklikuks järelevalveks finantssektori üle ja korralik fiskaalstiimul, millega kaasneb korralik kaubandusstiimul, mille algatas Doha kaubandusläbirääkimiste jätkamine.

Georgios Toussas (GUE/NGL).- (EL) Härra president, ainus uus asi, mida Euroopa Liidu Nõukogu kohtumine 18. juunil 2009 saab juurde anda, on uued raskused töölisklassile ja rohujuuretasandi klassidele ning uued toetused Euroopa Liidu monopoolsetele gruppidele. Euroopa Liit ja liikmesriikide valitsused teenivad pidevalt kapitali huvisid ja kapitalistliku kriisi eest maksavad töötajad. Teame kõik, mida see tähendab: massikoondamised, üha tõusev töötus, äärmuslikud palga- ja personalikärped, uued rõhuvad maksustamismeetmed, kaheksatunnise tööpäeva kaotamine, tööaja jaotamine aktiivseks ja mitteaktiivseks ajaks, palgata töö suurenemine ja 78-tunnine töönädal ning üldine kaitstud paindlikkuse põhimõtte kasutuselevõtmine, mis tähendab ühest küljest minimaalseid tööstussuhteid, osalise tööajaga töölisi, vahelduvat töötust, rünnakut kollektiivsetele kokkulepetele ja kindlustus- ja pensionisüsteemide, tervishoiu-, hoolekande- ja haridussüsteemide täiendavad erastamist ning teisest küljest toetuste ja maksusoodustuste pakette monopolidele.

Eelseisvat tööhõive tippkohtumist 7. mail valmistatakse ette põhimõttega, et see strateegia teeniks kapitali huvisid. Samas suurendatakse imperialistlikku agressiooni ja Euroopa Liidu militariseerimist. Edendatakse Lissaboni lepingu kehtestamist vaatamata inimeste soovile ning vastu nende tahet, nagu oli näha vastuseisust rahvahääletustega riikides, nagu Prantsusmaal, Madalmaades ja Iirimaal. Kommunismivastasest hüsteeriast ning kirjeldamatust ja vulgaarsest fašismi ja kommunismi võrdsustamisest on saamas Euroopa Liidu ja liikmesriikide ametlik poliitika, kus võetakse sihikule kommunistlikud parteid, et anda hoope töötajate põhiõiguste ja saavutuste pihta. Selle ametiaja lõpus peavad töötajad arvustama Euroopa Liitu selle alusel, kuidas on loodud nende igapäevane reaalsus ja elukvaliteet. Mida on saanud töötajad? Mida on saanud monopolid?

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Proua juhataja, oleme jätmas hüvasti Tšehhi eesistumisega, mis algas presidendi Václav Klausi suurepärase kõnega selles kojas, kuid lõppeb nüüd suhteliselt süngelt. Kahjuks ei ole sellele kõnele järgnenud peaaegu mingeid olulisi tulemusi.

Kui Tšehhi parlament Lissaboni lepingu homme ka veel kinnitab, tähendab see, et meid tüssati siis täielikult. Kuid ametlik Euroopa on tupikus. Tegelikult vajame liitu, mis on valmis piirduma oma põhiülesannetega ning ei taha toimida moodustuva suurriigina.

Hetkel seisame silmitsi hirmsa majanduskriisiga, suure töötuse kasvuga Euroopa Liidus ja see ei ole kaugeltki mitte veel möödas. Valitsusejuhtidest koosnev nõukogu, mis ei suuda sellisel ajahetkel otsustada, et on viga näiteks suurendada immigratsiooni ning kaaluda meist majandusarengus veel kaugel maas oleva Türgi integratsiooni, on minu arvates nõukogu, millest pole võimalik aru saada ja mis teeb igal juhul tõsise vea.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (*SL*) Tervitan väga Tšehhi eesistumise püüdlusi ning olen rahul rasketel aegadel saavutatud suurepäraste tulemustega. Minu arvates ei peaks eelseisev eesistujariigi vahetumine ja Euroopa valimised piirama Euroopa Liidu ambitsioone leida lahendus väljakutsetele, mis vajavad kindla peale tavalisemaid poliitikaid. Ma ei korda, kui tähtis on Lissaboni lepingu kinnitamine.

Mul oli hea meel kuulda asepeaministrit Vondrat ja presidenti Barrosot rääkimas nendest eesmärkidest. Kui tahame olla edukad võitluses kliimamuutuse vastu, peame Kopenhaagenis kõrged eesmärgid seadma. Need eesmärgid on vajalikud majanduse ümberstruktureerimise edukuseks. Kõik teame, et kui Jaapan mitme aasta eest endale kõrged keskkonnaeesmärgid seadis, tugevnes Jaapani majanduse konkurentsivõime esmakordselt.

Lisaksin ka, et mõned inimesed kahtlevad nüüd Euroopa sotsiaalmudeli jätkusuutlikkuses. Loomulikult on lihtne kohaldada sellist mudelit majandusbuumi ning aastakümneid kestva positiivse kasvu ajal, kuid arvan, et just majanduslanguse ajal on vaja tunda Euroopa sotsiaalmudeli ja sotsiaalse turumajanduse mudeli tugevust. Usun kindlalt, et saame ka sellest väljakutsest üle ning loodan, et suudame praegusel kriisiperioodil

parandada oma lähenemisviisi arengule. Loodan ka, et suudame kinnistada selle lähenemise keskkonnakülge, mitte ainult sotsiaalset külge.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Proua juhataja, härra Vondra, härra Barroso, daamid ja härrad, maailmamajandus vajub üha enam ja enam tõsisesse langusesse. Vaatamata arvukatele tippkohtumistele ja muudele kohtumistele erinevate osapoolte vahel on majandustegevuse langus endiselt tähtsal kohal Euroopas ning terves maailmas.

Erinevad majanduse taastamise kavad on parimal juhul langust aeglustanud, kuid veel ei paista märke taastumisest. Mis veelgi halvem, töötus tõuseb jätkuvalt ning ületab sel aastal Euroopas 25 miljoni või isegi 27 miljoni piiri, nagu ütles Poul Nyrup Rasmussen.

Kuid selle asemel, et keskenduda dramaatilisele töötuse probleemile, tegelevad riigijuhid järgmisel Praha tippkohtumisel pigem "suure poliitika küsimustega" seoses tulevaste suhetega teatud riikidega Euroopa Liidu idapiiril.

Kindlasti on head suhted naabritega tähtsad, kuid peame olema täiesti selged: parlament on selgitanud arvukatel juhtudel, et on vastu igasugusele tulevasele liidu laienemisele, kui eeltingimusena ei võeta vastu institutsioonilist reformi, mis annab 27 olemasolevale liikmesriigile võimaluse tõhusamalt toimida.

Soovin lisada, et enne igasugust tulevast laienemist tuleb viia läbi põhjalik finantsperspektiivide reform ning vastav liidu eelarve suurendamine. Diplomaatia ilma rahaliste ressurssideta on kasutu žest.

Euroopa Liidu Tšehhi eesistumine oleks Euroopa ambitsioone paremini täitnud, kui oleks korraldatud täies ulatuses tööhõive tippkohtumine. Kuid mõistan, et Sarkozyd, kes eelistavad tegelikule poliitilisele tööle reklaaminippide kasutamist, saboteerisid seda hädavajalikku tippkohtumist ning loodan, et järgmisel juulil annab Euroopa valijaskond oma hääle parlamendiliikmetele, kes suudavad määrata Euroopa tegelikud eesmärgid: tööhõive, tööhõive, tööhõive, sotsiaalne kaitse ja ostujõu kaitsmine.

Me ei ole alati nõus meie peaministri Jean Claude Junckeriga, kuid tal on kindlasti õigus, kui ta ennustab, et tulevatel kuudel on oodata järsu töötuse tõusu korral sotsiaalset kriisi. Seetõttu piirdudes mitteformaalse kohtumisega tööhõive teemal, on Euroopa juhid taganenud kriisist ning riskivad väga tõsise sotsiaalse ja poliitilise kriisiga.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (*LT*) 9. mail 1950 pakkus Robert Schumann välja "Schumanni plaani", mis sai aluseks Euroopa riikide vahelisele majanduslikule koostööle. Euroopa suured poliitikud ja mõtlejad mõistsid hästi, et Euroopa ühendamiseks on vaja ühist lähenemist majandusprobleemidele. Selle lähenemise aluseks said riikidevahelised finants- ja majandusrühmitused, mis on loonud lisaväärtusi ning uusi töökohti.

Oma riiklike majanduslike taastamiskavade kohaldamisega on liikmesriigid rikkunud nende Euroopa rühmituste tegevusi. Seetõttu on meil nüüd palju probleeme, mida tekib veel juurde, kui me ei suuda taastada majanduspoliitika koordineerimist Euroopa tasandil.

Loodan, et uute Euroopa juhtide seas leidub ka inimesi nagu Robert Schumann, Jean Monet ja Konrad Adenauer, kes vaatavad oma siseriiklikest huvidest kaugemale.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Proua juhataja, soovin õnnitleda Tšehhi eesistumist algatuse eest luua idapartnerlus, mida peagi ametlikult esitletakse, ning soovin kutsuda üles liikmesriikide valitsusi täielikult sellele algatusele oma toetust andma. Üle kõige peavad meie idanaabrid tundma end võrdsete partneritena, keda koheldakse tõeliste pikaajaliste liitlastena.

Olen nõus, et idapartnerlus peaks põhinema ühise omamise, eristamise ja sõltuvuse põhimõttel. Kuid peamine eesmärk on saavutada nendes riikides usutav demokratiseerimise võit ning õigusriigi loomine. Mis Valgevenesse puutub, siis peame liikuma edasi samm-sammult, reageerides igale Valgevene praeguse valitsuse märgile konkreetsest arengust demokraatia poole.

Üks idapartnerluse kõige tähtsamatest külgedest on viisavabadus. Soovin tuletada meelde komisjoni möödunud detsembri ettepanekut eemaldada aja jooksul viisanõuded kõigi kuue tulevase partneri jaoks. Kahjuks asendati see revolutsiooniline lähenemine palju tagasihoidlikumaga – pakkumisega võtta kasutusele pikaajaline lihtsustatud viisamenetlus üksikjuhtumite alusel. Edukas idapartnerlus vajab aga meiepoolset enesekindlust ja positiivset avatust.

Peame motiveerima oma partnereid tegema täielikke panuseid Euroopa väärtustele ja eeskirjadele. See kehtib eriti Ukraina kohta. Idapartnerlust ei saa alustada ähmaste ja kõhklevate sõnumitega Ukraina tuleviku kohta.

Demokraatlik ja kindlalt Euroopa-meelne Ukraina on võtmeks demokraatliku, usaldusväärse ja seaduskuuleka Venemaa loomisele.

Jo Leinen (PSE). – (*DE*) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni president, juuni tippkohtumisel peame tegelema taas Lissaboni lepinguga – loodetavasti viimast korda enne selle jõustumist. Härra Vondra, soovin teile homme Tšehhi senatis kõike head ning loodan, et kõik läheb hästi, ja siis jääb vaid oodata ära rahvahääletus Iirimaal. Seejärel peate leppima kokku Iirimaaga tagatiste paketi asjus. Loomulikult peame täitma Iiri rahva ja valitsuse ootused. Kuid peame olema ettevaatlikud, et me ei looks uusi tõkkeid teistele liikmesriikidele näiteks sellega, et üks nendest tagatistest tuleks uuesti kõikides liikmeriikides kinnitada. Ehk lisaksite midagi selle kohta, kuidas seda paketti juuniks ette valmistatakse.

Teiseks, härra Barroso, loomulikult huvitab meid uue komisjoni presidendi valimine. Euroopa Parlament sooviks saavutada nõukoguga kokkuleppe menetluse üle juuniks või juuliks. Soovime konsultatsiooni, nagu see on Lissaboni lepingus tulevikuks määratud. Kas te võiksite ka selle kohta midagi öelda, härra Vondra?

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Tänan teid, proua juhataja, president Barroso, härra Vondra. Üks juuni tippkohtumise peamistest punktidest on arvatavasti uue komisjoni presidendi nimetamine. Meedia teadetel ei kavatse Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon teie taasvalimise poolt hääletada, härra Barroso, kui te ei luba avada töötajate lähetamise direktiivi.

See on imelik arutelu. Komisjoni eelnev seisukoht on olnud vältida väga keerulise ja poliitiliselt tundliku direktiivi avamist ning kanda selle asemel hoolt selle eest, et liikmesriigid, kellel on raskusi direktiivi nõuetele vastamisega, muudavad vastavalt oma siseriiklikke õigusakte. Härra Barroso, soovin teilt eelseisva valimiskampaania valguses küsida otse: kas komisjon ja teie ise olete endiselt arvamusel, et praeguses seisuga ei ole mingit põhjust töötajate lähetamise direktiivi avamiseks?

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Proua juhataja, härra Vondra, härra Barroso, mind üllatab natukene Euroopa ajaarvamine. Komisjon esitab oma majandusennustused, et järgmise kolme kuu jooksul langeb kasv Euroopa Liidus ja eurotsoonis negatiivselt 1,9 protsendilt negatiivsele 4 protsendile, ning ministrite kohtumisel on nende peamisteks teemadeks pikaajaline elujõulisus, riigi rahanduse stabiilsus ja struktuurireformid. Kas te teete nalja?

Kampaania eel küsivad valijad meilt otsekohe, kus on Euroopa. Mida teeb Euroopa? Milliseid ettepanekuid on teinud president Barroso, et aidata inimesi, kes homme on võib-olla töötud?

Oleme olukorras, kus paistab üha selgemini, et praeguse härra Barroso juhtimise all oleva meeskonna strateegia on nn strateegia à *la japonaise* ehk siis liiga hiline ning seega mittetõhus ja kulukas teguviis. Seda me ei taha.

Lubage mul ka öelda, härra Barroso, kuna see on vist viimane kord, kus ma teid selles kojas näen, et teie vastus riskifondide ja investeerimisfondide direktiivile on vastuvõetamatu. Teie arvates ei oleks me pidanud kommenteerima komisjonis toimuvat tööd. Mis oleks sellest tekstist saanud, kui me ei oleks teie tähelepanu sellele juhtinud? Teie järeldus selles asjas on arvata, et seda on võimalik õigusaktidega reguleerida, kuid seda teete ainult seoses juhatajatega, tehes samas mitte midagi, et sekkuda nende fondide tegelikku loomusesse. Teie ainus mure on investorite kaitsmine, kuid vajalik on hoopis hindade stabiliseerimine. Te ei ole asjale pihta saanud, härra Barroso.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni president, nõukogu ja komisjoni väited seoses Euroopa Ülemkogu kohtumise ettevalmistustega valmistasid suurt pettumust neile meist, keda huvitab transport.

Praeguse ülemaailmse majanduskriisi ajal on eriti oluline uuendada piisavale tasemele transpordi infrastruktuur – raudtee, teed, sisemaanavigatsioon, merenavigatsioon, sadamad ja lennujaamad. Vaja on välja töötada tulevikule suunatud Euroopa transpordipoliitika, milles oleks intelligentsed transpordi- ja logistikasüsteemid liidusisese kaubanduse, impordi ja ekspordi tugevdamiseks, mis loodetavasti peagi jälle toimuma hakkab.

Lisaks ootavad meie kodanikud Euroopa Liidult selgeid vastuseid selle kohta, kuidas korraldada suuremahulist transporti palju keskkonnasõbralikumalt mitte riigipoolse majanduse kontrollimisega, vaid turupõhiste vahenditega. Hea näide sellest on lennunduse kaasamine heitkogustega kauplemise süsteemi alates aastast 2012, mille Euroopa institutsioonid alles sõlmisid.

Kuid samas on ikka veel puudulikud mõned eeskirjad näiteks merenavigatsioonis. Seetõttu vajame transpordipoliitika kohandamist vastavalt keskkonnanõuetele. Antud teema on väga oluline, härra Vondra,

kuna sarnaseid transpordiinfrastruktuuri keskkonnanõuetega vastavusse viimise lahendusi on vaja arutada ja leppida kokku ka suuremate kolmandate riikidega, nagu USA ja Jaapani ning samuti Venemaa, Hiina, India ja Brasiiliaga. Ainult sel viisil saavutame keskkonna paranemise ülemaailmsel tasemel. Ainult sel viisil on võimalik vältida ühepoolseid eeskirju, mis moonutavad konkurentsi ja mõjutavad sellega negatiivselt Euroopa majandust.

Seetõttu esitab meie fraktsioon palve Euroopa Ülemkogule – ning loodan, et ka nõukogu eesistuja sellega tegeleb – arutada ja valmistada ette järgmisel nõukogu kohtumisel, mis toimub enne Kopenhaageni kliimakonverentsi, tasakaalustatud lahendusi ülemaailmsete keskkonnasõbralike transpordipoliitikate kasutuselevõtmiseks. Kui tahame Kopenhaagenis edu saavutada, peame arutama ka keskkonnanõuetele vastavat transpordipoliitikat.

Enrique Barón Crespo (PSE). - (*ES*) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni president, daamid ja härrad, Euroopa Ülemkogu kohtumised 18. ja 19. juunil peetakse kaks nädalat pärast Euroopa valimisi ning demokraatias on valimised esmatähtsad.

Soovin tänada nõukogu eesistujat, kellele Tšehhi Vabariigi senat annab homme rohelise tule Lissaboni lepingu kinnitamiseks. Kõik, mis nüüd veel teha vaja, on imperaator-presidendil Praha lossis otsustada leping allkirjastada, kuid igal juhul oleme teinud edusamme.

Nüüd üks tähtis punkt: valimised peetakse Nice'i lepingu raames, kuid järgmine ametiaeg toimub Lissaboni lepingu raames. Demokraatlikust vaatenurgast tähendab see, et komisjonile antakse eelmise ametiajaga võrreldes rohkem võimu. Nüüd sooviksin veel pöörduda ühe kandidaadi, härra Barroso poole: olete kandidaat alates möödunud nädalast, kuid samas täidate juba presidendi kohuseid. Härra Barroso, arvan, et peaksite küsima endalt, mis võiksid olla praeguste probleemide ja kriisi majanduslikud ja sotsiaalsed lahendused, seda mitte komisjoni teenuseid kasutades, vaid Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni juhina. Minu arvates on see väga oluline selleks, et me ei satuks olukorda, kus Euroopa Ülemkogu soovib parlamenti kõigest konsulteerida (tuletagem meelde härra Buttiglioni juhtumit).

Proua juhataja, kas tohiksin oma viimases sõnavõtus Euroopa Parlamendi ees paluda, et te räägite parlamendi presidendiga ning ütlete talle, et ta mainiks järgmisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel fakti, et järgmises parlamendis on puudu 19 liiget, kuna Lissaboni lepingut ei ole veel kinnitatud. See on demokraatia jaoks tähtis küsimus ning arvan, et parlamendi president peab selle eest seisma.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). - (ES) Proua juhataja, esmalt soovin tänada Enrique Barón'i tema karjääri eest Euroopas ning kõige eest, mida ta parlamendi heaks on teinud. Hakkame temast väga puudust tundma.

Proua juhataja, 9. mail tähistame kõikides riikides euroopa päeva, kuid tegelikult peaksime tähistama vahetevahel "mitte-euroopa päeva", et näha, milline oleks Euroopa siis, kui Euroopa Liitu olemas ei oleks.

Kuid arvan, et täna on parlamenti vallanud teatud valimispalavik, ning paistab, et suur osa kuuldud kriitikast, eriti Euroopa Komisjoni vastu suunatud kriitikast, on täiesti õigustamata. Arvan, et komisjon on kriisile hästi reageerinud ning mõtlen sellele, mis oleks juhtunud, kui me reageerimata oleksime jätnud. Tuletaksin meelde ka ühele kallile kolleegile ja sõbrale, kes mind tegelikult ei kuula, ühte tema kaasmaalast André Gide't, kes ütles, et kõik, mis on liialdatud, on väärtusetu, ja arvan, et peame asjad korda ajama.

Proua juhataja, lubage mul midagi lisada sellele, mida esimees Jo Leinen ütles. Minu arvates on oluline pidada kogu komisjoni presidendi valimise protsessi vältel meeles Lissaboni vaimu. Olen kindel, et härra Vondra ja tema ametijärglane teevadki seda, sest minu arvates on poliitiliselt mõttetu pidada Euroopa Parlamendi valimised ning siis nende tulemusi mitte arvesse võtta ning mitte konsulteerida parlamendi fraktsioone enne kojale kandidaadi esitamist.

Nõukogule tuleb selgelt öelda järgmist: ärge tehke seda viga, et otsustate selle vastu, mille parlament Jean-Luc Dehaene'i raporti põhjal suure häälteenamusega vastu võtab.

Lõpuks, härra Vondra, soovin õnnitleda teie eesistumist. Lõppude lõpuks tuleb teha vahet juhuslikul ning vajalikul ja tähtsal; ning arvan, et tegite väga head tööd. Mitme aasta eest õppisin Milan Kunderalt ja teistelt, et Tšehhi Vabariik oli tähtis Euroopa osa. Seda olete ka teie näidanud ning selle eest olen teile tänulik. Teil oli raskeid aegu, kuid lõppude lõpuks, härra Vondra, meeldib mul mõelda sellele, et homme on Tšehhi senatis suurepärane päev ja (nagu ütles üks klassikaline kirjanik "Kas me ei tohi kunagi öelda, mida tunneme?") tunnen juba praegu ja ka homme suurt uhkust, kui Tšehhi Vabariik Lissaboni lepingu kinnitab.

Tänan teid, proua juhataja, ning saagu see nii, nagu me minu kodus ütleme.

Genowefa Grabowska (PSE). – (*PL*) Proua juhataja, Tšehhi eesistumine ei ole lihtne olnud, seda peamiselt koduste probleemide ja ülemaailmse majanduskriisi tõttu. Kuid arvan, et see lõppeb suure eduga, kui Lissaboni lepingu kinnitamisel positiivne tulemus saavutatakse. Seetõttu soovin küsida, kas eesistujariik kavatseb pöörduda nende liikmesriikide poole, mis on viinud lõpule sellekohased esialgsed menetlused ning kus oodatakse vaid valitsusjuhi allkirja. Sinna sekka kuulub ka minu riik – Poola.

Teiseks küsimuseks on kodanikuühiskonna dialoog. Olin selle raporti koostaja ning tean, et eurooplased ootavad, et Euroopa Liit võtaks käsile tõsised probleemid ja töötaks välja sobivad lahendused. Nad arvavad, et Euroopa tuleb sellega paremini toime kui nende oma liikmesriigid. Palun ka sellele mõelda. Ning minu viimane palve, proua juhataja. Palun ärge unustage solidaarsust ega laske Euroopa Liidul muutuda natsionalismi platvormiks. Me ei taha natsionalismi naasmist. Soovin kogu südamest solidaarsust.

Luís Queiró (PPE-DE). – (*PT*) Proua juhataja, komisjoni president, daamid ja härrad, käesoleva ametiaja alguses oli üks keskseid arutlusel olevaid probleeme institutsiooniline probleem. Alustasime Nice'i lepinguga ning viis aastat hiljem on see ikka Nice'i leping, mida peame kasutama mõnede oluliste otsuste tegemisel. President José Manuel Barroso taasvalimine, mida ma loomulikult toetan, on kindlasti üks neist otsustest. Loodan ikka veel, et Lissaboni leping jõustub kiiresti, seda mitte ainult selle lepingu vooruste pärast ning nende paranduste pärast, mis sellele aja jooksul on lisandunud, vaid ka selleks, et saaks stabiliseerida institutsioonilise vaidluse. Loodan eriti, et meie energiat saab seejärel paremini kasutada ning suunata nende Euroopa tulemuste saavutamisele, millest härra Barroso rääkis ning on alati rääkinud.

Kui järgmisel rahvahääletusel ütlevad iirlased "jah", on see pigem seepärast, et nad mõistsid, et Euroopa on kindel koht, seda eriti kriisi ajal. Seepärast on praegune olukord meie kõige võimsam liitlane, kuid see võib olla ka meie kõige kohutavam vaenlane. Tänapäevase Euroopa lubadus on jõukus ja heaolu kõigile ning see lubadus sõltub suurel määral sellest, milliseid otsuseid suudame teha, kaasa arvatud järgmises Euroopa Ülemkogus. Eriti vajame poliitilist tahet, et vastata praegusele majandusolukorrale. Protektsionism, natsionalism ja hirm globaliseerumise ees ei aita meid. Peame vabastama ja looma ruumi jõududele, mis suudavad meie majandusi üles ehitada, peame nõudma reforme ja seadusest kinnipidamist ning loomulikult peame toetama kõige haavavamaid.

Niiviisi saavutame need Euroopa tulemused ilma abstraktsuseta, mis inimesi vältimatult eemale tõukab. Nüüd parlamendist lahkudes, proua juhataja, soovin väljendada seda lootust, mis mulle julgust annab.

Proinsias De Rossa (PSE). - Proua juhataja, võiksin soovitada, et need koja liikmed, kes tulevad teistest liikmesriikidest peale Iirimaa, kes soovivad iirlaste eest Lissaboni lepingust rääkida, paneksid oma nimed kirja Iirimaa valimissedelitele tulevasteks Euroopa valimisteks.

Iiri rahvas peab otsustama selle üle, kas kinnitame Lissaboni lepingu või mitte. Loodan, et kinnitame, ning selle nimel teen kõik oma võimuses. Soovin, et Iirimaa jääks Euroopas otsuste langetamise keskseks osaks.

Kõik need, kes nõuavad, et iirlased uuesti "ei" ütleksid, loodavad, et Iirimaad saab kasutada vasarana, millega alustada Euroopa Liidu lammutamist. Seda ma lubada ei saa. Ajalugu sunnib meid ettevaatlikuks. Ajalugu on õpetanud ka seda, et solidaarsus ja võimu jagamine teiste Euroopa riikidega on parim garantii meie iseseisvuse ja heaolu tagamiseks.

Oma avasõnavõtus ei viidanud härra Vondra praegu meie ees seisvale sotsiaalkriisile. Paluksin tal oma sõnavõttu selles suhtes muuta. Tegelikult on meil majandus-, finants- ja sotsiaalkriis. Saabuvatel aastatel seisab 27 miljonil inimesel ja nende peredel ees täielik põrgu. Euroopa Liit ei tohi seda eirata.

Elisa Ferreira (PSE). – (*PT*) Proua juhataja, komisjoni president, nõukogu eesistuja, meil on tegemist enneolematu kriisiga. Polnud õige aeg arutada siseselt, kuidas me end korraldame ning seetõttu soovingi Lissaboni lepingu kiiret kinnitamist, et me saaksime üheskoos eurooplastena maailmalavale astuda.

Mis puutub majanduskriisi, siis otsustati minu koostatud ja siin kojas enamusega vastu võetud raportis, et komisjoni pakutud taastumiskava ei olnud piisav. Nüüd oleme selles kindlad. Finantskriis on nüüd jõudnud ka majandusse, tööhõivesse ja sotsiaalsfääri. Taastumiskava on ebapiisav ning sellel puudub fookus. Iga kriis loob võimaluse ja see kriis on komisjoni võimalus vastata tegelikele eurooplaste probleemidele sügavale ulatuva finantskorraldusega, mis ei ole nii piiratud ja järkjärguline kui vähegi võimalik, nagu seda on praegune, ning mis ei koosne riiklikest ja individualistlikest kavadest, vaid on reaalne Euroopa algatus. Komisjoni vastus ei tohi koosneda tohutust hulgast meetmetest, vaid peab keskenduma tegelikule probleemile – tööhõivele.

Igas kriisis on võimalus ning käesolev kriis on komisjoni ja Euroopa võimalus vastata tegelikele eurooplaste probleemidele ning loodan, et seda tehakse kasutades uut lähenemist taastumiskavale.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, arvan, et see saab olema minu viimane sõnavõtt selle parlamendi ees ning seega on õige hetk teid tänada. Sooviksin sellega alustada, kuna minu jaoks on see olnud ainulaadne kogemus. Vahetevahel oleme olnud erinevatel arvamustel, kuid arvan, et üldiselt oli siin töötamine minu jaoks asja väärt. Vaatamata kõigile probleemidele kodus ja Euroopas ning majanduskriisiga silmitsi seismisele, saavutasime siiski tulemusi. Mina lahkun vara ja ka teie lahkute vara, et kampaaniast osa võtta. Eesistujariik kohtub teiega siin juuni lõpus. Mõned näod võivad olla küll teised, kuid töö jääb ikka samaks. Tänan teid veelkord viimase paari kuu jooksul tehtud töö eest, milles te kaasõigusloojatena osalesite. Minu arvates tegime suurepärast tööd.

Mina lahkun, kuid eesistumine kestab edasi. Uus valitsus Prahas peaks astuma ametisse reedel, 8. mai pärastlõunal pärast viimast suurt lõunakoridori kohtumist. Kahtlemata aitab see kaasa Tšehhi eesistumise edukale lõpuleviimisele. Täna oli mul võimalus veeta tunnike Jan Fischeriga, kes juhtimise üle võtab. Ta on pühendunud eurooplane ja mõistab hästi, milles on asi. Ta on valmis kohtuma president Barrosoga teisipäeval Brüsselis, oma esimesel külaskäigul pealinna, ning teeb juuni lõpuni kõvasti tööd. Mul ei ole põhjustki kahelda selles, et juunis peetav Euroopa Ülemkogu toimub õigel ajal ning et päevakord valmistatakse professionaalselt etta

Senatis rääkisid paljud teist homsest hääletusest. Senat on iseseisev ning ma ei saa hääletuse tulemust määrata, kuid oleme teinud palju tööd ning olen kindel, et ei ole põhust muretseda. Sama kehtib ka eesistujariigi töö kohta seoses kõige olulisemate juuni Euroopa Ülemkogu tulemustega – nimelt Iirimaa deklaratsiooni tekstiga. See valmistatakse ette.

Mis puutub küsimusse selle kohta, kas me räägime teistega, siis vastus on "jah", kuid me ei soovi mingit survet avaldada. Ma ei pöördu Saksamaa konstitutsioonikohtu poole. Loomulikult on see iseseisev, kuid me kõik usume, et lõpptulemus on positiivne.

Paljud teist rääkisid tööhõivest. Praeguse majanduskriisi kontekstis on see meie jaoks kõige olulisem väljakutse. Jean-Claude Juncker rääkis sellest eile, esmaspäeval enne ECOFINi kohtumise algust eurorühmas. Meie ja komisjon oleme teinud aasta algusest peale kõvasti tööd ning räägime sellest veel täna õhtupoole. Soovin rõhutada Prahas koos Tšehhi peaministri, komisjoni presidendi ja sotsiaalpartneritega ning kahe tulevase eesistujariigi Rootsi ja Hispaaniaga toimuvat kohtumist, kus arutatakse meetmeid ja ettepanekuid. Kavatsuseks on valmistuda professionaalselt ette juunis toimuv Euroopa Ülemkogu ning meetmed tööhõive olukorra suhtes, mida on võimalik võtta kasutusele siseriiklikul ja ühenduse tasandil.

Härra Rasmussenile ütlen, et José Manuel Barroso oli see, kes võttis enda peale juhtimise ning õhutas arutelusid ajal, mil paljud poliitikud eelistasid pigem koduseid probleeme lahendada, kuna tegemist on tõsise väljakutsega.

(Aplaus)

Ma ei ajaks europartnerlust sassi tööhõive probleemidega. See on strateegiline missioon stabiilsuse ja heaolu edendamiseks meie idanaabruses. Seal on probleeme, kuid peame ulatama oma abistava käe ning aitama neil neid probleeme lahendada.

Tagasi juunis aset leidva Euroopa Ülemkogu kohtumise juurde pöördudes – paljud teist rääkisid tulevasest komisjonist. Ütlesin selgelt, et eesistujariik konsulteerib parlamenti kohe pärast valimisi. Loomulikult peame ootama ära valimiste tulemused, kuid alustame konsultatsiooniga kohe ning teeme seda Lissaboni lepingu vaimus, mitte seda järgides.

Nüüd lõpetuseks minu isiklik soovitus. Räägime sellest, kellest saab hea juht, ning kahtlemata on see härrasmees tõeline Euroopa Komisjoni juht. Kui tahate just Vondra soovitust eraisikuna – ja alates esmaspäevast olen ma eraisik ja vaid harilik senaator, kes ootab juba oma reisi Prantsusmaale, sest lugesin, et seal magavad inimesed keskmiselt üheksa tundi päevas, ja ma olen viimased kuud maganud ainult kaks-kolm tundi päevas – siis arvan, et just tema on õige mees meid järgmised viis aastat juhtima.

(Aplaus)

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, nagu mõned parlamendiliikmed juba mainisid, on see viimane kord, kus nad siin täiskogu istungil viibivad ning osalevad arutelus enne Euroopa Ülemkogu kohtumist. Juulis või septembris ma neid ei näe, kuna, nagu te teate, lõppeb selle komisjoni mandaat oktoobri lõpus.

Seega soovin pöörduda eelkõige nende poole, kes Euroopa projekti elluviimise nimel töötasid, kes on Euroopa Parlamendi liikmed, ning öelda neile veelkord: võite olla Euroopa Parlamendi saavutuste üle uhked.

Astudes sammu tagasi, et hinnata selle ametiaja jooksul tehtud tööd, leian, et võime kõik selle üle uhked olla. Euroopa on olnud eesrinnas paljudes valdkondades – võitluses kliimamuutusega, uue energiaturvalisuse poliitika loomises ning reageerimises ülemaailmsele finants- ja majanduskriisile, mis Euroopat väga tõsiselt kimbutab. Kuid kõigest sellest ei ole ma täna veel eriti midagi kuulnud.

Kriis mõjutab Ameerika Ühendriike, kus see ka alguse sai. See mõjutab Venemaad, Jaapanit ja isegi Hiinat. Kriis mõjutab tekkivaid turgusid. Euroopa on üritanud algusest peale kriisile reageerida, mitte ainult lühiajalises perspektiivis, vaid programmidega, mis tegelevad suurte reguleerimise ja järelevalve küsimustega.

Just selle tahan teile siin täna selgeks teha. Seoses saabuva valimisperioodiga esitasid mõned teist mulle väljakutseid, kuid arvan, et ei saa ega peakski neid nüüd vastu võtma. Loomulikult peab tulevane komisjon töötama välja oma programmi, kuid ma ei suuda teile nüüd siin öelda, milline saab olema järgmine komisjoni manifest.

Seetõttu võtan teie väljakutse vastu. Teen seda enesekindluse ülesnäitamiseks. Kuid ma ei saa sellele väljakutsele hetkel vastata. Arvan, et selle parlamendi ametiaja saavutusi hinnates on meil õigus uhked olla. Kuid nüüd soovin keskenduda Euroopa Ülemkogu kohtumisele juunis, kus tuleb tegeleda väga tähtsate ja suurt vastutust nõudvate küsimustega.

Esmalt Lissaboni lepingu küsimus ning üleminek ühelt parlamendi ametiajalt teisele ning samuti uue komisjoni põhiseaduse küsimus. Nagu mõned teist juba ütlesid, on see väga delikaatne ülesanne, kuna Lissaboni leping, mis on allkirjastatud, kuid ei ole veel 27 liikmesriigi poolt kinnitatud, ei ole veel jõustunud.

See ei ole Euroopa Parlamendi ega ka mitte komisjoni süü. Tõsiasi on, et need valitsused allkirjastasid lepingu, mida nad lõplikult toetada ei saanud, ning selle tagasilöögi tõttu on meil tõsised probleemid institutsioonilise üleminekuga. See probleem vajab suurt vastutust igalt osapoolelt – nõukogult, parlamendilt ja komisjonilt.

Seetõttu on mul hea meel Tšehhi eesistumise tarkade sõnade üle ning nende parlamendiliikmete üle, kes avaldasid selles küsimuses oma ametliku seisukoha. Peame leidma lahendusi, mis on täielikult kooskõlas praeguse lepinguga, kuna õigusriigi põhimõtetel loodud ühendusena ei saa me juba jõus olevat lepingut peatada. Peame leidma seadusest kinni pidavad lahendused Euroopa projekti stabiilsuse tagamiseks. Sellel teemal palun arutada juunis toimuval Euroopa Ülemkogu kohtumisel riigi- või valitsusjuhtidel.

Teine lahendust vajav küsimus puudutab meie vastust majandusküsimusele. Peame minu arvates tunnistama, et sellel juhul ei näita iga päev uute programmide esitamine mingit tõelist vastutustunnet. See on vale. Arvan, et juhtimine tähendab peamiselt vastutuse ülesnäitamist, mitte ainult rahvale ilusate sõnade rääkimist.

Komisjonil oleks lihtne iga päev uusi ideesid välja pakkuda, teades väga hästi, et neid ei kohaldataks ealeski. Kuid seda me ei tee, kuna Euroopa Komisjon esindab Euroopa üldiseid huvisid ning meie arvates ei ole meie ülesanne lihtsat teed valida või reklaaminippe kasutada. Tahame pakkuda välja tegelikke meetmeid ja suuniseid, mis suudavad viia Euroopa lähemale teistele institutsioonidele – parlamendile ja nõukogule – ning liita Euroopa kodanikud.

Kui aus olla, siis esitas komisjon Euroopa taastamiskava esialgsed ettepanekud, kasutades selleks kõiki kasutusel olevaid vahendeid. Nagu teate, jääb suurem osa nendest vahenditest liikmesriikide kohaldamisalasse, näiteks riigieelarved. Võrreldes riigieelarvetega on Euroopa eelarve minimaalne.

Ehk saaksid need meist, kes on kannatamatud ja nõudlikud, aidata komisjonil järgmiste finantsperspektiivide ajal veenda liikmesriike, eriti neid, kus fraktsioonid hääletasid maksimaalselt 1% oma ressursside panustamise eest – 1%-klubi, kes nende rahalisi vahendeid piirasid. See oleks tõesti väärt saavutus järgmisel parlamendi ametiajal.

Võin kinnitada, et meil on 2009. aastaks tegevuskava; esitame suunised finantsläbivaatuse ning meie tulevase tegevuskava jaoks. Aga pole mõtet nõuda Euroopa institutsioonidelt midagi, mida nad hetkel pakkuda ei saa.

Oleks parem küsida, mida me teha *saame*, ja mõtlen seda tõsiselt, kuna leian, et kriitika teatud inimestelt, kes jagavad minuga samu Euroopa ideaale selle kohta, mida Euroopa ei ole veel teinud, on absoluutselt vale. Teate väga hästi, et kui Euroopa ei ole seda teinud, ei ole see ühenduse institutsioonide süü, vaid tuleneb pigem puudulikest püüdlustest siseriiklikul tasandil. Ei ole aus sedasi kritiseerida ning see ei tee lihtsamaks meie tööd, milleks on Euroopa projekti edasiarendamine.

Tegelikkuses on komisjon teinud mõned ambitsioonikad ettepanekud. Jälgime pidevalt majandusolukorda ning esitame uusi ettepanekuid, kui need vajalikuks osutuvad. Arvame aga, et hetkel on kõige rohkem vaja

keskenduda selle teostamisele ja kohaldamisele, mille üle juba oleme otsustanud, mitte ainult sümboolsetele žestidele, kuna meil on ka tõsised mured seoses stabiilsusega, sest valitsemissektori võlg üle Euroopa saavutab tõesti murettekitavaid tasemeid. Olukord mitmes liikmesriigis on väga tõsine ning seetõttu peame tegema ettepanekuid nende probleemide lahendamiseks.

Arvan ka, et peame toetama Euroopas tehtavat tööd. Mõistan, et vahetevahel, eriti Euroopa valimiste kontekstis, on just neil, kes on oma riikide opositsiooniparteide liikmed, suur kiusatus astuda vahetutes poliitikaküsimustes Euroopale vastu.

Palun teil mõelda selle üle hoolikalt järele, kuna homme on teil see võim – saate paluda kodanikel Euroopa poolt hääletada ning nad ei hääleta sellise Euroopa poolt, mida te sugukondlikuna kirjeldasite. Inimesed hääletavad Euroopa poolt, mida toetavad poliitilised jõud paremalt, vasakult ja keskelt ning mis kajastub ka Euroopa projektis.

Minu arvates on see suur väljakutse. Pooldan poliitilist Euroopat, kuid olen vastu poliitikategemisele seoses Euroopa projektiga. Olen ka kohatute parteipoliitiliste lõhede vastu. Fakt on see, et Euroopa saab ehitada üles vaid suurte poliitiliste perede abil. Komisjon koosnebki nendest peredest: PPE, sotsialistid, sotsiaaldemokraadid, liberaalid ja muud sõltumatud. Ja komisjon töötab nii edasi. Mõistan, et vahetu poliitika seisukohalt, eriti Euroopa Parlamendis ja Euroopa Parlamendi valimiste kontekstis, soovime kõik oma enda programmi ja fraktsiooni esile tõsta.

Ka mina olen fraktsioonis. Mind valiti Portugali parlamenti 27-aastaselt. Olen olnud opositsiooni juht ja peaminister. Seega olen selgelt segatud fraktsiooni poliitikasse. Pidage aga meeles, et Euroopa poliitikas on vaja fraktsioonide esindajaid, kes suudavad olla üle oma fraktsiooni poliitikast, kes suudavad ühineda koalitsioonidesse, mis ulatuvad üle fraktsioonide seisukohtadest. Riigiülestena peab ka meie vaade meie fraktsioonist kaugemale ulatuma.

Selle eest tahtsingi teid hoiatada, ning ütlen seda suurima austusega teades, et suurem osa teist tegeleb hetkel valimiskampaaniaga, mis on suurte siseriiklike probleemide ajal väga tähelepanuvajav. Arvan, et see on tulevikus oluline. Kui tahame mõista Euroopa suuri väljakutseid, peame ühendama kõik eurooplased vasakult, paremalt ja keskelt, kõik, kes toetavad Euroopa projekti põhimõtet, ning me ei tohi alistuda sellele tõusvale parteipoliitilisele dramatiseerimisele, kuna enamasti on see kunstlik.

Võin öelda, et ettepanekud riskifondide kohta, mida mõned teist kritiseerisid, tehti üksmeelselt komisjonis, kõikide volinike, sotsialistide pere, liberaalide pere ja PPE pere liikmete poolt. Selles asjas ei olnud erimeelsusi. Seetõttu olgugi, et mõistan, et poliitilise võitluse mõttes on arusaadav, et keskendutakse ühele või teisele volinikule, ei arva ma, et see on aus poliitilisest või intellektuaalsest vaatenurgast.

Lõpetuseks soovin öelda, et imetlen üha enam ja enam asutajaid isasid. Olgem ausad – Tšehhi Vabariigis on poliitiline probleem. Asepeaminister Alexandr Vondra näitas seda tunnistades üles suurt ausust. On selge, et ELi eesistujariigi kohustusi täitva riigi jaoks on väga raske tegeleda siseriikliku poliitilise kriisiga ning oma valitsus välja vahetada. Fakt on, et vaatamata sellele oleme saavutanud häid tulemusi, seda tänu teile, Euroopa Parlamendile. Arvan, et võin öelda, et head tulemused on saabunud ka veidi tänu komisjonile meie ettepanekute tõttu, Kuid ka tänu Tšehhi eesistumisele. Oleme lõpetamas 50 kaasotsustamisõiguse juhtumit, millest mõned olid väga rasked. Ning seda suudame vaatamata sellele, et eesistujariigis on täielik poliitiline kriis. Arvan, et oleme tänu võlgu Euroopa institutsioonilisele võimekusele, tänu millele suudab Euroopa Ülemkogu isegi sellises olukorras tulemusi anda.

Just seepärast mõtlesingi kõike seda tõsiselt, kui äsja Tšehhi eesistumisele ja eriti asepeaminister Alexandr Vondrale oma austust avaldasin, kuna tean ning olen iga päev näinud, kui raske on töötada sellistes tingimustes ning sellegipoolest tulemusi saavutada. Seetõttu on meil valik. Tunnistades, et meist kõige ambitsioonikamad, kaasa arvatud mina ise, ei ole veel saavutanud seatud eesmärke, peame ka rõhutama seda, mida oleme tegelikult saavutanud ning mida oleme koos teinud. Teised aga keskenduvad peamiselt sellele, mida ei ole veel saavutada suudetud. Sõnum, mille nad Euroopa kodanikele saadavad, on pidevalt negatiivne. Nagu olen tihti öelnud, on Euroopa-meelsete pessimism palju murettekitavam kui Euroopa-vastaste euroskeptilisus, kuna see ei anna Euroopasse uskujaile lootustandvat sõnumit.

Viimaks soovin tänada asepeaministrit Alexandr Vondrat, keda ma ta sõnavõttude eest tänan, Tšehhi eesistumist ning teid kõiki selle eest, mida me vaatamata oma erinevatele arvamustele Euroopa jaoks oleme saavutanud – see on suur projekt rahu, vabaduse ja solidaarsuse saavutamiseks.

Juhataja. – Arutelu on lõpetatud.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), kirjalikult. – Protektsionism peitub liikmesriikides, mis on üksteise suhtes vähem usaldavamad ning vähem entusiastlikumad koostööks. EL loodi mitte ainult rahu tagamiseks, vaid ka koostöövahendiks. Majandus- ja finantskriisi aegadel on oluline, et liikmesriigid ei ehitaks oma riiklike piiride ümber seinu, vaid jätkaksid koordineeritud viisil koostööd.

Peame säilitama Euroopa solidaarsuse, samal ajal järgides asutamislepingu eeskirju ja põhimõtteid. EL peab võtma maksimumi ühisturust ning majandusliku surutise aegadel seisma avatud kaubanduse eest.

Püüdlused osutada patuoinale, näiteks finantsturgudele, ei lahenda probleeme. Uued eeskirjad lõpetavad vale käitumise, kuid ei takista ligipääsu kapitalile ja investeeringutele pärast kriisist väljumist.

Probleemidest ülesaamine ei ole lihtne. Protektsionism ei ole kindlasti lahendus. Pärast suurema tule kustutamist on lahendusteks rohkem kaubandust, enam ühtlustamist, toimiv siseturg kaupade ning – mis veelgi olulisem – teenustega. Piiriülene koostöö suurendab innovatsiooni ja töökohtade arvu, mis on ainuke jätkusuutlik tee kriisist välja.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Euroopa Liit üritab niiöelda päikese eest sõela alla varjuda, kuid on selge, kui suur vastutus liidul lasub rahva ja töötajate elutingimuste pideva halvenemise ees.

Viimase 23 aasta jooksul on Euroopa Majandusühendus / Euroopa Liit soodustanud kapitali vaba liikumist ja majanduse finantstegevusele keskendumist. Liit on turud liberaliseerinud, aidanud kaasa erastamisele, julgustanud ületootmist ning paigutanud ümber ja hävitanud tootmisvõimsust. Liit on julgustanud ühtede sõltuvuse arvelt teiste majanduslikku ülemvõimu. Liit on süvendanud töötajate ekspluateerimist ning tsentraliseerinud rikkust nagu ei kunagi varem. Liit on suurendanud sotsiaalset ja regionaalset ebavõrdsust. Kõik see on toimunud suurte jõudude ning majanduslike ja finantsrühmituste kontrolli all.

Euroopa Komisjoni kohutavad kevadennustused ei ole muud, kui ELi neoliberaalse poliitika tagajärgede kirjeldus Portugalis, otsustatud ja rakendatud parempoolsete ja sotsiaaldemokraatide poolt: üle 600 000 töötu, reaalsissetuleku kaotus, kaks aastat majanduslangust, tõusev riigivõlg ja eelarvedefitsiit, mis on jällegi enam kui 6%.

Siiski osutub nendest ennustustest hullemaks tegelikkus, millega miljonid portugallased silmitsi seisavad, nähes kuidas nende probleemid päev-päevalt tõsisemaks muutuvad.

7. juunil on portugallastel veel üks võimalus öelda, et neile aitab, ja seda CDU (Portugali demokraatliku koalitsiooni) poolt hääletades.

10. Tööhõivealase tippkohtumise ettevalmistamine - Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomine - Uus sotsiaalmeetmete kava - Tööturult tõrjutud isikute aktiivne kaasamine (arutelu)

Juhataja. - Järgmiseks päevakorrapunktiks on ühine arutelu teemadel:

- nõukogu ja komisjoni avaldused tööhõivealase tippkohtumise ettevalmistamise kohta,
- Gabriele Stauneri raport (A6-0242/2009) Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta [KOM(2008)0867 C6-0518/2008 2008/0267(COD)],
- José Albino Silva Peneda raport (A6-0241/2009) Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel uue sotsiaalmeetmete kava kohta [2008/2330(INI)] ja
- Jean Lamberti raport (A6-0263/2009) Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta [2008/2335(INI)].

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, oleme kõik teadlikud, et kannatame praegu paljude aastate ühe kõige tõsisema finants- ja majanduskriisi all. Liit ja liikmesriigid on kasutusele võtnud suure hulga meetmeid nii kriisi tagajärgede leevendamiseks kui ka selle peamiste põhjustega tegelemiseks. Samal ajal on nad arvesse võtnud ka tungivat vajadust eneste tulevikuks paremaks ettevalmistamiseks, et seista silmitsi üleilmse majanduse väljakutsetega.

Oleme ka teadlikud, et praegused raskused ei ole seotud lihtsalt numbritega bilansil või majandusprognooside parandamisega. Neil raskustel on tegelik mõju inimestele, nende elatusvahenditele, perekondadele ning elatustasemele. Kõige otsesemalt mõjutatakse neid, kes on juba kriisi tagajärjel töö kaotanud, või neid, kellel on lähikuude jooksul oht töö kaotada.

Kevadine Euroopa Ülemkogu nõustus, et tööhõivealane tippkohtumine tuleks korraldada selleks, et vahetada kogemusi, mil määral on kasutusele võetud taastamismeetmed olnud edukad tööhõive toetamisel ning uute ja enamate töökohtade loomisel. Tippkohtumine leiab aset sellel neljapäeval Prahas.

Eesistujariigile antud volitus oli selge. Peame vaatlema probleeme, milleks on tööhõive mahu säilitamine kaitstud paindlikkuse ning mobiilsuse kaudu, investeeringutele soodsate tingimuste loomine ja töökohtade loomine ettevõtluse kaudu – eriti väike- ja keskmise suurusega ettevõtete kaudu – oskuste juurdeõppimine ning tööturu vajaduste ettenägemine. Samuti peame vaatama sellist teemat nagu tööturu tugevdamine ja ümberkorraldamine selle tulevikuks ette valmistamiseks. Meie eesmärgiks on kindlustada, et tippkohtumine poleks ainult võimalus rääkimiseks, vaid et selle tulemused ja soovitused tooksid kasu kogu ühiskonnale tervikuna.

Osalejate hulgas on sotsiaalkolmik pea- ja tööministrite näol praegusest eesistujariigist, Tšehhist ja tulevastest eesistujariikidest Rootsist ja Hispaaniast. Sotsiaalpartnereid esindavad Business Europe'i ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni presidendid ja tegevjuhid koos väike- ja keskmise suurusega ettevõtete esindajate ning avaliku sektori ettevõtete tööandjatega. Euroopa Komisjoni esindavad president José Manuel Barroso ja volinik Vladimír Špidla.

Kohal on ka tööhõivekomitee, sotsiaalkaitsekomitee ja majanduspoliitika komitee esimehed. Loomulikult on kutsutud ka Euroopa Parlamendi esindajad. Samuti saan aru, et Euroopa Parlamendi president härra Hans-Gert Pöttering võtab üritusest osa.

Tippkohtumise ettevalmistamiseks korraldati õppepraktikad kolme osaleva delegatsiooni riikides: Madridis, Stockholmis ja Prahas. Nimetatud õppepraktikad keskendusid eriti oskuste juurdeõppimisele, tööhõivele juurdepääsu suurendamisele, tööhõive säilitamisele, töökohtade loomisele ja mobiilsuse edendamisele.

Õppepraktikad aitavad meil koos sotsiaalpartneritega keskenduda peamistele huvipunktidele. Meil on hea meel, et Euroopa Parlamendi esindaja, nimelt tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni esimees Jan Andersson osales ettevalmistavatel õppepraktikatel.

Oskuste juurdeõppimise õppepraktika, mis toimus Madridis, rõhutas, et oskused on tulevikuks valmistumiseks eriti olulised. Lühemas perspektiivis aitavad oskused tõsta nii tootlikkust kui ka mobiilsust. Pikemas perspektiivis sillutavad need teed majanduse taastumisele, konkurentsivõime kasvule ning on väga olulisel kohal tõrjumise vähendamisel ning suurema sotsiaalse võrdsuse edendamisel.

Oskuste juurdeõppimine, mida kiidavad heaks kõik huvigrupid, ei tähenda vaid formaalseid kvalifikatsioone, vaid ka näiteks suhtlusoskuste arendamise soosimist noorte hulgas.

Kõrgemate oskuste omandamise rahastamise probleemist ei saa eriti kriisi ajal üle vaadata. See nõuab pühendumist mitte ainult avalikelt võimudelt, vaid ka tööandjatelt, töötajatelt ning tööotsijatelt endilt. Euroopa tasandil on vaja edasi uurida Euroopa sotsiaalfondi kasutamisvõimalusi. Nii palju, kui tööandjad asjasse puutuvad, nende huvi oskuste juurdeõppimisse on ilmne, sest ettevõtted, mis ei investeeri raha oskuste juurdeõppimisse lõpetavad kaks ja pool korda tõenäolisemalt tegevuse kui need, kus seda tehakse.

Stockholmi õppepraktika tööhõivele ligipääsu suurendamise teemal keskendus sellele, kuidas saada äsja töötuksjäänud ja mitteaktiivsed tööotsijad võimalikult kiiresti tagasi tööturule. Äsja töötuks jäänutel ei tohiks lasta jääda pikaajalisteks töötuteks. On eriti oluline, et sotsiaalkaitse süsteemid tegutseksid hüppelaudadena uutele töökohtadele, mitte ei oleks vaid passiivseteks turvavõrkudeks. Üle ei saa vaadata vajadusest luua stiimuleid aktiivseks tööotsinguks. Kaitstud paindlikkuse põhimõte peaks üleminekud tasuvaks tegema, pakkudes selleks vajalikku turvalisust.

Õppepraktikal Stockholmis rõhutati ka seda, et lühiajalised meetmed ei tohi tekitada eelarvamusi pikaajaliste vastu. Varase pensioni süsteemid on halb lahendus noortele rohkemate töökohtade loomiseks, kuna need langetavad üldisi osalemismäärasid ning vältimatult kaasnevad nendega kõrgemad sotsiaalkindlustuse kulutused.

ELi tasandil leiti vahendina Euroopa Sotsiaalfondi kasutamine aktiivsete kaasamise meetmete rahastamiseks nagu ka anda vanematele töötajatele võimalus töö säilitamiseks nende sotsiaalkindlustuse panuste vähendamiseks.

Viimasel õppepraktikal eelmisel nädalal Prahas rõhutati vajadust töökohtade säilitamise järele ja ettevõtlusele ning töökohtade loomisele soodsa keskkonna parandamist. Ajutised lühiajalised töökorraldused võivad olla kasulikud, kuid tagada on vaja nende rahaline jätkusuutlikkus. Kuid peame olema valvsad protektsionismi trendi suhtes, mis võib kahjustada liitu tervikuna.

Peame kasutama aktiivseid meetmeid mobiilsuse edendamiseks ning taas mängib selles kontekstis olulist rolli meie tööturgude suurem mobiilsus. Vaatamata kriisi mõjule, on Euroopas veel palju vabu töökohti, kuid puudub koordinatsioon liimesriikides ja liikmesriikide vahel. Tihti on inimesed vales kohas või puuduvad neil vajalikud oskused või on asi mõlemas.

Õppepraktikate jooksul sai selgeks, et praegune kriis ei ole mitte ainult tsükliline, vaid ka struktuuriline. Tugeva konkurentsiga võistlemiseks ülemaailmses majanduses ja pikaajalise tööhõive kaitsmiseks ELis on vaja sügavaid muutusi. Kuid paljudel juhtudel seisnevad need muudatused tegelikult algatuste jätkamises või isegi juba aastaid läbiviimist ootavate reformide kiirendamises Euroopa tööhõive strateegia kontekstis.

Peale jõupingutuste praeguste töökohtade säilitamiseks peame looma ka investoritele ja ettevõtetele soodsa keskkonna investeerimiseks ja uute töökohtade loomiseks. Kõiki olemasolevaid töökohti ei ole võimalik säilitada, sest kriis vajab struktuurilisi muutusi ja inimesed kaotavad oma töökohti. Kuid peame pakkuma töötutele võimalust oma oskuste täiendamiseks ja tööalase konkurentsivõime parandamiseks ning võimalusi leida kiirelt uus töökoht, mis on kusagil mujal loodud.

Lubage mul mainida põgusalt ka mõnda teist teemat, mida te täna oma sotsiaalmeetmete kava arutelus käsitlete. Õnnitlen härra Penedat, tema ulatusliku ja põhjaliku raporti puhul, milles käsitletakse mitmeid erinevaid probleeme ning milles nõutakse ambitsioonikat sotsiaalpoliitika kava.

Härra Peneda raportis rõhutatakse töökohtade loomise ja töökohtade paindlikkuse vajadust osana Euroopa laiemast sotsiaalpoliitikast. Raportis tunnistatakse ka uute oskuste arendamise olulisust, elukestvat juurdeõppimist ning koostöö edendamist ülikoolide ja ettevõtete vahel. Kõik need on olulised aspektid, mille käsitlemine on ka meie sellenädalase tippkohtumise päevakorras.

Sellele ulatuslikule raportile lisandub Jean Lamberti raport tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta. Sellenädalasel tippkohtumisel tuleb kindlasti ka seda olulist eesmärki käsitleda. Me ei saa ning ei kavatse edendada töökohtade loomist ainult vähestele. Meie eesmärgiks on võtta tööhõivepoliitikas kasutusele kaasav lähenemine, mis on hädavajalik praeguses raskes majanduskliimas.

Tšehhi eesistumine toetab Euroopa Liidu pikaajalisi tööhõive-eesmärke ning on rõhutanud korduvalt vajadust motiveerida inimesi tööd otsima ning oma tööalast konkurentsivõimet tõstma. Kahtlemata on parem, kui inimesed ise endale elatist teenivad ning on vabad, mitte ei sõltu sotsiaalkaitse süsteemist. Seepärast tuleb vähendada meie tööturgude segmenteerimist.

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond pakub toetust globaliseerumise tagajärjel koondatud töötajatele. Mul on hea meel, et parlamendi ja nõukogu vahel jõuti kokkuleppele fondi muutmises, ning olen tänulik Gabriele Staunerile selle nimel tehtud töö eest. Tuues suurema paindlikkuse fondi kasutamisse ning vähendades koondamiste arvu 1 000-lt 500-le, saab sellest veelgi tõhusam vahend võitluses majanduslanguse tagajärgedega.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et kõige rohkem on vaja teha teoks need paljud ettevalmistavatel õppepraktikatel tekkinud ideed, mis kujundavad käesoleval nädalal toimuva tööhõive tippkohtumise arutelusid. Nagu ma alguses mainisin, vajame konkreetset tulemust, mis toob kasu nii ühiskonnale tervikuna kui ka Euroopa kodanikele.

Praeguse kriisi mõjusid ei saa kõrvaldada ühe kohtumisega, vaid tuleb keskenduda kindlatele soovitustele ja algatustele, mis suudavad koos toimides kriisi mõjusid leevendada ning aitavad meil kriisist palju tugevamana välja tulla.

ISTUNGI JUHATAJA: Marek SIWIEC

Asepresident

José Manuel Barroso, *komisjoni president.* – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, see kiire töötuse tõus on maailma majanduskriisi kõige tõsisem tagajärg. Mõjutatud on nii perekonnad kui ka üksikisikud, kes tõelistesse raskustesse heidetakse. Mõjutatud on ühiskond, mis kaotab oma elujõulisuse, ning mõjutatud on majandus, mis kaotab oskusi ja kogemusi, mille tagasisaamine võtab aastaid.

Just siin on kriisi inim- ja sotsiaalsed kulud kõige suuremad. Töötus on kohalik, siseriiklik, aga samuti Euroopa fenomen. Euroopa turul, kus üha enam kodanikke oma liikumisvabaduse õigust kasutavad, on tööhõive olnud juba kaua aega probleemiks nii siseriiklikus kui ka Euroopa poliitikas. Seetõttu on vaja kindlasti leida vastuseid Euroopa vaatepunktist.

Töötuse küsimus on komisjoni peamiseks mureks. Komisjon töötab väsimatult, et see üleskutse kõikide Euroopa poliitilise vastutuse kandjateni jõuaks ning nad kogu oma energiakriisile lahenduse leidmisele pühendaks.

Tean, et ma ei pea selgitama Euroopa Parlamendi liikmetele, kui tähtis ja tõsine on töötuse küsimus. Iga päev kaotab keegi teie valijatest oma töökoha ning veel kolm kardavad sama saatust.

Märtsis kiitis Euroopa Ülemkogu heaks komisjoni ja nõukogu Tšehhi eesistumise algatuse korraldada tippkohtumine, mis keskendub majandus- ja finantskriisist tulenevatele tööhõive küsimustele. See probleem on olnud meie peamiseks murepunktiks juba kriisi algusest ning möödunud detsembris tegime tänu sellele ettepanku Euroopa majanduse taastamiskava loomiseks. Kava kohaldamine siseriiklikul ja Euroopa tasandil mängib juba praegu tähtsat rolli olemasolevate töökohtade säilitamises ja uute loomises.

Kuid nüüd peame hindama kiiresti selle mõju tööhõivele. Peame saama vajalikud õppetunnid, et oma tulevaste kuude tegevusi vastavalt kohandada. Arvan, et tööhõiveküsimus oleks nõudnud üleeuroopalist tippkohtumist, mis tooks kokku kõik 27 riigi- või valitsusjuhti.

Euroopa Ülemkogus märtsi kohtumisel otsustati aga kahjuks palju piiratuma kohtumise kasuks. Kuid see ei anna komisjonile põhjust vähendada oma ambitsioone seoses tööhõivealase tippkohtumisega ning selle seirega Rootsi ja Hispaania eesistumise ajal.

Euroopa mõõde on ülimalt oluline kahel põhjusel. Esmalt peame saatma selge sõnumi kodanikele ning andma neile mõista, et Euroopa Liit mõistab kriisi olemust, et see ei ole ainult majandusteadlaste ja pankurite asi, vaid et mängus on kõikide Euroopa kodanike, töötajate ja nende perede heaolu.

Meie vastus kriisile ei tohi piirduda kliiniliste tehniliste meetmetega regulatiivsete probleemide lahendamiseks. See peab tuginema meie põhiväärtustele – vastutus, solidaarsus ja sotsiaalne õiglus. Meie vastus peab olema mõistetav kui vastus, mis tuleneb tähtsusest, mida me teatud olulistele väärtustele anname.

Usun, et iga kriis pakub ka võimalust, millest kinni haarata, võimalust meie Euroopa sotsiaalse turumajanduse mudeli ja ökoloogilise majanduse uuendamiseks. Kriis annab meile võimaluse näidata Euroopa tugevat soovi oma kodanikele heaolu tagada.

Teiseks suudab Euroopa tõesti midagi muuta ning oma panuse anda. Kuigi suurem osa võimust on siseriiklikul tasandil, saab Euroopa siiski veel palju teha ning seda peaksime tegema siiralt. Saame luua vajalikud vahendid, millega saavutada parimad tulemused. Euroopa Sotsiaalfondi saab kasutada paljude inimeste abistamiseks – tänu sellele saab üheksa miljonit eurooplast igal aastal väljaõpetel osaleda.

Võime toimida ka ideede vastuvõtukeskusena. Liikmesriikide valitsused, kohalikud ametiasutused, sotsiaalpartnerid ja kõik Euroopa huvigrupid üritavad leida lahendusi töötuse tagajärgedele. Nad vajavad ideesid ja projekte. Euroopa Liit on ideaalne koht ideede kogumiseks, parimate ideede väljavalimiseks ning eriti nende kohaldamiseks.

Töötasime selle protsessi loomisel koos praeguse eesistujariigi Tšehhi Vabariigiga, tulevaste eesistujariikide Rootsi ja Hispaaniaga ning sotsiaalpartneritega.

Härra juhataja, nagu teate, valmistati tippkohtumine ette intensiivse konsulteerimisprotsessiga, tuginedes kolmele ettevalmistavale õppepraktikale. Parlamendi panused sellesse protsessi on olnud hindamatud. Eriti soovin avaldada oma tänu tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni liikmetele ning esimehele Jan Anderssonile nende panuste eest.

Madridis, Stockholmis ja Prahas korraldatud õppepraktikad tõestasid suurepärast keskendumist parimate ideede kogumise faasile. Tervitan sotsiaalpartnerite aktiivselt kaasamist ning muude huvigruppide panuseid. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee mängis aktiivset rolli ideede kogumisel endale sarnastelt siseriiklikelt asutustelt, et arutelu elavdada – tegelikult kohtungi Prahas Majandus- ja Sotsiaalkomiteega.

Soovin rõhutada nendel sündmustel esile kerkinud nelja probleemi.

Esiteks peab meie peaeesmärgiks olema töökohtade säilitamine, peame tegema kõik võimaliku uue töötuse tõusu ärahoidmiseks. Töö kaotanutel tuleb aidata uut töökohta leida. Seda abi tuleb viivitamatult pakkuda, ei tohi oodata kuni inimesed on mitu kuud töötud olnud, selleks ajaks on nende oskused halvenenud ning nende enesekindlus on madal. Töö kaotanutele on pikaajaline töötus traagiline ning see kahjustab meie sotsiaalset stabiilsust ja pikemas perspektiivis ka konkurentsivõimet.

Teiseks on kriis kõige raskem neile, kes on kõige enam haavatavamad – madala kvalifikatsiooniga töötajatele, alles tööturule astunuile või puuetega inimestele, kelle jaoks on töö leidmine raske isegi kõige parematel aegadel. Nüüd on aeg aktiivseks kaasamiseks, aeg suurendada toetusi nendele gruppidele – see oli väga selgelt kajastatud täna päevakorras olevas Jean Lamberti raportis.

Kolmandaks peame suurendama võimalusi noortele. Tean, et antud teema valmistab parlamendile erilist muret. Peame vältima ohu, et noored, kes oma hariduse omandamise lõpetavad, jäävad kohe töötuks. Noored vajavad meie aktiivset toetust praktikakohtade ja täiendusõppe leidmiseks, mis annab neile võimaluse töökohti leida ja neid ka hoida.

Lõpuks – oskuste juurdeõppimine ja reageerimine tööturu nõuetele. Majanduslanguse ajal peavadki inimesed omandama oskusi, mis tõstavad nende tööalast konkurentsivõimet kriisi ajal, aga ka pärast seda. Peame valmistama inimesi ette tuleviku töödeks: "rohelised" töökohad ning töökohad muudes kasvavates sektorites, nagu tervishoid ja sotsiaalhoolekanne.

Arutelu annab ka võimaluse teha kokkuvõtte praeguse parlamendi analüüsist uuendatud sotsiaalmeetmete kavale. Minu arvates on José Albino Silva Peneda raportis käsitletud küsimused oluline osa selle komisjoni pärandist: juurdepääsu, solidaarsust ja võimalusi pakkuv lähenemine, millega tagada meie poliitikate vastavus meie tugevatele põhiväärtustele ja tänapäevaühiskonna reaalsusele. Soovin selle puhul õnnitleda härra Silva Penedat suurepärase töö eest ning arvan, et koostöö minu kolleegiga komisjonis, Vladimír Špidlaga, on olnud väga tähtis.

Nimetatud sotsiaalse kaasamise ja innovatsiooni kavaga anname eurooplastele võimalused ja vahendid, et tulla toime globaliseerumise, tehnoloogilise arengu ja vananevate ühiskondade poolt muudetava reaalsusega, ning aitame neid, kellel on raskusi selliste muutustega toime tulla.

Majandus- ja sotsiaalmeetmete kava ei saa lahutada, majandus ei saa taastuda sotsiaalse lagunemise keskel ning sotsiaalset edu ei ole võimalik saavutada majanduslikus kõrbes.

Olen tänulik selle eest, et parlament neid ettepanekuid üksikasjalikult analüüsis ning volinik Špidla räägib nendest hiljem üksikasjalikumalt. Lubage mul kõnelda lähemalt ühest küsimusest, mis on mulle eriti südamelähedane— Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist. Tänan parlamenti selle eest, et see komisjoni ettepanekud fondi uuendamiseks nii kiiresti käsile võttis. Uued eeskirjad parandavad rahalise toetuse kasutuselevõtmist nende töötajate uuestirakendamiseks ja ümberõpetamiseks, kes oma töökohad majanduslanguse tõttu kaotasid. Toetus on saadaval suuremale arvule ettevõtetele ning suurem osa kuludest kaetakse ühenduse eelarvest. Sellenädalane hääletamine on suurepärane uudis enne tööhõivealast tippkohtumist Prahas.

Selle nädala tööhõivealane tippkohtumine annab meile võimaluse hoida tööhõiveküsimusi Euroopa päevakorra tipus, kuhu see ka kuulub. Soovin saavutada tippkohtumisel konkreetseid käegakatsutavaid tulemusi, ning loodan, et need ka saame. Ning selle asemel, et tippkohtumine jääb ühekordseks sündmuseks, loodan, et sellest saab järjekordne verstapost jätkuvas protsessis, mis juba enne kriisi algas – koostöö komisjoni, liikmesriikide ja sotsiaalpartnerite vahel – mis jätkub selle kriisi vältel, aga ka pärast sellest välja tulemist.

Komisjoni presidendina esitan selle kava juuni Euroopa Ülemkogu kohtumisel kõigile 27 riigi- ja valitsusjuhile. Midagi vähemat pole mõttekas. Euroopa ei ole mitte ainult majanduslik ja poliitiline projekt. See on alati olnud ning jääb alatiseks ka sotsiaalseks projektiks.

Gabriele Stauner, *raportöör.* – (*DE*) Härrad presidendid, daamid ja härrad, palju vaeva, kuid vähe kasu! Nii võiks võtta kokku töö, mis sai tehtud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) kohandamiseks majandus- ja finantskriisi vajadustega.

Vähe kasu, kuna võttes arvesse töötajate arvu ning kriisi ulatust, paistab vahendile eraldatud 500 miljonit eurot tõesti tühise summana. Kuid see oleks vale järeldus. EGFi saavutused pärast ümberkorraldamist koos muude solidaarsus- ja toetamisvahenditega, mis on saadaval Euroopa tasandil, on kõigile näha.

EGF on siin alles lapsuke. Fond loodi 2006. aastal ning pidi olema selgeks märgiks sellest, et globaliseerumisel ei ole mitte ainult positiivne mõju töötajatele, vaid et massikoondamistel ja eriti ettevõtete ümberpaigutamisel võivad olla ka töötajatele negatiivsed tagajärjed. Sellega leppisid palju säästlikumad eelarvespetsialistid ning avatigi järjekordne rahastamisallikas.

Nüüd on globaliseerumise mõjud jäänud täielikult majandus- ja finantskriisi varju ning meie mõõdukaks reaktsiooniks on kohandada fondi rahastamiskriteeriume. Samas oli üks meie kaalutlustest läbivaatamisel, et fondi uudsuse tõttu puudusid komisjonil kogemused ning siiani on meil raskusi olemasolevate eeskirjade tõhususe hindamisega.

Soovin ka mainida, et tulevikus ei tohi jätta kahe silma vahele Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kooseksisteerimist.

Enamus tööhõivekomisjonis pooldasid määruse ajutist kehtivust, mida muudetakse nii, et sätted kehtivad nüüd kõigile avaldustele, mis esitatakse enne 31. detsembrit 2011 ning puudutab sisu poolest neid töötajaid, kes kaotasid oma töökoha ülemaailmse finants- ja majanduskriisi otsese tagajärjena. See tähendab, et alates aastast 2012 peame kaaluma uuesti Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi jätkamist.

Sisu poolest on kahtlemata kergendav, et koondatud töötajate alammäär ühes regioonis langetatakse 1 000-lt 500-le ning samas tõstetakse maksete perioodi 12 kuult 24-le. See hõlbustab avalduste esitamise protsessi ning pakub meie töötajatele jätkusuutlikku toetust, kuni nad on uue töökoha leidnud.

Euroopa Liidu rahastamise ja siseriiklikest eelarvetest kaasrahastamise määrad tekitasid suuri vaidlusi. Kuid saavutasime kompromissi. Määr jääb põhimõtteliselt 50% peale – st 50:50 – ning ainult erijuhtudel saab tõsta rahastamise määra Euroopa fondidest 65 protsendini. Ma olen sellega väga rahul. Komisjonis oleme seetõttu juba loobunud edasistest soovunelmatest, kuna liikmesriik, mis saab oma töötajatele fondist rahalisi vahendeid, peab oma kohustusi juba teadma. Parim viis selle saavutamiseks on liikmesriigi omapoolne mahukas rahaline panus.

Eriti rahul olen sellega, et suutsime läbirääkimistel nõukogu ja komisjoniga kokkuleppele jõuda – 20% otsestest kuludest. Just selles leppisimegi paari päeva eest komisjonis kokku Euroopa Sotsiaalfondi jaoks. Tulevasteks muudatusteks ja parandusteks on aga loomulikult veel ruumi. Tänan teid konstruktiivse koostöö eest nii Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis kui ka nõukogu ja komisjoniga ning palun teil tehtud muudatusettepanekut toetada.

José Albino Silva Peneda, *raportöör.* – (*PT*) Härra juhataja, daamid ja härrad, viimaste kuude jooksul, valmistades ette raportit uue sotsiaalmeetmete kava kohta, on Euroopat ja maailma mõjutava majandus-, finants- ja sotsiaalkriisi mõjud halvenenud. Iga päev koondatakse üha enam inimesi, suletakse rohkem ettevõtteid ning üha enam peresid satub hirmsasse olukorda.

See on palju enam kui majandus- ja finantskriis, vaid arvan, et meil on tegemist enesekindlusekriisiga. Viimaste 2009. aasta veebruaris kogutud andmete kohaselt oli Euroopa Liidus üle 19 miljoni töötu mehe ja naise. Sellises olukorras, kui midagi ei tehta, järgneb tõusule töötuses kindlasti rohkem vaesust, rohkem sotsiaalset kõrvalejätmist, rohkem ebakindlust, rohkem kuritegevust ja mis kõige olulisem – rohkem usaldamatust.

Meie seisukohast ei tähenda töökoha kaotamine – selle kriisi kõige paremini märgatav osa – töötutele ja nende peredele ainult sissetuleku kaotamist; töötus hirmutab ning võib röövida enesekindluse ning usu teistesse inimestesse. Isegi enne praegust kriisi esines Euroopa Liidu liikmesriikides sotsiaalseid probleeme, mis olid tingitud nõrgast majanduskasvust, keerulisest demograafilisest olukorrast ja raskustest, mis kaasnevad eluga üha enam globaliseeruvas maailmamajanduses.

Oma raportis üritasin neid muresid võimalikult selgelt ja pragmaatiliselt kajastada. Tean, et sotsiaalmeetmete kava on väga lai põhimõte ning seetõttu üritasin esitada tasakaalustatud raporti ning esitada selgelt ja lühidalt tõelised prioriteedid.

Esiteks saavad mängida olulist rolli Euroopa Liidu institutsioonid, kinnitades liikmesriikidele uuesti sotsiaalmudelite ja infrastruktuuride olulisust ning aidates sellega luua üksmeelt selles suhtes, kui oluline on universaalne juurdepääs nendele mudelitele ja infrastruktuuridele, nende kõrge kvaliteet ja eriti nende jätkusuutlikkus.

Teiseks peame mobiliseerima kõik olemasolevad vahendid, et kaasata rohkem inimesi tööturule.

Kolmas prioriteet tuleneb järeldusest, et on veel palju vaja teha, et tagada kodanike täielik mobiilsus Euroopa Liidus.

Neljas prioriteet on minu arvates see, et Euroopa Liit peab mängima palju aktiivsemat rolli sotsiaalsete ja keskkondlike standardite edendamisel olemasolevates suhetes kasvava majandusega riikidega, nagu Brasiilia, Venemaa, India ja Hiina. Eriti oluline on see kaubanduslepingutest rääkides.

Viies prioriteet, mida komisjon on üritanud kohaldada, isegi täna plaanitud hääletusega Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise raporti kohta, on Euroopa struktuurifondide paindlikumaks muutmine.

Tagamaks, et Euroopa kodanikud on suutelised mõistma ja tulema toime praeguses kontekstis tekkinud muutustega, on vaja tugevdada sotsiaalset dialoogi, suurendamaks läbipaistvust sotsiaalse kohandamise ning majanduse ümberstruktureerimise alastes küsimustes. Kaldun arvama, et koostöö saavutamiseks sotsiaalse dialoogi alal tuleb esmalt läbida rahutum periood. Tugevdada on vaja ka avatud koordineerimise meetodit, mis on oluline osa Euroopa Liidu õigusloomes. Sotsiaalpoliitika ei saa olla kogum isoleeritud tegevustest ja ideedest, vajame paremat seost majandus-, tööhõive-, sotsiaal- ja keskkonnaalgatuste vahel.

Sotsiaalpoliitika peab käima käsikäes majanduspoliitikaga, et tagada jätkusuutlik taastumine nii majanduskui ka sotsiaalstruktuuris. Tahan ühe asja selgelt välja öelda: praegust kriisi ei tohi kasutada ettekäändena sotsiaalkulutuste kärpimiseks. Tuleb öelda, et kui ei ole aeg kärbeteks sotsiaalkulutustes, siis on aeg jätkata vajalike struktuurireformide kohaldamist. Seetõttu soovin õnnitleda komisjoni ja presidenti José Manuel Barrosot, kes suutsid sellistes rasketes tingimustes anda Euroopale jõudu tegeleda kriisi probleemidega koordineeritud viisil ...

(Juhataja katkestas sõnavõtu)

Jean Lambert, *raportöör.* – Härra juhataja, hiljem on mul veel võimalus veidi mõnest teisest täna päevakorras olevast probleemist rääkida. Kuid minu raport käsitleb just nimelt tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kiisimusi

Esmalt soovin tänada kõiki kolleege, kes olid asjasse kaasatud ning kõiki tsiviilühiskonna organisatsioone, kes oma panuse andsid.

Täna on räägitud sellest, kuidas majanduslangus suurendab tõrjumise riske, kui me väga ettevaatlikud ei ole. Inimesed, kellel on risk kaotada töökoht, ning võimalus, et töö kaotanu ei suuda niipea pöörduda tagasi tööturule; need, kellel juba on raskusi tööturule tagasi pöördumisega, ning loomulikult need, kes ei ole isegi mitte osa tööturust. On risk, et nad unustatakse, ja see on midagi, mida meie unustada ei tohi.

Peame vaatama mõnda neist struktuurilistest barjääridest, mida me ühiskonnana aktiivse kaasamise suhtes püstitame. Üks komisjonis kokku lepitud asjadest oli see, et aktiivne kaasamine ei tohi asendada sotsiaalset kaasamist, seda tunnetust, et meil on ühiskonnas oma roll mängida. Üldiselt oleme üksmeelel nõukogu ja komisjoniga sellekohaste soovitustega, mis puudutab piisavat sissetulekutoetust, ja käesolev raport kasutab seda fraasi.

Räägime ka miinimumsissetulekust seal, kus me seda tõesti mõtleme. Et inimesed vajavad seda sissetulekut väärikaks eluks, et anda neile valik ja võimalus aktiivseks osalemiseks ühiskonnas. See on tähtis seoses toetusega kõige haavatavamatele, hooldajatele, hoolt vajavatele, neile, kes vajavad toetust sõltumatuks elamiseks, ning see on ka oluline pensionitasemete jaoks.

Raportis on öeldud ka, et on oluline, et liikmesriigid peavad kaaluma miinimumpalka. Meil on Euroopa Liidus kasvav probleem töötavate vaestega.

Raportis rääkisime ka raskustest sotsiaalkindlustuse süsteemidega ning nende puuduvast tundlikkusest, eriti siis, kui on vaja inimesi tööga kursis hoida, teevad nad siis juhutööd, ajutist tööd või tähtajalise lepinguga tööd. Sotsiaalkindlustuse süsteemid ei reageeri sellele tihti eriti hästi.

Kuid meil on ka hoiatus töötajate aktiviseerimise meetmete kohta, eriti seoses nendega, mis juurutavad trahve, mis võivad avaldada kaudset mõju näiteks peredele, keda see puudutab, või juhtudel, kus inimesed läbivad mitu koolitusprogrammi tööde jaoks, mida lihtsalt olemas ei ole.

Oleme nõus ka kaasava tööturu küsimustega. Seetõttu tõime välja diskrimineerimisvastased ning õigusaktide korraliku kohaldamise küsimused, küsimused seotud koolituse ja väljaõppega, et inimesed koolist enneaegselt ei lahkuks, ning palju individuaalsema lahenduse individuaalsete vajaduste jaoks.

Jõudsime ka kokkuleppele seoses juurdepääsuga kvaliteetsetele teenustele, mis on väga olulised raskustes olevatele haavatavatele kodanikele. Samuti tõstsime esile kohalike asutuste rolli ning vajaduse luua tugevam raamistik üldhuvi teenuste pakkumiseks, et tagada inimestele teenused, mida nad vajavad.

Kuid siinjuures on meie jaoks ka sama oluline inimestele sõna sekka ütlemise võimaluse andmine, et tööturult tõrjutud inimesed oleksid kaasatud meetmete kasutusele võtmisesse ning kaalutlustesse selle üle, kas need vastavad pikaajalise töötuse, vanemate või nooremate inimeste vajadustele, kes just tööturule on sattunud. On väga tähtis, et see sõna sekka ütlemine suunataks läbi avatud koordineerimise meetodi – seda ei tohi unustada.

Anne Ferreira, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana soovin tänada José Albino Silva Penedat selle eest, et ta kirjeldas oma raportis asjaolu, et komisjon ei pakkunud välja konkreetseid meetmeid ökoloogilise ja kliimakriisi sotsiaalsete ja tervishoiuga seotud tagajärgede korvamiseks. Tänan teda ka selle eest, et ta mainis sotsiaalset majandust. Siiski on mul kahju, et ei ole tõstetud esile selle rolli seoses ühtekuuluvuspoliitikaga ning kvaliteetsete ja mitte mujale viidavate töökohtadega.

Euroopa valimiste eel oleks raport olnud palju teretulnum, kui teatud eesmärgid ei oleks niivõrd ambitsioonitud. Kas saame leppida kaitstud paindlikkuse ja minimaalsete standarditega seoses tööseadusega? Ei saa. Peaksime olema aga mures selle pärast, et homme võivad parempoolsed need miinimumstandardid tagasi lükata nii, nagu nad viimsed viis aastat on üldhuvi teenuste direktiivi tagasi lükanud.

Kas homme jõuame lõpuks kokkuleppele miinimumpalga suhtes? Euroopa kodanikud on juba aastaid sotsiaalselt tugevat Euroopat nõudnud. Ja järgmine parlament peab erinevad raportid soovitatud sotsiaalsed uuendused sisse viima. Loodetavasti paneb see 7. juunil kõik tegutsema.

Monica Giuntini, regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, arvamuse koostajana soovin avaldada oma arvamust Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGAF) muudatuste kohta ning avaldada oma heameelt komisjoni ettepaneku üle, mille osas saavutati parlamendiga juba esimesel lugemisel üksmeel.

Eriti valmistab mulle rõõmu, et suutsime ajutiselt EGAFi kasutamise võimaluse laiendada, muutes selle Euroopa taastumiskava vahendiks, vastamaks maailma finants- ja majanduskriisile ning toetamaks töötajaid, kes on töö kaotanud. Samuti on mul hea meel selle üle, et vähendasime fondist toetuse saamiseks vajalikku koondamiste arvu 1 000-lt 500-le. Ning viimaks ka selle üle, et tõstsime sellel etapil Euroopa Liidu kaasrahastamise määra erijuhtudel 65 protsendini.

Viimaks loodan, nagu ka regionaalarengukomisjoni arvamuses öeldud, et komisjon esitab ajutiste meetmete mõjude hinnangu 2011. aasta lõpuks ning annab parlamendile võimaluse õigusakte vajadusel muuta.

Cornelis Visser, *kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja. – (NL)* Härra juhataja, uuendatud sotsiaalmeetmete kava tähtsus on selge, eriti praeguse majanduskriisi valguses. Raportöör José Albino Silva Peneda on selle projektiga palju vaeva näinud. Kultuuri- ja hariduskomisjonis andsime oma panuse just selle valiku kaudu. Esile on toodud neli probleemi – haridus ja ettevõtlus ning seosed nende vahel, elukestev õpe, mitmekeelsuse tähtsus ja sport.

Esmalt soovin arutada seost hariduse ja ettevõtluse vahel. Vaja on tihendada dialoogi ettevõtete, koolitusasutuste, ametiühingute ja vabatahtliku sektori vahel, et leida uusi pädevusi majanduses. Täiskasvanute õpe mängib nende oskuste arendamisel suurt rolli.

Hariduse sisu peab vastama erialastele ja praktilistele nõuetele. Vaja on edendada ka koostööd ülikoolide ja ettevõtete vahel. Vaja on luua sild haridusprogrammide ja ettevõtluse vahel ning pakkuda ettevõtlusele võimalusi täiendada haridusprogramme, pakkuda praktikakohti ning korraldada üliõpilastele lahtiste uste päevi.

Väga oluline on ka elukestev õpe. Tähtis on luua tasakaal pereelu, töö ja õppimise vahel. Samuti mängib tähtsat rolli munitsipaal- ja eralasteasutuste tegevus, mida tuleb laiendada nii, et vanemad saavad selles terve elu jooksul osaleda.

Teine vahend on sport ning soovin mainida seda kultuuri- ja hariduskomisjoni seisukohalt, mis samuti sporti edendab. Spordiga edendatakse selliseid väärtusi nagu ausus, reeglitest lugupidamine ning meeskonnavaim, ning see on ka tähtis tervise heaks. Tähtis on liikmesriike nende punktide suhtes julgustada.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja. – (EL) Härra juhataja, mina koostasin naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse Jean Lamberti raportile tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta ning tänan teda selle eest, et ta kaasas võimalikult täielikult meie komisjoni arvamuse.

Sooline võrdõiguslikkus ning üldiste mittediskrimineerimise põhimõtete järgimine on põhilised tingimused aktiivseks kaasamiseks tööturul ning sellega kaasnevaks sotsiaalseks integratsiooniks. Eriti oluline on minu arvates rõhutada igas vanuses pereliikmete toetamist, põlvkondadevahelist solidaarsust ning abi, mida tuleb pakkuda haavatavatele rahvastikugruppidele perekonna jaoks rasketel aegadel, et see alati ühiskonnale kasu tooks ning ilma et rasked asjaolud seda jäävalt mõjutaks. Seepärast on üleminek ühest olukorrast teise väga tähtis ning seda tuleb toetada riigipoolsete, sotsiaalasutuste ning vabatahtliku sektori vahenditega, et ühiskond tunneks kõikide oma liikmete vastu solidaarsust ja vastastikkust vastutust.

Loodan, et Jean Lamberti raport annab hoogu resolutsiooni ettepanekule, mida ka minu fraktsioon parandas nii, et selles on lisaks sissetulekutoetusele kaasatud ka üldine toetus väärikatele elamistingimustele, mis katavad suuremaid ja väiksemaid tööturul osalejaid ja samuti neid, kes tööturul ei osale.

Othmar Karas, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (*DE*) Härra juhataja, komisjoni president, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, oleme siin arutamas kolme raporti üle. Nendest kahe raporti koostajad tulevad Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist ja ühe koostaja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonist. Mainin seda seepärast, et see näitab selgelt, et sotsiaalpoliitiliste teemade monopol ei kuulu ainult Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonile, vaid tegemist on meid kõiki puudutavate küsimustega.

Fraktsiooni PPE-DE aseesimehena soovin tänada José Albino Silva Penedat ja Gabriele Staunerit nende töö eest, kuna nad on Euroopa sotsiaal- ja elumudeli, sotsiaalse turumajanduse usutavad esindajad ning meie fraktsioonis tähtsad süvendatud sotsiaalse dialoogi eest võitlejad. Need raportid peaksid tagama, et Euroopa liidu poliitika suudab tõhusalt reageerida majanduslikele ja sotsiaalsetele väljakutsetele. Raportite eesmärgiks on anda võimalusi suuremale arvule inimestele, parandada ligipääsu kvaliteetsetele teenustele ning näidata üles solidaarsust nende vastu, kellele muutused on negatiivset mõju avaldanud.

Kõik, mida me ühenduselt soovime, peab olema meele järele ka enamusele inimestele liikmesriikides, kuna meil ei ole piisavalt volitusi, et teha kõike seda, mida meilt oodatakse. Kahjuks ei saa sotsiaalpoliitikas veel kõike teha. Kuid Lissaboni leping on juba suur samm edasi. Eesmärgiks saab täielik tööhõive, Euroopa sotsiaalseks ja majanduslikuks mudeliks saab jätkusuutlik sotsiaalne turumajandus ning lepingus sätestatakse põhilised sotsiaalsed õigused.

Kuid lisaks liiga vähestele volitustele on meil ka liiga vähe raha. Seetõttu palun esitada komisjonil aasta lõpuks ettepanek finantstehingute maksu kehtestamiseks ning esitada konkreetne Euroopa algatus kahe eesmärgiga. Esimene eesmärk on kasutada laekunud raha kindlal eesmärgil luua jätkusuutlikke töökohti, kuna kõik, mis loob tööd, loob ka sotsiaalse stabiilsuse ja turvalisuse. Teine ettepanek on esitada kevadisel G20 tippkohtumisel selge Euroopa projekt.

Nüüd on võimalik toetada töötajaid, kes on koondatud ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel ning kaasfinantseerimise määr on tõstetud 65 protsendini.

Kuigi see võiks veel parem olla, võib küsida, kuidas näeks maailma välja ilma Euroopa sotsiaalmudelita. Nagu José Albino Silva Peneda ütleb, on mudelit vaja tugevdada. Selleks on vaja tugevdada tööalaseid põhiõigusakte, luues tööõiguse alased miinimumstandardid, võidelda diskrimineerimise vastu, tugevdada sotsiaalset sidusust, uuendada sotsiaalkindlustuse süsteeme, võidelda vaesuse vastu, edendada üleminekut füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamisele ning tugevdada struktuurifonde. Me teeme küll edusamme, kuid siiski on veel palju vaja teha.

Jan Andersson, *fraktsiooni* PSE *nimel*. – (SV) Härra juhataja, komisjoni president, nõukogu eesistuja, keskendun sellele, millest pidi saama tippkohtumine, kuid ei saanud.

Jean-Claude Juncker ütles eile, et läheme üle finants- ja majanduskriisilt sotsiaalsele kriisile. Oleme ka teel tööhõivekriisi suunas. Järgmiste aastate jooksul suureneb töötus ning järgmisel aastal võib Euroopa Liidus olla juba 26 miljonit töötut.

Selline on olukord ning sellistes tingimustes otsustasid nõukogu ja poliitilise spektri parempoolsed ja keskmised valitsused langetada tööhõivealase tippkohtumise kõigest nn troika kohtumise tasemele. Sellest kohtumisest ei võta osa mitme riigi juhid. See on märgiks sellest, et nõukogu ja valitsuste jaoks ei ole tööhõive kõige tähtsamal kohal. Olen siinkohal José Manuel Barrosoga ühel arvamusel. Komisjon tahtis tippkohtumist. Kas see on vältimatu asjade areng? Ei ole. Vaja on teha veel rohkem ja seda palju koordineeritumalt ning kohe. Räägime pikaajalistest keskkonnaohututest investeeringutest, mis loovad aga töökohti lühiajaliselt. Räägime majade energiasäästlikkusest, mis loob töökohti nüüd, aga muudab ka majad tulevikuks paremaks. Räägime elukestvast õppest, mis ei ole kunagi suutnud Euroopat tuleviku jaoks tugevamaks muuta. Kui seda kohe teeme, saavad inimesed vajaliku väljaõppe ning tugevdavad Euroopat tulevikuks ja vähendavad töötust. Neid saab asendada noortega, kes õpivad ning saavad tööturul kindla jalgealuse, mitte ei jää töötuks. Võime investeerida tarbimisabisse kõige halvemas olukorras olevatele gruppidele – pensionäridele, üliõpilastele ja töötutele. Sellega loome töökohti ja tarbimist.

Nagu Prahas toimunud õppepraktikal kinnitati, on liikuvus väga oluline. Väga oluline on see just professionaalsest ja geograafilisest vaatenurgast, kuid kui me ei taga Euroopa tööturul võrdset kohtlemist, võrdseid tingimusi ja õigust selle nimel streikida, suureneb protektsionism. Seetõttu lasub komisjonil vastutus töötajate lähetamise direktiivi muuta.

Kokkuvõtteks – me saame juba nüüd midagi teha. Töötust saab vähendada ja Euroopat saab tulevikuks kindlustada. Need kaks asja käivad käsikäes, kuid hetkel tehakse selle nimel liiga vähe.

Ona Juknevičienė, *fraktsiooni* ALDE *nimel.* – (LT) Daamid ja härrad, volinik, soovin südamest kõiki õnnitleda raporti puhul, mida võime tõepoolest nimetada Euroopa inimeste raportiks. Eurooplased küsivad sageli, mida kasulikku me nende heaks siin Euroopa Parlamendis teeme.

Usun, et käesolev raport on üks neist, mis on plaanitud inimesi aitama. Seetõttu soovin õnnitleda kõiki oma kolleege, Gabriele Staunerit, komisjoni ja nõukogu esimese lugemise jooksul kokkuleppele jõudmise puhul. Nimetatud raport võetakse homme vastu eriti kiire menetluse käigus mitte ainult sellepärast, et see on inimeste jaoks oluline, vaid et praegu on kriisi tarbeks fond planeeritud, nii et inimesed, kes on töö kaotanud, saavad toetust.

Mul on vaid üks küsimus. Kas nimetatud raport on tõepoolest valmistatud inimestele ja kas see aitab abil nendeni jõuda? Volinik, lubage teile meenutada, nagu me oma komitees tulise arutelu käigus ütlesime, meie, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon, toetame seda abivahendit inimestele seni, kuni see ei lähe lihtsalt bürokraatidele või teistesse struktuuridesse.

Kahjuks on aastane kogemus mulle näidanud, et minu riigis kasutatakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi samal viisil nagu Euroopa Sotsiaalfondi – ümberõppeks. Fondi vahendeid kasutatakse väga vähe või üldse mitte teisteks kavatsetud meetmeteks. Vajame inimesteni jõudmiseks raha, et neid toetada. Pole õige, et administratsioon ning töö- ja koolituskeskused võtavad raha endale, koolitavad inimesi, kuid neil inimestel ei õnnestu ikkagi tööd leida.

Härra volinik, soovin teie tähelepanu sellele pöörata ja kontrollida, kas sellekohased õigusaktid töötavad liikmesriikides korralikult. Kas nimetatud õigusaktid on õigesti siseriiklikusse õigusesse üle võetud? Sageli ei luba seadusandlus õigusakte korralikult rakendada.

Teie ütlete, et see on liikmesriikide valitsuste asi, kuid mina ütlen, et see ei ole nii! Meid valisid inimesed, me ei ole oma valitsuste esindajad. Meid valiti, et me kaitseksime Euroopa kodanike huve ja tagaksime, et raha jõuaks bürokraatide asemel inimesteni.

Brian Crowley, *fraktsiooni UEN nimel.* – Härra juhataja, tänan raportööre käesolevate raportite kallal tehtud tohutu töö eest. Nagu varasemas arutelus mainitud, tulevad need raportid väga tähtsal ajal, ajal, kui inimesed otsivad vastuseid ja ideesid, kuidas edasi liikuda.

Arvan, et need võib jagada nelja eraldiseisvasse, kuid siiski omavahel seotud ossa. Esimene on seotud hariduse ja koolitusega – olgu selleks siis elukestev õpe, olemasolevate oskuste arendamine või uute oskuste omandamine.

Teiseks on kogu innovatsiooniga seonduv, uurimine, kus töökohad tulevikus tekivad, ja kindlustamine, et inimestel oleksid nendeks töödeks oskused ja koolitus.

Kolmandaks on kõik jätkusuutlikkusega seonduv. Et inimesed, kes juba töötavad, saaksid kogu kaitse ja toetuse kindlustamaks, et nad ei kaotaks tööd ega peaks järgneva aasta või kahe jooksul uuesti ümber õppima ja teadmisi värskendama, et saada järgmist töökohta – see on olemasolevate töökohtade kindlustamine.

Neljandaks on võimaluse korral ette aimamine, millises suunas peame tulevikus liikuma.

Meenutades 1990ndate algust, mil meil oli Delors'i plaan ja valge raamat sotsiaalpaketi kohta ja nii edasi, peeti seda pöördeliseks ja uuenduslikuks. See sisaldas palju keerulisi toimikuid ja ideesid, millele oldi palju tööstuses, kuid imelikul kombel ka ametiühingutes vastu.

Juhul kui meie kogemus alates 1994. aastast meile midagi õpetab, siis eelkõige peame kindlustama, et kogu sotsiaalpoliitika oleks põhjendatud sellega, et tulemused ka jõuavad inimesteni – nendeni ei jõua mitte ainult ilusad numbrid, vaid nende tegelik elu muutub paremaks.

Teiseks näitab see, et vaatamata sellele, kui hea võib olla inimeste koolitus või haridus, võivad nad siiski töötuks jääda. Neile tuleb tagada turvavõrk ning kindlus, mis lubaks neil jääda kohase elatustaseme juurde.

Samuti nagu president Barroso juba ise kohaselt mainis, vaatamata viimaste aastate kõrgele tööhõives osalemise määrale paljudes riikides, olid töötud paljud puudega inimesed, täpsemalt 74%, hoolimata sellest, et neil oli ligipääs haridusele ja koolitusele – ja seda psühholoogiliste tõkete tõttu.

Vabandan, et nii pikalt rääkisin. Soovin oma jutu kokku võtta vanarahvatarkusega – anna inimesele kala ja sa toidad teda päeva, anna talle õng ning sa toidad teda terve elu.

Jean Lambert, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Härra juhataja, soovin teha märkuse tööhõive teatud aspektide kohta – mitte ainult selles kontekstis, et kevadine tippkohtumine pidi olema jätkusuutliku arengu tippkohtumine – ja siduda need komisjoni eelmise aasta dokumendiga uute oskuste ja töökohtade kohta. Dokumendis märgiti, kuidas üleminekul süsinikuühendite madalate heitkogustega majandustesse oleks oluline mõju tööhõivele. On väga oluline, et meil oleks see meeles ja me ei kaotaks seda silmist üldiste arutelude käigus, mida me siin praegu peame.

Sooviksin väga, et praegusest murest tööhõive pärast kasvaks välja äärmiselt sidus uusi tööstusi ja investeeringuid puudutav pakett. Praegusel hetkel me seda ei näe. Meil on hetkel suurepärane näide päikeseenergia tehnoloogiast ja selle arengust ühes Saksamaa osas, kuid samal ajal näeme töökohtade kaotusi päikeseenergia tehnoloogia sektoris Hispaanias ja tuuleturbiinide sektoris Ühendkuningriigis. Just sellel ajal, kui me otsime uusi oskusi uutes tehnoloogiates, on meil ka risk need kaotada, kuna meil ei ole selget investeeringute strateegiat ning selle raames ka oskuste arengustrateegiat.

Seetõttu kui me räägime paljudel teemadel oskuste säilitamise ja arendamise jne kohta, peaksime ka vaatama niinimetatud "Õiglase ülemineku" (Just Transition) programmi, mis on välja töötatud ILO (Rahvusvaheline Tööbüroo), ITUCi (Rahvusvaheline Ametiühingute Konföderatsioon) ja ÜRO poolt, sest oskused, mida me hetkel otsime, hakkavad muutuma. Peame arendama nende oskusi, kellel on veel probleeme lugemis-, arvutamis- ja arvutikasutamisoskusega, kuid samuti otsima mitmeid valdkondi hõlmavaid oskusi, mis pärinevad samuti komisjoni dokumendist. Peaksime mõtlema, mida teeme oskuste arendamise koha pealt kõrvale jäänud sektoritega – praegusel hetkel hoolekandeteenuste sektoriga – ning mõtlema, kuidas saaksime seal võrdsust tagada.

Gabriele Zimmer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*DE*) Härra juhataja, daamid ja härrad, mu kolleegid, Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon on oma raportitega puudutanud valusat kohta ning teinud selgeks, kui vajalik on liikmesriikide ja Euroopa Liidu vaheline koostöö kindlustamaks, et üleilmse majandusliku ja finantskriisi tagajärgi ei kannaks need, keda kriis on kõige enam mõjutatud, nimelt need, kes on sotsiaalse redeli alumistel pulkadel.

Seetõttu olen ma äärmiselt pettunud, et niinimetatud 7. mai tööhõivealane tippkohtumine pole tegelikult midagi enamat kui farss. See peaks olema väga piinlik kõigile, kes Euroopa Liidus vastutavad, et see tippkohtumine toimub sellise nime all. Minu arvates näitab see selgelt, et praegune poliitika ikka veel ei peegelda fakti, et me saame võidelda majandusliku ja finantskriisiga vaid siis, kui me samal ajal võitleme ka vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, töökaotuste ning kõikjale jõudvate langustega tööstandardites.

Komisjon esitas hiljuti dramaatilised numbrid tööhõive arengu ja tööhõive situatsiooni kohta nii Euroopa Liidus kui ka eurotsoonis. Siinkohal on aeg järjekindlaks tegevuseks! Lõpp tuleb teha avalike teenuste erastamisele, näiteks sellistele sotsiaalkindlustussüsteemidele nagu vanadustoetus. Ma ei saa ikka veel aru, miks märtsi tippkohtumisel komisjon ja nõukogu julgustasid liikmesriike edasiselt pensionisüsteeme erastama ning pensionifonde looma. See on tõeliselt ebaproduktiivne. Aina enam ja enam inimesi vajub selle tulemusena vaesusesse ning see teravdab vanurite vaesuse probleemi.

Me vajame vaesusvastaseid sotsiaalkindlustusesüsteeme ja Euroopa sotsiaalkokkulepet, nagu Euroopa ametiühingud on nõudnud. Vaesusevastane võitlus võiks olla tõeliselt humanitaarne viis majandus- ja finantskriisi vastu üleilmse võitlemise alustamiseks ning Euroopa Liidu kohustuseks on seda teha.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Härra juhataja, kui globaliseerumine on koondamiste põhjuseks, siis tekib tuludes puudujääk ning globaliseerumise fondil ei ole seda raha, mida soovitakse kulutada. Ärge võidelge globaliseerumisega. Liituge sellega ELi-siseselt konkurentsi julgustades ning maailmaturul konkureerimist õppides.

Soovite uuendada sotsiaalmeetmete kava tööaja direktiivi kaudu, millel on kaks eesmärki. Esiteks pidi see tekitama rohkem töökohti nii, et piirati töötunde ja ettevõtted pidid rohkem inimesi tööle võtma. Rohkem inimesi tähendab rohkem sotsiaalmaksu ning seega tõuseb ka ühikuhind. Seeläbi muutuvad väikesed ettevõtted konkurentsivõimetuks ning kaotavad tellimusi, mis põhjustab osalist töötust või lõppeb isegi ettevõtete sulgemisega. Siis pole töötajatel üldse tööd. Kui sotsiaalne see on?

Teiseks pidi tööaja direktiiv tekitama enam aega perekonnaga koosolemiseks, kuid mis kasu sellest on, kui netopalk on ebapiisav. Kui sotsiaalne on see, kui perekond ei saa endale lubada keni asju? Las inimesed tegelevad ise enda päästmisega. Paljudel riikidel on miinimumpalga süsteem ning mina toetan seda. Me ei soovi näha inimeste ärakasutamise sotsiaalseid pahesid, kuid EL on hävitanud nõnda isegi ühe oma institutsiooni – Euroopa Ühenduste kohtu, kus kohtuotsused Lavali ja teiste kohtuasjade kohta rikkusid liikmesriikide miinimumpalga poliitika. Kui sotsiaalne on takistada siseriiklikel valitsustel oma töötajate kaitsmise püüdlusi? Need meetmed pole midagi vähemat, kui püüdlus rajada Nõukogude Liidu stiilis käsumajandust, ning me kõik teame, kui hästi see töötas.

Carl Lang (NI). - (*FR*) Härra juhataja, eksimine on inimlik, taaseksimine on kuratlik. Täna arutelusid kuulates võin öelda, et vaatamata tohututele kriisi majanduslikele, rahanduslikele, sotsiaalsetele ja demograafilistele mõjudele, mida me praegu kogeme, ei ole Euroopa institutsioonid ega riigi- või valitsusjuhid tragöödia ulatusest ning selle tagajärgedest veel täielikult aru saanud.

Hetk tagasi kuulsin, kuidas nõukogu eesistuja rääkis meile, et töötud vajavad võimalust oma oskusi täiendada, ning me peame inimesi nende tööotsingutes rohkem motiveerima. Kas te tõesti usute, et selle kriisi sajad tuhanded ohvrid on praeguses olukorras seetõttu, et nad on tööks sobimatud? Kõik see on selgelt ideoloogilise ja doktriinse valiku vili, rühmamõtlemise, majandusliku teooria – vabaturule ja vabakaubandusele põhineva majandusteooria tulem.

Euroopa Liit, mis edendab kapitali, kaupade, teenuste ja isikute vaba liikumist, sooviks selle majandusliku valiku, selle doktriini üleilmseks muuta vaatamata sellele, et see on majanduslikult ja sotsiaalselt kuritegelik. Meil on vaja saavutada üleilmne rahvusvaheline konkurents.

Kui me ei ole võimelised rakendama sotsiaalset eelistamist majandusliku eelistamise kaudu ja sotsiaalset kindlust majandusliku kindluse poliitika abil, kui me ei ole võimelised rakendama kaubanduse kaitse poliitikat, siis, härrad ja daamid, anname oma põllumeeste, oskustööliste ja ettevõtete jäänused üleilmastumise džungliseaduste meelevalda.

Selles kojas on liberaal-globalistid, sotsiaal-globalistid ja alternatiiv-globalistid. Olen uhke, et kuulun anti-globalistide ridadesse. Anti-globalistid soovivad meie inimeste kaitseks siseturu tagasi võita, rakendada siseriiklike ja ühenduse eelistuste põhimõtet ning siseriikliku ja ühenduse kaitse põhimõtet.

Elisabeth Morin (PPE-DE). - (FR) Härra juhataja, olen rõõmus, et saan siin täna olla ja kaitsta Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi muutmist, sest usun, et finants- ja majanduskriisi ning nendest tuleneva sotsiaalse kriisi tõttu, millega me praegu silmitsi seisame, on oluline töökohti kaitsta.

Kui soovime kaitsta oma töötajate tulevikku, peame neile loomulikult pakkuma erialast liikuvust, et nad saaksid paremini kohaneda nii praegu kui ka tulevikus toimuvate muudatustega ettevõtluses. Majanduse taastumine, tööhõive tulevik, meie riikide konkurentsivõime – kõik need sõltuvad töötajate oskuste arengust, sest just nemad seavad meie ettevõtluse standardid.

Loomulikult on esimeseks sammuks võitluses sotsiaalse tõrjumise vastu integratsioon tööturule. Peame seda sotsiaalmudelit edendama ning tegema koostööd, et edendada seda inimkapitali. Kõikidel töötajatel on õigus tööle.

Meie poliitilist tõhusust hinnatakse selle alusel, kui kiiresti me tegutseme kindlustamaks, et liikuvus, kohandumisvõime ning vajatava kogemuse kinnitamine muutuksid tulevikus kõigi meie Euroopa riikide ja meie ettevõtetes töötavate meeste ja naiste jaoks tugevateks alusteks. Sellest me hoolime ning need on faktorid, mis on juhtinud meie tööd Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis.

Jean Louis Cottigny (PSE). – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, usun, et volinik Špidlal oli õigus soovitada, et peaksime Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis uuesti üle vaatama Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, mis loodi 2007. aasta 1. jaanuaril.

Parlament peaks selle ettepaneku muudatusteta vastu võtma, kuna selle eesmärgiks on laiendada fondi kohaldamisala majandusliku ja finantskriisi tingimustes. Meie komitee esimehel Jan Anderssonil oli õigus esitada ettepanekuna tekst, mis oli vastu võetud suurema osa tööhõivekomisjoni liikmete poolt, et edastada sõnum kõigile komisjonidele ja eriti eelarvekomisjonile, et väga oluline on pidada sidet liikmesriikidega selles asjus, et iga töötaja, iga ametiühinguliige, iga inimene saaks selle Euroopa fondi kohta teavet oma emakeeles.

Tänu sellele trialoogile ning kuna suurem osa tööhõivekomisjonist lükkas tagasi kõik muudatusettepanekud, saame eneste üle uhked olla järgneva tõttu: kaasrahastamine 65% ulatuses ELi poolt ja 35% ulatuses liikmesriigi poolt, Euroopa fondist toetuse saamise eeltingimuseks olev koondamiste arvu vähendamine 500-le, koondamisi loetakse ettevõtte koondamiskava teadaandest, Euroopa fondi sekkumine majanduskriisi tulemuste tõttu, erandlikud korraldused, mis on soodsamad fondi rakendumisel ja mis jätkuvad kuni 2011. aasta lõpuni, ning lõpuks 24-kuune Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rakendamise aeg.

Meie komisjonil oli õigus, kuid peame veelgi kaugemale minema. Palun liikmesriikidel teha kõik, mis nende võimuses, et kindlustada kõigi raskustes olevate töötajate kasusaamine nendest sätetest võimalikult kiiresti. Küsin volinik Špidlalt, kas on võimalik, et see muudatusettepanek hakkaks kehtima 1. maist 2009 juhul, kui meil on homme piisavalt suur enamus selle muudatusettepaneku vastuvõtmiseks esimesel lugemisel? Paneme oma ametiajale uhke punkti, võttes vastu Euroopa fondi muudatusettepaneku, mis lubab meil aidata meie heitlevaid töötajaid.

Mida soovib koondatud töötaja? Ta soovib teada, milline on ta elu kuu lõpus. Ta soovib teada, mida hakata oma eluga peale homme. Ta soovib teada, kas ta saab kasutada neid teadmisi, mis ta omandas töötades. Mõelge faktile, et ta võib vajada edasist õpet, et tulevikku astuda.

Selle ametiaja lõpus pöördun seetõttu kõigi tööhõivekomisjoni liikmete poole, ükskõik, mis poolel nad istuvad – palun kindlustage, et see tekst rakenduks otsekohe.

ISTUNGI JUHATAJA: Luisa MORGANTINI

Asepresident

Elizabeth Lynne (ALDE). - Härra president, tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise raporti variraportöörina keskendun peamiselt vaid nimetatud raportile. Soovin õnnitleda Jean Lambertit, kes oli selle raporti raportöör. Ta on esitanud suurepärase raporti. Olen rõõmus, et komisjon kiitis heaks suurema osa minu muudatusettepanekutest, eriti need, mis puudutasid diskrimineerimisvastaseid tegevusi. Nagu teate, on see teema mulle väga oluline.

Inimesi tõrjutakse tööturult paljudel põhjustel, kuid minu jaoks on see täiesti uskumatu, et selline asi toimub veel puude, vanuse, usutunnistuse või veendumuste või seksuaalse sättumuse alusel – ja seda vaatamata 2000. aasta tööhõivedirektiivile. Probleemiks on, et nimetatud direktiiv pole kõigis liikmesriikides korralikult rakendatud. Peame olema veelgi valvsamad kindlustamaks, et me seda olukorda korralikult jälgime.

Olen samuti rõõmus, et minu muudatusettepanek sundusliku pensioniea suhtes vastu võeti. Minu jaoks on alati vastuvõetamatu olnud, et kui keegi jõuab teatud ikka, siis ta heidetakse vanaraua sekka. Olukord, kus inimesi ei tõrjuta tööturult, kuid nad ei saa tööd, sest neil pole vajalikku ligipääsu, viib samuti tõrjumiseni. Seetõttu olen õnnelik, et komisjon võttis vastu ka mu muudatusettepaneku uue ja arusaadava diskrimineerimisvastase direktiivi suhtes.

Samas kahetsen, et PPE-DE fraktsioon on esitanud teistsuguse ettepaneku. Usun, et seda tehti peamiselt vaid seepärast, et eemaldada igasugused viited uuele diskrimineerimisvastasele direktiivile. Tean, et suurem osa

neist on selle vastu. Minu jaoks on uskumatu, et keegi üldse soovib keelata inimestele nende peamisi õigusi ELis pelgalt nende vanuse, puude, usutunnistuse või veendumuse või seksuaalse sättumuse alusel.

Teised teemad, mida soovisin vaadelda, on majandusliku sisserände ja varjupaiga taotlemise ning varjupaiga taotlemise ja ebaseadusliku sisserände vaheliste piiride hägustumine. Need on kõik eraldiseisvad probleemid, millega tuleb erinevatel viisidel tegeleda. Usun, et näiteks varjupaigataotlejatel peaks olema lubatud töötada sellel ajal, kui nad ootavad oma varjupaigataotluse menetlemist. Neil ei oleks vaja siis hüvitistest sõltuda. Peame tegema enam ka vaimse tervise ning alkoholi- ja narkoprobleemidega isikute integreerimiseks.

Lõpetuseks paar sõna Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kohta. Olen rõõmus, et jõudsime kiiresti lõpparvamusele. On oluline, et nimetatud fondi volitusi laiendatakse ka neile töötajatele, kes koondati majanduskriisi, mitte ainult globaliseerumise tõttu. Oluline on ka, et vajalike koondamiste arvuks on nüüd 500, mitte 1 000. See on väga oluline minu West Midlandsi valimisringkonna ja ka ülejäänud Ühendkuningriigi inimestele.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Proua juhataja, 16% protsenti eurooplastest on vaesuse ohus. Kriis põhjustab palju kollektiivseid koondamisi. Tööpuudus on peamine sügava vaesuse põhjus. Vaesus põhjustab sotsiaalset tõrjutust ning piirab ligipääsu haridusele ja tervishoiule. Hoolimata majanduskriisist soovime säilitada Euroopa sotsiaalmudelit, mis edendab sotsiaalset sidusust ja solidaarsust. See kaasab ka vaesusega võitlemise. Majanduslik iseseisvus tagab väärikuse. Seetõttu ongi nii vajalik kaitsta töökohti ning sissetulekuid, samuti parandada kutsekvalifikatsioone, mis suurendavad liikuvust tööturul.

Üks asi, mis lubab meil tunda, et meil on oma elu üle tõeline kontroll, on võimalus osaleda otsustamises. Seetõttu on oluline austada sotsiaalpartnerite arvamusi, sotsiaalse dialoogi käiku, kollektiivseid kokkuleppeid ning sotsiaalseid lepinguid. Peaksime koos töötama, et kindlustada selliste tingimuste olemasolu, mis võimaldavad inimestel piisavalt teenida ühiskonnaelus osalemiseks ning oma perede toetamiseks, eriti kui neil on palju lapsi. Samuti peaksime tegelema diskrimineerimise probleemiga tööturul iseäranis seetõttu, kuna see mõjutab puuetega inimesi. Fakt, et kriisi jooksul on kasutatud vaevalt 3% Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi olemasolevatest vahenditest, on poliitikute süü. Õnnitlen raportööre.

Sepp Kusstatscher (Verts/ALE). – (*DE*) Proua juhataja, Lissaboni kava andis Euroopa kodule kolm alustala: majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalustala. Oleme sageli kritiseerinud fakti, et majanduslik alustala on võrreldes teise kahega ülehinnatud. Sotsiaalmeetmete kava on sotsiaalset alustala oluliselt tugevdanud. Seetõttu täname raportööri José Albino Silva Penedat ning suuremat osa Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonist.

Meie ees on nüüd dokument, mis on oluliselt parem kui komisjoni esialgne ähmane ettepanek. Tööhõiveja sotsiaalkomisjonis tegime enam kui 40 muudatusettepanekut ning panustasime seega sotsiaalpoliitiliste põhiavalduste konkreetsesse parandamisse. Sotsiaalpoliitika hõlmab endas rohkemat! See peab sisaldama enam kui ainult paari üldist nõudmist rohkemate töökohtade järele. Vaja on rohkem ausust hüvede jaotamisel, pühendunud võitlust vaesuse vastu, tõhusat soolist võrdsust, sotsiaalset integratsiooni sotsiaalse kõrvalejätmise asemel, rahvusvahelist solidaarsust, ümberkorraldusi, põhivabaduste ja inimõiguste austamist – kaasa arvatud sisserännanute suhtes – tervise ja keskkonna eest hoolitsemist töö- ja elukeskkonna parandamiseks. Lõpuks on vajadus selgete ELi direktiivide järele, mida ei saa õõnestada Euroopa Ühenduste kohus.

Palju sellest sisaldub nüüd uues raportis, mis võetakse vastu selle parlamendi viimasel täiskogu istungil. Saame vaid loota, et ka nõukogu ja komisjon neid nõudmisi tõsiselt võtavad. Vaid siis saab üles ehitada sotsiaalse ja kindlalt ühendatud Euroopa – Euroopa, mida ELi kodanikud ootavad ning õnnelikult vastu võtavad.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, keskendun Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile. Nagu kolleegid on juba maininud, leiab meie arutelu aset keset äärmiselt tugevat ja dramaatilist majanduslikku ja sotsiaalset kriisi. Kuigi on hea mõte kasutada fondi otsesemalt meetmete osana, et pehmendada töö kaotamise hoopi, nagu oleme juba varemgi maininud, on meil vaja tõsisemalt arutada fondi rolli ja kriisiga tegelemiseks vajalike instrumentide konteksti.

Esiteks peame hoolitsema selle eest, et hädaolukord ei leviks, ning seetõttu peame näiteks tegema selgeks, et kes iganes kasutab Euroopa avaliku sektori raha, ei tohi töötajaid töölt vabastada. Seejärel on meil vaja, et Euroopa kriisiabi meetmed juhiksid selles punktis struktuurilisi valikuid autotööstuses. See puudutab Itaaliat ning meie suhteid USA ja Saksamaaga. Teiseks on meil vaja tööstus- ja keskkonnapoliitikat, kuid samuti ka ühtekuuluvuspoliitikat, et lõpetada dumping Euroopa piires.

Kolmandaks – ressursse on murettekitavalt vähe, eriti kui võrrelda neid ressurssidega, mida kasutab näiteks USA valitsus. Puhvritest pole kasu, meil on vaja radikaalset poliitikate muutust.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Proua juhataja, tervitan Globaliseerumisega kohanemise Euroopa Fondi muudatusi. Kuigi koondamiste arvu vähendamine 1 000-lt 500-le fondi abile kvalifitseerumiseks on edasiminek, diskrimineerib see suur number siiski väikesi riike ja nende töötajaid, sest seal ei kaotata tööd nii suurtes hulkades.

Minu valmimisringkondades võiksid kvalifitseeruda need, kes kaotasid töö kahe suure ettevõtte, Waterford Crystali ja Delli sulgemise tõttu. See on väga hea ning ma kutsun Iiri valitsust üles oma nimel kohe rahastamist taotlema. Siiski on tuhanded inimesed üleilmsete majanduslike tingimuste tõttu oma töö kaotanud. On ebaõiglane, et nemad ei kvalifitseeru, kuna nad töötasid väike- ja keskmise suurustega ettevõtetes, mitte suurtes rahvusvahelistes ettevõtetes.

Soovitan, et muudaksime selle skeemi õiglasemaks ja kas hülgaksime 500 töökoha kriteeriumi või hindaksime töökaotusi kategooriate või piirkondade alusel, mitte ettevõtete järgi. Sellisel viisil saaksime laiendada 500 töö kaotanud inimese rahastamise kriteeriumi üle kogu sektori, näiteks põllumajanduses, toiduainetetööstuses või infotehnoloogias, või piirkonniti, näiteks Tipperarys, Waterfordis, Limerickis, Corkis või Kerrys.

Järgmine takistus töötajate jaoks, kes üritavad Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile ligi pääseda, on see, et abi on kättesaadav vaid neile töötajatele, kelle valitsus soovib abi taotleda ning maksta riikliku kaastoetust. Mis juhtub töötajatega, kelle valitsus ei taotle abi? Sellega mõtlen ma Iiri valitsuse peale, kes ei ole siiani fondile taotlust esitanud.

Just need riigid, mille majandused on suurima löögi saanud ning kus on suurim tööpuudus, võivad olla riigid, kes ei saa endale lubada vajalikku kaastoetust töötajate toetamiseks, olgugi et need riigid vajavad kõige enam abi.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (*ES*) Proua juhataja, räägin uuendatud sotsiaalmeetmete kavast. Lubage mul alustada siira tänuavaldusega raportöörile, José Albino Silva Penedale tema töö eest. Arvestades panust, mille ta on selles kojas seoses sotsiaalpoliitika ja tööhõivega andnud, arvan, et võiksime rääkida "Silva Peneda pärandist".

Proua juhataja, meie ühiskondades juurdub usaldamatus ja hirm. Töötus kasvab, minu kodumaal kasvab see lausa dramaatiliselt. Peame selle olukorra enese kasuks pöörama ning sotsiaalmeetmete kava peaks selle saavutamisele kaasa aitama. Majanduslik ja sotsiaalne edu ei ole erinevad rajad. Üsna vastupidi. Kui soovime kiirendada majanduskasvu ning luua rohkem ning paremaid töökohti, on meil vaja ning me peamegi sotsiaalmeetmete kava rakendama, alustades sellest, mis loob kõige rohkem üksmeelt.

Aega pole kaotada. Me ei tohi suunduda kaitsepositsioonidele, vaid pigem vaatama üle kohalikest lühiajalistest huvidest ja mõtlema tulevastele põlvkondadele. Sotsiaalne Euroopa peab olema midagi, mis meid ühendab, mitte lahutab, seetõttu räägime ühistest Euroopa huvidest. Sotsiaalmeetmete kava ei saa lahutada uuendatud Lissaboni strateegiast, sest majanduslik edu toetab sotsiaalhüvesid ning sotsiaalhüved toetavad majanduslikku edu.

Lähiaastatel seisab Euroopa silmitsi paigalseisu ning elanikkonna jätkuva vananemisega. Me ei saa päid liiva peita, vaid peame uuendama oma sotsiaalmudelit, et muuta seda paremaks, õiglasemaks ning jätkusuutlikumaks. Proua juhataja, sotsiaalmudelis on struktuurinõrkused, mis on raskeks koormaks ja mis takistavad meid edasi liikumast. Peame end sellest koormast vabastama ning sotsiaalmeetmete kava kohaldama.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Euroopa Liitu on pikka aega selle sotsiaalmudeli pärast imetletud. Siiski oleme juba mõned aastad näinud, kuidas õõnestatakse õigust töötamisele ja sotsiaalseid õigusi. Riik, kus elaksid kõik ELi vaesed, oleks sama suur kui Saksamaa.

Tekkimas on uued sotsiaalsed nähtused. Pärast viimast laienemist tundub, et sotsiaalne Euroopa areneb kahel erineval kiirusel, kuid need mõlemad on äraspidised kiirused. Komisjon on reaktsioonina sellele esitanud tagasihoidliku sotsiaalkava. Praegusel hetkel on vallandunud finantskriis, millel on kõike muud kui tagasihoidlikud majanduslikud mõjud. On oht, et juba ohustatud inimeste olukord halveneb veelgi.

Sellises kontekstis peab rakendama üht peamistest põhimõtetest – sotsiaalsed õigused ja eesmärgid peavad saama eelisõiguse majanduslike õiguste ees ükskõik millises konfliktiolukorras. Peame astuma vastu pikale traditsioonile, kus sõdu ja kriise põhjustavad rikkad, kuid nende eest maksavad vaesed. Keeldume mõttest, mida mõned hindavad, et tulud tuleb jagada valitute vahel, kuid kulusid peab kandma kogu ühiskond.

Vajame Euroopa solidaarsus- ja sidususpoliitikat, mida toetavad spetsiifilised seadusandlikud, fiskaalsed ja finantsmeetmed. Selle saavutamiseks vajame poliitilist tahet ning see väljendub järgmistes peamistes kontseptsioonides: aktiivne kaasamine, töökohad, arukas tööjaotus, haridus, võrdne kohtlemine ja töötasu ning jätkusuutlik keskkonnasõbralik areng. Sotsiaalse arengu kokkuleppe allkirjastamine ja rakendamine oleks sellise poliitilise tahte tõestuseks. Me ei saa kauem oodata!

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Proua juhataja, kas ma võiksin alustada, tänades härra eesistujat tema avasõnade eest. Need avasõnad olid ettenägelikud, tasakaalustatud ning mõistlikud – omadussõnad, mida me aina sagedamini seostame Tšehhi eesistumisega.

Soovin ka tänada komisjoni presidenti José Manuel Barrosot tema märkuste eest eriti selles osas, kus ta meenutas meile töökohtade tähtsust ning vajadust keskenduda neile õnnetutele inimestele, kellel veel pole tööd.

Mõlemad viitasid üsna õigesti kõige kolme raportööri suurepärasele tööle, kuid ma tahaksin tähelepanu pöörata nende arvamusele José Albino Silva Peneda raportist, sest nad kutsusid seda ulatuslikuks ja põhjalikuks. Seda see on ning seda see peabki olema, just selle erilise teema tähtsuse tõttu.

Härra Silva Peneda andis meile mitmeid prioriteete selles suhtes, mida peame tegema. Tahaksin lisada mõned asjad, mida me parima tahtmise juures tegema ei peaks. Peame vältima eelkõige kahte asja. Esiteks – ülijäikade tööturgude teke, mis välistab võimalused, õhutab töötust ning julgustab varimajandust. Sellist olukorda on võimalik jälgida praegu eriti Hispaanias ning me peame võtma õppust sotsiaaldemokraatide sealsetest läbikukkumistest.

Teiseks peame vältima keskendumist nende kaitsmisele, kes veel töötavad nende arvelt, kes tööd otsivad, ja nende tööandjate arvelt, kes püüavad tööd pakkuda. Need on rühmad, kes tõepoolest vajavad meie abi.

Lõpetuseks võin öelda, et meil kõigil on erinevad arusaamad selle koja erinevatest aspektidest, kuid midagi on meil ühist – me kõik hoolime nendest probleemidest, mille tõttu nii paljud meist räägivadki rohkem, kui sõnavõtuaeg lubab.

Olen rõõmus, et peame seda väga olulist arutelu. Isiklikult olen väga rõõmus, et mu viimane sõnavõtt koordinaatorina selles täiskogus on sellisel olulisel teemal. Soovin neile kolleegidele, kes naasevad, kõike head, kuid eriti soovin kõike paremat Stephen Hughes'ile. Ühel päeval, Stephen, tunned sa minust puudust ning mina tunnen kindlasti sinust puudust, kuid isegi, kui ma ei viibi siin, jälgin ma sind ikkagi!

Juhataja. – Ka meie hakkame teie järele igatsema ning mõtleme teie peale.

Proinsias De Rossa (PSE). - Proua juhataja, kahtlemata teeb ta ka meile juures lobitööd!

See, et mõned liikmesriigid ei soovi tööhõivealase tippkohtumise toimumist sellele teisipäevale, ei kuuluta head. Samuti ei kuuluta tulevase sotsiaalse turumajanduse arengu jaoks head see, et liikmesriikide vähemik peatas möödunud nädalal uuendatud tööaja direktiivi kompromissi. Kui Euroopa on tõeliselt pühendunud sotsiaalsele turumajandusele, siis peame kogu paketti integreerima majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika võrdsete osadena.

Mitmed kriisid, millega praegu silmitsi seisame, ei lahene ainult pankade olukorra parandamisega, kasutades tohutut hulka maksumaksjate sääste ja eirates seejuures meie kodanike sotsiaalseid vajadusi. Pensionite, tööhõive, hariduse, tervise ja ka hoolekandeteenuste alaste poliitikate koordineerimine vajab enamat kui avatud kooskõlastusmeetod.

Siiski on mõned meie liikmesriikidest selgelt võimetud mõtlemast väljaspool selliseid majanduslikke raame, mille kohaselt peetakse sotsiaal- ja keskkonnapoliitikat luksuseks, mis tuleb turupiiranguna hüljata. See peab kohe muutuma, kui me tahame kindlustada arengut parema ühiskonna poole.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, Euroopa sotsiaalmudelid seisavad silmitsi suurte väljakutsetega. Euroopa tasemel meetmeid tuleb koordineerida, seda eriti praeguse finantskriisi taustal. Seetõttu soovin väga tänada raportööre nende suurepärase töö eest.

Peame kasutusele võtma kiired meetmed finantsturu reguleerimiseks. Samuti peame koordineerima sotsiaalpoliitilisi meetmeid ning looma sotsiaalse raamistiku. Siinkohal peame meeles pidama liikmesriikide pädevusi. Pooldan tööhõive loomisele ja õhutamisele praegusel kriisiajal prioriteedi andmist ning paindlikkuse ja turvalisuse põhimõtte elluviimist. Siiski keeldun ma nõustumast nõudega viia sisse palga alammäär kõigis liikmesriikides, nagu seda nõuti raporti 14. lõikes, mille on koostanud José Albino Silva Peneda, keda ma

vaatamata sellele tema töö eest tänada soovin. See nõudmine, mis on seotud otseselt liikmesriikide volitustesse jääva otsusega, rikub subsidiaarsuse põhimõtet.

Tööturu reguleerimine ja süsteemid erinevad liikmesriigiti väga palju. Minu arvates peab igale inimesele olema tagatud piisav sissetulek, et ta saaks elada sobivat elu. Selle saab saavutada miinimumpalga ning riigipoolsete lisasotsiaalhüvitistega. Millisel tasemel peaks miinimumpalk olema? Äkki Rumeenia tasemel? Seal on see umbes 72 eurot kuus.

Eriti toetan mõtet, et peame tagama põhisissetuleku igaühele, kuid ma mainin taas liikmesriikide pädevustele sobivate piiride kehtestamist. Kuulutan, et pooldan sotsiaalset Euroopat. Euroopa peab looma sotsiaalse raamistiku, kuid samal ajal pidama silmas ka liikmesriikide volitusi.

Stephen Hughes (PSE).- Proua juhataja, algselt lubasime sellel nädalal täielikku tööhõivealast tippkohtumist, kuid selle asemel toimub poolepäevane kolmikkohtumine. See saadab kohutava sõnumi Euroopa kodanikele, kes liituvad murettekitava kiirusega töötujärjekordadega. See saadab negatiivse sõnumi paljudele, kes kardavad töökaotuse pärast. Prognoosid näitavad, et 2010. aastaks võib Euroopa Liidus olla 27 miljonit töötut ja mina isiklikult kardan veelgi halvemat. Loodan väga, et juuni tippkohtumisel pühendatakse vähemalt üks täispäev aruteludele teemadel, kuidas me sellele väljakutsele vastame.

Selle asemel, et teeselda, nagu oleks vastust võimalik leida vaid siseriiklikul tasemel, vajame tugevat, ühtset, üleeuroopalist reageerimist Euroopa, siseriiklikel ja regionaalsetel tasanditel. On vaja tegutseda kohe, et säilitada reaalsed töökohad, kus vähegi võimalik. Koondamised peaksid olema viimaseks abinõuks. Selle asemel tuleks kasutada arukat tööjaotust ning ümberõpet. Peame tegema investeeringuid, et luua arukaid keskkonnasõbralikke töökohti teadmistepõhises ja süsinikuühendite poolest madalate heitkogustega majanduses. Peame tegema investeeringuid, et anda töötajatele oskusi sellises uudses majanduses töötamiseks. Vajame tugevat ja tegusat tööturupoliitikat, et koondatud töötajad tööturuga taasliita. Vajame tugevaid ja elujõulisi sotsiaalkaitse süsteeme, et toetada neid, kes on endast sõltumatult töötuks jäänud.

Seda on enam kui küll, et täita terve päev juuni tippkohtumisel. Poolepäevane kolmepoolne kohtumine on haletsusväärne reaktsioon.

Ning lõpuks, Philip, ma hakkan sind igatsema – veidi nagu hambavalu!

(Naer)

Oldřich Vlasák (PPE-DE). - (*CS*) Proua juhataja, koos finantsturgude kokkukukkumisega on töötuse kasv üks peamistest probleemidest, mis tuleneb praegusest finantskriisist. Arvan kindlalt, et kui Euroopa Liit tahab töötuse kasvuga tegeleda, siis peab vältima igasugust protektsionismi. Samuti pean oluliseks Euroopa Liidu siseselt üksikute meetmete koordineerimist. Vajadus on meetmete järele, mis motiveeriksid töö kaotanud inimesi uut tööd leidma. Selles kontekstis suhtun positiivselt ettepanekusse, et inimestel, kes on majanduskriisi tagajärjel oma töö kaotanud, peaks olema võimalik kiiresti Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendeid kasutada. Siiski jääb küsimus, kas me mitte ei lähe nimetatud fondi eeskirjade muutmisega liiga kaugele. Minu arvates on äsjasoovitatud 75% kaasrahastamise tase liiga kõrge. Siin on vaja liikmesriikide koostööd ning samuti ei tohi me unustada fondi haldamise lihtsustamist.

Daamid ja härrad, nõustume kindlasti, et tööhõive säilitamine ning uute töövõimaluste loomine finants- ja majanduskriisi tagajärgede varjus on Euroopa Liidu üks peamisi ülesandeid. Selles kontekstis peaks Euroopa Liidu tööhõivealane tippkohtumine selgelt looma ühtse raamistiku, tegema üksikasjalikke ettepanekuid ning samuti lõpetama arutelu Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi muutuste osas.

Jan Cremers (PSE). – (*NL*) Proua juhataja, daamid ja härrad, kui eelmisel aastal esimest korda arutati komisjoni sotsiaalmeetmete kava, ütlesin, et programmil puudub ambitsioonikus, see pakub liiga vähe ning see tuleb liiga hilja. Soovin tänada José Albino Silva Penedat tema hiljutise koostöö eest sellel alal. Arvan, et tema raport näitab, et Euroopa Parlament tahab igal juhul sellel alal näha palju rohkem püüdlusi.

Alguses, kui Euroopa Liidu idee sündis, oli selge, et me tahtsime rajada oma sotsiaalpoliitika reguleerivale raamistikule, mida võis leida peaaegu igast liikmesriigist. Selleks reguleerivaks raamistuseks on nimelt mõistlik tööseadus, mis tagab, et kedagi ei hüljataks ja mis kaitseb töötajate positsiooni tööturul kollektiivläbirääkimiste abil.

Nüüd oleme pidanud lisama sellele ka meie ühiskonna haavatavate sotsiaalse kaitse. Vaatamata Euroopa majanduslikule kasvule oleme kohanud uut nähtust – töötavad vaesed. Soovin tänada härra Silva Penedat, et ta ka selle oma raportisse lisas.

ET

David Casa (PPE-DE). – (MT) Minu jaoks on olnud au töötada kahes valdkonnas, mida oleme arutanud. Soovin soojalt tänada raportööre ning kõiki asjassepuutuvaid, kes aitasid meil jõuda sinna, kus oleme praegu. Enne kõike muud peame kaitsma neid töötajaid, kes kahjuks majanduskriisi tõttu koondati. Usun, et praegu on lihtsam aidata neil inimestel tööturule taassiseneda.

Täna õhtul leppisime ka kokku, et anname endast parima, et luua Euroopasse rohkem töökohti. Saame luua uusi töökohti, kuid mitte nii, nagu Sotsiaaldemokraatide fraktsioon seda soovib – piirates töötajate ületunde. Vastupidi – tahame, et töötajad otsustaksid ise enda eest. Meie poliitikutena ei saa otsustada selle üle, kui palju ületunde keegi teha võib. See otsus peab jääma töötaja teha. Seetõttu – jah – tulenevalt volinik Joaquín Almunia väitest, et me seisame eurotsoonis silmitsi tööturu kriisiga, peame tegema kõik, mis meie võimuses, et luua rohkem ja paremaid töökohti kõigile Euroopa töötajatele.

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, tervitan soojalt Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi reguleerivate kriteeriumide ülevaatamist. Hetkel oleme Teise maailmasõja järgsetest kriisidest sügavaimas majanduskriisis. Seetõttu vajame uudseid lahendusi, et lahendada tohutuid majanduslikke probleeme, millega me seisame praegu silmitsi.

Üheks selliseks näiteks on Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond. Olin selle koja esimene iirlasest liige, kes tundis ära võimaluse kasutada neid vahendeid hiljutistes töökriisides Limerickis, Waterfordis ja Tralees, mis on kolm minu valimisringkonna olulist kohta. Seetõttu tervitan raportööride tööd, et muuta majanduskriisi kontekstis taotluste esitamise kriteeriumid paindlikumaks. Eraldi peaks välja tooma rahastamise uue suhte komisjoni ja liikmesriikide vahel, millele lisandub ajutine töötuse künnise madaldamine 1 000-lt 500-le

Usun, et käesolevad reformid saadavad tugeva signaali Euroopa südamesse neile õnnetutele, keda majanduskriisi tugevad tuuleiilid piitsutavad – abi on saadaval, et nad saaksid ümber- ja juurde õppides iseend aidata tulevase õitsengu suunas.

Katrin Saks (PSE). - (ET) Tahaksin minagi tervitada globaliseerumisfondi ümberkujundamist. Minu kodumaal Eestis ei ole seda fondi kasutatud ja kui ma uurisin, miks, siis öeldi mulle, et tingimused on väga rasked ja see piir, mis siiamaani oli tuhat inimest, ei andnud selleks võimalust. Meil ei olegi nii suuri ettevõtteid, väiksemamahulisi on pankrotti küll läinud. Nii et selle piiri allaviimine viiesaja peale annaks kindlasti ka Eestile – kus on töötuse protsent juba väga kõrge – võimalusi ja kindlasti ka selle finantseerimisprotsendi muutmine on väga kasulik. Nii et veel kord ma tervitan neid muudatusi, mis selle fondi osas ette võetakse.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE). – (RO) Ka mina tervitan ja toetan oma häälega neid eriti kasulikke ettepanekuid Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi muutmiseks tõhusaks instrumendiks, mis võitleb majanduskriisi kõige valusama mõjuga – tööpuudusega.

Ei ole ajakohane, et fondi saab kasutada vaid olukorras, kus töökohti kaotatakse ettevõtte ümberpaigutamise tõttu, mis on sage stsenaarium arenenud riikides. Soovitatud muudatusettepanekud võimaldavad ka vähemarenenud liikmesriikidel, milleks on ka Rumeenia, fondi abile kvalifitseeruda.

Alexandr Vondra, *nõukogu eesistuja*. – Proua juhataja, esmalt lubage mul avaldada tänu siinse kasuliku arutelu üle. Usun, et arutelu oli seoses käeolevate probleemide tähtsusega väga oluline ning konstruktiivne Usun, et saame kasu juba pelgalt sellest asjaolust, et arutelu on äärmiselt õigeaegne, toimudes vahetult enne neljapäevast koosolekut Prahas.

Seega lubage mul avaldada tänu teie kõigi panuste eest. Arvan, et midagi ei jäeta välja ega unustata. Usun, et käesolev arutelu panustab tippkohtumise tulemustesse samal määral, kui kogu meie koos komisjoniga tehtud ettevalmistav töö, mis sai teoks kolme olulise Stockholmi, Madridi ja Praha õppepraktika käigus.

Neile, kes rääkisid koosoleku suurusest ja ulatusest – jah, esmalt kavatsesime pidada suurema tippkohtumise, kuid peame pidama silmas tööturu üldist olukorda. See on valdkond, kus riiklikud pädevused on äärmiselt olulised ning ühenduse panus sellesse ei ole ainus instrument, mis on kaalul. Seda ütlesin oma avalausetes, kus avaldasin mõningaid meie lootusi sellenädalase tippkohtumise kohta. Me ei tohi unustada, et vaatamata Euroopa tööhõivestrateegiale, on tööhõive poliitika peaasjalikult liikmesriikide vastutusel.

Nimetatud strateegia võtmeosaks alates 1997. aastast on olnud vastastikune õppimine, et leida ühistele tööhõiveprobleemidele lahendusi. Selline lähenemine on otsustavaks ka praegu, kui me seisame vastamisi ühe kõige suurema majanduskriisiga viimastel aastakümnetel. Sellele lähenemisel on oma osa ka sellenädalasel tippkohtumisel.

Lisaks meetmetele siseriiklikul tasemel, on ka liidul oluline roll ning just selles kontekstis peaks saadaolevatest finantsinstrumentidest viimase võtma. Selliste finantsinstrumentide hulgas on Euroopa Sotsiaalfond ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, mille tingimusi praegu loomulikult parlamendi nõusolekul parandatakse, et selle kohandamisala laieneks ka praegusest kriisist tulenevatele töökaotustele.

78

ET

See on täpselt see, mida soovime saavutada ning usun, et meil on põhjust uskuda, et Praha koosolek, kus on kohal komisjon, eesistujariik, tulevased eesistujariigid ning sotsiaalpartnerid, toob soovituste ja ettepanekute näol tulemusi. Seejärel on meil jälle võimalus kohtuda 27kesi Euroopa Ülemkogus, et otsuseid vastu võtta.

Seega on meie lootus, et Euroopa sotsiaalpartnerite abiga ning kolme ettevalmistava õppepraktika ja praeguse arutelu baasil on Euroopa tööhõivealasel tippkohtumisel võimalik kindlaks määrata edasised sammud. Need tuleb käiku lasta võimalikult kiiresti, et reageerida praegusele keerulisele olukorrale, millega meie kodanikud silmitsi seisavad. Lisaks on need abiks ka tugevama ja tulevikus konkurentsivõimelisema liidu loomiseks.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, oma viie komisjoniaasta jooksul on mul olnud palju võimalusi raportööridega kohtumiseks. Seega ei ole nende raportite kvaliteet mulle üllatuseks. On selge, et kohtume ajal, kus Euroopa ja kogu maailm seisavad silmitsi kriisiga. Kriisi võrreldakse sageli 1930ndate kriisiga ning sageli kardetakse, et sellel on tolle aastate kriisile sarnased tagajärjed. Kindlasti on käesolev kriis tõsine. Siiski on võrreldes varasema kriisiga paljud asjad muutunud. Meil on Euroopa Liit ning Euroopa ei ole täis vastastikust vihkamist ja pingeid. Eksisteerib Euroopa sotsiaalmudel, milles on töötatud välja igati kõikehõlmav sotsiaalkaitsesüsteem. See on väga oluline muutus. Usun, et on olemas ka süvenev kasv koostöötahtes ja -võimes, sest nüüd, esimest korda ajaloos on Euroopa vastanud kriisile koordineeritud viisil oma plaaniga majanduslikuks uuenemiseks, kasutades koordineerimisjõudu ühenduse ja üksikute liikmesriikide tasemel. On selge, et kui räägime kriisist, räägime peamiselt töötusest ning selle sotsiaalsetest tagajärgedest. Komisjon käsitleb tööhõiveküsimust ning töötust oma tegevuskavas prioriteetsena ning teeb ettepaneku, et see peaks olema kogu Euroopa Liidu tegevuskava prioriteediks. Paljud parlamendi liikmed on kritiseerinud, et riigi- või valitsusjuhtide tippkohtumise esmane eesmärk on muutunud. Euroopa Komisjoni president on selgelt väljendanud komisjoni seisukohta, mis väljendab esialgset ideed. Siiski soovin öelda, et Praha tippkohtumine on väljapaistev sündmus. Seda on ette valmistatud väljapaistval viisil. Seal on osalejaid, kes pole kunagi sellistest sündmustest osa võtnud, ning see on samuti ka samm teel Euroopa Ülemnõukogu kohtumise poole. See tähendab, et tööhõive ning töötuse probleemi käsitletakse peaministrite ja presidentide tasemel.

Daamid ja härrad, oleme sotsiaalmeetmete kava raames arutanud paljude erinevate probleemide üle. Arutelu käigus on tõusnud seoses erinevate fondide muutmisega palju küsimusi. Sooviksin rõhutada, et pakutud kava valmistati peamiselt ette enne kriisi algust, kuid vaatamata sellele tahan toonitada, et see oli ning on siiani heaks aluseks kriisiga tegelemiseks. Kava pakub ka head alust selleks, mida pärast kriisi ette võtta. Arvan, et Euroopa sotsiaalmudel on midagi enamat kui reaktsioon mis tahes tõsidusega kriisile. See on protsess ning äärmiselt pikaajaline poliitiline ja sotsiaalne strateegia. Just nimetatud pikaajalisuse aspekt ongi sotsiaalmeetmete kavva sisse planeeritud. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ning Euroopa Sotsiaalfondi muudatuste küsimustes soovin väljendada oma tänu suurepärase koostöö eest. Dialoog on olnud sedavõrd konstruktiivne, et meie eesmärgid võivad olla saavutatavad juba selle koosoleku käigus. Seda pean ma eriti oluliseks. Meil on Tšehhis ütlus: see, kes aitab kohe, aitab kahekordselt. Ma ei tea, kas meie esivanemad arvutasid selle täpselt välja, kuid kiire reageerimine on kindlasti midagi väärt ning kasulikum kui kõhklemine.

Arutelu käigus tõstatati mõned küsimused, millele ma sooviksin vastata. Esimese neist küsimustest esitas Jean Louis Cottigny ning see puudutas selle aasta 1. maid ning maikuud ning fondi kasutamist. Kõik taotlused, mis esitatakse pärast käesoleva aasta 1. maid, menetletakse vastavalt uutele eeskirjadele seoses ettepanekuga, mis on praegu lõppstaadiumis. Ona Juknevičienė muretses sellepärast, et fondi raha ei jõua sageli abivajajateni. Leian, et tõhusust tuleks alati jälgida. Mul oli võimalus külastada Ida-Karjalat. Seal käis arutelu selle üle, kuidas kasutada fondi aitamaks inimesi, kes olid Nokia ümberkorraldamise tõttu kaotanud oma töö. Lähtuvalt sellest kogemusest võin öelda, et arutelud näitasid selgelt, kuidas suurem osa neist, kes olid oma töö kaotanud, leidsid, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist antav abi oli vajalik ja kiire ning sellest oli neile kasu. Ajal, kui ma Ida-Karjalas viibisin, olid 60% töö kaotanutest juba uue töö leidnud. Loomulikult polnud kõik uut tööd leidnud, kuid isegi see protsent näitab, et süsteem toimib. Üks küsimus tõstatati kaasrahastamise kohta. Loomulikult on Oldřich Vlasákil õigus, kui ta väidab, et kaasrahastamine mängib olulist rolli. Vaatamata sellele leian, et kaasrahastamise määra tõstmine kriisi ajal oli õige ettepanek, sest mõnedel liikmesriikidel, kus on olukord väga keeruline, on kaasrahastamise saamisega väga tõsiseid probleeme. Selle lihtsustamiseks, tegime ettepaneku kaasrahastamise määra tõstmiseks 75%-ni. Parlamendis toimunud arutelu järgselt vähendati plaanitud määra 65%-ni. Usun, et see on oluline samm, mis tõesti lihtsustab fondi kasutamist. Samuti

sooviksin rõhutada midagi, mida nii selgelt arutelu käigus välja ei toodud. Kuigi Euroopa Sotsiaalfond on kauaaegne ning hästitoimiv institutsioon, mis aitab aastas väga tõhusalt miljoneid inimesi, oleme nimetatud fondi puhul samuti üheskoos arutelu käigus eeskirju muutnud ning usun, et see lihtsustab fondi kasutamist ning suurendab selle tõhusust. Jean Lambert rõhutas sotsiaalse kaasamise olulisust. Arvan, et tuleks rõhutada, et meie suund on absoluutselt selge. Euroopa sotsiaalmudel on aktiivse ühiskonna mudel, mille võtmeosaks on aktiivsus tööturul. Siiski ei aktsepteeri see mudel vaid neid, kes osalevad tööturul, sest suur osa meie kodanikest ei osale mitmetel põhjustel tööturul. Vaatamata sellele on väga oluline, et neil oleks võimalus aktiivseks osalemiseks ühiskonnas. José Albino Silva Peneda rõhutas sotsiaalse dialoogi tähtsust. Nõustun tema vaatega, mille kohaselt on sotsiaalne dialoog praegusel ajal olulisim kui kunagi varem.

Daamid ja härrad, minu arvates muutuvad sotsiaalmeetmete kava ning tööhõive tegevuskava aina olulisemaks. See on protsess, mille mõjusid tuntakse üha enam kõigis Euroopa Liidu strateegiates, nagu ka kõigis pikaajaliste plaanide muutmisettepanekutes ning Euroopa Liidu väljavaates. Soovin teid tänada ning lõpuks väljendada oma sügavat veendumust, et Euroopa sotsiaalmudel nõuab Euroopa integratsiooni. See ei ole mudel, mida saaks arendada ja säilitada omaette tegutsevate rahvusriikide piires. Sooviksin seetõttu lõpetada öeldes, et minu arvates on Euroopa ja Euroopa integratsioon Euroopa sotsiaalmudeli edasise arengu peamiseks eeltingimuseks.

Gabriele Stauner, *raportöör*. – (*DE*) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, soovin lisada ühte-teist voliniku märkustele Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kohta. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on ka Euroopa sotsiaalmudeli osa. Tal oli õigus, kui ta ütles, et õigeaegne tegutsemine säästab hilisemast vaevast. Meil olid komisjoniga pingsad arutelud ning soovin rõhutada, et praegusel juhul on meie reaktsioon kiire, kuid sisu ja kvaliteedi poolest tasemel. See on kompromiss, mille üle mina ja mu kolleegid väga uhked oleme.

Soovin kokku võtta mõned arutelus üleskerkinud mõtted. Nii palju kui Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond asjasse puutub, ilmneb, et õnneks on olemas suur üksmeel selle läbivaatamise osas. Soovin komisjonile väikese palve esitada. Palun ärge ainult võtke Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi jääkvahendeid Euroopa Sotsiaalfondist, vaid koguge teisi jääkvahendeid eelarvest. Meist nende jaoks, kes on sotsiaalpoliitikast huvitatud, oleks see otse loomulikult ideaalne, kui Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid kulutataks ainult sotsiaalfondi eesmärkidele ning Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendid leitakse teistest jääkvahenditest. Sellisel juhul oleks meil võimalik töötajate heaks kaks korda rohkem ära teha.

Oma kolleegidele Elizabeth Lynne'ile, Kathy Sinnottile ja Colm Burke'ile ütleksin näite abil, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi abil saab palju saavutada, kuid selle abil ei saa kindlasti lahendada kõiki regionaalprobleeme. See on üsna selge ning see polegi eesmärgiks. Liikmesriikidel on siiski veel mõningane vastutus. Soovin komisjonile veel ühe palve esitada. Võib-olla saate vältida vahendite kulutamist tehnilisele toele – 0,35% – mis on vastavalt määrusele teie käsutuses. Töötajad saaksid siis veelgi enam kasu. Naranjo Escobari märkus oli väga täpne ning puudutab tulevikuülesannet. Seonduvalt majandusliku ja finantskriisiga peame ka Lissaboni strateegia üle vaatama.

Järgnev kommentaar on mõeldud härra Stephen Hughes'ile: kindlasti oleks tööhõivealane tippkohtumine kena, kuid päris ausalt öeldes leian, et ka kolmikkohtumine on sobiv juhul, kui selle tulemuseks on midagi otstarbekat. Meil ei ole selleks tarbeks tippkohtumist tarvis. Me vajame häid ja kiireid tulemusi!

José Albino Silva Peneda, raportöör. – (PT) Arutelu selles staadiumis soovin teha kolm märkust. Esiteks soovin öelda, et sotsiaalpoliitika ei ole ühegi selle koja poliitilise jõu monopol. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon, poliitiline jõud, mida mina siin kojas esindan, on praeguse koosseisu ajal panustanud sotsiaalpoliitikasse viisil, mida mina pean väga otsustavaks. Olin väga aktiivne erinevatel teemadel erinevate raportite koostamisel. Nende hulgast võin välja tuua Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ülevaatamise, kaitstud paindlikkuse põhimõtte, raporti Euroopa sotsiaalmudeli kohta, tööaja direktiivi ja käesoleva Euroopa sotsiaalmeetmete kava.

Minu sellel ametiajal saadud kogemuse kohaselt olen veendunud, et meil on võimalik saavutada sotsiaalpoliitilistes küsimustes üksmeel. Lisaks üksmeelele poliitika kujundamises – mis minu arvates on juba saavutatud – peame siiski olema nõudlikumad üksmeele saavutamisel poliitiliste meetmete suhtes. Selles osas on mul tunne, et komisjonis ja Euroopa institutsioonides oleksime pidanud arendama palju rohkem stiimuleid, nii et rahalised vahendid saaks jaotada kohalikul ja regionaalsel tasemel, kus sihtmärgiks oleks erinevate asutuste ja tegevuste vaheline kattuvus, nii et sotsiaalseid probleeme saaks tegelikult lahendada.

Mu kolmas märkus puudutab usalduse probleemi. Usaldust ei saa seadusega ette kirjutada, suures osas sõltub see institutsioonide käitumisest. Usun, et koostöökultuur poliitika kujundamisel aitab usaldust taastada. Usun, et selle Euroopa Parlamendi ametiaja jooksul oleme olnud heaks eeskujuks koostöö küsimuses ning meie töö uue sotsiaalmeetmete kava kallal on selgelt sellele ideele rajatud.

Nõustun voliniku mõttega, et sotsiaalne dialoog peab olema arutelu keskmes. Siiski leian, et praeguses staadiumis on olulisem, et lisaks sotsiaalsele dialoogile peab poliitilise arutelu keskmes olema sotsiaalpoliitika. Seetõttu pooldan väga siin kojas lausutud sõnu, mis puudutavad tööhõive ja sotsiaalpoliitika tippkohtumist. Tunnen, et praegu on väga sobiv seda teemat arutada.

Lõpetuseks – see on mu viimane sõnavõtt parlamendis ning ma soovin juhataja nimel tänada kõiki kolleege, volinikku ja komisjoni selle eest, et nad on minuga eelnenud viie aasta jooksul siin Euroopa Parlamendis intensiivselt ja kaasakiskuvalt koostööd teinud. Ma tänan teid.

Jean Lambert, *raportöör.* – Proua juhataja, mul on väga kahju, et mõned meie kõige hinnatumad kolleegid lahkuvad meist selle ametiaja lõpus.

Arutelu käigus tuli välja hulk küsimusi. Üheks olulisematest oli mittediskrimineerimise küsimus ja see, kui olulised on sellealased meetmed, seda isegi majanduslanguse kontekstis. Tõstatati ka küsimus töö kohta, mida me selles küsimuses Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonis teinud oleme. Tekkis ka küsimus seoses vastastikuse toe pakkumisega.

Siinkohal tahan rõhutada, et üks mõõtmetest, mille me sotsiaalse kaasatuse aruandes tõstatasime, oli kohalik tase ning kindlad kohalikud majanduslikud mõõtmed. Rääkisime palju riiklikust ja rahvusvahelisest majandusest, kuid kohalik majandus on eriti oluline. Oluline on inimeste ligipääs pangandusele, mikrokrediidile ja krediidiühistutele isegi siis, kui nad pole eriti jõukad. Peame olema ettevaatlikud, et vaesemad inimesed ei satuks aina enam ja enam võlgadesse väga kõrgete intressimäärade tõttu, mida liigkasuvõtjad ja sarnased nõuavad. Peame kindlustama, et seda ei juhtuks, sest see tõesti kurnab inimesi.

Seoses kohalike ametiasutuste ja teenustega, millest me raportis samuti rääkisime, oli veel üks küsimus, mida komitee tahtis eriliselt rõhutada – eluasemed. Majanduslanguse kontekstis avaldatakse survet inimestele, kes võivad leida, et nad ei suuda enesele lubada eluaset, kus nad parajasti elavad. Seetõttu on vaja keskenduda sellele tasemele. Võiksime kasutada avatud kooskõlastusmeetodit ja tutvuda liikmesriikide parimate tavadega.

Lõpuks soovin rääkida sotsiaalfondist. Oleme väga mures, et see ei jõua väga kitsasse alasse, mis koosneb tööhõivest ja valmisolekust tööhõiveks, kuna me ei soovi kaotada paljusid suure kujutlusvõimega, produktiivseid ja huvitavaid skeeme, mis on kaua aega aidanud inimestel väga keerulistest algpositsioonidest leida tee tööturule.

Juhataja. – Arutelu on lõpetatud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 6. mail 2009.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Tunne Kelam (PPE-DE), *kirjalikult.* – Mõne päeva pärast kohtuvad Euroopa juhid ja sidusrühmad tööhõivealasel tippkohtumisel. Kiire tööpuuduse kasv on muutunud praeguse finantskriisi peamiseks probleemiks. See on sügavalt inimlik probleem: tegelikult Euroopa suurim sotsiaalne ebaõiglus. Valitsusjuhid ja poliitikud peavad lähenema olukorrale loovalt ja konkreetsete meetmetega.

2009. aasta on Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta. Euroopa peab kasutama seda võimalust tööpuuduse vähendamiseks. Parim viis on uute töökohtade loomise edendamine. Võtmeküsimus on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine. Üks praktiline võimalus on bürokraatlike eeskirjade vähendamine taotluste esitamisel rahaliste vahendite saamiseks Euroopa fondidest. VKEd loovad töökohti ja on oluliseks tööpuuduse vähendamise vahendiks tulevikus, kui me ELis neid tõhusalt toetame.

Lisaks sellele peab Euroopa investeerima haridusse, eelkõige elukestvasse õppesse. Tööpuudus on suur šokk kõigi jaoks. Kõigepealt peavad EL ja liikmesriigid aitama inimestel sellest šokist üle saada ja olema valmis alternatiivseteks lahendusteks, et uuesti tööturule siseneda nii pea kui võimalik. Investeerimine innovatsiooni, teadus- ja arendustegevusse ja elukestvasse õppesse on parim viis selle saavutamiseks.

Magda Kósáné Kovács (PSE), *kirjalikult.* – (*HU*) Vaatamata kõikidele meie jõupingutustele alates meie liitumisest 2004. aastal, on ELis järk-järgult välja kujunenud konkurentsivaesuse olukord. Majanduskriis on olukorda selgesti teravdanud nii liikmesriikide tasandil kui ka tavakodanike seas. Sellest tulenevad sotsiaalsed

konfliktid ähvardavad olemasolevaid Euroopa raamistikke. Lõppkokkuvõttes ootavad tavakodanikud õigustatult, et Euroopa Liidu institutsioonid tagavad lisaks pankade aitamisele neile ka sotsiaalkindlustuse.

Turukonkurents, mis kriisi tõttu koondub, intensiivistub nii ettevõtete kui ka töötajate seas. Sotsiaalse pinge allikaid ELis näitab kõige paremini liigne reaktsioon, mille kutsusid esile Euroopa Kohtu otsused seoses töötajate lähetamise direktiiviga.

Tutvumine tegeliku õigusliku olukorraga on oluline alusetu hirmu hajutamisel. Järgmine komisjon peaks hindama lähetamise direktiivi sisseviimist liikmesriikides.

Lisaks sotsiaalmeetmete paketile on kriisi käsitlemiseks ja pingete lahendamiseks vaja teisi õigusvahendeid. Võib osutuda väga raskeks tagada sotsiaalset rahu ilma Euroopa miinimumpalgata. Korraliku töö ja korraliku elamise ning piiriüleste kollektiivlepingute määratlused on üksnes mõned küsimused, milles komisjonil on täiendavad tööülesanded.

Pikemas perspektiivis võib Lissaboni leping ja põhiõiguste harta, mis on ratifitseeritud juba 25 liikmesriigis, loomulikult sotsiaalsete eesmärkide saavutamiseks tagada laiema Euroopa pädevuse, kehtestades majanduslike ja sotsiaalsete õiguste võrdsuse, kuid samas mis tahes viisil asendamata kiirete lühiajaliste meetmete paketti.

Iosif Matula (PPE-DE), *kirjalikult*. – (*RO*) Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on oluline vahend, mida Euroopa Komisjon kasutab majanduskriisi leevendamiseks ja abi pakkumiseks inimestele, keda see otseselt mõjutab. Majanduses on tööstusi ja sektoreid, näiteks finantssektor, autotööstus ja müügisektor, mis on kriisist rohkem mõjutatud, sest nad on pidanud oma tegevust piirama ja töötajaid koondama – miski, mida märkame ka Rumeenias. Ühe uurimuse kohaselt registreeriti 2009. aasta esimeses kvartalis kolm korda rohkem koondamisi kui uute töökohtade loomist kogu Euroopa Liidus.

Rakendades vastumeetmeid globaalse majanduskriisi mõjule, saavutame ka sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtsuse eesmärgi. Arvan, et seda on võimalik paremini saavutada, kui Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond keskendub töötutele, kes on pärit samast piirkonnast või naaberpiirkondadest ja isegi erinevatest liikmesriikidest, kui nad jagavad ühist piiri. Ühest küljest peame näitama solidaarsust nendega, kes kaotavad töökohti, ja teisest küljest peame aitama neil tööturule tagasi tulla. Ametialane ümberõpe ja spetsialiseerumine vastavalt arenguvaldkondadele ja olemasolevatele konkreetsetele ressurssidele igas piirkonnas võib aidata luua uusi töökohti.

Siiri Oviir (ALDE), *kirjalikult.* – (*ET*) Tänasel ülemaailmse majanduskriisi (st majanduslanguse ja töötuse kasvu) ajajärgul valitseb ELi tööturul reaalsus, et üha suurem hulk uusi inimesi koondatakse, mis suurendab vaesuse ja tõrjutuse all kannatavate isikute koguarvu Euroopas veelgi.

Täna on vägagi oluline, et sotsiaalset kaasatust ja sellega seotud tööturupoliitikat taotletakse ka Euroopa majanduse taastamiskavas integreeritud ja ühtse lähenemisviisi kaudu.

Samuti ei tohiks liikmesriigid oma eelarvete ülevaatamise käigus tehtavate kärbete juures tuua ohvriks sotsiaal-, tervishoiu- ja haridusvaldkonda, sest esmajoones on just need valdkonnad, kus aidatakse kaasa vaesusohus olevate inimeste ühiskonda tagasi toomisele.

Tuleb tunnistada, et tihti on liikmesriikide sotsiaalabi ja tööturul aktiivse osalemise sidustamine väga keerukas, eriti kui saadaolev töö on lühiajaline, hooajaline või osaajaline ning kui toetuse saamise tingimused ja sotsiaalkaitse süsteemid või piirmaksumäärad ei motiveeri sellisele palgatööle asuma. Sotsiaalabisüsteemi peame uutes oludes muutma paindlikumaks, see on tänase olukorra nõue.

Leian, et pakutav sotsiaalabi peab tagama inimväärset elu võimaldava piisava miinimumsissetuleku, mis ületab vaesusohu künnise ja on piisav inimese vaesusest väljaaitamiseks, mitte ei süvendaks oma jäikusega seda veelgi.

Esko Seppänen (GUE/NGL), *kirjalikult. – (FI)* On hämmastav, tegelikult andestamatu, et ELi sotsiaaltippkohtumine ja dialoog sotsiaalpartneritega korraldatakse troika tasandil ilma riigi- või valitsusjuhtide osalemiseta. See näitab ELi juhtide vähest huvi sotsiaalse mõõtme arendamise vastu. See näitab, et oleme kaugel eesmärgist teha liidust kodanike Euroopa. Muidugi päästetakse riiklikest fondidest pangad, riigistades nende võlad, kuid keegi ei hooli rahva heaolust.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

Asepresident

11. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0231/2009).

Järgmised küsimused esitatakse komisjonile.

Küsimus nr 23 (Manuel Medina Ortega) (H-0206/09)

Teema: Konkurents ja tulude maksustamise läbipaistvus

Kas komisjon arvab, et läbipaistmatu tulumaksusüsteemi rakendamine Euroopa Liidus on kooskõlas vaba konkurentsiga, ning kui mitte, milliseid samme ta kavatseb astuda, et peatada sellised süsteemid liikmesriikides või liikmesriikide osades?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Lubage mul kõigepealt meelde tuletada, et liikmesriigid on ühenduse õigusest tulenevalt suures osas vabad kujundama oma otseste maksude süsteeme viisil, mis kõige paremini vastab nende siseriikliku poliitika eesmärkidele ja nõuetele. Kuid viimastel aastatel on nad jõudnud ühisele kokkuleppele mitmete komisjoni esitatud meetmete osas, mille eesmärk on käsitleda maksubaaside ja investeeringute jaotumise moonutamise kaotamist. Nii tegutsedes on liikmesriigid tunnistanud, et kogu ELi hõlmav koostöö ja õiglased maksukonkurentsi eeskirjad on olulised tulu kaitsmisel.

Läbipaistvuse küsimuses, mille tõstatas austatud parlamendi liige, tahaksin meelde tuletada, et alles hiljuti, 28. aprillil 2009. aastal võttis Euroopa Komisjon vastu teatise, milles määratletakse meetmed heade maksuhaldustavade edendamiseks, mis tähendab läbipaistvust, teabevahetust ja õiglase maksukonkurentsi põhimõtteid.

Esiteks määratletakse teatises, kuidas häid maksuhaldustavasid oleks võimalik Euroopa Liidus parandada, et tugevdada argumenti, mida teised riigid saaksid järgida. See kutsub liikmesriike üles võtma viivitamatult vastu komisjoni ettepanekud direktiivide kohta halduskoostöö ja vastastikuse abi kohta maksude sissenõudmisel ja hoiuste maksustamise kohta. Samuti peaksid liikmesriigid jätkuvalt seadma asjakohaselt prioriteediks kahjulike maksustamissüsteemide kaotamise äriühingute maksustamise vallas. Täpsemalt sisaldab komisjoni ettepanek halduskoostöö kohta sätet, millega keelataks liikmesriikidel mitteresidendi pangasaladusele viidates keelduda maksumaksjat käsitleva teabe esitamisest tema asukohaliikmesriigile. See on täielikult kooskõlas rahvusvahelise konsensusega maksualase teabevahetuse kohta.

Teiseks, aitamaks kaasa heade maksuhaldustavade edendamisele Euroopa Liidust väljaspool, soovitatakse teatises, kuidas tagada ELi tasandi poliitika suurem ühtsus, mille eesmärk on tagada, et ELi ja tema partnerriikide majandussuhete süvendamisega käiks kaasas kokkulepe rakendada heade maksuhaldustavade põhimõtteid. Eelkõige rõhutatakse toetuse tagamist arengumaadele, kes soovivad omaks võtta heade juhtimistavade põhimõtted.

Samuti esitatakse teatises viise tagada suurem ühtsus üksikute liikmesriikide poolt rahvusvahelistes maksuküsimustes võetavate seisukohtade ja kokkulepitud heade maksuhaldustavade vahel. See hõlmaks eelkõige vajaduse korral kooskõlastatud meetmeid riikide suhtes, kes keelduvad rakendamast häid maksuhaldustavasid. Täna esitas komisjon teatise ELi rahandusministritele Ecofini kohtumisel eesmärgiga saada nende toetus kavandatud lähenemisviisile eesistujariigi Tšehhi viimaseks Ecofini kohtumiseks 2009. aasta juunis.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Tänan teid väga vastuse eest, volinik. Olete käsitlenud mitmeid aspekte, näiteks läbipaistvust. Mida ma ei pannud teie kõnes tähele oli aga viide hiljutistele kokkulepetele G20 raames seoses võitlusega finantsvarjupaikade ja nn "koostööst kõrvalehoidvate riikide" vastu. Kas komisjon toetab G20 ettepanekut või on ta jäänud täielikult sellist tüüpi läbirääkimistest kõrvale?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Komisjon on G20 täielik osaleja ning osaleb kõnealuses protsessis täielikult.

Olen juba maininud mõnesid meetmeid, mida komisjon soovitaks liikmesriikidel võtta. Ta osaleb täielikult G20 protsessis.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, volinik, olen põhimõtteliselt uute maksude kasutuselevõtmise vastu. Need mõjutavad eelkõige keskklassi. Need mõjutavad jõukuse loomist ning ei soodusta investeeringuid.

Peame siiski käsitlema makse koos lühiajalise aktsiatuluga. Kas arvate, et maksud lühiajalisele aktsiatulule, mis saadakse puhtast katteta müügist, eraldatakse uute töökohtade loomiseks?

Avril Doyle (PPE-DE). - Kas volinik saaks palun kinnitada täiskogule, et ta on kindlalt pühendunud sellele, et mis tahes otsesed maksud – tulumaks ja ettevõtte tulumaks – jäävad rangelt liikmesriigi pädevusse? Palun kinnitage, et see on teie seisukoht.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Nii, on olemas leping, ja leping on väga selge. Teame, et Lissaboni lepingu kohta korraldatakse ehk uus iiri referendum, kuid kõnealused artiklid on väga selged selle kohta, kuidas pädevused tekstis on jaotatud, ning komisjon ei kavatse koostada uut lepingut teistsuguste kohustustega.

See on osaliselt ka vastus maksupoliitika kasutamise kohta töökohtade loomiseks. Kuna erinevad riigid on erinevates olukordades, ei saavutata üleeuroopalise maksumeetmega ehk samu eesmärke kui konkreetse liikmesriigi puhul.

Maksumeetmed mõjuvad mõnikord hästi algatuste loomisele või majanduse arengule, kuid see sõltub väga konkreetse liikmesriigi olukorrast.

Juhataja. – Küsimus nr 24 Nikolaos Vakaliselt (H-0240/09)

Teema: ELi poliitika maavärinate küsimuses: komisjoni meetmed hiljuti Itaalias toimunud katastroofilise maavärina järel

Parlament võttis 2007. aasta novembris vastu resolutsiooni (P6_TA(2007)0507) ELi integreeritud lähenemisviisi kohta maavärinatele (ennetamine, reageerimine ja kahju kõrvaldamine), milles ta nõudis konkreetsete meetmete vastuvõtmist seoses kaitsepoliitika, majade tugevdamise (rõhutades eriti ajaloolise ja kultuurilise tähtsusega hooneid), rahastamise, teadustegevuse, avaliku teabega jne.

Lisaks olen oma kirjades keskkonnavolinikule (10.01.2008) ja komisjoni presidendile (22.05.2008) juhtinud tähelepanu kiireloomulisele vajadusele koostada teatis, mis keskendub konkreetselt ja ainult maavärinatele reageerimise tõhusale juhtimisele.

Pärast hiljutist surmavat maavärinat Itaalias, kas komisjon on seisukohal, et see on käsitletud kirjalikus vastuses kuupäevaga 22.07.2008 (P-3470/08) ning härra Barroso ja härra Dimase esitatud vastustes, või kavatseb ta teostada täiendavaid algatusi Euroopa kodanike kaitsmiseks maavärinate eest?

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Proua juhataja, komisjon on täielikult pühendunud inimeste kaitsmisele maavärinate eest. See kaitse peab moodustama osa integreeritud lähenemisviisist olukordade käsitlemiseks, mida võivad põhjustada erinevad ohud. Komisjon võttis hiljuti vastu teatise pealkirjaga "Ühenduse lähenemisviis looduslike ja inimeste põhjustatud katastroofide ennetamisel", mis hõlmab ka maavärinaid. Kõnealune teatis tuleneb viimastel aastatel komisjoni võetud meetmetest, mis on kooskõlas paljude Euroopa Parlamendi 2007. aasta resolutsioonis sõnastatud soovitustega. Kõnealune konkreetne meede on eelkõige seotud parimate tavade levitamise, ühiste lähenemisviiside väljatöötamisega riskide hindamisele, kaardistamine ja harimine ja teadlikkuse suurendamine, püüdes samal ajal parandada juba olemasolevate majanduslike ja seadusandlike ennetusvahendite ühtsust ja sünergiat, tugevdades seeläbi meetme lisandväärtust Euroopa Liidu poolt. Komisjon teeb kõik võimaliku, et vähendada maavärinate mõju, julgustades liikmesriike täielikult lisama siseriiklikesse määrustesse ühised Euroopa planeerimiskavad hoonetele ja riigihangetele, eelkõige Eurocode 8. Komisjon ootab suure huviga Euroopa Parlamendi vastust oma teatises pakutud lähenemisviisile.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, vabandan, kuid küsimus on lahtine. Ma tõesti ei saa aru, miks keeldub komisjon tegemast maavärinate puhul sama, mida ta tegi üleujutuste puhul. Mis vahet neil on? Tegelikult olen väga üllatunud, et seda arutelu peetakse pärast hiljutist katastroofi Itaalias. Seoses viimase teatisega, millele viitasite, mainitakse selles maavärinaid möödaminnes kolmes kohas, millele te viitasite. Kas usute tõesti, et viide maavärinatele kolmes kohas teatises on piisav, tasakaalustamaks suurt vajadust Euroopas teatise järele, mis käsitleb konkreetselt maavärinaid? Tahaksin tõesti sellele vastust saada.

Stavros Dimas, *komisjoni liige*. – (*EL*) Proua juhataja, 2009. aasta veebruaris esitatud teatise lähenemisviis üldisele küsimusele on integreeritud sõltumata ohu allikast. Peame seda lähenemisviisi parimaks. Seoses üleujutustega on olemas teatis veepuuduse ja põudade kohta. On olemas teatised konkreetsete ohtude ja konkreetsete probleemide kohta, kuid arvame, et integreeritud lähenemisviis, mida tahame kasutada, on kõige asjakohasem.

Ootame parlamendi vastust, ja kui on olulisi põhjusi kõnealusest lähenemisviisist loobumiseks, kaalume neid. Pean siiski ütlema, et komisjoni teatis aitab ka natuke kaasa maavärina tagajärgede ennetamisele.

Iseenesest on see suunatud liikmesriikidele, kes kadedalt valvavad subsidiaarsuse põhimõtet seoses pädevusega selles küsimuses, et nad lisaksid Euroopa Liidu sätted hoonete kohta oma siseriiklikusse õigusse olenemata sellest, kas need on Eurocode 8 sätted uute hoonete kohta või sätted hoonete tugevdamise kohta vanade hoonete puhul. Laskem neil seda teha, laskem neil võtta teatavaid teisi vajalikke meetmeid nagu planeerimiseeskirjade range täitmine, et ennetada enamikku õnnetustest.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, volinik, Apenniini mäestiku maalõhega seoses on veel üks maalõhe, mis läbib Sloveeniat. Nagu ehk teate, asub kõnealusel maalõhel Krško tuumaelektrijaam. Meie algatusel on sinna paigaldatud mitmed hoiatusseadmed. Milliseid meetmeid kavatsete võtta pärast seda laastavat maavärinat Itaalias, et tagada turvalisus Krško tuumaelektrijaamas, mis asub sellega seotud maalõhel. Kas kavatsete võtta ettevaatusabinõusid, mis võivad ulatuda Krško sulgemiseni?

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). - (EL) Proua juhataja, olen samuti üllatunud komisjoni täna siin väljendatud seisukoha üle, sest loomulikult austame vastust seoses subsidiaarsuse küsimusega, ning olen täielikult nõus konkreetsete nõudmistega, kuid see ei lahenda kollektiivse poliitilise ettepaneku küsimust Euroopa Komisjoni poolt, mis sisaldab kõiki maavärinate põhjustatud õnnetuste aspekte. Härra Pirker lisas veel ühe ja loomulikult leiame veel teisi. Seega säilib küsimus: miks, lisaks subsidiaarsuse põhimõttele ja voliniku nimetatud konkreetsetele meetmetele, ei ole meil globaalset ettepanekut Euroopa Komisjonilt?

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Proua juhataja, nagu ma varem ütlesin, ootame Euroopa Parlamendi vastust esitatud teatisele maavärinate ennetamise kohta. Kui saame vastuse, uurime, kas parem on see lähenemisviis või teine lähenemisviis. Eelkõige sisaldab see konkreetseid sätteid tuumaseadmete kohta ja Seveso II direktiivi tööstuse kohta.

Juhataja. – Küsimus nr 25 **Avril Doyle**'ilt (H-0211/09)

Teema: Päikeseenergia ja majanduse taastamise kava

Püüdes käsitleda Euroopa Liidu tõsiseid energia- ja majandusalaseid väljakutseid, on komisjon oma taastamise kavas esitanud meetmed, mille eesmärgiks on aidata kaasa nii majanduse taastamise kui ka energiaeesmärkidele. Vaatamata sellele ei hõlma kasu saavate sektorite loetelu päikeseenergiat, mis on üks paljutõotavamaid taastuvaid energiaallikaid.

Lisaks sellele on Euroopa tööstus praegu selles valdkonnas maailmas juhtival kohal, kuid suudab seda positsiooni säilitada ainult siis, kui siseturg laieneb ja edendatakse edasist teadus- ja arendustegevust.

Kas komisjon võiks palun kommenteerida, miks on päikeseenergia sektor jäetud ilma taastamise kavas eraldatud rohketest rahalistest vahenditest? Millised teised rahastamise allikad on sektorile kättesaadavad?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Päikeseenergiat ei ole Euroopa majanduse taastamise kavast kunagi välja jäetud. Seda ei lisatud, sest käsitlesime kõige kiireloomulisemaid energiaküsimusi. See tähendab, et tegelesime küsimustega, mille puhul kriisi mõju oli kõige suurem ja projekte ei saanud teostada.

Esimene küsimus oli vastastikune sidumine. Mis tahes energia tootmine, eelkõige uutest energiaallikatest, ei toimi, kui esineb võrguprobleeme. Seega käsitlesime kiireloomulisena elektrivõrke ja liikmesriikidevahelist vastastikust sidumist.

Lisaks sellele oli meil gaasikriis, mis näitas selgelt, et mõnedel juhtudel on füüsilise infrastruktuuri puudumisel tohutu mõju gaasivarustushäiretele. See on kõige lihtsam viis reageerida gaasivarustuskindlusele.

Ning käsitlesime veel kahte küsimust, millega minu arvates oleks kindlasti viivitatud, kui ühendus ei oleks neid toetanud. Esiteks avamere tuuleenergia, mis on üsna suur projekt, mis vajab ühendamist mandril asuva võrguga, ning teiseks süsiniku sidumine ja ladustamine, mille puhul peame julgustama tööstust esitama täieulatusliku projekti nii pea kui võimalik.

Seetõttu ei ole me kaalunud teisi abikõlblikke valdkondi. See on põhjus, miks seda ei lisatud, ja mitte see, et ma sellesse ei usuks. Usun päikeseenergiasse, kuid käsitlesime kõige kiireloomulisemaid vajadusi.

Millised allikad on kättesaadavad päikeseenergia edasise arengu toetamiseks? Esiteks on olemas seitsmes raamprogramm. Aastateks 2007–2013 on meil 2,35 miljardit eurot. Teiseks on see üks valdkond, mille puhul on võimalik tagada vahend. Alates järgmisest aastast on meil võimalik uutele turule tulijatele tagada

300 miljonit saastekvooti. Taastuvenergiaprojektid nagu päikeseenergia on abikõlblikud. Seega on olemasolevad projektid teretulnud.

Samuti saame kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid. Julgustame kasutama rohkem sünergilisi energiaallikaid; eelkõige suurendasime piirmäärasid selle kohta, kui palju taastuvenergiat võib kasutada seoses elamumajanduse ja energiatõhususega. Seega on kõnealuste vahendite rahalise abi saamise võimalusi suurendatud.

Lisaks sellele esitab komisjon suvel või varasügisel uue teatise vähem süsinikku tootvate tehnoloogiate rahastamiseks. Püüame seda täpsustada, et kõnealused tehnoloogiad saaksid toetust mitte ainult ühenduse eelarvest, vaid ka tööstuselt ja liikmesriikidelt, et toetus oleks sihipärane, ja saaksime uue tehnoloogia arengu väga kiiresti, et saavutada 20% taastuvenergia eesmärk 2020. aastaks, kuid võib-olla saame selles osas isegi veel ambitsioonikamad olla.

Seega ei ole me seda välja jätnud. Meil on lihtsalt palju valdkondi, mida peame käsitlema ja oleme võtnud kõige kiireloomulisemad valdkonnad, kuhu raha tuleb investeerida kohe.

Avril Doyle (PPE-DE). – Tänan teid, volinik, väga põhjaliku vastuse eest. Kuulasin tähelepanelikult , mida ütlesite.

Juhul, kui mis tahes projektid, mis on konkreetselt määratud taastamise kavas, ei suuda kasutada raha tähtajaks 30. juunil 2010. aastal, kas teil on olemas nn varunimekiri projektidest, mis on valmis selleks, et raha läheb tõesti kõnealusesse sektorisse, energiatõhususse ja madalasse energiakulusse?

Näiteks päikeseenergia valdkonnas on suuri projekte, mis on ehitamiseks valmis 2009. aasta lõpus ja 2010. aasta alguses; mitmeid projekte on alustamiseks valmis. Kas saaksime varunimekirja selleks, et kõik see raha leiaks kasutuse juhul, kui inimesed, kellele see on praegu eraldatud, ei suuda seda kasutada?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige*. – Nimekirja koostades uurisime enamikke projekte ja kaasasime ka liikmesriigid, mistõttu praeguses etapis ei ole mul põhjust uskuda, et me ei suuda kogu raha välja maksta või kasutada.

Kui peaks tekkima viivitusi või mõned projektid ei ole piisavalt ettevalmistatud, saame raporti 2010. aasta märtsis. Seega, kui on võimalus, et osa raha on alles, lubasin kolmepoolsetel kohtumistel, et komisjon kaalub vajadusel vajaliku ettepaneku esitamist. Kuid seda on ennatlik lubada, sest see sõltub sellest, kui hästi saame raha kasutada, sest praegu on piiratud arv projekte, mille puhul usume, et need on raha kasutamiseks piisavalt arenenud.

Juhataja. – Küsimus nr 26 Marie Panayotopoulos-Cassiotoult (H-0218/09)

Teema: Tuumaelektrijaamad

Kagu-Euroopa energia instituudi andmetel uurivad paljud ELi riigid ja teised põhja- ja idapiirkondade riigid ja Vahemere idaosa riigid, kes peavad ühinemisläbirääkimisi, skeeme laiendada või ehitada tuumaelektrijaamu elektri tootmiseks. Kas komisjon ütleb, milliseid meetmeid ja algatusi ta kavatseb võtta, et kehtestada kõnealuste algatuste suhtes eeltingimused ja piirangud, pidades silmas geoloogilist eripära, ilmastikutingimusi ning võimalusi nende skeemide rahastamiseks ja nende elujõulisust?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Mu kolleeg Stavros Dimas juba vastas lisaküsimusele kõnealuse teema kohta.

Põhimõtteliselt luuakse tuumaenergiat viisil, mis tähendab, et igal riigil on tuumaohutuse reguleerija, kes vastutab täielikult tuumaohutusmeetmete rakendamise eest. Samal ajal otsustab iga liikmesriik, kas kasutada tuumaenergiat või mitte. Sellele kohaldatakse Euratomi asutamisleping ning väga selgelt on olemas lisanõuded. Lisanõuded on, et iga esitatud projekti analüüsib ka komisjon, ja esitame soovituse projektide kohta, mida tuleks arendada. Tegime seda Belene ja ka Mochovce puhul.

Samuti kehtib selge kohustus, et täidetakse keskkonnamõju hindamise nõudeid, mis on sätestatud ühenduse õigusega, ning kohaldatakse ka ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni lisanõudeid.

Seega, liikmesriikide vahel ei diskrimineerita sõltumata esitatavast projektist. Kehtivad konkreetsed nõuded, mida tuleb täita ja igat projekti analüüsitakse eraldi ühenduse õiguse ja keskkonnaalaste õigusaktide alusel.

Võin kinnitada, et see protsess on nii kindel, et kunagi pole antud luba ehitada tuumaelektrirajatist, kui kõik ohutusnõuded pole täidetud.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, tahaksin seoses sellega, mida volinik iga ettepaneku hindamise kohta ütles, küsida, kas kõnealuse valdkonna kohta on võimalik läbi viia eeluuringut, sealhulgas Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö ja kõnealuse piirkonna konkreetse iseloomu alusel, et oleks kriteeriumid, mida iga riik peab algusest peale arvesse võtma ja kavandamisel täitma.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Esiteks koostab iga riik oma õigusaktid, mille alusel otsustatakse taotluse esitamise protsessi üle. Hiljem on protsess suures osas seotud ja põhineb riiklikel õigusaktidel ja Euratomi õigusaktidel. Seetõttu ei saa lähenemisviis olla piirkondlik. Peame vaatama konkreetset olukorda igas liikmesriigis ja samal ajal igat projekti.

Me ei saa lihtsalt käsitleda keskmist olukorda piirkonnas ja öelda, et kõnealune piirkond ei sobi tuumaenergia kasutamiseks. See ei oleks tõsi, sest ei ole võimalik luua projekti, mida saaks kasutada enam-vähem igal pool. Küsimus on vajalikes kuludes, tingimustes ja ajas. Seetõttu ei saa lähenemisviis olla piirkondlik. Peame tõesti uurima igat konkreetset projekti, sest ainult nii saame tagada täieliku ohutuse kõnealuses projektis.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad. Volinik, tahaksin õnnitleda teid tuumapaketi puhul, mille just esitasite ja mis on eelkõige seotud uute tuumaelektrijaamadega, ning ka ettepaneku puhul, et tulevikus peaksid olema siduvad Rahvusvahelise Tuumaenergiaagentuuri (IAEA) standardid.

Oleks huvitav teada, kas peate võimalikuks koostada ettepaneku ELi reguleerivale asutusele või ajakohastada Lääne-Euroopa tuumaohutuse tagajate ühenduse organiga, mis väljastab siduvaid standardeid järgmisel ametiajal, ning kas saaksime muuta Rahvusvahelise Tuumaenergiaagentuuri (IAEA) standardid kohustuslikuks kõikidele liikmesriikidele.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige*. – Teises osas usun, et kõnealuse kõrgetasemelise tuumavaldkonna reguleerijate rühmaga saame liikuda edasi tugevamate standarditega. See on üksnes lähtepunkt; see oli madalaim ühine nimetaja, mida oli võimalik luua.

Samal ajal, küsimuse tundlikkuse tõttu – poliitilisel ja mõnikord ka kultuurilisel tasandil – kahtlen sügavalt, et Euroopa reguleerija oleks suuteline täitma nõutavat rolli. Ma ei ütleks, et Euroopa reguleerijat ei saaks usaldada, aga reguleerija peaks hoidma eemale tuumaelektrirajatistest. Usun, et täielik vastutus ohutuse eest peab alati kuuluma riiklikule reguleerijale, sest see on parim viis ning ennetab alati arutelu teemal, kas keskne reguleerija pingutab piisavalt tuumaenergia nimel jne.

Ühise raamistiku loomine on hea, kuid vastutus peab jääma kõikidele reguleerijatele, kellel vastavalt tuumaohutuse direktiivis kavandatule on täielikud volitused ja mis tahes vajalikud vahendid kõnealuse poliitika rakendamiseks. Meil on Euroopa Liidus väga head tuumaohutuse reguleerijad, mistõttu ei ole organisatoorsed ümberkorraldused vajalikud. Peame ainult laiendama siduvaid standardeid alates praegusest tasemest ning töötades koos, näidates seeläbi maailmale, et standardeid tuumatööstuses on võimalik laiendada.

Juhataja. - Küsimus nr 27 Brian Crowleylt (H-0232/09)

Teema: Säästva energia edendamine linnades

Minu kodulinnas Corkis püüdlevad kohalikud ametiasutused ja ettevõtted säästva energia poliitika loomise suunas. Mida teeb komisjon, et toetada linnu nagu Cork nende jõupingutustes säästva energia edendamiseks?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Mul on väga hea meel, et esitasite selle küsimuse, sest olen väga uhke ühe meie saavutuse üle, milleks on linnapeade pakt.

2008. aastal toetasime linnade algatust luua linnapeade pakt. See tähendab, et linnadel on siduv kohustus vähendada süsinikdioksiidi enam kui 20% võrra 2020. aastaks. Sel eesmärgil loovad nad säästva energia tegevuskavad. Samuti rajati koordineerimiseks ja edendamiseks linnapeade pakti kontor. Toetame neid meetmeid Teadusuuringute Ühiskeskuse kaudu, et tagada teaduslik taust ja tehniline tugi säästva energia tegevuskavade koostamiseks, rakendamiseks ja hindamiseks. Väiksemate omavalitsuste puhul peab komisjon läbirääkimisi teiste riiklike, piirkondlike ja kohalike haldusasutustega, et tagada nende toetus väiksematele linnadele.

Käesoleval aastal on kavas rakendada ka täiustatud heade tavade süsteem – tipptaseme sihteesmärgid.

ET

Samuti lõime rahalise toetamise vahendi Euroopa Investeerimispanga (EIB) kaudu, kuhu paigutame toetused ning kasutame ka Euroopa Investeerimispanka säästva arengu käsitlemiseks linnades. Euroopa Investeerimispank on juba olnud seotud konkreetsete projektidega nagu Barcelona, mille üle käivad läbirääkimised on üsna kaugele arenenud.

Ma tean, et Corki linn ei ole veel kõnealusele paktile alla kirjutanud, mistõttu sõltub Corki linnast seda võimalust kasutada. See on hea viis mobiliseerida kodanikke nende algatuste toetamiseks.

Samal ajal on ka teisi säästva arengu vahendeid ning ühtekuuluvuspoliitika pakub linnadele olulist toetust säästva arengu poliitika ja meetmete rakendamisel. Aastatel 2007–2013 investeeritakse ühtekuuluvuspoliitika fondidest otse säästva energia algatustesse ELis 9 miljardit eurot. Lõuna ja ida tegevusprogramm, mis hõlmab Corki linna, investeerib piirkonda 669 miljonit eurot ning aitab kaasa Lissaboni eesmärkide saavutamisele majanduskasvu ja töökohtade valdkonnas.

Ühtekuuluvusfondid toetavad otse säästva energia projekte piirkonnas ning aitavad mobiliseerida täiendavaid riiklikke investeeringuid. Rahastamist võib kasutada energiatõhususe ja taastuvenergia tootmise stimuleerimiseks, tõhusate energiahaldussüsteemide arendamiseks ning puhta ja säästva ühistranspordi edendamiseks, eelkõige linnapiirkondades.

Tegevusprogramm hõlmab fondi "Gateway Challenge Fund", mis põhineb integreeritud säästva arengu strateegial Corki jaoks.

Lõpuks, Regionaalarengu Fondi muudeti hiljuti, et kõigil liikmesriikidel oleks võimalus kasutada piirkondlikke fonde energiatõhususe parandamiseks ning taastuvenergia integreerimiseks olemasolevatesse elamispindadesse. See võib ulatuda kuni 4%-ni piirkondlikule fondile eraldatud vahenditest.

Seega, kokkuvõttes usun, et oleme loonud raamistiku linnadele, kes jagavad soovi luua säästvaid mudeleid oma kodanikele, ning selleks on linnapeade pakt. Linnapeade pakt hõlmab poolehoidjaid, nagu New York ja Rochester, ning osalejaid teistest riikidest väljaspool ELi, mistõttu pakutakse palju teavet läbi meie kontori.

Seoses rahalise toetusega ei ole meil praegu ühtegi programmi, mis oleks pühendatud energiatõhususele, kuid meil on struktuurifondid, meil on Euroopa intelligentse energia programm ja meil on ka Euroopa Investeerimispank. Kasutame kõiki neid vahendeid kõnealuste algatuste toetamiseks. Euroopa Investeerimispank on selles protsessis väga aktiivne. Praeguses etapis ei ole see siiski niivõrd rahastamise küsimus, kuivõrd heade projektide ja tõeliselt pühendunud poliitika küsimus linnadelt.

See on mu vastus teie väga tähtsale küsimusele. Usun, et linnadel on palju võimalusi võtta suund säästva energia poole tulevikus.

Brian Crowley (UEN). – Tänan volinik Piebalgsi vastuse eest. Volinik, viitasite oma vastuses juba sellele, et energiatõhususe tõttu on see majanduslikus mõttes säästlik, kuid nüüd peame edasi liikuma järgmise sammu juurde. Üksnes säästlikkuse ja energiatõhususe edendamise asemel peame kasutama rahalisi vahendeid uute energia tootmise viiside loomiseks, et muuta linnu veel sõltumatumaks selle asemel, et importida kütust või rajada tuumaelektrijaamu, millest eelnevalt rääkisime. Peame leidma targemaid ja paremaid viise ning ehk võiksite tulevikus lisaks investeerimispangale kaaluda ka komisjoni uusi ideid.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Üritame sellele nõudele reageerida. Kavatseme käesoleva aasta lõpuks luua uue energiatõhususe tegevuskava, mis seda käsitleb. Samuti koostame teatist vähem süsihappegaasi tootvate energiaallikate rahastamise kohta.

On väga oluline, et sidusrühmad astuksid esimese sammu ning ootan, et linnad esitaksid ettepanekuid ja avaldaksid survet Euroopa Parlamendi liikmetele ja liikmesriikidele üleeuroopaliste vahendite loomiseks asjaomastes valdkondades.

Ilma selle alt-üles lähenemisviisita ei suuda me kasutada olemasolevaid võimalusi. Euroopa linnad on nii mitmekesised ja häid ideid on nii palju, et me ei tohiks lihtsalt rakendada ülevalt-alla lähenemisviisi igale linnale.

Usun, et linnapeade pakt pakub väga vajalikku intellektuaalset panust ja kogemust poliitikale, mis tuleb sõnastada säästlikke linnade saavutamiseks. Küsimus ei ole ainult säästudes. Asjaga on seotud palju küsimusi. Samuti on küsimus arukates võrkudes, taastuvenergia ja säästva transpordi – vesinikbussid, elektrisõidukid – integreerimises. Võimalusi on palju.

Iga linn võiks koostada oma kava, sest linnapeade paktis on kehtestatud kohustus vähendada süsinikdioksiidi enam kui 20% võrra. See ei tähenda ilmtingimata energiatõhusust. See võib olla ka täiesti teistsugune poliitikavaldkond. Väga palju sõltub kohalikest oludest.

Juhataja. – Pidades silmas ajalist piirangut ei saa ma kardetavasti lubada täiendavat lisaküsimust. Mul on kahju härra Rübig, kuid olete juba ühe küsimuse küsinud ja volinik on väga põhjalikult vastanud.

Juhataja. – Küsimus nr 28 **Claude Moraes**ilt (H-0216/09)

Teema: Majanduskriis ja protektsionismist hoidumine

Meie kaubandusvolinikuna olete õigustatult öelnud, et peame vältima protektsionismi, reageerides praegusele majanduskriisile, sest on laialdaselt teada, et me ei pääse sellest majanduslangusest kaubanduse piiramise abil.

Mida teeb komisjon, et ennetada protektsionistlike tendentside levikut rahvusvahelistes kaubandusläbirääkimistes? Kas on võimalik teatada edusammudest Doha vooru täitmisel?

Lisaks, kuidas kavatseb komisjon tagada, et avatud kaubandus on tasakaalus ELi arenguprioriteetidega, nagu põhilised töönormid ja keskkonnasäästlikkus?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Alates majanduskriisi puhangust on Euroopa Liit asunud kindlale seisukohale selge protektsionismi vastu kooskõlas pühendumisega ausale ja avatud kaubandusele.

Komisjon jälgib intensiivselt protektsionistlikke meetmeid, mis on kehtestatud suurte kaubanduspartnerite poolt, pidades silmas asjakohaseid meetmeid. Lisaks on EL jõuliselt toetanud Maailma Kaubandusorganisatsiooni algatust anda aru kaubandusega seotud arengute kohta majandus- ja finantskriisi vältel.

Alates praeguse kriisi algusest on EL varasemast enam pühendunud mitmepoolsusele, läbipaistvusele ja avatud turgudele, mille aluseks on eeskirjad, mis on kasulikud nii arenenud riikidele kui ka arengumaadele. EL on järjekindlalt väitnud, et ambitsioonikas ja tasakaalustatud Doha vooru tulemus on kõige tähtsamate vahendite seas kaubandusliku protektsionismi ennetamisel ja majanduse ergutamisel.

See on ka WTO edastatud sõnum hiljutises kaubanduspoliitika läbivaatamises ELi kaubanduspoliitika kohta, mis kiitis ELi rolli mitmepoolse kaubandussüsteemi tugevdamisel. Põhirolli, mida Doha voor saaks mängida praeguses kriisis, tunnustati ka G20 2. aprilli 2009. aastal väljastatud maailma majanduse taastamis- ja reformikavas. G20 juhid väljendasid oma taaselustatud kohustust jõuda Doha vooru kiire lõpetamiseni.

Lõpuks on ELi pühendumine avatud kaubandusele kooskõlas tema pühendumisega säästvale arengule, mis on poliitika üldeesmärk ELi jaoks, sealhulgas erinevate kaubanduspoliitika algatuste kontekstis.

Säästev areng ja eelkõige keskkonnaalased ja sotsiaalsed kaalutlused on meie kaubanduspoliitika olulised komponendid. Seda tõendab säästva arengu sätete lisamine, mis keskendub töö- ja keskkonnastandarditele meie kahepoolsetes kaubanduslepingutes.

Claude Moraes (PSE). – Tänan, volinik, ja olen teadlik, et asendate volinik Ashtonit. Tahan õnnitleda komisjoni ja ka siinse täiskogu liikmeid, kes kuuluvad rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, protektsionistlike tendentside tõkestamise poole püüdlemise puhul.

Tahaksin küsida teema kohta seoses arengumaadega ning kuidas saame tagada, et suurendame või aitame kaasa kaubandusele arenguriikidega ja nende vahel, näiteks kaubandusega seotud abi suurendamisega. See on oluline komponent, millega peaksime arvestama. Üldiselt on komisjoni ja parlamendi tegevus seoses protektsionistlike tendentsidega olnud väga julgustav, mis oleks samm tagasi.

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – WTO aruanded ja komisjoni järelevalve näitavad, et ei valitse vahetut üldistunud protektsionistliku eskaleerumise ohtu. Ükski suurtest kaubandusriikidest ei ole veel abi otsinud üldistest kaubandus- ja investeerimispiirangutest. Arengud teatavates riikides, näiteks Venemaal, Indoneesias ja Argentiinas, nõuavad hoolikat järelevalvet, sest seni on kõnealused riigid kõige rohkem kasutanud piirimeetmeid kaubanduse piiramiseks. Üldiselt on peamised sihtvaldkonnad põllumajandustooted ja toidukaubad, raud ja teras, metall, sõidukid, tekstiilid ja mänguasjad.

David Martin (PSE). - Kas komisjon nõustub, et lisaks teistele loengu pidamisele ja järelevalve teostamisele protektsionismi ohu vältimise kohta peaksime olema ise ettevaatlikud ja veenduma, et oma kaubanduse kaitsemeetmeid kasutades teeme seda ettenähtud eesmärgil, mitte protektsionistlike meetmetena?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Komisjon teeb kõik mis võimalik tagamaks, et kõnealune järelevalve on tugev igas mõttes, eelkõige tõstatatud küsimuses. Võiksin edastada teate volinik Ashtonile, et saada konkreetsem seisukoht ja konkreetsem vastus. Kuid seni ei ole häirivaid märke.

Juhataja. – Küsimus nr 29 Sejn Ó Neachtainilt (H-0234/09)

Teema: Internetipiraatlus Kanadas

Kanada internetipiraatluse tase on üks maailma kõrgemaid. Seda teravdavad tõsised puudujäägid seadusandluses ja jõustamises. Tegelikult vajab Kanada autoriõiguse seadus viivitamatult läbivaatamist, et viia see kooskõlla praeguste rahvusvaheliste kaitsestandarditega internetikeskkonnas, näiteks 1996. aasta WIPO Internetti käsitlevates lepingutes ja ELi autoriõiguse direktiivis (2001/29/EÜ) sätestatud standarditega. Mida kauem see olukord kestab, seda kauem on Euroopa õiguste valdajad – eelkõige loovsektor (autorid, heliloojad, näitlejad, laulusõnade kirjutajad ja fonogrammide tootjad) – ilma vajalikest õiguslikest vahenditest, et peatada nende õiguste ulatuslikku rikkumist Interneti-keskkonnas Kanadas. Nende kahju internetipiraatluse tõttu on tohutu. Olukord on selline, et seadusandlikke meetmeid tuleb võtta pigem nüüd, kui pärast saabuvat ELi ja Kanada vahelist kaubandusalast tippkohtumist mais ja sellele järgnevaid kahepoolseid kaubandusläbirääkimisi.

Arvestades küsimuse kiireloomulisust, mida teeb komisjon, tagamaks, et Kanada parandab asjaomaseid õigusakte täiendava viivituseta?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige.* – Komisjon on teadlik küsimustest, mis on tõstatatud seoses Kanada intellektuaalse omandi õiguste kaitse ja jõustamisega. Oleme äärmiselt mures selle pärast, et Kanada autoriõiguste seaduse kavandatud reformi nii vähe tähtsustatakse.

Intellektuaalomandi õiguste mõistlik kaitse on oluline selleks, et loovtööstused tulevikus ellu jääks. Kui mitmed liikmesriigid räägivad praegu innukalt sellest, kuidas intellektuaalomandi õigusi saab internetimaailmaga paremini kohandada, peame siiski pöörama tähelepanu internetipiraatluse ohtudele kolmandatest riikidest.

Üks põhiküsimusi on see, kuidas leida õige tasakaal õiguste valdajate ja tarbijate huvide vahel, järgides samas andmekaitse eeskirju. Tuletage meelde, et see oli peamine arutelupunkt komisjoni internetipõhise loomingulise infosisu algatuse puhul, mis käivitati 3. jaanuari 2008. aasta teatisega.

Komisjoni muret on Kanada ametiasutustele juba üsna pikka aega jõuliselt esitatud. Asjaolu, et alustame peagi läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle Kanadaga, annab meile uue võimaluse märkimisväärselt parandada intellektuaalomandi õiguste kaitset Kanadas. Seni tõstatab komisjon küsimuse Kanada kõrgeima taseme ametiasutustes. Samuti nõuab ta Kanada autoriõiguse seaduse läbivaatamise alustamist nii kiiresti kui võimalik ja eelistatavalt parlamendi praeguse ametiaja jooksul.

Seán Ó Neachtain (UEN). -(GA) Proua juhataja, tahaksin tänada volinikku selle vastuse eest. Kuid tahaksin esitada küsimuse - kui lootusrikas on komisjon, et tema jõupingutused seoses Kanadaga õnnestuvad ja mis on komisjoni otsesed plaanid piraatluse ning kõnealuse tava peatamiseks internetis? Kui me ei suuda seda peatada riigis nagu Kanada, mis võimalused on meil teistel juhtudel?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Nagu enne ütlesin, kaubandusleping pakub õigusliku raamistiku, mille abil käsitleda mõnesid ELi kaubandusalaseid ärritajaid ja probleeme Kanadaga, nt intellektuaalomandi õiguste jõustamise standardid ja teatavad konkurentsivastased tavad. Oleme optimistlikud, sest meid ootavad ees läbirääkimised vabakaubanduslepingu üle.

Juhataja. – Küsimus nr 30 **David Martin**ilt (H-0245/09)

Teema: Vabakaubandusleping Koreaga

Kas komisjon saab pärast hiljutisi arutelusid komisjoni ja Lõuna-Korea kaubandusministeeriumi vahel kirjeldada läbirääkimiste olukorda vabakaubanduslepingu kohta ELi ja Korea vahel?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Läbirääkimised vabakaubanduslepingu üle Koreaga on kõige kaugelearenenumad ELi käimasolevatest kaubandusläbirääkimistest. Pärast kahte aastat läbirääkimisi on meil nüüd käeulatuses laiaulatuslik leping ELi suuruselt neljanda kaubanduspartneriga väljaspool Euroopat.

Vabakaubandusleping Koreaga tooks uut juurdepääsu turule paljudes ELi eksportijate huvivaldkondades. Näiteks kõrvaldaks leping kiiresti 1,6 miljardi euro ulatuses tollimaksu ELi eksportijate huvides; see tagaks kindla korra mittetariifsete tõketes prioriteetsetes sektorites, nt mootorsõiduki-, ravimi- või tarbeelektroonikasektorid; see tagaks olulist uut juurdepääsu turgudele, mis pakuvad ELi teenusepakkujatele erihuvi; see pakuks seni kõige ambitsioonikama paketi intellektuaalomandi õiguste, riigihangete, säästva arengu ja teiste eeskirjadega seotud küsimuste kohta; ning see näeks ette uusi viise kodanikuühiskonna kaasamiseks järelevalvesse selle üle, kuidas vabakaubanduslepingut rakendatakse, ning kaitseks meie tundlikkust asjaomaste korraldustega.

Vabakaubandusleping tagaks kasuliku võrdluspunkti ka teisteks läbirääkimisteks. Lisaks näitaks kõnealuse lepingu sõlmimine praegu mõlema poole pühendumist avatud turgudele ühe vastusena praegusele majanduskeskkonnale.

Kaheksanda vooru läbirääkimiste lõpus 2009. aasta märtsis tegid mõlemad pooled olulisi tehnilisi edusamme oma tasemel, kuid teatav hulk keerulisi küsimusi on endiselt lahendamata.

ELi kaubandusvolinik Ashton ja Korea kaubandusminister Kim kohtusid seejärel 2. aprillil 2009. aastal Londonis. Vaatamata intensiivsetele aruteludele ei olnud võimalik ületada erinevusi ülejäänud küsimustes, näiteks tollimaksutagastuse ja päritolureeglitega seoses.

Komisjon konsulteerib praegu parima viisi suhtes, kuidas edasi tegutseda.

David Martin (PSE). – Tänan, volinik, vastuse eest. Esiteks, olen täielikult nõus, et vabakaubandusleping Koreaga tooks suurt kasu nii Euroopa Liidule kui ka Koreale ning saadaks positiivse märguande meie sihikindluse kohta hoida turud avatuna. Vastutus kokkuleppele mittejõudmise eest paistab siiski praegu lasuvat rohkem liikmesriikidel kui meie läbirääkimiste partneril.

Eelnevat arvestades, kui me ei jõua kokkuleppele Koreaga, kas komisjon oleks nõus, et kaubanduse peadirektoraat võiks sama hästi vabakaubanduslepingute puhul otsad kokku tõmmata, sest kui me ei jõua kokkuleppele Koreaga, ei jõua me kokkuleppele India, ASEANi ega ühegi muu taolise lepingu puhul, mille üle peame läbirääkimisi?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige.* – Samas on liikmesriigid hiljuti kinnitanud oma huvi ambitsioonika ja tasakaalustatud lepingu sõlmimise vastu Koreaga.

Nagu tavaliselt kaitseb komisjon põhimõtteid, mille alusel peame läbirääkimisi kõikide riikidega.

Glyn Ford (PSE). - Tänan teid väga. Ehk kommenteeriks komisjon Saksa valitsuse olukorda kõnealuses küsimuses.

Nagu härra Martin toetan kõnealust vabakaubanduslepingut Korea Vabariigiga. Peame siiski olema ettevaatlikud üksikasjade ja ajastuse suhtes. Hinnangute kohaselt müüakse Euroopas aastas 650 000 Korea autot. Kui Ida-Euroopas juba käib tootmine, on uue impordi maht märkimisväärne.

Enamik uuringuid näitavad, et viimased asendavad Euroopas toodetud Jaapani autode müügi, näiteks minu valimispiirkonnas Swindonis Honda tehases toodetud autod. Kõnealuses tehases teostatakse hetkel koitõrjet ning töötajad on ooteajal. Vältimaks praeguse olukorra teravnemist siin ja mujal Euroopas, kas tagate, et enne sellise impordi lubamist on tõsine ajavahemik?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Saan aru teie murest olukorra üle autotööstuses. Alates läbirääkimiste algusest Koreaga on komisjon investeerinud märkimisväärseid vahendeid hea tulemuse saavutamiseks ELi autotööstuse heaks. Euroopa autode eksportijatele on kasulik kombinatsioon Korea automaksude kõrvaldamisest ja tehniliste tõkete tõhusast kõrvaldamisest. Kõige olulisemad tõkked kõrvaldatakse alates lepingu sõlmimise päevast.

Juhataja. – Küsimus nr 31 Georgios Papastamkoselt (H-0257/09)

Teema: Hormoone sisaldavat veiseliha puudutav kaubandusvaidlus ELi ja Ameerika Ühendriikide vahel

Kas komisjon tagab teabe seoses USA ametiasutustega käimasolevate läbirääkimiste tulemuse kohta, mille eesmärk on lõplikult tõkestada – pärast ajutise peatamise otsust – nn karussell-vastumeetmete käivitamine osana üleatlandilisest hormoone sisaldavat veiseliha puudutavast kaubandusvaidlusest ning tühistada juba kehtivad vastumeetmed?

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Komisjon peab hetkel endiselt läbirääkimisi Ameerika Ühendriikidega ning oleme väga optimistlikud, et peagi ilmneb vastastikku vastuvõetav lahendus. Viimase paari nädala jooksul on meil kõnealuses küsimuses olnud tihe atlandiülene kontakt. ELi kaubandusvolinik Catherine Ashton ja USA kaubandusesindaja Ron Kirk leppisid 22. aprillil kokku pidada täiendavaid läbirääkimisi, et jõuda läbirääkimistel põhineva lahenduseni kauakestnud vaidlusele hormoone sisaldava veiseliha kohta.

Nad kinnitasid oma soovi lahendada kõnealune keeruline küsimus, mis mõjutab ettevõtteid ja tarbijaid nii ELis kui ka USAs, ning aitamaks kaasa läbirääkimistele lahenduse leidmiseks, leppisid volinik Ashton ja USA kaubandusesindaja Kirk kokku, et nn karussellsanktsioonide kehtestamine USA poolt teatavatele ELi toodetele lükatakse edasi veel kahe nädala võrra algsest tähtajast 23. aprillil.

Komisjon on pühendunud andma endast parima, et leida positiivne ja kestev lahendus kõnealusele küsimusele ning hetkel peavad mõlema poole kõrgemad ametnikud läbirääkimisi. Komisjoni lõppeesmärgid kõnealustes läbirääkimistes on lõplikult ennetada karussellsanktsioonide käivitamise ning lasta tühistada praegu kehtivad vastumeetmed. Oleme kindlad, et käeulatuses on kokkulepe, mis tagaks täielikult meie rahvatervise ja tarbijakaitse eesmärgid kõnealuses küsimuses.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (*EL*) Proua juhataja, pädeva voliniku proua Ashtoni puudumisel tahaksin tänada volinikku Kunevat vastuse eest ja paluda volinikul edastada tänu proua Ashtonile Ameerika poolega vahendamise ja konsulteerimise eest Ameerika Ühendriikide karussell-vastumeetmete tühistamise kohta. See on meede, mis vähemalt astub ühe sammu edasi, ületab partnerluse piirid Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Liidu vahel, kes on kaks peamist turul osalejat, olles juhtivas rollis ka Doha vooru läbirääkimiste raamistikus Maailma Kaubandusorganisatsiooni egiidi all.

Meglena Kuneva, *komisjoni liige*. – Härra Papastamkos, edastan rõõmuga teie teate volinik Ashtonile ning, ütlemata liiga palju, usun, et tulemused on tõesti üsna rahuldustpakkuvad.

Juhataja. – Küsimus nr 32 Giovanna Cordalt (H-0209/09)

Teema: Lennuettevõtjad ei ole järginud määrust nr 261/2004

Euroopa Ühenduste Kohus võttis 22. detsembril 2008. aastal vastu otsuse, mille kohaselt lennuettevõtja ei tohi keelduda hüvitamast reisijatele pärast lennu tühistamist õhusõidukit mõjutavate tehniliste probleemide tõttu. Üks Rootsi kohus, mille ette ombudsman juhtumi tõi, tegi just samasuguse otsuse.

Kas komisjon võiks öelda, mis ulatuses võtab ta arvesse neid otsuseid, mis taas kord näitavad vastupanu lennuettevõtjate poolt, määruse nr $261/2004^{(1)}$ liiga ebamäärase sõnastusega seoses "erakorraliste asjaoludega", mis õigustavad tühistamist, ning komisjoni passiivsust, vaatamata kõnealuse määruse arvukatele rikkumistele reisijate kahjuks?

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (*IT*) Proua juhataja, austatud liikmed, minu arvates peame esmalt rõhutama, et komisjoni ülesanne ei ole tõlgendada Euroopa Kohtu otsuseid. Kõnealused otsused osutasid küsimustele, mille kohta liikmesriikide kohtud esitasid eelotsusetaotlusi eesmärgiga tagada ühenduse õigusaktide ühtne kohaldamine.

Vastavalt määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 16 tingimustele reisijate õiguste kohta, vastutavad liikmesriigid määruse kohaldamise eest lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest ning on kohustatud võtma vastutusele lennuettevõtjad, kes ei vasta tingimustele. Menetledes neile saadetud reisijate kaebusi, peavad pädevad liikmesriikide ametiasutused, kes on määratud liikmesriikide poolt vastavalt määrusele, võtma loomulikult arvesse Euroopa Kohtu juhiseid. Komisjoni roll on teostada järelevalvet määruse nõuetekohase rakendamise üle pädevate asutuste poolt, eelkõige asjaomaste Euroopa Kohtu otsuste valguses.

⁽¹⁾ ELT L 46, 17.02.2004, lk 1.

Viimane kohtumine komisjoni ja pädevate liikmesriikide ametiasutuste vahel peeti eelmise aasta detsembri alguses, teisisõnu paar nädalat enne Euroopa Kohtu otsust. Komisjon on kavandanud järjekordse kohtumise käesoleva kuu 14. kuupäevale. Kõnealusel kohtumisel käsitletakse Euroopa Kohtu hiljutist otsust kohtuasjas C-549/07.

Liikmesriikide ametiasutustel on võimalus otsust kommenteerida ning kirjeldada, kuidas nemad hindavad lennuettevõtjate käitumist reisijatega tühistamise korral kõnealuse pretsedendi valguses ning samuti otsuse praktilisi tagajärgi.

Giovanna Corda (PSE). – (*IT*) Volinik, tänan teid, sest minu arvates tuleb kõnealusele küsimusele pöörata nõuetekohast tähelepanu. Nii palju, kui mina aru saan, peavad kõnealuseid küsimusi käsitlema liikmesriigid, kuid ka teie võite vaadata, kas midagi saab teha. Tänan teid seega vastuse eest ning ootame huviga, mis juhtub järgmisena.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (FR) Tänan, et rääkisite itaalia keeles. Tean, et olete Itaalia päritolu, mistõttu tänan veel kord. Loomulikult teostab komisjon järelevalvet toimuva üle, sest usun, et reisijate õigused on meie kõigi jaoks väga olulised. See on üks mu töö eesmärke volinikuna.

Ütlesin seda ka siis, kui parlament kinnitas mu ametisse määramise. Seega tagan jätkuvalt järelevalve teostamist, et kontrollida, kas liikmesriigid austavad reisijate õigusi. Meil kõigil on kohustus, isegi proua Kuneval, püüda tõhusalt kaitsta kodanike õigusi kõikides valdkondades.

Glyn Ford (PSE). - Räägin lühidalt, sest aega on väga vähe. Volinik, pean ütlema, et oma õiguste rakendamine on hetkel ausalt öeldes üks nali. Olin hiljuti Amsterdamis ja nägin, kuidas KLM tegeles hilinenud reisijatega, broneerides neile uusi lende iseseisva registreerimise kaudu. Personal keeldus süstemaatiliselt reisijatelt küsimata andma hüvitist ja abi, millele viimastel oli õigus.

Kas komisjon võiks natuke järelevalvet teostada? Kas mõned inimesed võiksid olla lennujaamades kohapeal, et jälgida lennuettevõtjate tegevust? Sest ausalt öeldes mulle tundub, et sellest on saanud üks nali.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (FR) Proua juhataja, komisjon kavatseb anda Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru määruse (EÜ) nr 261/2004 toimimise ja tulemuste kohta teatise kaudu, mis tuleks vastu võtta käesoleva aasta teisel poolel.

Kõnealuses dokumendis analüüsitakse määruse toimimist nelja aasta jooksul ning tehakse ettepanek mis tahes muudeks meetmeteks, mis tuleb võtta vahejuhtumite arvu vähendamiseks ja reisijate õiguste kaitse tõhustamiseks.

Seega kontrollitakse kõiki lennujaamu. Loodan, et komisjoni töö parandab olukorda ja tagab kodanikele oodatud vastused. Seega saan teile kinnitada oma kohustust volinikuna. Alustasin ja kavatsen jätkata ning kinnitan oma kohustust.

Juhataja. – Küsimus nr 33 Emmanouil Angelakaselt (H-0212/09)

Teema: Lennuettevõtjate erastamine Euroopa Liidus

Võttes arvesse edukat mudelit, mida kasutati lennuettevõtja Olympic Airways erastamiseks ja viimase üleviimiseks erainvestorile, kas komisjon ütleb, mis ulatuses on kõnealust mudelit võimalik kasutada teiste lennuettevõtjate puhul, kellel on sarnased probleemid?

Kuidas hindab komisjon väljavaateid lennuettevõtjate erastamiseks ELis tulevikus? Kui palju aitavad lennuettevõtjate ühinemised kaasa kriisi lahendamisele, tekitamata monopole ja vähendamata konkurentsivõimet?

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (*IT*) Proua juhataja, austatud liikmed, komisjon jagab arvamust, mida väljendasite küsimuse tekstis, teisisõnu on komisjoni otsused toonud ilmselgelt kaasa mõnede Olympic Airlinesi ja Olympic Airways Services ettevõtete sundmüügi. Need on kahtlemata olnud edukad konkurentsivõime ja transpordipoliitika osas.

Alitalia kasutas sama mudelit ja seda võivad kasutada kõik lennuettevõtjad, kes on tõsistes raskustes. See otsus on seega toonud kaasa uue lennuettevõtjate mudeli loomise, millest peaks saama tuleviku lennuettevõtja: riigiettevõtete asemel täielikult erastatud ettevõtted. See on töö, mida komisjon on üritanud toetada. Usun, et erastamise eesmärki jagavad ka teised lennuettevõtjad – pean silmas lennuettevõtjaid Austrian Airlines, Malev ja Czech Airlines.

Vastavalt asutamislepingule peab komisjon siiski jääma neutraalseks ettevõtete avaliku või eraomandi suhtes. Komisjon soodustab ühenduse lennundussektori tugevdamist, mida ta peab endiselt liiga killustatuks, eelkõige praegust kriisi silmas pidades.

Kõnealune tugevdamine ei peaks siiski tõkestama konkurentsivõimet nii, et see kahjustaks ühtse turu tõhusat toimimist. Komisjon või pädev liikmesriigi ametiasutus vastutab sel eesmärgil teostatud koondamiste järelevalve eest asjaomase ühenduse määruse tingimuste kohaselt sõltuvalt asjaomase koondamisprotsessi ulatusest.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (*EL*) Proua juhataja, tänan volinikku märkuste ja vastuse eest. Tahaksin kasutada ära voliniku kohalviibimist ja küsida temalt, kas komisjon on teostanud hinnanguid töökohtade kaotuse kohta Euroopa lennuettevõtetes viimase kaheksa kuu jooksul alates majanduskriisi puhkemisest ning kui on, milliseid meetmeid saaks teie arvates kasutada olukorra ümberpööramiseks.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul ei ole kindlaid andmeid töökohtade kaotuse kohta kriisi tõttu, kuid olen kahtlemata väga teadlik sellest, mis õhutranspordisektoris toimub.

Kõik mu jõupingutused transpordivolinikuna on olnud suunatud kõnealuse transpordiviisi toetamisele ning ei ole üllatav, et arutame taas küsimust, teenindusaegade küsimust, mille eesmärk on ennetada lennunduse olukorra halvenemist praegusel kriisiperioodil: see hõlmab ka töökohtade kaotuse vähendamist, teisisõnu tööhõivemäärade ohjeldamist Euroopa Liidu õhutranspordisektoris.

Juhataja. – Küsimus nr 34 Bernd Posseltilt (H-0214/09)

Teema: Euroopa kiirraudteemagistraal ja Brenneri tunnel

Kas komisjon saaks esitada üksikasjalikku teavet täpse ajakava ja finantsplaani kohta seoses Euroopa kiirraudteeühenduse lõiguga Strasbourgist Viini ning Brenneri tunneliga Berliini ja Rooma vahelise ühenduse keskse osana? Milliseid edasisi samme on kavandatud ning kas taastamiskava sisaldab lisavõimalusi?

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (*IT*) Proua juhataja, härra Posselt, nagu teate, on Berliini–Palermo raudteekoridor üks 30 esmatähtsast üleeuroopalisest transpordivõrgu projektist ning Brenneri tunneli projekt on kõnealuse esmatähtsa projekti keskne osa.

Komisjon toetab seda esmatähtsa projekti võtmeelementi, mille abil on võimalik ühendada raudteevõrgud mõlemal pool Alpe suure võimsuse ja kiire liini abil, mis on mõeldud peamiselt kaupade veoks. Projekt aitab seega kaasa nii siseturu ja keskkondlike eesmärkide tõhusale toimimisele kui ka majanduse taastamisele.

Komisjon soovib seega vastata kodanike ootustele praktikas. See on teine põhjus, miks kiirendasime rahastamise tagamist eelmise aasta lõpus, kui oli antud luba 786 miljoni euro ulatuses rahastamise paigutamiseks prioriteetsesse projekti nr 1. Koordinaator proua van Miert on teostanud projekti üle järelevalvet alates 2005. aastast ja minu arvates positiivsete tulemustega.

Alustasime konsultatsiooniprotsessi ELi liikmesriikidega, et pikendada Euroopa koordinaatorite mandaati, hõlmates seega aastad 2009–2013. Nii saame lasta neil oma tööd jätkata, eelkõige seoses esmatähtsate projektide järelevalvega. 22. märtsil 2009 esitasid Austria ametiasutused oma infrastruktuuride mitmeaastase programmi, mis hõlmab Brenneri tunneli rahastamist. 17. aprillil 2009, pärast keskkonnamõju hindamise teostamist, väljastasid nad ehitusloa kõnealuse projekti kohta.

Itaalia ametiasutused esitasid omalt poolt tunneli projekti oma ministeeriumidevahelisele majandusprogrammide koostamise komisjonile, et rahastamist saaks kinnitada mais. Minister Matteoli, kellega olen rääkinud, kinnitab Itaalia riigi soovi selle eesmärgi poole püüelda, teisisõnu rahastada projekti ning usun, et Austria ja Itaalia ametiasutused on kõnealuses küsimused täiesti üksmeelsed.

Esmatähtis projekt 17 – kiirühendus Strasbourgi–Viini vahel, mis moodustab osa raudteekoridorist Pariis – Strasbourg – Stuttgart – Viin – Bratislava, edeneb rahuldavalt kõikides asjaomastes liikmesriikides: Prantsusmaal, Saksamaal, Austrias ja Slovakkias. Suurem osa 831 km pikkusest vahemaast Strasbourg'i ja Viini vahel – täpsemalt lõigud Strasbourg–Stuttgart ja Linz–Viin – lõpetatakse 2015. aastal. Stuttgarti–Ulmi lõik, mis on kõige suurem kitsaskoht, valmib 2020. aastaks.

Asjaomane finantsprotokoll allkirjastatakse käesoleva aasta 2. aprillil. Hetkel tundub kõige keerulisem lõik olema piiriülene lõik Müncheni ja Salzburgi vahel Baieris. Saksamaa valitsus teostab praegu mitmeaastaste programmide koostamise läbivaatamist ning peame seega ootama käesoleva aasta lõppu enne, kui saame

hakata arutama kõnealust väga tähtsat lõiku. Strasbourg'i–Viini lõik maksab 10 miljardit eurot ja esmatähtis projekt kokku maksab 13,5 miljardit eurot.

Usun, et see teave võib kasulik olla ja vastab kõikidele härra Posselti küsimuste nõuetele.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Volinik, tahaksin tänada teid väga hea ja üksikasjaliku vastuse eest ning suurepärase töö eest nende kahe olulise projektiga, mis läbivad Münchenit. Mul on kaks lühikest lisaküsimust.

Esiteks käib ringi kuulujutt seoses Brenneri tunneliga, et seda hakatakse kasutama ainult reisijate veoks. Kas saate selle välistada?

Teiseks pingutatakse Austrias ja Stuttgartis palju peatee nimel Strasbourg'ist Viini ja Budapesti. Meil on siiski probleem Müncheni ümbersõidu, Müncheni lennujaama ühenduse ja lõiguga Münchenist Mühldorfi, Freilassingi ja Salzburgi (nn *Chemical Triangle*) ja lõiguga läbi Mühldorfi. Tahaksin eelkõige juhtida teie tähelepanu sellele, sest edusammud siin on endiselt väga aeglased.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, austatud liikmed, seoses Berliini–Palermo lõiguga võin teile kinnitada, et ehkki kuulujutud tekitavad ikka muret, paistavad kõnealused kuulujutud täiesti alusetud.

Tahtsin edastada teisi uudiseid, sest teid huvitab eriti Strasbourg'i–Viini lõik. 31. märtsil avaldas Euroopa Komisjon kaks algatust TEN-T ettepanekute esitamiseks. Nende ettepanekute raames saaks Strasbourg'i–Viini lõik toetust 2009. aasta tegevuskava raames, mis ulatub kuni 140 miljoni euroni uurimus- ja tööprojektide jaoks ning Euroopa majanduse taastamise kavast, mis tagab 500 miljonit eurot üksnes tööprojektidele algusega hiljemalt 2010. aasta lõpp.

Loomulikult sõltub kaasrahastamise ettepanekute saatmine liikmesriikide valitsustest, mida hinnatakse konkurentsi seisukohast, võrreldes ettepanekutega teistest liikmesriikidest. See tähendab, et kui Saksamaa kavatseb esitada kava seoses teile enim huvipakkuva lõiguga, saab ta seda teha, ja komisjon hindab hoolikalt rahastamise saamise kava.

Seoses projekti 17 edusammudega on komisjon otsustanud tagada olulist rahalist toetust erinevatele projektidele kõnealuses koridoris, eelkõige kolm piiriülest lõiku ja kitsaskohad.

Juhataja. - Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellega on küsimuste aeg lõppenud.

(Istung katkestati kell 20.10 ja jätkus kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

12. Parlamendiliikme puutumatuse kaitsmise taotlus (vt protokoll)

13. Roosad veinid ja lubatud veinivalmistustavad (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu,

- suuliselt vastatav küsimus (O-0067/2009), mille esitas(id) Astrid Lulling, Jean-Pierre Audy, Joseph Daul, Françoise Grossetête, Véronique Mathieu, Elisabeth Morin, Margie Sudre, Oldřich Vlasák ja Dominique Vlasto fraktsiooni PPE-DE nimel, Patrick Louis fraktsiooni IND/DEM nimel, Jean Marie Beaupuy, Anne Laperrouze, Nathalie Griesbeck ja Marielle De Sarnez fraktsiooni ALDE nimel, Sergio Berlato, Cristiana Muscardini, Roberta Angelilli, Domenico Antonio Basile, Alessandro Foglietta, Antonio Mussa, Sebastiano (Nello) Musumeci, Giovanni Robusti, Umberto Pirilli ja Salvatore Tatarella fraktsiooni UEN nimel komisjonile: Roosad veinid ja lubatud veinivalmistustavad (B6-0228/2009) ning
- suuliselt vastatav küsimus (O-0068/2009), mille esitas(id) Luis Manuel Capoulas Santos, Katerina Batzeli, Vincent Peillon, Vincenzo Lavarra, Stéphane Le Foll ja Alessandro Battilocchio fraktsiooni PSE nimel komisjonile: Roosad veinid ja lubatud veinivalmistustavad (B6-0229/2009).

Astrid Lulling, *autor*. – (*FR*) Proua juhataja, volinik, kvaliteetveinide tootjad ja teadlikud tarbijad – meie maa toodete tõelised asjatundjad – ei taha kuulda juttu segamisest.

On arusaadav, et veinitootjad mitmetes Euroopa piirkondades kardavad majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid tagajärgi, mis kaasnevad valgete ja punaste veinide segamise keelu kaotamisega roosa veini tootmiseks.

Paratamatult ebaaus konkurents, mis on selle tulemus, ohustab karistada terveid piirkondi, mis on spetsialiseerunud kvaliteetse roosa veini tootmisele, mis vastab kasvavale nõudlusele. Komisjon on juba võtnud meetmeid esimese nõude kohta meie suuliselt vastatavas küsimuses, lükates edasi algselt aprilli lõppu kavandatud otsuse, mille eest olen soojalt tänulik.

Kuid kas ta kasutab kõnealust perioodi meie teise nõude rahuldamiseks, nimelt laiaulatuslikuks konsulteerimiseks tööstuses töötavate isikutega põhjaliku uuringu alusel segamise keelu kaotamise võimalike majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste tagajärgede kohta?

Lisaks, milliseid lahendusi näeb komisjon, kui ta ei võta tagasi oma ettepanekut kaotada segamise keeld, et vältida lühikese kõlblikkusajaga roosa veini turu kokkuvarisemist, ning terve piirkonna majandusstruktuuri nõrgenemisele, mis pakub laia valikut kultuuri- ja turismialaseid tegevusi, mis põhinevad veinitööstusel?

Kas komisjon teab, et traditsioonilised tootmise piirkonnad on soovitatud märgistamislahendustest juba loobunud, sest mõistet "rosé" ei kasutata eranditult veinide puhul, mida nemad punastest viinamarjadest toodavad?

Patrick Louis, *autor*. – (*FR*) Proua juhataja, volinik, lobistide ja eurokraatide ühisel jõul kehtestatud turu ühise korraldamise reform toob kaasa kolm tõsist probleemi. Selle eesmärgiks on kaotada turureguleerimismehhanismid, liberaliseerida istutusõigusi alates 2015. aastast ning lubada peaaegu identsete siltide all kahe väga erineva veinikategooria kooseksisteerimist. Need kolm ketserlikku ideed saavad Euroopa veinitööstusele saatuslikuks, eelkõige Prantsusmaal. Tarbijaid eksitatakse valikutes, veinitootjate sissetulekud varisevad kokku ja sektori industrialiseerimine toob kaasa erialaste teadmiste kaotamise.

Kõnealune süstemaatiline põhimõtete hävitamine, mis määratlevad Euroopa veinitootmise iseloomu, vastab kummalisele loogikale. Olles lõksus Maailma Kaubandusorganisatsioonile (WTO) esitamise ja kõikvõimsa Euroopa suurettevõtete lobitöö tegija Euroopa veinitootjate komitee mõju vahel, on komisjon alates 2004. aastast end süstemaatiliselt pühendanud Euroopa kanala uste avamisele kõikidele maailma rebastele. Näib, et see toimib jätkuvalt globaliseerumise kingalusikana. See seosetu loogika saaks selgeks uurides kahte kogumit arve.

Euroopas on välja juuritud 170 000 hektarit viinamarjapõõsaid, kui Uus-Meremaal on istanduste piirkond suurenenud 240% võrra, Austraalias 169% võrra ja Hiinas 164% võrra. Euroopas õõnestab varustuse vähendamist hindade mõistlikul tasemel hoidmiseks suurte veinitootjate tegevus, kes vabanevad oma tooteülejääkidest madalate hindadega ja haaravad seega vaba turu. See võtab kokku kära roosa veini turul. See paljastab vastuolud WTO põhimõtete ja põhimõtete vahel, mis on vajalikud sektori korraldamiseks, et edendada investeerimist, kvaliteeti ja oskusteavet. Eile avastasime edukalt, et tulevikus muutub kvaliteet kvantiteediks. Voliniku reformidega saab selgeks, et tänased otsused tapavad homse oskusteabe.

Volinik, äärmiselt oluline on keelata segamine enne 7. juunit. Pärast seda on ainuke relv, mis veinitootjatele arvamuse avaldamiseks alles jääb hääletamine.

Anne Laperrouze, *autor.* – (*FR*) Proua juhataja, mida nad üritavad meid sundida alla neelama? Punase ja valge veini segu roosa veini maski all? Meie kodanikud reageerivad väga negatiivselt kõnealusele komisjoni algatusele, millega liikmesriigid, sealhulgas Prantsusmaa, nõustusid.

Olen märganud kahte tüüpi reaktsioone: esiteks imestavad meie kodanikud, miks Euroopa Liit sekkub roosa veini küsimusse, kui on nii palju teisi asju, mille pärast muretseda, eelkõige tõsine majanduskriis. Teiseks näevad traditsiooniliste roosade veinide, mis toodetakse kiire matseratsiooni ja peene pressimise abil, tootjad seda tõsise rünnakuna roosa veini tähiste ja kvaliteedi maine vastu, mis on paljude aastate jooksul välja töötatud, selliste veinide puhul nagu need roosad veinid Provence'ist, mis endiselt säilitavad maa aroomi ja mis on üldiselt taganud roosade veinide edukuse.

"Veini" töörühma viimasel kohtumisel saime lõpuks aru Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide motivatsioonist. Roosade lauaveinide tarbimine suureneb kogu maailmas ja moodustab peaaegu 30% veini tarbimisest. Kolmandad riigid toodavad segu. Need kolmandate riikide segud on ründamas Euroopa Liidu turgu.

Ühendkuningriigi turgu valitsevad eelkõige Ameerika Ühendriikide veinid. Teada on, et traditsioonilise roosa veini kõlblikkusaeg on lühike. Palju lihtsam on toota roosat veini vastavalt nõudlusele, kasutades punase ja valge veini varusid. Liikmesriikide jaoks on küsimus seega roosade lauaveinide tootmise kohandamises rahvusvahelisele turule.

Kui ei avastata veinivalmistustavasid roosa veini tootmiseks, innustab meid ehk Pierre Dac, kes ütles: "Pookige roosid viinamarjapõõsaste külge ja saate naturaalset roosat veini!". Nii ei saa olla. Nagu paljud mu kaasliikmed, peavad Euroopa Komisjon ja liikmesriigid minu arvates minema tagasi joonestuslaua juurde, töötama "roosa veini" määratlusega ning tagama, et nimetust "rosé" kasutatakse ainult traditsiooniliste meetodite abil Euroopa Liidus või kolmandates riikides toodetud veinide puhul.

Seni, volinik, kutsun teid avastama ühte neist väikestest roosadest veinidest Gaillacist, millel on Tarni tuhat värvi ja mida tuleb loomulikult vastutustundlikult nautida.

Cristiana Muscardini, *autor.* – (*IT*) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, vein ei ole meie jaoks lihtsalt põllumajandustoode, vaid esindab ka kultuuri ja traditsioone.

Oleme siin täiskogus sageli kuulnud, et peame tagama kindla tuleviku Euroopa veiniturule. Saame seda tagada üksnes siis, kui keskendume kvaliteedile, kuid kvaliteeti ei ole võimalik saavutada, kui me ei austa traditsioonilisi tootmismeetodeid. Seetõttu, volinik, saame vaid astuda vastu uute välja mõeldud veinivalmistustavade kasutuselevõtule, millel pole midagi pistmist veinitootmise teadusega, sest meie meelest võivad need kaasa tuua veini maine halvenemise ja kahjustada usaldusväärset suhet tarbija ja toodete vahel tõsiste tagajärgedega kvaliteedile ja võib-olla isegi tervisele.

Euroopa kvaliteettooted said selle staatuse, sest nende aluseks on austus koostisosade suhtes, väikesemahulised tootmismeetodid, traditsioonid ja iseloomulikud maitsed, mis saadakse kasutades konkreetseid tooteid ja tootmismeetodeid. Kardan, et tehes kõik need mööndused ja pöörates pea peale meie traditsioonilised veinivalmistustavad, lubab liit lisada puidust vaatide tükke lõhna- ja maitseprotsessi kiirendamiseks ja sealt edasi tulevad kunstlikud lõhna- ja maitseained ja enne, kui ise aru saame, lisame vett ja teeme veini ilma viinamarjadeta.

Ma ei usu, et see on õige viis, volinik, taaskäivitada ja arendada siseturu- ja rahvusvahelist sektorit. Rahvusvaheline nõudlus roosa veini järele ei vähene, vaid suureneb, ning sel juhul ei ole õige lähenemisviis rohkem toota, kasutades veinivalmistustavasid, mille aluseks on eelkõige keemia, vaid investeerida kvaliteeti, spetsialiseerumisse ja Euroopa veinide kirjeldamisse, tõelise veini turustamisse ja edendamisse üldiselt, et laiendada turgu ning muuta noortele inimestele lihtsamaks veinitootmisse siseneda.

Gilles Savary, *autor*. – (FR) Proua juhataja, volinik, juhtumisi ei ole praegu pooleli minu valimiskampaania, sest mind siin järgmises parlamendis ei ole. Volinik, tehke mulle seega teene ning ärge liialdage. Olen siiski pärit Bordeaux'st. Olete külastanud seda piirkonda, kus toodetakse väga vähe roosat veini, kuid armastatakse väga oma toodetud roosat veini.

Tahtsin teile öelda, et olin eriti šokeeritud, kui sain teada Euroopa Komisjoni kavatsusest legaliseerida roosa veini tootmine, segades punast ja valget. Minu arvates on see võltstoode ajal, mil meid kutsutakse üles võitlema võltsimise vastu tööstuses. See tähendaks veini tuletise lubamist või leiutamist ajal, mil võitleme finantstuletisinstrumentide vastu.

Tegelikult tuleneb kõik see täpselt samast eesmärgist, nimelt leida uusi tooteid, mis toovad veel rohkem tulu. Kuni Euroopa Liidu tulu ja konkurentsivõime on tagatud, on kõik hästi. Lubage mul end lõbustada ühe ettepanekuga. Siin on meil üks roosa vein. Ma just tootsin selle roosa veini siin Euroopa Parlamendis, hankides valget veini ja lisades sellele peeti. Võin teile kinnitada, et sellel on täpselt sama värv ja lisaks on võimalik saada kogu värvivalik, kui soovite, ja tõenäoliselt teatav maitsevalik. See võimaldaks meil looduslikku toiduainet kasutades lahendada ka suhkrutööstuse ja tšaptalisatsiooni probleemid. Lihtsalt öeldes tähendab see, et kui lubame astuda esimese sammu, ei tule lõppu. Teised liikmed on öelnud sama, et üha enam valitseb toidu võltsimine. Seega ütleme teile: "vaadake, mis toimub juba praegu mõnedes riikides".

Praegu on üks viiendik roosa veini tootmist seotud segamisega. Jääksin seisukohale, et komisjon ei pea süstemaatiliselt ülejäänud neli viiendikku välja pumpama. On inimesi, kes on püüdnud tagada, et roosa vein olemas oleks ja sellest saaks tõeline vein, mida toodetakse kasutades tõelisi veinivalmistusmeetodeid. Tõmbame neilt nüüd jalgealuse alt ettekäändega, et võib-olla on tulutoovam roosa veini turgu punase ja valgega vallutada. Ma arvan, et see on sügavalt amoraalne. Olen isiklikult seisukohal, et märgistusest ei piisa või juhul, kui

märgistamist kasutatakse, ei tohi seda segatud veini tüüpi nimetada roosaks veiniks. Nimetage seda soovi korral "nõudepesuveeks", sest see sobib palju paremini toote kvaliteediga.

Mariann Fischer Boel, *komisjoni liige.* – Proua juhataja, roosa veini maailma ajalugu on väga pikk, kuid ELi õigusaktides ja Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis puudub roosa veini määratlus. Nad kõik vaikivad.

Teatavates piirkondades on veinitootjad palju jõupingutusi investeerinud kvaliteetse roosa veini väljatöötamisse, mille aluseks on täpne tootekirjeldus, ning on roosa veini veinivalmistustavade puhul piirdunud traditsiooniliste meetoditega. Muud kaitstud päritolunimetused ei sea siiski piiranguid roosa veini valmistamisele. Šampanja tootekirjelduses lubatakse punase ja valge segamist roosa šampanja tootmiseks. ELi tasandil puudutab valgete ja punaste veinide segamise keeld praegu ainult lauaveini tootmist.

Arutelu veinivalmistustavade, sealhulgas segamise kohta, sai alguse 2006. aastal läbirääkimiste käigus veinireformi kohta. Reformiga sai komisjon volitused lubada uusi veinivalmistustavasid ja ta lähtub Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni soovitustest.

Pärast ulatuslikke arutelusid, mis toimusid eelmisel sügisel sidusrühmade ja kõikide liikmesriikidega, tegi komisjon ettepaneku tühistada valgete ja punaste veinide segamise keeld. Selle kohta toimus jaanuaris soovituslik hääletus veini regulatiivkomitees, kus enamik liikmesriike, sealhulgas Prantsusmaa, hääletas poolt.

Määruse eelnõust on teavitatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni tehniliste kaubandustõkete rakendamise lepingu menetluse alusel, ning hiljuti nõustusime täiendava ajaga, et kolmandad riigid saaksid meie ettepanekut uurida. Seega hääletab määrust ametlikult veini regulatiivkomitee juuni lõpupoole, tõenäoliselt 19. juunil, sest edasine viivitamine ei võimaldaks meil rakendada uusi veinivalmistustavasid alates käesoleva aasta 1. augustist, nagu on ette nähtud nõukogu määruses.

Samuti nõudsite enne segamise keelu tühistamist konkreetset mõju hindamist. Komisjoni teenistused viisid veini reformi koostades täide põhjalikud mõju hindamised, mistõttu me ei kavatse alustada uuesti 2006. ja 2007. aastal veini reformi koostamiseks tehtud tööd ega koostada põhjalikku mõju hindamist kõigi erinevate üksikute veinivalmistustavade kohta, mistõttu tugineme Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni tööle.

Juba praegu rõhutavad veinisektori majandusteadlased, et kõnealuse reformiga ei nõrgendata traditsioonilisi roosasid veine, sest kõnealused tähisega roosad veinid ei konkureeri lauaveiniga. On selge, et traditsiooniline roosa vein on kvaliteettoode, mida tarbijad väga hindavad ja mida seostatakse toote päritolukohaga.

Lauaveini segamise lubamine toob kaasa ausa konkurentsi Euroopa riikide ja kolmandate riikide vahel, sest oleme kolmandatel riikidel lubanud segada, nagu täna siin juba mainiti. Olen täielikult nõus proua Laperrouze'ga. Miks peaksime seadma oma veinitootjad halvemasse konkurentsiolukorda kui teised, kes saavad Euroopa Liidus veini müüa?

Mõned nädalad tagasi olin siin Strasbourg'is kokkusaamisel roosa veini tootjatega Provence'ist, Prantsusmaalt, ja meil oli väga avatud ja otsekohene arutelu hetkeolukorra kohta. Loomulikult mõistan nende katset püüda tagada traditsiooniline roosa vein ja seetõttu on komisjon tutvunud erinevate lahendustega märgistuse küsimuses. Tegime ettepaneku kahe märgistuse võimaluse kohta: "traditsiooniline roosa vein" ja "segatud roosa vein". Liikmesriigid saavad seejärel otsustada, kas nad tahavad toota ühte või mõlemat neist märgistuse võimalustest, mis on kohustuslikud nende territooriumil toodetud roosa veini puhul. Nii anname tootjatele võimaluse saada täpsemalt aru, mida nad ostavad.

Kuulsin neilt veinitootjatelt väidet, et "traditsiooniline roosa vein" on pisut hägune ja nad peavad roosat veini veinitootmise kaasaegseks viisiks. Märkisin selgelt, et kui tekib muid ideid, oleksin loomulikult valmis neid kuulama, kuid ma ei ole seni veel kuulnud ettepanekuid roosa veini alternatiivi kohta. Põllumajandustoodete volinikuna hoolin sellest, et leiaksime õiged lahendused ja tagaksime oma veinitootjatele võrdsed võimalused.

Agnes Schierhuber, *fraktsiooni* PPE-DE *nimel.* – (DE) Proua juhataja, volinik, mul on hea meel teid täna jälle siin kohata. Kõikide mu poliitiliselt aktiivsete aastate jooksul nii Austrias kui ka peaaegu 15 aastat Euroopa Parlamendis on arutelud veini üle olnud alati väga emotsionaalsed. Seda näeme taas ka täna siin.

Minu arvates on vein üks elegantsemaid põllumajandustooteid. Euroopa ja eelkõige Austria veinitootjate kvaliteetse tootmise huvides tuleb esikohale seada erinevatest piirkondadest pärit veini kvaliteet ja eripära.

Meie arvates ei ole veinide segamine veinivalmistustava. Roosat veini toodetakse erilise, väga traditsioonilise veinivalmistustava abil. Seega, volinik, toetan kõiki oma kaasliikmeid, kes minuga sarnaselt lükkavad tagasi valge veini segamise punase veiniga. On aeg selgelt määratleda traditsioonilise roosa veini tootmine.

Volinik, lisaks peab liikmesriikidel olema võimalus, nagu mainisite, saada teavet, et seejärel näha mõnda otsust teistmoodi või neid muuta. Kutsun teid tungivalt üles seda tegema Euroopa veinitootmise kvaliteedi nimel.

Alessandro Battilocchio, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, taas kord kohtume siin täiskogus, et kaitsta toidu-, kultuuri- ja maapiirkondade pärandit, mis on meile edasi antud igivanast traditsioonist; austusväärne pärand, mida maailm kadestab ning mis on majanduse ja ka meie liidu identiteedi erakordne rikkus.

Tänapäeval on oht, et kõnealune pärand satub tõsistesse raskustesse komisjoni ja nõukogu kavatsuse tõttu kaotada keeld toota roosat veini segamise teel. See kavatsus tekkis tugeva surve tõttu ja ratifitseeritakse nii, et parlamendil ei ole võimalik sekkuda – asutusel, mis ametlikult esindab miljoneid kodanikke, sealhulgas tootjaid ja tarbijaid, keda kõnealune algatus mõjutab.

Komisjon teeb ettepaneku lubada roosade veinide tootmist, segades lihtsalt punaseid ja valgeid veine, nagu teevad riigid, kel pole meie oskusi ja professionaalsust, kasutades ettekäändena üksnes rahvusvahelisele konkurentsile reageerimist.

Kõnealusele küsimusele kaasallakirjutanuna rõhutan, et tootmise kvaliteedi vähendamine, mis on sajanditepikkuste traditsioonide ja uuringute, suurte investeeringute, kire ja detailsuse tulemus, ei ole vastus, mida vajame, eelkõige praegusel majanduskriisi perioodil, mil keskmine tarbija pöörab kindlasti rohkem tähelepanu hinnale kui sildil kirjutatule.

Kõnealust otsust saaks korvata, leides lihtsalt uuele tootele nime ja teavitades tarbijaid kahte erinevat tüüpi roosa veini olemasolust, millel on erinevad tooteomadused, ning sektori asjatundjate töö ja jõupingutuste tunnustamise olulisusest. Kes selle kõige eest maksab? Kas komisjon võimaldab mingisugust toetuskava või maksavad selle eest tootjad pärast seda, kui neil on palutud ebavõrdseid relvi kasutades võidelda odava konkurentsiga ajal, mis on juba niigi äärmiselt raske?

Loodan, et komisjon ja nõukogu teevad õige valiku ning vaatavad vajadusel kogu menetluse läbi.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Proua juhataja, volinik, meil on ilma kakaota šokolaad ja keeld toota juustu otse lehmalt tulevast piimast. Meie Roqueforti juustule kehtis 300% tollimaks ning peaaegu et pesime kanu valgendi ja isegi kasvuhormooni somatotropiini sees.

Nüüd kaalume valgele veinile punase veiniga värvi andmist, et teha roosat veini. Kui lubate – nagu ütleme Prantsusmaal – see piisk on pannud vaasi üle voolama, sest vett on lubatud kasutada ka veini segamiseks, täpselt nagu varem lubati "puiduseid" veine valmistada puutükkide abil vaatide asemel ning peaaegu lubati imporditud viinamarjavirdest tehtud veine. Veini saaks toota isegi Tais.

Probleem seisneb psühhoanalüütilises reaktsioonis, mida idee esile kutsub, sest tegemist on rünnakuga kultuuri vastu. Mis on veini määratlus? Kui see on tööstustoode, võib seda segada, näiteks vein Coca-Colaga. Kui see on aga põllumajanduslik toiduaine, ei tohi seda puutuda või muidu põhjustad kultuurišoki. "See on mu veri; jooge seda minu mälestuseks". Kui segate verd, on tulemuseks saastatud veri.

Kas mõistate seda ebaproportsionaalset reaktsiooni? Kõnealuse ideega roosa veini kohta olete küsimuse alla seadnud 2500 aastat pärandit alates Rooma impeeriumist, kes pidi toime tulema barbaritega. Proua juhataja, tahtsin öelda järgmist: see on freudistlik küsimus – asi ei ole veinitootmises.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, volinik, siia saabudes olin äärmiselt ärritunud. Pärast teie jutu kuulmist olen nüüd vihane. On vastuvõetamatu, eriti praegusel valimisperioodil, lubada segada valget veini ja punast veini.

Käisin hiljuti Provence'is ja Korsikal rääkimas oma valimispiirkonna veinitootjatega, kes on valinud kvaliteedi tee, kuid tunnevad end nüüd hüljatuna. Mul on meeles härra Barroso kõne kaks aastat tagasi, kui ta ütles, et veinitootmine on tähtis ja osa majandusest. Ta ütles, et peame rohkem eksportima ja selleks on meil vaja kvaliteeti. Mäletan seda kõnet väga selgelt.

Seega kehtestas Euroopa Komisjon väljajuurimise, et saavutada rohkem kvaliteeti ja vähem kvantiteeti. Veinitootjad Lõuna-Prantsusmaal läksid sellega kaasa, kuid kuhu nad on sellega nüüd jõudnud. Nad on nii palju välja juurinud, et peavad varsti veini importima, et kohalikku tarbimist rahuldada.

Oma poliitikaga olete veinitootjate surmaotsusele alla kirjutanud. Nüüd lubate segada valget veini punase veiniga, nimetades seda roosaks veiniks. See on meie veinitootjate solvamine. Nüüd kavatsete nõuda, et nad lisaksid täiendava fraasi: "traditsiooniline vein" veinile, mis on toodetud tavapärasel viisil, sest meie Hispaania sõbrad tahavad müüa oma valge veini ülejääke, kuna nemad pole väljajuurimisega tegelenud. Meie veinitootjad, kes valisid kvaliteedi, ei peaks õigustama oma veini väärtust. Igal juhul oleks see viimane õlekõrs.

Segatud vein ei ole roosa vein – see on segatud valge vein. Nimetagem asju õigete nimedega. Me ei tohiks lubada tarbijaid lollitada veinikaupmeestel, kes eelistavad tulu kvaliteedile – valik, mida toetate teie, proua Fischer Boel. Kutsun üles oma kaasliikmeid, kes järgmisel ametiajal tagasi tulevad: peame kahekordistama jõupingutused tagamaks, et kõnealune komisjoni meede välistatakse lõplikult ja mitte üksnes ajutiselt. Vaadake 19. juunil ette.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (*EL*) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, minu kodumaal on veini toodetud kolm tuhat aastat. Väljendan oma vastuseisu, kahetsust ja muret selle üle, mida kavatseme teha. Roosa vein on kunstlik toode. Vein on kääritatud toode, mitte segatud toode. Kui seda kohaldatakse, on tulemuseks ebaaus konkurents tootjatele, kes neid suurepäraseid veine toodavad.

Teiseks ja eelkõige saab taas kahjustada Euroopa veini maine. Ma näen siiski, et seda libedat sammu astudes ei tule sellele lõppu. Mõni aeg tagasi arutasime ja võtsime vastu puutükkide lisamise veini sisse. Me osutasime aluseks laagerdumise ja majanduslikud kulutused. Samuti võtsime vastu suhkru lisamise veinile. Ütlesime, et majanduslikel põhjustel, ja meil ei olnud julgust nõuda, et need tehnikad sildile kirjutatakse. Samuti ei ole meil julgust seda nüüd teha.

Euroopa saab end kehtestada ainult oma kõrge kvaliteediga veinide abil. Jumal aidaku meid, kui usume, et suudame konkureerida odavate Austraalia ja Ameerika veinidega – peame seda nõudma. Sama ütlesin siis, kui võtsime vastu tava lisada veinile suhkrut. Meie, kes neid vastuseid vastu võtame, läheme Euroopa veinivalmistuse ajalukku inimestena, kes õõnestasid suurepäraste Euroopa veinide aluseid. Seetõttu anun, et astuksime maha nende otsuste libedalt rajalt.

Elisabetta Gardini (PPE-DE). – (IT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, pean ütlema, et nõustun proua Grossetête' öelduga, sest tulin siia kavatsusega tuua kaasa Itaalia veinitootmise maailma valu, kahetsus ja rahulolematus ja avastasin, et olen vastamisi ükskõiksusega, nagu räägiks kiviseinaga. Lootsin, et see on ebapersonaalse tõlkeprotsessi kaasnähtus, aga kuuldu põhjal näib, et ei ole väljavaateid, ei ole lootust, vaid on lõhe.

Mitte kaua aega tagasi, väga hiljuti peeti minu päritolukohas – olen pärit Venetost – sündmust, mida tuntakse nime all Vinitaly, mis on üks tähtsamaid sündmusi veinimaailmas, ja seal koostati roosade veinide kaitseks väga edukas petitsioon. Sellele kirjutasid alla suured Itaalia veinitehased, suured veinitootjad, kuid allkirju tuli ka muudest Euroopa osadest – allkirju tuli Hollandi, Prantsusmaa, Hispaania, Belgia, Luksemburgi, Sloveenia, Poola, Leedu ja Ukraina avalikkuselt. Kirg roosa veini suhtes, nagu näete, on tõeline ja ei tunne piire mujal kui Euroopa Komisjonis, ehkki võime rääkida kultuurist, kohalikest väärtustest ja traditsioonidest.

Rääkides naisena, tahan pakkuda teile midagi, mille üle järele mõelda: kui võitleme alkoholi kuritarvitamise vastu, kas teeme teie arvates uutele põlvkondadele teene, andes neile edasi halva kvaliteediga joogi, mida ma isegi ei nimeta veiniks, alandatud hinnaga alkohoolse joogi, millel ei ole midagi pistmist ühegi piirkonna, kultuuri ega kvaliteediga. Kas meil õnnestub harida neid veini ja alkoholi kasutamises osana üldistest headest kommetest ja tavadest?

Tahtsin jätta teid selle üle mõtlema, sest võtate suure vastutuse mitmes mõttes.

Christa Klaß (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, volinik, viimaste aastate jooksul olete näinud, kui tundlik toode on vein. Täna siin võitleme peamiselt veinituru eeskirjade liberaliseerimise eest. Räägite avanemisest maailmaturule. Mõnikord mõtlen, kes siin keda suunab?

Traditsiooniliselt on meie veinivalmistamine arenenud Euroopas. Meie traditsioonid ja meie piirkondlik identiteet iseloomustavad meie veini ning see peaks meid juhtima ka praegustes aruteludes veinituru eeskirjade kohta. Olin löödud asjaolust, et siin on veinituru määrustesse komitee kaudu lisatud asju, mida me pole parlamendis üldse arutanud!

Küsin, volinik, millised riiklikud ja piirkondlikud reguleerimise võimalused on endiselt olemas? Milliseid piiranguid ja keeldusid saavad liikmesriigid kehtestada oma piirkondadele, mis tegelevad madalaima kategooria veiniga? Selles on küsimus, me ei räägi päritoluveinist ega koduveinist, vaid madalaima kategooria veinist. Kas punase ja valge veini segamise keeld oleks piirkondlik või riiklik keeld? Kas see oleks kõnealuste madala kategooria veinide puhul tulevikus võimalik?

Või viinamarjasordi ja aastakäigu märkimise keeld: ka see põhjustab meile probleeme, sest tahame olla suutelised oma veine eristama – madalama kategooria veini neist, mida nimetatakse koduveiniks või päritoluveiniks. Seega Prantsuse Rosé või Saksa Riesling – need on nimed, mis vajavad selget, üheselt mõistetavad reguleerimist. Need on seotud meie traditsiooniliste tootjatega ja meil on nendega seoses suured lootused tulevikuks. Seetõttu palume teie toetust.

Astrid Lulling, *autor*. – (*FR*) Proua juhataja, proua Fischer Boel, vastasite meie teisele küsimusele eitavalt, väites, et teostasite meie nõutava hindamise juba veini ühise turukorralduse reformi ajal. See üllatab mind: kõnealuse reformi käigus ei olnud teemaks lubada veinivalmistustava, mis tähendas valge ja punase veini segamist roosa veini valmistamiseks.

Küsin teilt, miks te ei järgi meie taotlust, mis on juhtumisi täiesti mõistlik, konsulteerida tööstusega? Tahate võtta otsuse vastu 19. juunil, kuid sellega ei ole kiire. Lisaks ei ole keegi teil kunagi palunud kõnealust veinivalmistustava lubada. Ma ei tea, mis teile kõnealuse ettepaneku esitamise mõtte pähe pani, kui keegi Euroopas seda ei taha.

Lisaksin seoses märgistamisega, et peaksite tunnustama, et traditsioonilise roosa veini tootjad ei nõustu kunagi selle segu – sealhulgas härra Savary valmistatud segu – nimetamisega roosaks veiniks. Seetõttu peaksite selles suhtes jõupingutusi tegema. Volinik, kutsun teid tungivalt üles meie kahele taotlusele jaatavalt vastama.

Françoise Grossetête, autor. - (FR) Volinik, ütlesite enne, et te ei ole saanud ettepanekuid ja ootate neid jne.

Vastupidi, teile on esitatud ettepanekuid. Kohtusite meie veinitootjatega. Nad ütlesid teile, et nad ei taha seda. Nad ütlesid teile, et nad isiklikult ei taha olla sunnitud täpsustama nimetust "traditsiooniline roosa vein" eristamaks seda roosast veinist, mida nad loomulikult ei nimeta "segatuks". Seega ei saa te öelda, et keegi pole teile ühtegi ettepanekut teinud.

Eelkõige oleme seoses šampanjaga hästi kursis, et see on veinitoode, millel ei ole midagi pistmist siin kavandatud segamisega: valge vein ja punane vein. Palume teil leida julgust, proua Fischer Boel, mitte nimetada segatud valget ja punast veini roosaks veiniks. Seda palume teilt. See on meie ettepanek teile. Ärge karistage tõelisi veinitootjaid.

Kuidas teie meelest meie kaaskodanikud peavad mõistma sellist hoiakut Euroopa Komisjoni poolt? Te ei võta kuulda ühtegi argumenti: See on täiesti arusaamatu.

Gilles Savary, *autor.* – (FR) Volinik, lubage mul veel kord sõna võtta ja öelda, et kuulsin teie argumente ning olen veendunud, et te ei tulnud ise selle mõtte peale, siis tuli see kindlasti mitmelt lobistilt.

Siiski arvan, et Euroopa huvides ei ole pidevalt madalale sihtida, eelkõige mis puudutab toitu. Riigid, kes ei sihtinud madalale tööstuse tasandil, on nüüd ülemaailmsed liidrid kaubanduses. Eelkõige sakslased on alati võidelnud kiusatusega hinnaalandust teha. Usun, et seoses toiduainete sektoriga, peaks Euroopa võitlema pideva kiusatusega hinnaalandust teha, sest see viib ta kaugele.

Seega teeme ettepaneku vältida igal juhul roosa veini kahte märgistusviisi: traditsiooniline või segatud. On olemas roosa vein ja on olemas midagi muud. Korraldage Euroopas konkurss sellele nime leidmiseks, kui arvate, et see tuleks seadustada. Isiklikult arvan, et Euroopa oleks edukas võitluses WTOga sellist tüüpi toote puhul. Ütlete alati, et anname alla kõige mujalt tuleva suhtes.

Patrick Louis, *autor.* – (FR) Volinik, roosa veini märkimine pudelil on mõttetu, sest head roosad veinid nagu Bandol, mis ma teile tõin, ei täpsusta sõna "rosé".

Lisaks on traditsioonilise roosa veini märkimine sildil tobe. Roosat veini joovad noored inimesed; see on kaasaegne vein isegi siis, kui selle tootmine nõuab traditsioonilist oskusteavet. Seega on liiga palju ebaselgust. Ei ole olemas 36 erinevat lahendust, vaid ainult üks, sest nagu enne väga ilusti seletati, on roosa vein kultuurivein, ekspertide valmistatud toode. Me ei tegele siin mingi vana asjaga. Vajame selget mis tahes segamise keeldu Euroopas, eelkõige Prantsusmaal.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Proua juhataja, on olnud tore teid siin täna kuulata, sest tunnen ikka, et teil on kogu kirg, kogu energia ja kogu emotsionaalsus, mida kogesin veinisektori osas, kui pidasime arutelusid veini reformi kohta. Kultuuripärand ja traditsioonid, mis on veiniga seotud, on Euroopa Parlamendis endiselt elus.

Mõned täna siin tõstatatud teemad avavad siiski taas täielikult poliitilise kompromissi, milleni jõudsime veini reformi puhul, mistõttu ma ei hakka käsitlema neid küsimusi, vaid keskendun üksnes peamisele täna siin arutatavale probleemile.

Nõustun täielikult nendega teie seast, kes ütlesid, et kvaliteet peab olema Euroopa põllumajandustoodete tulevik. Just seetõttu eraldasime veini reformi käigus, nagu kindlasti veel mäletate, tohutu hulga raha Euroopa veini edendamiseks kolmanda maailma turul: 125 miljonit eurot igal aastal oli mainitud arv kõnealustel läbirääkimistel. Seda teadmise tõttu, et meil on kvaliteetne toode, mille järele on nõudlus uutes tekkivates arenguriikides. Seega oleme praegu täpselt samal lainepikkusel.

Tunnen siiski ka kaasa veinitootjatele Euroopas, kes peavad konkureerima veiniga, mida toodetakse teisi kolmanda maailma riikides lubatud veinivalmistustavasid kasutades. Näide selle kohta on valge ja punase veini segamine roosa veini valmistamiseks. See on lubatud, see kuulub Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni veinivalmistustavade hulka, mistõttu Euroopa Liit impordib praegu just sel viisil toodetud veini. Miks peaksime Euroopa Liidus takistama oma veinitootjatel konkureerida imporditud veiniga? Seetõttu arvan, et meie lähenemisviis kõnealusele küsimusele on tasakaalukas.

Oluline oli, et leiaksime viisi märgistada oma veinid veendumaks, et tarbijad teaksid, mida nad ostavad, ning kaitstud päritolunimetuste abil on praegu võimalik lisada sildile teavet tarbija teavitamiseks, et selle veini valmistamisel kasutati traditsioonilist meetodit. Ütlesin oma esimeses sõnavõtus, et kohtusin mõnede veinitootjatega Provence'ist. Neile ei meeldinud "traditsiooniline roosa vein" just teie nimetatud põhjusel, et see on natuke vanamoodne. Küsisin seejärel uusi ideid mõne teise traditsioonilise meetodi märgistusviisi kohta, kuid ma pole selles küsimuses ettepanekuid saanud. Idee on selles, et liikmesriigid saaksid valida, kas nad muudavad oma territooriumil tootjate jaoks kohustuslikuks märgistada, kas tegemist on kupaaži või traditsioonilise tootega.

Võtame selle regulatiivkomitees uuesti arutusele. Nagu ütlesin, toimub hääletus tõenäoliselt 19. juunil 2009. aastal ja seejärel uurime hääletuse tulemust, kus liikmesriigid esindavad oma valitsuste seisukohti. See on huvitav, kuid olen endiselt üsna veendunud, et meie ettepanek, mis on kooskõlas Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni veinivalmistustavadega, on veinitootjate jaoks õige viis edasi liikuda, et säilitada konkurentsivõime maailmaturul.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Stéphane Le Foll (PSE), *kirjalikult.* – (*FR*) Euroopa roosa veini tootjad on täna mures komisjoni rakenduseelnõu pärast seoses keelu kaotamisega valge ja punase veini segamise kohta roosa veini valmistamiseks.

Kõnealune uus tava õõnestab kvaliteetset tootmist ja eitab suurt tööd, mida tootjad on nii paljude aastate jooksul teinud roosa veini toote loomiseks, mida on kaua alahinnatud ja mis on nüüd leidnud oma tõelise positsiooni turul ja lugematute tarbijate laual. See kehtib seda enam, et kõnealune tava võib tarbijaid eksitada.

Kui komisjoni kavatsust segada kinnitavad saabuvate nädalate jooksul liikmesriigid, loodame meie koos kolleegi härra Savaryga, et võetakse kasutusele kohustuslik märgistus, mis võimaldab eristada tõelist roosat veini uuest segamise teel valmistatud tootest, mida ei saa järelikult nimetada roosaks veiniks.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*FR*) Seistes silmitsi Euroopa veinitootjate vihase reaktsiooniga on Euroopa Komisjon otsustanud 19. juunini edasi lükata oma kiire otsuse lubada roosa veini valmistamine punase ja valge veini segamisel.

Ometi ei saa kõnealust edasilükkamist pidada mingil juhul rahuldustpakkuvaks. Sama kehtib otsuse kohta eristada toodete sildil "traditsioonilist roosat veini" ja "segatud roosat veini", mis ei oleks piisav tõhusalt ebaausa konkurentsi vastu astumiseks, millega tootjad otsuse vastuvõtmisel silmitsi peavad seisma.

Kui Euroopa Liidu veinitootjad on lugematuid aastaid teinud suuri jõupingutusi ja investeeringuid, et toota kvaliteetset roosat veini, muudab komisjoni otsus need tohutud jõupingutused olematuks, mis on siiski olnud väga positiivse mõjuga meie piirkondade majandusele ja piirkondlikule arengule.

Küsimusega, mis mu kaasliikmed ja mina täna komisjonilt esitasime, nõutakse, et komisjon selgitaks oma kavatsusi ja kinnitaks, et tema otsus põhineb ulatuslikul konsulteerimisel Euroopa roosa veini tootjatega.

Vincent Peillon (PSE), kirjalikult. – (FR) Volinik,

ma ei kavatse teie eest varjata oma sügavat rahulolematust seoses teie katsetega leida vabandusi roosa veini segamisele.

Te ei paku mitte mingisuguseid vastuseid veinitootjatele, kellega mul oli võimalus Provence'is pikalt rääkida ja kes on sõltunud oma toodete kvaliteedist. Neil on õudne vaadata, kuidas 30 aastat jõupingutusi roosa veini maine loomiseks – kaubanduslikult tõeliselt edukad jõupingutused – täna täiesti olematuks tehakse.

Te ei paku mitte mingisuguseid vastuseid kõikidele neile, kes peavad segamise lubamist suureks vastuoluks valusa massilise väljajuurimise poliitikaga. Ega me tootmiskulusid vähendades mis tahes vana summani ei saa rahvusvahelise konkurentsi liidriks. Pigem saavutame selle, parandades veelgi oma veini mainet.

Te ei paku mitte mingisuguseid vastuseid kõikidele neile, kes ütlevad, et märgistusest ei piisa, sest see ei mõjuta veinipudeleid, mida nimetatakse "segatud roosaks veiniks".

Lükates lubamise otsust edasi ajani pärast 7. juuni valimisi, mängite euroskeptilisuse kaardiga.

Seetõttu palun teil pühalikult tühistada kõnealune kahjulik eelnõu, mis ohustab nii majandust kui ka kultuuri.

Dominique Vlasto (PPE-DE), *kirjalikult.* – (FR) Kasutades ettekäändena lubatud veinivalmistustavade läbivaatamist, kavatseb Euroopa Komisjon võib-olla lubada segada valget veini punase veiniga, nimetades seda roosaks veiniks.

Sean kahtluse alla erinevate veinide segu nimetamise roosaks veiniks. Veinile ei tohiks nime panna ainult selle värvuse järgi: veini loovad viinamarjasort, pinnas ja veinitootja eriteadmised, mitte selle või teise vedeliku lõplik värvus.

Segatud roosa veini tootmiseks peab alus (rohkem kui 95%) olema valge vein, mida toonitakse punase veiniga. Fakt on see, et roosat veini toodetakse peamiselt punaste viinamarjade või viinamarjavirde käärimise abil. Seega, lubades veini segamist, lubaks Euroopa Komisjon roosa veini täielikku võltsimist: see oleks tarbijate petmine.

Lisaks veinitootjate solvamisele, kes järgivad kvaliteedipoliitikat, eelkõige Provence'is, oleks vastuvõetamatu seadustada lõpptoodete segamisest tulenev kõrvalsaadus ja lubada eksitavaid viiteid roosa veini värvusele.

Kui muud lahendust ei leita, peaks vähemalt jookide sildid kajastama nende tõelist sisu: "segatud vein" või "veinide segu".

14. Demokraatlik areng Türgis (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus demokraatliku arengu kohta Türgis.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Proua juhataja, kardan, et praegune arutelu demokraatia üle Türgis võib olla sama kirglik kui arutelu veinireformi kohta Arsenali ja Manchester Unitedi vahelise mängu teisel poolajal, mis on ülesvõte Euroopast 2009. aastal.

Nüüd on asi tõsisem, sest see on väga tõsine küsimus ja tõepoolest väga oluline küsimus seoses demokraatliku arenguga Türgis. Esiteks olen väga kurb ja šokeeritud veresõjast, mis toimus eile õhtul Bilges, Türgis, milles hukkus 44 inimest. Avaldan siirast kaastunnet ohvrite perekondadele ja sõpradele ning usun, et mõrvarid võetakse vastutusele nii kiiresti kui võimalik. Sellisel rünnakul ei ole mingit moraalset või eetilist õigustust.

Lubage mul väljendada ka isiklikku ja komisjoni kurbust üheksa Türgi sõduri ja sandarmi surma üle eelmise nädala terrorirünnakute tagajärjel. Meie mõtted on elu kaotanud inimeste peredega.

Mõistame terrorismi hukka ja toetame Türgit terrorismivastases võitluses. Kurdistani Töölispartei (PKK) on ELi terroristlike organisatsioonide nimekirja kantud. Ajavahemikus 14. kuni 18. aprill on arreteeritud enam

kui 200 Demokraatliku Partei ametnikku ja liiget politseioperatsiooni käigus kogu Türgis ja eelkõige selle kagupoolses piirkonnas.

Oleme aru saanud, et nende vastu esitatud süüdistuste seas on terroristliku organisatsiooni liikmeks olemine, kuigi ametlikku süüdistust pole veel esitatud. Ootame süüdistuse lõpule viimist osana läbipaistvast ja objektiivsest kohtuprotsessist.

Komisjon ei tohi sekkuda käimasolevatesse kohtuasjadesse. Siiski on meie lähenemisviis selge: ehkki toetame terrorismivastast võitlust, oleme järjekindlalt rõhutanud, et seda tuleb teostada inimõigusi ja põhivabadusi austades, eelkõige seoses sõna- ja ühinemisvabadusega.

Poliitiline pluralism on mis tahes demokraatia lahutamatu osa. Türgi Suur Rahvusassamblee esindab täna suuresti riigi poliitilist mitmekesisust. Demokraatlik Partei on aidanud kaasa pluralismile Türgis ja selle poliitilist õiguspärasust kinnitasid hiljutiste kohalike valimiste tulemused märtsis.

Samal ajal vajavad Türgi kagupiirkonna inimesed rahu, nad vajavad stabiilsust ja jõukust vägivalla ja vastasseisu asemel. Jõu ja vägivalla kasutamise hukkamõistmine on kõikide asjaomaste osapoolte kohustus. Kõik peavad ennast talitsema ja kasutama ainult rahumeelseid vahendeid. Ka see on mis tahes demokraatia lahutamatu osa.

Jälgime jätkuvalt tähelepanelikult selle juhtumi arengut. On äärmiselt oluline, et lähtutakse demokraatia ja õigusriigi põhimõtetest, sealhulgas kaebealuste õigustest.

Samuti jälgib komisjon jätkuvalt tähelepanelikult sulgemise juhtumit Kurdi Demokraatliku Partei (DTP) vastu, mis on lahendamisel põhiseaduskohtus. Selles kontekstis ei ole praegused Türgi poliitiliste parteide sulgemisele kohaldatavad eeskirjad kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni ega Euroopa tavadega, nagu märgiti hiljuti Veneetsia komisjoni arvamuses. Oleme palunud Türgil sellist arvamust täielikult arvesse võtta ja kajastada seda Türgi põhiseaduslikus ja õiguslikus raamistikus sellekohaste muudatuste kujul.

Kokkuvõttes julgustame jätkuvalt Türgi ametivõime riigi kaguosa ja sealsete inimeste probleemide käsitlemisel, et tõhustada kõigi Türgi kodanike majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi võimalusi sõltumata rahvuslikust, usulisest või keelelisest päritolust.

Kopenhaageni poliitilistele kriteeriumide kohaselt peab Türgi tagama kultuurilise mitmekesisuse ja edendama kõikide kodanike kultuurilised õigused, nagu on sätestatud ühinemispartnerluses. Selles kontekstis on uue Türgi riigitelevisiooni kanali loomine kurdi keeles samm edasi. See näitab mõtteviisi muutumist ja tahan julgustada Türgi ametivõime astuma edasisi samme selles suunas.

Jälgime jätkuvalt olukorda riigi kaguosas ja avaldame teavet saabuvas arenguaruandes. See on Türgi demokratiseerimisprotsessi oluline osa.

Frieda Brepoels, *PPE-DE fraktsiooni nimel.* – (*NL*) Proua juhataja, volinik, pärast kohalikke valimisi 29. märtsil, kui Kurdi Demokraatlik Partei saavutas sensatsioonilise võidu – peaaegu kahekordistades oma linnapeade arvu 52-lt 98-le – on selge, et kurdi küsimus ei ole enam üksnes sotsiaal-majanduslik küsimus, milleks härra Erdoğan ja tema Õigluse ja Arengu Partei (AKP) seda seni on pidanud. On selge vajadus poliitilise lahenduse järele ja Kurdi Demokraatlikku Parteisse tuleb läbirääkimistel suhtuda kui täielikku partnerisse.

Kõnealuses olukorras võiks arvata, et repressiivne lähenemisviis on ajast ja arust, ent Türgi ametivõimud on taas kord alustanud ulatusliku arreteerimiste lainega. Enam kui 400 juhtivat Kurdi Demokraatliku Partei töötajat on arreteeritud selle eest, et nad taotlevad lahendust kurdi küsimusele. Mu küsimus komisjonile on seega järgmine. See on nüüd viies või kuues kurdide loodud partei, mis kannab hetkel nime Kurdi Demokraatlik Partei. Sellel on 21 parlamendiliiget ja 98 linnapead ja sellele vaatamata jäetakse kurdid endiselt kõrvale.

Volinik, kas Euroopa Liidul ei ole juba aeg algatada lepitamist Türgi valitsuse ja Kurdi Demokraatliku Partei vahel. Kui te seda ei tee, seisab olukord täielikult paigal. Teisisõnu, käsitleda tuleb mitme arvatava terroristliku tegevuse põhjuseid. Arvan, et võit valimistel paar nädalat tagasi tõestab samuti, et kurdi rahvustunnetus on elus ja terve ning kiiresti tuleb ellu viia ka struktuurireforme, mis edendavad kurdide suuremat sõltumatust.

Samuti tahaksin kõnelause aruteluga seotult pöörata tähelepanu teisele pakilisele probleemile – nimelt enam kui 1 500 alaealist on vangi pandud ja nende üle mõistetakse kohut täiskasvanutega samas kohtus, mis on täielikult vastuolus rahvusvahelise lapse õiguste konventsiooniga. Mida kavatseb komisjon sellega seoses ette võtta?

Vural Öger, *fraktsiooni PSE nimel.* – (*DE*) Proua juhataja, daamid ja härrad, härra Rehn, käesoleval kuuendal ametiajal on Türgi olnud ELi päevakorras prioriteet. Enne ühinemisläbirääkimiste algust oli Türgi astunud suuri samme reformi suunas ja EL tunnustas seda vastavalt.

Tänaseks on meeleolud mõnevõrra muutunud. Muutume üha murelikumaks demokratiseerimisprotsessi edusammude pärast Türgis. Pidevalt tuleb jälgida ajakirjandusvabadust, vähemuste kaitset ja ka kohtusüsteemi reformi. Nagu Ergenekoni kohtuprotsess, mis toimub Türgis, tahaksin öelda, et seda ei tohi politiseerida. Fakt on see, et arreteerimised ja läbiotsimised toimuvad. Kiireid märkusi tuleks vältida. Ettevaatlikul aruandlusel on siin täita tähtis roll.

Kurdi küsimuses on tehtud olulisi edusamme. Kurdi probleemi lahendus on keskne osa demokratiseerimisprotsessist ja vähemuste kaitsest. Siiski tunnen muret ja mõnede ELi valitsusjuhtide praeguse seisukoha pärast. Ebaselged märguanded ELilt tähendavad ka seda, et aeg-ajalt on demokraatlik areng Türgis konarlik. Sellega seoses tahaksin meelde tuletada, et ELi selge pühendumine Türgi täielikule liitumisele ergutaks reformiprotsessi. Vastasel juhul leidub alati uut pinnast fundamentalismile ja natsionalismile ning kurdide probleem süveneb.

Lõppkokkuvõttes on ühine eesmärk muuta Türgi kaasaegsemaks, stabiilsemaks ja jõukamaks demokraatiaks, mille aluseks on ilmalik riik ja pluralistlik ühiskond. See ei ole ainult Türgi huvides, vaid ka Euroopa Liidu olulistes strateegilistes huvides.

Alexander Graf Lambsdorff, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (*DE*) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, täna toimub praeguse ametiaja viimane täiskogu istung. Mu kaasliige härra Öger ütles just, et Türgi on prioriteet. Viimastel aastatel on mul oma fraktsiooni raportöörina olnud võimalus kõnealuse küsimusega tegeleda ja pean ütlema, et olen väga õnnelik selle üle, et sellel viimasel istungil käsitleme taas kord keskset teemat, nimelt demokraatia küsimust Türgis.

Kõne all on esimene Kopenhaageni kriteerium. On erinevaid arvamusi selle kohta, kuidas Türgi on arenenud. Usun siiski, et ühe aspekti kohta valitseb üksmeel: näib, et reformi tempo Türgis on aeglustunud; mulje praeguse ametiaja lõpus on selline, et Türgil on praegu pikem maa käia enne ühinemiseks valmisolekut nii komisjoni mandaadi kui ka praeguse parlamendi ametiaja alguses.

Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni jaoks on selles kontekstis eriti olulised ajakirjandusvabaduse ja arvamuse avaldamise vabaduse probleemid. Te teate, et Türgis ei ole võimalik vaadata internetilehekülge YouTube. Ajakirjanike, kirjastajate, publitsistide, kolumnistide ja autorite õigusi piiratakse teatavate õiguslike määrustega. Komisjon on õnneks oma arenguaruandes märkinud, et see on probleem. Paljude vaatlejate arvates on need probleemid suurenenud. Oleksin tänulik, kui komisjon selle kohta midagi ütleks – kas ta arvab, et probleemid on läinud hullemaks või on asjad paranenud. See oleks väga üllatav.

Lisaks on olulisi teemasid nagu usuvähemuste kaitse ja naiste õiguste tagamine. Siiski on praegu põhiküsimuseks ajakirjandusvabadus, kriitiliste ajakirjanike ajakirjandusvolituste tühistamine peaministri poolt, kriitiliste ajakirjanike ja kirjastajate suuresti põhjendamatud arreteerimised selgelt kuritegeliku Ergenekoni võrgu uurimise käigus, ATV-Sabah meediakontserni ülevõtmine Scharlach-Holdingu poolt, mida omab või juhib peaministri väimees, peaministri avalikud üleskutsed boikoteerida meediat ja kohtuotsus Doğani meediakontserni vastu ja 380 miljoni euro suurune trahv eesmärgiga sundida viimast tegevust lõpetama, sest ta kajastas majaka annetuste skandaali, ning Õigluse ja Arengu Partei eelistatud kohtlemine. Küsimus ei ole ainult ajakirjandusvabaduses – see hirmutab eemale ka investorid, kes kahtlevad Türgi õiguskindluses.

Türgi on tähtis naaber ja oluline, lugupeetud NATO partner. Tahame Türgi toetamist jätkata; see on minu fraktsiooni arvamus. Arvame siiski, et siin tuleb väga palju teha, et Türgi valitsus peab näitama oma tahet lõpetada Euroopa põhiõigustest julma ülesõitmise, nagu ta praegu teeb. Oleksime tänulikud, kui seda oleks järgmise ametiaja jooksul võimalik veenvalt dokumenteerida.

Lisaks arvan, et peaksime kõnealust arutelu pidama Strasbourg'is, mitte Brüsselis.

Joost Lagendijk, *Verts/ALE fraktsiooni nimel.* – (*NL*) Proua juhataja, daamid ja härrad, Türgi demokratiseerimisega seoses on pilt minu arvates segane edusammudega mõnedes küsimustes ning stagnatsiooni ja halvenemisega teistes.

Edusamm on see, et 1. mail ei olnud meeleavaldusi Taksimi väljakul Istanbulis, ainult ametiühingujuhid mälestamas 1977. aasta tragöödiat. Edusamm on see, et Türgi ja Armeenia on nõustunud omavahelisi suhteid parandama. Minu üleskutse Türgi valitsusele oleks jätkata seda teed ja mitte lasta end natsionalistidel Ankaras

või Bakuus takistada või teelt kõrvale juhtida. Edusamm on see, et arreteeritud on inimesi, keda kahtlustatakse riigipöörde kavandamises või seotuses poliitiliste mõrvadega – Ergenekoni juhtum.

Mu hoiatus Türgi ametivõimudele oleks hoida oma meetmed jätkuvalt seaduse piires, sest mis tahes korrarikkumist kasutatakse tähelepanu eemalejuhtimiseks teemast ning sellest haaravad kinni need, kes ei taha näha lahendust kõnealusele küsimusele, ei taha jõuda asja sisuni.

On muidugi siiski ka negatiivseid arenguid. Halb on see, et peaminister on kutsunud rahvast üles lõpetama teatavate ajalehtede ostmise. Väga halb asi on see, et paljud juhtivad liikmed parteis, mis valiti demokraatlikult Türgi parlamenti, on arreteeritud. Kurdi Demokraatliku Partei silmatorkavate liikmete massiline arreteerimine on sama vastuvõetamatu kui partei ametlik keelamine, sest tulemus on sama. Poliitilise lahenduse leidmise võimalust kurdide küsimusele on drastiliselt vähendatud. See on väga hea uudis äärmuslastele mõlemal poolel, kuid väga halb uudis enamikule türklastele ja kurdidele, kes on nii kaua oodanud rahumeelset lahendust sellele probleemile.

Olukord edusammudega ühelt poolt ja paigalseisuga teiselt poolt saab minu arvates lõppeda ainult siis, kui valitsus valib ühemõtteliselt sügavamad reformid, kui opositsioon toetab neid nii sõnade kui ka tegudega ning samuti, daamid ja härrad, kui EL peab oma lubadust, et Türgi võib saada täielikuks Euroopa Liidu liikmeks tingimusel, et ta vastab meie demokraatlikele standarditele.

Sellega jõuan oma viimase märkuseni, proua juhataja. Ehkki mul on väga hea meel fraktsioone valdava ärevuse üle seoses Türgi demokratiseerimisega, ei ole mul raasugi kaastunnet nende Euroopa Parlamendi liikmete suhtes, kes on Türgi suhtes kriitilised, kuid ei ole valmis lubama tal saada täielikuks liikmeks, kui need probleemid lahendatakse. Isegi pärast seda, kui minu ametiaeg lõpeb, olen ikka reformide poolt, mis on vajalikud, et Türgi saaks Euroopa Liidu täielikuks liikmeks.

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi COCILOVO

Asepresident

Feleknas Uca, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*DE*) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, Hakkaris peksis eriüksuse politseinik 14-aastase poisi koomasse. Teine 14-aastane, kes põgenes politsei gaasirünnaku eest, uppus pärast kukkumist jõkke. 4. aprillil surid kaks inimest meeleavaldusel Urfa lähedal politseioperatsiooni tagajärjel. Hetkel on Diyarbakiris vanglas enam kui 185 alaealist. Vangistatud on sajad demokraatlikult valitud Kurdide Demokraatliku Partei poliitikud ja aktivistid, sealhulgas kolm parteijuhti. Parlamendiliikmete vastu Kurdide Demokraatlikust Parteist on rohkem kui 207 kohtumenetlust.

Selline on minu arusaam praegusest demokraatlikust arengust Türgis. Loetelu jätkub. Sellised repressioonid algasid pisut pärast 29. märtsi, mil Kurdide Demokraatlik Partei oli väga edukas kohalike omavalitsuste valimisel riigi kaguosas ning nende linnapea ametikohtade arv peaaegu kahekordistus samas, kui juhtiv Õigluse ja Arengu Partei kaotas kibedalt oma igatsetud kurdi piirkonnas. Minu arvates on seos Kurdide Demokraatliku Partei valimisedu ja selle vastaste repressioonide laine vahel.

Siis kostus valitsuse ringkondadest, et Kurdide Demokraatliku Partei valimisedu laienemist päris Armeenia piirini peeti julgeolekuriskiks. Selle asemel, et püüda mõista kõnealust selget hääletust sellena, mis ta on, nimelt üheselt mõistetava sõnumina kurdidele, et lahendus tuleb leida süsteemisiseselt, püütakse seda poliitilist edu maha suruda ja vajadusel kasutatakse politsei julmust.

Kahjuks ei usu ma, et isegi palju kiidetud Õigluse ja Arengu Parteil on soovi või sihikindlust töötada välja ja suruda läbi ulatuslikku strateegiat selle konflikti lahendamiseks, mis on kestnud aastakümneid. Nagu te kõik teate, alates eelmisest arenguaruandest ei ole olnud märkimisväärseid edusamme ajakirjandus- ja sõnavabaduse valdkonnas, kurdide reaalsuse tunnistamises, usuvähemuste õigustes või sõjaväe tsiviliseerimises. Juhtiv Õigluse ja Arengu Partei peab viimaks rakendama tõelise põhiseaduse reformi ja tooma uue dünaamika, mis võib taaselustada riiki põhiseaduslikult ja demokraatlikult ja leppida selle pluralistliku, paljurahvuselise ja multikultuurilise sotsiaalse tegelikkusega. Vastasel juhul ei saa Türgis olla tõelist demokratiseerimist. See peaks meile kõigile siin selge olema.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (*NL*) Härra juhataja, Euroopa Liit on oma suhetes Türgiga teinud kaks suurt viga. 1999. aastal avaldas ta Türgile survet kandidaatriigiks saama ja jätkas sellel valel teel, alustades ühinemisläbirääkimisi Ankaraga 2005. aastal. Nõukogu ja komisjon arvavad, et seda tehes saavad nad eirata Türgi Vabariigi ajaloopärandit.

Tänapäeval kujutab see ajaloopärand või pigem koorem endast tõelist kultuurilist lahingut ilmaliku kemalistliku leeri ja konservatiivse/uskliku rinde vahel, kes ümbritsevad valitsevat Õigluse ja Arengu Parteid selle üle, mis suunas Türgi Vabariik peaks liikuma. Selle kahjustav tagajärg on kõmuline Ergenekoni kohtuprotsess arvukate silmatorkavate kemalistide üle. Seoses natsionalistliku suhtumisega riigi usu- ja rahvusvähemustesse on nüüd väga vähe valikut kemalistide ja peaministri Erdoğani vahel. Kõnealuste vähemuste pidev vangistamine, mis on osa Türgi Vabariigi ajaloost, ei ole loomulikult kooskõlas ELi poliitiliste ühinemistingimustega.

Juhiksin nõukogu ja komisjoni tähelepanu tuntud Hollandi ütlusele: parem lõpetada poole pealt, kui jääda kindlaks veale. Euroopa asutused ja Türgi ametivõimud peaksid lõpuks sellest tarkuseterast õppima. See on ainus viis sillutada teed paremate, realistlikumate suhete suunas mõlema osapoole huvides.

Roberto Fiore (NI). – (*IT*) Härra juhataja, daamid ja härrad, nii palju kui mina olen kuulnud, on selge, et Türgi on riik, kellel on väga suured probleemid seoses demokraatiaga.

Oleme näinud ja kuulnud 15 000 alaealise kohta vangis, oleme kuulnud sadade arreteerimiste kohta kaheldavate süüdistuste alusel, oleme teadlikud, et kurdide probleem jätkub endiselt ja eelkõige Armeenia probleem – igivana probleem, mis on tänaseni täiesti elus. Oleme näinud preestrite ja misjonäride mõrvu viimase kahe aasta jooksul, oleme näinud lõputuid probleeme. Kui võrdleme seda olukorda mõne teise riigi olukorraga, näiteks Valgevenega, mida Euroopas peetakse endiselt heidikuks – riik, mis nähtavasti tõeliselt moodustab osa kurjuse teljest, on raske aru saada, kuidas saame jätkuvalt rääkida Türgi ühinemisest Euroopaga.

Ilmselgelt on tegemist tugeva lobitööga, mis edendab ja soovib iga hinnaga Türgi saamist osaks Euroopast. Lisaks kõigele muule ei saa me mööda vaadata asjaolust, et Küprosega on probleem, mis on sisuliselt tegelikult ainulaadne. Teisisõnu, ELi ühinemisläbirääkimiste kandidaatriik, kes okupeerib teise riigi maad ja jätkab selle okupeerimist, laiendades oma valdusi üle kõnealuse saare ning valitsedes täielikult mitteliberaalselt saare inimeste üle.

Usun, et eurooplased uurivad oma südametunnistust ja saavad järjest enam aru otsuse vältimatusest Türgi Euroopasse vastuvõtmise vastu. Tuletan teile meelde mõnda tõsiasja: Türgis on 90 miljonit elanikku, tugev elanikkonna kasv ja eelkõige ei tohi me unustada tõsiasja, et Kesk-Aasia türgi keelt kõnelevad riigid nõuavad Türgi kodakondsust ja näib, et Türgi riik kavatseb selle neile anda. See tähendab, et Türgi vastuvõtmine ei tähendaks üksnes Türgi, vaid ka teiste rahvaste, teiste Euroopa riikide ühinemist Euroopaga. Ärgem unustagem ka seda, et ajalooliselt oli Türgi Euroopa vastu ja tegutseb nüüd märkimisväärse vahimehena kahe võimu vahel, mis kindlasti pole Euroopa, teisisõnu Ameerika Ühendriigid ja Iisrael.

Lõpuks, me ei tohi vaadata mööda usu tegurist: Euroopasse tulevad miljonid türklased tooksid kaasa tuhandete mošeede avamise ja seega kindlasti kristliku identiteedi ja kodanikuidentiteedi vähenemise Euroopas. Ei tohi unustada, et mošeed on sageli innukad kaasosalised lubama ideid, mis on tugevalt liberalismivastased, naistevastased ja Euroopa avalikkuse vastased.

Richard Seeber (PPE-DE). – (*DE*) Härra juhataja, volinik, tahaksin sarnaselt volinikule edastada oma kaastunde selle metsiku rünnaku ohvrite perekondadele. Samuti tahaksin eelnevalt öelda, et toetan kõiki Türgi jõupingutusi ja püüdlusi demokratiseerimise suunas. Nende eesmärk on kindlasti tuua Türgi Euroopa Liidule lähemale – mitte Euroopa Liitu, vaid Euroopa Liidule lähemale.

Samuti usun, et peame jätkama nulltolerantsi poliitikaga inimõiguste ja demokratiseerimise valdkonnas ja nõudma väga kõrgeid standardeid. Meie kolleegide esitatud näited räägivad endi eest ja näeme, et Türgil on endiselt väga pikk tee ees enne ELi standardite saavutamist. Samuti tõestavad nad, et Türgi on jätnud unarusse nende oluliste põhiseaduse reformide käsitlemise ja rakendamise.

Türgi süsteemi kohta kehtib endiselt tõsiasi, et ei ole selget võimude jagunemist erinevate riigiasutuste vahel ja see on paljude probleemide põhjus Türgi tänases poliitilises elus. Kahjuks peab ütlema ka seda, et lahendamata probleemide loetelu muutub pigem pikemaks kui lühemaks.

Näiteks toon parlamentaarsed õigused: eriti suured parlamentaarse eelarvekontrolli puudujäägid esinevad sõjalistes kulutustes. Parlamendil pole selles küsimuses peaaegu mingisugust sõnaõigust ja lisaks on olemas erifondid, mille üle parlamendil pole üldse kontrolli.

Lisaks on parlamendi üksikute liikmete puutumatuse reguleerimine äärmiselt ebaselge. Selles küsimuses on Türgis suur vajadus reformide järele. Kahjuks ei ole Türgi suutnud allkirjastada ka erinevaid Euroopa ja rahvusvahelisi lepinguid, näiteks piinamisvastast konventsiooni. Usun, et Türgi peab siin tõesti heaks eeskujuks olema ja vastama Euroopa ja rahvusvahelistele standarditele.

Võiksin loetleda veel rohkem küsimusi, kuid jätan selle sinnapaika ja kutsun komisjoni üles pöörama ranget tähelepanu edusammudele kõnealustes valdkondades.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Jagan muret demokraatliku arengu kohta Türgis hiljutiste arreteerimiste valguses, mis pandi toime pärast kohalikke valimisi. Vaatamata sellele ei arva ma, et poliitikuid, kellel on tihedad sidemed oma eesmärkide saavutamiseks vägivaldseid meetodeid kasutavate organisatsioonidega, tuleks toetada. Vägivald pole kunagi olnud vastuvõetav ja õigustatud õiguste ja vabaduste kaitsmise vahend.

Usun, et kurdidel peab olema rohkem kultuuri- ja haridusalaseid õigusi ning toetan väga jätkuvaid reforme, sealhulgas ööpäevaringse kurdikeelse telekanali käivitamine. Õigusi ja vabadusi, kaasliikmed, ei võideta siiski vägivalla abil, vaid kasutades rahumeelseid, poliitilisi vahendeid, dialoogi ja vastastikkuse austuse abil.

Seetõttu julgustab meie siiras toetus reformidele Türgis ka ülal hoidma ELi põhiväärtusi, millest üks kõige olulisemaid on rahvuslike ja usuliste erinevuste ja mitmekesisuse austamine. Ma olen kindel, et kirgas väljavaade Euroopa Liiduga ühinemisest kiirendab inimõiguste austamist ja reforme Türgis.

Vittorio Agnoletto (GUE/NGL). – (Π) Härra juhataja, daamid ja härrad, president, kõigepealt tahaksin tervitada Kurdide Demokraatliku Partei esimeest härra Ahmet Türki, kes on väga tähtis külaline kuulamas praegust arutelu. Kallis Ahmet, teate, et oleme teiega, et toetame demokraatlikku võitlust, mida teie partei Türgis peab kurdide põhiõiguste tunnustamise eest.

Tunnistame, et Kurdi Demokraatlik Partei on oluline tööriist demokraatia edendamisel Türgis ja seetõttu mõistame jõuliselt hukka politseioperatsioonid, mis peaminister Erdoğan teie vastu lasi teostada, vangistades kõik kolm Kurdi Demokraatliku Partei asepresidenti koos enam kui 300 mässulise ja toetajaga. Kurdi Demokraatliku Partei võit viimastel kohalikel valimistel näitab, et Kurdi Demokraatlik Partei on partei, millel on tugev populaarne demokraatlik toetus. Euroopa Parlament otsustas paluda peaminister Erdoğanil võtta päevakorda otsearutelud Kurdi Demokraatliku Parteiga ja selle asemel oli vastuseks rohkem rõhumist, rohkem politseid, rohkem autoritaarsust ja rohkem vangistamist.

Kõik teavad, et minu parlamendifraktsioon ja Euroopa Vasakpartei on seni toetanud Türgi taotlust saada Euroopa Liidu liikmesriigiks, toetades samal ajal reformiprotsessi selles riigis. Usun siiski, et viimase kahe aasta jooksul ja eelkõige viimaste kuude jooksul on härra Erdoğan näidanud oma teist poolt – juhi poolt, kes on nagu sukk ja saabas halvima osaga Türgi armeest, kes tahab kurdid lihtsalt maha tappa.

Reformiprotsess on praktiliselt seiskunud, vanglad täituvad kurdidega; härra Erdoğan lõikab ise ära kõik Türgi liikmelisuse väljavaated. Vastutus Euroopa ja Türgi vahelistes suhetes toimuva ja Euroopa avaliku arvamuse kasvava hämmingu eest seoses Türgiga kuulub talle ja ainult talle.

Tahaksin härra Erdoğanile edastada väga jõulise poliitilise sõnumi: kas leiate läbiräägitud poliitilise lahenduse kurdide küsimusele, mis – olgem selles väga selged – on protsess, mis sisaldab otseseid läbirääkimisi Kurdi Demokraatliku Parteiga, või palume teil peatada oma ühinemisläbirääkimised Euroopa Liiduga. Tee Türgi Euroopa Liidu liikmeks saamiseks käib läbi Diyarkabiri ja Kurdi Demokraatliku Partei, vastasel juhul oleme meie need, teisisõnu teid ühinemisprotsessis kõige rohkem toetanud inimesed, kes paluvad teil peatuda ja järele mõelda, mis võib vabalt saada püsivaks.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, täna näib Türgi toimivat demokraatiana, kuid ei ole Euroopa Liidu asi anda lõputuid õppetunde hea käitumise kohta, kui EL ise läheb rõõmsalt ja hoolimatult mööda sellesse kuuluvate rahvaste suveräänsest tahtest, kui viimased hääletavad referendumitel.

Põhimõtteliselt on Türgi endiselt kaugel Euroopa rahvaste väärtuste austamisest, nagu näitab lugematute rahvus- ja usuvähemuste olukord, kellest riik koosneb. Miljonite kurdide olukord paraneb aeglaselt. Suhted armeenlaste või isegi Kreeka naabritega on pideva diplomaatilise või sõjalise surve all. Küpros on endiselt Türgi sõjalise okupatsiooni valduses, eirates rahvusvahelist õigust. See on kestnud 35 aastat. Usuvähemustel ei lähe sugugi paremini. Pidevalt tallatakse jalge alla asutamislepingutes loetlemata kogukondade õigusi; Euroopa Komisjon pigistab silma kinni ja nagu ka parlament, toetab jätkuvalt kõnealuse riigi ühinemist Euroopa Liiduga.

Olgem seega järjekindlad. Ehkki koostöö Türgiga on oluline, peab mis tahes Türgi ühinemiskavatsused tegema kooskõlas Euroopa demokraatiatega, nimelt referendumite kaudu.

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, oleme rajanud paljud oma jõupingutused ning palju poliitikat lootusele, et olles Türgi vastu kena, muudab see riik oma kemalistliku fašismi demokraatia moodi käitumiseks,

mis on enam-vähem vastuvõetav. Me eksisime täielikult ja oleme kiiresti meeleheitlikult pettunud. Demokraatlike reformide protsess Türgis on liikunud edasi kolmejalgse kilpkonna tempos.

Volinik, meie ja suure enamiku Euroopa kodanike, keda esindame, kannatus on otsas. Meil on kõrini. Türgis valitsev režiim on osutunud täiesti võimetuks ja soovimatuks viima oma riiki 21. sajandi tsivilisatsiooni olukorda. Volinik, prääniku tehnika on hiilgavalt ebaõnnestunud ja peate seda tunnistama. Nüüd on kätte jõudnud aeg piitsa kasutada.

Andrew Duff (ALDE). - Härra juhataja, parlament – kardan – on jälle muutumas üsna heitlikuks Türgi küsimuses. Oleksin tänulik, kui volinik saaks meile esitada oma ausa hinnangu Ergenekoni küsimuse kohta. Kas ta on nõus, et see on teretulnud märguanne tallide puhastamise kohta ja märguanne selle kohta, et kohtumenetlus on lõpuks ründamas sügavat korruptsiooni Türgi riigi osades?

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (*DE*) Härra juhataja, tahaksin vastata härra Lagendijki öeldule. Muidugi näeme ka meie positiivset diplomaatilist rolli, mida Türgi saab mängida seoses Armeenia ja Lähis-Idaga. Diplomaatia ja demokraatia on siiski kaks erinevat asja. Meile tekitas eriti muret peaministri Erdoğani meede Ahmed Doğani kirjastuskontserni vastu. Isegi *Der Spiegel*, millel pole midagi pistmist Doğani ega Springeriga, kirjutab Erdoğani isiklikust kättemaksust Doğanile.

Mainisin juba komisjoni arenguaruannet. Taas kord tahaksin esitada komisjonile konkreetse küsimuse. Kas komisjon muretseb vähem või rohkem arvamusvabaduse ja ajakirjandusvabaduse pärast Türgis, võrreldes ajaga, mil arenguaruanne avaldati? Kui ei, miks ta enam ei muretse? Kui jah, milliseid konkreetseid meetmeid kavatseb komisjon võtta? Kui oluline on ajakirjandus- ja arvamusvabaduse teema seoses käimasolevate ühinemisläbirääkimistega? Nagu ütlesin, see puudutab siiski esimest Kopenhaageni kriteeriumi, poliitilist kriteeriumi.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Härra juhataja, tahan kõigepealt tänada austatud liikmeid väga tõsise ja sisulise arutelu eest demokraatliku arengu kohta Türgis ning tahan täna õhtul tänada ka Euroopa Parlamenti panuse eest ELi poliitikasse seoses Türgiga. Meie suhteid Türgiga on kriitilisel perioodil saatnud kriitiline, kuid konstruktiivne toetus. Ma arvan, et parlamendi lähenemisviisi, nagu ma usun ka komisjoni lähenemisviisi, võib kirjeldada õiglase ja otsustavana seoses Türgi ja tema ELiga liitumisprotsessiga.

Tõepoolest, minu arvates peame olema õiglased ja otsustavad ning ainult mõlemat korraga olles saame tulemusi oodata. Pean silmas seda, et peame olema õiglased, säilitades ELi väljavaate reformide olulise edendajana riigis, pidades kinni oma lubadusest seoses Türgi võimalusega näidata, et ta suudab täita ELi ühinemiskriteeriumid. Samal ajal peame olema otsustavad range tingimuslikkuse kohaldamisel, eelkõige seoses põhiõiguste ja demokraatlike põhimõtetega. Need kaks põhielementi – õiglus ja otsustavus – toimivad ainult koos ja neid ei saa teineteisest eraldada. Arvan, et see on selgelt parim viis toetada Türgi demokraatlikku ümberkujundamist, mis on meie eesmärk, sest see teeb Türgist parema partneri ja võimaliku tulevase Euroopa Liidu liikmesriigi kooskõlas 2005. aasta 4. oktoobri varajastel hommikutundidel vastu võetud läbirääkimiste raamistikuga.

Hetkeolukord on üsna segane, nagu ELi ja Türgi parlamentaarse ühiskomitee delegatsiooni esimees Joost Lagendijk seda kirjeldas. Mõnikord tundub, nagu astuks kaks sammu edasi ja ühe sammu tagasi, kuid parem nii kui vastupidi.

Nagu härra Duff küsimuse tõstatas, arvan, et Ergenekoni uurimine on asjakohane. Pidades silmas senist uurimist, näib oluline olevat, et paljastati võimalike poliitiliste ja muude demokraatiavastaste rünnakute taga olevad võrgud Türgis ning paljastatakse jätkuvalt õigusriigi ja demokraatliku ilmalikkuse vaimus.

Teisest küljest võib Ergenekoni uurimise viimastel etappidel seada kahtluse alla, kas kõiki õigusriigi põhimõtteid on tõesti kohaldatud või on nende arreteerimiste taga mõned muud poliitilised eesmärgid. Seda pole veel kindlaks määratud. Jälgime seda väga tähelepanelikult ja avaldame kindlasti sellekohast teavet oma saabuvas arenguaruandes saabuval sügisel.

Minu arvates on kolm põhimõttet eriti olulised. Esiteks demokraatlikud põhimõtted: põhiseaduse reformi taotlemine, mille puhul on poliitilistele parteidele kohaldatavad eeskirjad olulised, arvestades eelmise, käesoleva ja eelnevate aastate kogemusi, kui oleme näinud Türgi põhiseadusliku raamistiku lõkse sellega seoses, millele juhtis tähelepanu Euroopa nõukogu Veneetsia komisjon.

Teiseks sõnavabadus, millele viitas Graf Lambsdorff, on demokraatia alus. Seda arutati üsna hiljuti parlamendi parlamentaarse ühisassamblee kohtumisel Türgi Suure Rahvusassambleega. Mind paneb muretsema

ajakirjandusvabadus ja selle areng Türgis ja tuleme kindlasti selle juurde tagasi eraldi osana oma arenguaruandes tuleval sügisel.

Jah, on toimunud positiivseid edusamme seoses kurikuulsa artikli 301 reformi tagajärgedega üks või kaks aastat tagasi. Teisest küljest ei õigusta suhtelised edusammud seoses artikliga 301 rünnakuid ajakirjandusvabadusele mujal, nagu on viidatud mitmes tänaõhtuses avalduses.

Lõpuks, õigusriik, mis on aluseks kogu ühiskonna ja majanduse toimimisele ning mis on Euroopa Liidu põhiväärtus: seda näitab terrorismivastane võitlus, mida toetame seni, kuni seda teostatakse kooskõlas õigusriigiga ja õigluse põhimõtetega parima Euroopa traditsiooni kohaselt.

Seega sõltub läbirääkimiste tempo Türgiga suures osas reformide edusammudest ja intensiivsusest, mis edendab riigis põhiõigusi ja õigusriiki kõikides eluvaldkondades ja riigi kõikides piirkondades. See on läbirääkimiste protsessi alus. Edusammud tehnilistel läbirääkimistel sõltuvad sellest, kas kõnealustes põhiõigusi ja inimõigusi ja demokraatlikku ilmalikkust edendavates reformides on tõsiseid edusamme, intensiivsust ja rakendust. Need on talletatud Euroopa Liidu lepingus ja meie ühistes Euroopa väärtustes. See on Türgi edusammude kriitiline mõõdupuu Euroopa Liidu suunas liikudes.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

15. Loomade kaitse surmamisel (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on härra Wojciechowski raport (A6-0185/2009) põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus loomade kaitse kohta surmamisel (KOM(2008)0553 - C6-0451/2008 2008/0180(CNS)).

Janusz Wojciechowski, *raportöör.* – (*PL*) Härra juhataja, meie tsivilisatsioonis kasutatakse loomi. Me tapame miljardeid loomi, et saada liha, nahka ja rahuldada erinevaid majanduslikke vajadusi. Mõnikord tapame neid ka siis, kui pole majanduslikku põhjust – spordis, näiteks jahtimisel, või meelelahutuses nagu härjavõitlusel. Minu jaoks ei ole loomade tapmine sport, meelelahutus ega kultuur, aga me ei hakka seda siin arutama, sest meie arutelu teema on loomade tapmine majanduslikel põhjustel.

Loomade kaitse surmamisel. Kas see on võimalik? Kas on võimalik kaitsta looma, keda kavatseme tappa? Jah, see on võimalik, eelkõige säästes neid tarbetutest kannatustest. Kaitstes loomi ebainimliku kohtlemise eest, kaitseme oma inimlikkust. Kavandatud määrusega parandatakse loomade kaitse standardeid surmamisel ja võetakse kasutusele kõrgemaid, paremaid tehnilisi norme ja soodustatakse paremat järelevalvet nende kasutuse üle. Sellega võetakse kasutusele suurem isiklik vastutus loomade käitlemise eest ja samuti võetakse kasutusele nõue määrata ametisse eriametnik, kes vastutab loomade kaitse eest asutustes, kus surmamist läbi viiakse. Uue määrusega, mis asendab vana 1993. aasta direktiivi, käivad kaasas selged edusammud loomade kaitse idee realiseerimises ja seega raportöörina toetan määrust.

Oli mitmeid vastuolulisi küsimusi. Üks silmatorkav näide on rituaalse tapmise küsimus. Põhimõte on tappa loomad pärast seda, kui nad on uimastatud või teadvusetud, kuid lubatakse erand usulistel põhjustel – eelneva uimastamiseta tapmine, kui see on vajalik usulistel põhjustel. See puudutab islami ja judaismi järgijaid, kes tapavad loomi neid eelnevalt uimastamata. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on tagasi lükanud muudatusettepanekud, mille eesmärgiks oli võtta kasutusele ulatuslik rituaalse ohverdamise keeld Euroopa Liidus. Komisjoni liikmed olid seisukohal, et selline keeld ei toimiks.

Samuti lükkas komisjon tagasi ettepaneku, mis oleks andnud igale liikmesriigile õiguse keelata rituaalne ohverdamine oma õigusaktidega. Tahaksin rõhutada, et kõnealuse muudatusettepaneku poolt hääletamine tähendab, et liikmesriikidel ei ole võimalust keelata rituaalset ohverdamist oma territooriumil. Muudatusettepaneku vastu hääletamine tähendab Euroopa Komisjoni seisukoha juurde naasmist, mis lubab keelu kehtestamist rituaalsele ohverdamisele riiklikes õigusaktides.

Teine vastuoluline küsimus on riiklike võrdluskeskuste määramine, mille pidi määrama iga liikmesriik. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon lükkas selle idee tagasi muudatusettepanekus 64. Isiklikult arvan, et sellised võrdluskeskused tuleks luua ja need võiksid mängida rolli ka loomade käitlemise järelevalves surmamisel.

Tahaksin juhtida tähelepanu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ettepanekutele, mis on raportile lisatud. Esiteks tuleks tagada Euroopa Liidu rahaline toetus meetmetele võtta kasutusele loomade kaitse

kõrgemad standardid surmamisel. Loomade kaitse üllaid eesmärke ei ole võimalik saavutada rahalise kavata ja loomata materiaalseid algatusi kõrgemate standardite kasutusele võtmiseks.

Teiseks tehakse raportis ettepanek, et kõrgemaid standardeid tuleks lisaks Euroopa Liidu tootjatele kohaldada ka neile, kes lihatooteid Euroopasse impordivad. Tahame olla kindlad, et ELi turgu varustatakse ainult selliste lihatoodetega, mis tulevad loomadelt, kes on tapetud ELi õiguses sätestatud viisil.

Daamid ja härrad, Euroopa Parlamendi viimane istung on suures osas pühendatud loomade kaitsele. Täna oleme otsustanud keelata importida tooteid julmal viisil tapetud hüljestelt, oleme otsustanud kehtestada kõrgemad standardid katseloomade kaitsele ning nüüd arutame loomade kaitse kõrgemaid standardeid surmamisel. Mul on hea meel, et parlament teeb nii palju loomade kaitseks, ja mul on hea meel, et saan sellest osa võtta. Assisi Püha Franciscuse vaim on siin parlamendikojas kohal. Olgu ta kohal ka parlamendi järgmisel ametiajal.

Androulla Vassiliou, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, soovin tänada Euroopa Parlamenti, eelkõige raportöör härra Wojciechowskit toetamast komisjoni ettepaneku põhielemente loomade kaitsest surmamisel.

Mul on eriti hea meel tõdeda, et Euroopa Parlament tunnustas selle ettepaneku üldist lähenemist, mille eesmärk on tagada loomade heaolu puudutavad õigusaktid, mida saaks tapamajades rakendada kooskõlas 2004. aastal vastu võetud hügieenipaketiga.

Kehtivad loomade tapmisel rakendatavad loomade kaitset puudutavad õigusaktid pärinevad 1993. aastast ning ei ole ilmselt kooskõlas viimaste arengutega toiduohutuse, loomatervishoiu ja loomade heaolu valdkondades. Käesoleva ettepanekuga tuleb tapamaja operaatoritel kehtestada standardtöötoimingud, tugineda uimastamisel heaolunäitajatele ning personal peab läbima koolituse loomade heaolust.

Religioosse tapmise küsimuses soovin rõhutada, et komisjon jagab täielikult Euroopa Parlamendi kiindumust usuvabadusse ning selle rõhutamiseks kavatseb komisjon selles delikaatses küsimuses säilitada *status quo*. Aluslepingus on märgitud selgelt vajadust võtta ühenduse poliitika loomisel arvesse religiooniga seotud kombestikku. On ilmne, et liidu erinevates liikmesriikides esineb mitmeid erinevad religioosse tapmisega seotud kombeid.

Komisjoni ettepaneku kohaselt peaks selles valdkonnas säilitama subsidiaarsuse. See on hästi toiminud viimased 15 aastat ning peaks ka tulevikus jätkuvalt hästi toimima. Selles osas võime põhimõtteliselt tunnistada muudatusi, mis kuuluvad ümbersõnastamisele, mis kajastavas kehtivate õigusaktide käsitlust, millega säilitatakse õigus usuvabadusele, võimaldades samas liikmesriikidel vastu võtta või säilitada rangemaid eeskirju. Siinkohal märgiksin, et neis küsimustes näib nõukogu olevat ühel meelel.

Nüüd sooviksin öelda paar sõna tagahoovis tapmise kohta. Tänapäeval on loomade tapmine väljaspool tapamaja (välja arvatud veised) eratarbimiseks lubatud, kuid sead, lambad ja kitsed tuleb eelnevalt uimastada. Osa liikmesriikide kodanikke tapavad traditsioonide kohaselt sigu jõuludeks ning lambaid lihavõteteks. Nende traditsioonide säilitamine on komisjonile oluline, kuid puudub vajadus vähendada loomade uimastamise nõuet, millega õõnestataks loomade heaolu. Seetõttu usub komisjon, et kui tappa sigu ja lambaid väljaspool tapamaja, tuleb nad eelnevalt alati uimastada.

Teine ettepaneku punkt on seotud riikliku tugikeskuse rajamisega. Meie arvates on see punkt oluline ettepandud meetmete nõuetekohase täitmise tagamisel. Tapamajades teostavad ametlikud inspektorid kontrollimisi toiduohutuse kohta, peamiselt rümpadel. Neil on vähe aega ja piiratud teadmised loomade heaolu parameetrite hindamiseks. Tänapäeval on uimastamise varustus keerukas ning nende tõhusust heaolu seisukohalt on raske hinnata. Riiklikud tugikeskused täidaks vajaduse tehnilise ja teadusliku informatsiooni järele loomade heaolu kohta nende tapmisel ning komisjon arvab, et see nõue tuleks ettepanekus kinnitada.

Komisjon usub ühtlasi, et tapamajade personalilt nõutavat pädevust tõendavad tunnistused tuleks väljastada sõltumatu vaatluse järel. Selline süsteem on teistes loomade heaolu puudutavates valdkondades välja töötatud, seda nii avalikus kui ka erasektoris. Seal, kus seda on korralikult rakendatud, on see andnud häid tulemusi. Seetõttu tuleb seda laiendada kõigile ELi tapamajadele.

Haiguste leviku piiramiseks tapetakse arvukalt loomi ka väljaspool tapamaja. On tõsi, et eelnevalt on kehtestatud loomade tervise eesmärkidega seotud nõuded, kuid praegused nõuded ei ole seotud loomade heaoluga. Inimesed arvavad, et massiline hävitamine haiguse leviku tõkestamise eemärgil peaks toimuma võimalikult inimlikult. Seetõttu on oluline läbipaistvus, mis tähendab korralikku aruandlust. Pealegi on eelnev kogemus sellistest hädaolukordadest näidanud, kuivõrd oluline on koguda teavet headest tavadest ja

esineda võivatest vigadest. Seetõttu peaks massilisel hävitamisel olema nõutav korralik kontroll ja aruandlus loomade tervishoiu kohta.

Oleksin äärmiselt tänulik, kui toetaksite käesolevat komisjoni ettepanekut. Kui see võetakse edukalt vastu, siis võib Euroopa Liit asuda globaalsel tasemel potentsiaalselt juhtivale kohale ja uuendada loomade heaolu.

Jens Holm, *keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (SV)* Igal aastal tapetakse ja transporditakse kogu Euroopas sadu miljoneid loomi – sigu, lehmi, lambaid, kanu, hobuseid ja teisi loomi. Lisaks sellele tapetakse 25 miljonit karuslooma. See põhjustab loomadele tohutut piina. Loomulikult oleks parim lahendus neid üldsegi mitte süüa ning loomade karusnahast tooteid mitte kanda.

Käesolev määrus ei käi siiski selle kohta, vaid puudutab seda, kuidas saaksime vähendada tapamajades loomadele tekitatavaid kannatusi. Komisjoni ettepanek on samm edasi, kuid seda tuleb mitmetes punktides rangemaks muuta. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis hääletasime minu arvamuse küsimuses, milles nõuame muuseas lühemaid transpordiaegu ja ootejärjekordi tapamajades, investeeringuid liikuvatesse tapamajadesse, et see määrus hõlmaks ka karusloomi, et liikmesriigid saaks minna siit edasi ning kehtestada rangemad sätted ning et loomade heaolu inspektorid ja ettepanekukohased riiklikud tugikeskused loomade heaolu küsimuses oleks sõltumatud ja neile antaks suuremad volitused.

Rahuldust pakub see, et põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon toetab meie ettepanekut liikuvatest tapamajadest ja karusloomade määrusesse kaasamisest. Kuid mind teevad murelikuks mitmed teised muudatusettepanekud, mille see komisjon ja parlamendi üksikliikmed on esitanud. Kahjuks on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon kustutanud täielikult ettepanekud tapamajadesse transportimise ajalistest piirangutest ja ooteajast tapamajades. Palun hääletage 125. muudatusettepaneku poolt, mille esitas Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon, et saaksime need nõuded taastada. Ühtlasi ei mõista ma seda, miks põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon soovib kustutada ettepaneku loomade heaolu riiklike tugikeskuste loomise kohta. Ühtlasi on äärmiselt oluline võimaldada liikmesriikidel võtta ette edasisi samme ning omada siinkohal esitatutest ambitsioonikamaid sätteid. Soovitan tungivalt hääletada 124. muudatusettepaneku poolt. Lõpetuseks väljendan oma äärmist muret selle üle, et põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon ei soovi võimaldada neil liikmesriikidel, kus on hetkel uimastamata tapmine täiesti keelatud, seda keeldu säilitada. Sellised on asjalood näiteks minu kodumaal Rootsis. Meil on leitud tasakaal usutraditsioonide ja loomade heaolu vahel ning enamik inimesi on sellega rahul. Palun hääletage raportööri esitatud 28. muudatusettepaneku vastu.

Sebastiano Sanzarello, *fraktsiooni PPE-DE nimel. – (IT)* Härra juhataja, daamid ja härrad, saatuse tahtel olen mina see, kes saab täna õhtul viimast korda sõna võtta, vähemalt käesoleval teie eesistujariigiks olemise ajal, mis on minu arust teie viimane eesistujariigiks olemine, sest te olete otsustanud uutel valimistel mitte kandideerida. Väljendan meeleldi oma rahulolu sellega, mida härra Cocilovo on käesolevas parlamendi koosseisus teinud ning austust, mida kõik parlamendiliikmed – mitte üksnes Itaalia delegatsioon – teie vastu tunnevad. Mind valiti teiega samasse valimisringkonda, me oleme poliitilised vastased, kuid mul on tunne nagu võlgneksin teile selle, et soovida teile edukat poliitilist tulevikku nii teie koduriigi kui ka Euroopa huvides tegutsemisel.

Nüüd asun siis asja juurde. Ma arvan, et meie siin põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis oleme teinud silmapaistvalt head tööd. Olles ära kuulanud konsultandid ja erinevad erialarühmad, oleme püüdnud meile nõukogu ja komisjoni poolt esitatud teksti parandada, muutes selle paremini rakendatavaks ja terviklikumaks, kindlustades usukommete väljenduse ja õiguse nendele kõigis nende ilmingutes. Neis esines mõningaid vasturääkivusi, sest komisjon ja nõukogu väitsid ja kinnitasid, et nad kindlustaks riitusliku veristamise, kuid teatud kohustused muutsid selle praktikas võimatuks – ma viitan pea alaspidi riputamisele ja palju kõneainet pakkunud uimastamise teemale.

Dialektilisest seisukohast näib see jõhkrusena, kuid mida see tegelikult endas kätkeb: otsustav lõige on seotud sama valutasemega nagu uimastaminegi, millega tekitatakse laubale valusööst, millele ei järgne mingit valu, mille järel oleks veelgi suurem julmus uimastada loomad pärast seda, kui nende kõri on läbi lõigatud. Seetõttu ei usu ma, nagu loomi koheldaks julmalt, kui neid ei uimastata pärast kõri läbi lõikamist.

Inimõiguste Hartas väidetakse, et alati, kui esineb vastuolu loomade õiguste ja inimõiguste vahel, on tähtsamad inimõigused ehk teisisõnu õigus religioossetele kommetele ja mitte üksnes moslemi või juudi, vaid ka kristlikele tavadele, mille üle oleme selles komisjonis pikalt arutlenud, mis peaks olema kaitstud, seda täies ulatuses. Mitte seetõttu, et meil valitsevad mitteliikmesriikidega vastastikused suhted või et teatud usku inimesed ei sööks vastasel korral Euroopas liha, sest seda ei saaks Euroopas toota ja mujalt importida. Minu arust ei ole see õige.

Rosa Miguélez Ramos, fraktsiooni PSE nimel. – (ES) Härra juhataja, daamid ja härrad, nagu me juba kuulsime, asendatakse täna arutlusel oleva ettepanekuga direktiiv, mis on tehniliste edusammude tõttu aegunud, tuues sisse uue määruse, mis võimaldab kehtestada loomade heaolu puudutavad ühenduse nõuded, mis rakenduvad ühtemoodi kogu Euroopa Liidus.

Siseturu kontekstis ja arvestades, et määrustest kinni pidamine võib kahjustada konkurentsi, hakkab see võimaldama sarnaseid konkurentsistandardeid kõigile ühenduse operaatoritele. Tegelikult on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon, mis on otsustanud mõned väikeoperaatorid mõningatest nõuetest vabastada, suurendanud ülejäänud suuroperaatorite vastutust – selle teksti üle me täna arutlemegi –, lisaks sellele on seeläbi suurettevõtetesse loodud loomade heaolu eest vastutava ametniku tööpost.

Raport, mille üle me arutleme, parandab komisjoni ettepanekut põhiküsimustes. Üheks näiteks on see, et enam ei püüta selle ettepaneku kaudu muuta kehtivaid loomade transportimise sätteid, mis on seotud transpordile kulunud ajaga – peame seda täiesti ennekuulmatuks – ning selles säilitatakse kehtiv keeld transportida loomi, kelle teatud karakteristikud tähendavad seda, et nad ei sobi transpordiks.

Lisaks sellele parandab ja selgitab see ettevõtete kohustusi, mis puudutavad heaolu määruste järgimist. Määruste rakendamise eest vastutavad pigem operaatorid kui töölised.

Volinik, lõpetuseks soovin, et peaksite silmas seda, et Euroopa Liidus ei ole ükski erinevate regioonide ja riikide õiguslik süsteem ühesugune, iga neist on erinev. Riiklikud tugikeskused, mida soovitate rajada ning millele äsja oma etteastes osutasite, kui need kehtestada põhimõttel nagu komisjon oma ettepanekus soovitab, siis kaasneks sellega 17 riikliku tugikeskuse – mitte ainult ühe riikliku tugikeskuse – loomine Hispaanias. Hispaanias on keskvalitsuse volitused autonoomsetesse kogukondadesse detsentraliseeritud ning seetõttu oleme sunnitud rajama 17 sellist riiklikku keskust, mida peate võimalikuks. See oleks naeruväärne: üks keskus iga regiooni kohta. Seetõttu teeme ettepaneku, et vastav ametkond vastutaks määruste õige rakendamise eest

Zdzisław Zbigniew Podkański, *fraktsiooni UEN nimel.*—(*PL*) Härra juhataja, härra Wojciechowski raportis nõukogule loomakaitse määrusega ettepanekust nende tapmise ajal tõstatatakse väga oluline loomade heaoluga seotud teema. Kaudselt esitatakse sellega küsimus, kas inimkond suudab tänapäeval teha lõppu julmusele ning luua uue maailma, milles valitsevad väärtused, kus arvestatakse valu, kannatuse, hirmu ja elu kaotamisest tuleneva ärritusega, seda mitte üksnes inimeste, vaid ka loomade puhul.

Paraku, vaatamata tsivilisatsiooni ja tehnika arengule, tapetakse endiselt igal aastal miljardeid loomi ja linde, tehes seda sageli julmalt, koguni ilma uimastamata. Sellega tõstatuvad uued küsimused, näiteks, miks intelligentsete ja haritud inimeste käitumine loomade suhtes sarnaneb sageli primitiivsete hõimude käitumisele, kes on sunnitud oma olemasolu eest võitlema. Mida meil tuleb selle muutmiseks teha?

Laias laastus leiduvad raportis vastused neile küsimustele, mis ei lahenda endiselt paljusid põhiprobleeme, mis seonduvad näiteks õigusaktide, riitusliku tapmise ja ühiskonna südametunnistuse kujundamisega. Need probleemid jäävad seetõttu nõukogu, komisjoni ja uue parlamendi koosseisu lahendada. Loodan, et edasise tööga loomade heaolu parandamisel kaasneb arusaam, et loomad on elusolendid, kes tunnevad valu ja kannatusi, et nad ei ole asjad ning inimesed võlgnevad neile austuse, kaitse ja nende eest hoolitsemise.

Alyn Smith, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Härra juhataja, ma lisaksin omapoolsed õnnitlused raportöör härra Wojciechowskile keeruka ja emotsioone tekitava toimiku käsilevõtmise eest sellise enesekindlusega ning paljude vastakate seisukohtadega tegelemise eest. Selles kõnes, mis on arvatavasti minu viimane kõne praeguste volituste kehtimise ajal, väärib kolleegidele ära märkimist, et ma nimetaks seda klassikaliseks Euroopa Parlamendi Euroopa toimikuks. See on tehniline, see on keeruline, see on meie kodanikest pisut liiga kaugelseisev, kuid samas tuleks meeles pidada, et loomade heaolu on olulise tähtsusega meie kodanikele ning õiglus meie tootjatele, meie tarbijatele ja turule.

Ma toetan eriti 45. ja 46. muudatusettepanekut, milles käsitletakse seda, et meie territooriumile kaupa eksportida soovivad kolmandad riigid vastaksid meie standardile. See on meie tootjate õiglase kohtlemise ja tarbijapoolse usalduse seisukohalt oluline element meie turul – seega on see vägagi tervitatav nähe.

Sarnaselt võimaldab 65. ja 67. muudatusettepanekute meetmete proportsionaalsus töökohal koolituse pakkumist, mis on eriti tervitatav väiksemates tapamajades ja väikeoperatsioonidel kõikjal Euroopa Liidus. Ühtlasi on tervitatav erand, millega vabastataks väiketapamajad loomatervishoiu ametniku kohalolust.

Minu arust on volinikul religioossete tapmiste suhtes täiesti õigus. Minu arust ei tule seda käesoleva paketiga reguleerida, mis on hea uudis tarbijatele. See on hea uudis ELi lihaturu usaldamise seisukohalt ning tehtud on igati head tööd. Õnnitlen!

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Ennekõike soovin õnnitleda raportööri ning tänada teda üles näidatud vastutulelikkuse eest.

Nõustun komisjoni ettepanekuga, milles sätestatakse, et loomi tuleb tappa vaid sellisel meetodil, mis tagaks kohese surma või pärast uimastamist tapmise, aktsepteerides samas siiski erandlikku veretustamist osana usuriitusest. Ühtlasi toetan selle määruse mitte rakendamist oma tarbeks loomade tapmisel, peamiste religioossete pidustuste traditsioonide järgimisel, näiteks lihavõtete ja jõulude ajal, ning ainult kümne päeva jooksul enne vastavaid kuupäevi.

Tapmise ja teiste seonduvate tegevustega tegelev personal peab läbima vastavad koolituskursused, mis toimuvad tavapärasel viisil ja mille läbimisel saadakse pädevustunnistus.

Loomakaitse valdkonnas kasutusele võetud Euroopa määrused on maailmas ühed rangematest. Nende tulemuseks on kõrgemad tootmiskulud ning see võib moonutada konkurentsi riikidega, kus vastavad õigusaktid on selles küsimuses vähem ranged. Seetõttu kutsun komisjoni üles tagama seda, et lihatooted või muud loomsed tooted, mida imporditakse väljastpoolt ELi riike, vastaksid Euroopa standarditele. See, mida soovime näha, on komisjoni võime teostada kontrolle tapamajades, millel on õigus toodete Euroopa Liitu väljaveoks, kinnitades, et lisaks juba väljastatud tervisesertifikaatidele austatakse ka loomakaitse määrusi.

Neil Parish (PPE-DE). - Härra juhataja, ma soovin avaldada ülimat tänu proua Vassilioule tema töö eest käesoleva parlamendi koosseisus. Ta käsitles toimikut vaid paaril viimasel aastal ning on teinud äärmiselt head tööd, niisiis õnnitlen teda selle puhul. Ühtlasi soovin tänada härra Wojciechowskit väga hea raporti koostamise eest ning suurepärase põllumajanduskomisjoni aseesimeheks olemise eest.

Minu arvates on kõrgkvaliteetse liha tootmise seisukohalt Euroopas loomade heaolu standardid üliolulised. Me soovime veenduda, et tapmist teostataks hoolikalt ning vastavalt kõrgetele standarditele, seda nii hügieenist kui ka loomade heaolust lähtuvalt. Tegelikult pooldan ma liikuvate tapamajade mõtet, sest minu arust oleks see äärmiselt hea. Ühtlasi leian, et meil tuleb olla ettevaatlik, sest minevikus on paljud Euroopa väiketapamajad suletud – see juhtus ka liikmesriigis, mida mina esindan –, seega soovime veenduda, et regulatsioon toimuks parajal määral, kuid mitte liiga palju, mis võiks tingida nende sulgemise.

Nüüd esitan ma üsnagi vastuolulisi väiteid. Usun, et loomad on siia maailma sündinud ja meie kui inimeste otsustada on see, kuidas neid tappa. Minu arust peaks komisjon mingile otsusele jõudma. Te kas aktsepteerite religioosset tapmist ning tõsiasja, et loomi ei uimastata, nii et loomad, mida soovime teistes riikides jõulude ajal süüa, teeks läbi sama protsessi, või astute te tõepoolest välja selle eest, mida pean õigeks, mis tähendab seda, et inimestena on see meie otsustada, kuidas loomi tappa ning et enne tapmist tuleks loomad uimastada. Minu arust on ilmselge, et seda tuleb teha. Osades liikmesriikides toimub loomade eel- ja järeluimastamine nii *halal*-tapmise kui ka juudi kommete kohaselt tapmisel. Imestan, miks ei võiks see olla nii kogu Euroopas, sest me peame olema täiesti kindlad, et kõiki loomi koheldakse võrdselt. Kuigi tunnustan subsidiaarsuse põhimõtet, soovin ka näha, et komisjon avaldaks liikmesriikidele survet, veendumaks, et tapmine ja uimastamine toimuks tulevikus õigesti.

Mis puudutab märgistamist, siis ma ei näe siin mingit probleemi. Miks me ei tohiks märgistada loomi vastavalt sellele, kuidas nad on tapetud? Kui *halal*i ja juudikommete kohases tapmises ei nähta mingit probleemi, siis miks tunda muret märgistamise üle? Varustagem kaup korraliku märgistusega, et inimesed teaks tulevikus täpselt, mida nad ostavad, sest Euroopa põllumajanduse seisukohalt on kõrged standardid väga olulised.

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, minu arvates ei saa usuvabaduse tõttu jätta arvesse võtmata meie riikide eeskirju ja määrusi ning ei saa nii sügavalt eksida meie tapmishügieeni ja loomade heaolu standardite vastu tuntava austuse suhtes. Seetõttu ei näe ma põhjust, miks peaksime religiooni nimel sallima anakronistlikku, ebahügieenilist ning isegi sadistlikku loomade tapmist, mis toimub mõnikord pompöössetel tseremooniatel nii täiskasvanute kui ka laste silme all.

Seetõttu arvan, et loomi tuleks tappa reguleeritud tingimustes volitustega ja inspekteeritavates tapamajades ning ühtegi looma ei tohiks tappa ilma eelneva uimastamiseta. Üks asi on usuvabadus, mis tekitab loomadele põhjendamatut valu, kuid teine asi on hügieeninõuete rikkumine. ELi eeskirjad ja seadused peaks kehtima kõigile, olenemata nende usust.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, volinik, käesolevas arutelus on minu arvates loomade heaolu teemat kitsendatud liialt küsimusele, kas meil tuleks kasutada loomade uimastamist. Ma ei ole küll uimastamise vastu, kuid meil tuleb mõista, et algselt võeti uimastamine kasutusele mitte murest loomade heaolu pärast, vaid majanduslikel põhjustel, selleks et oleks võimalik tappa loomi tööstustaludes, mis hõlmab massilist tapmist tapamajades ilma liha kvaliteeti mõjutamata ja halvendamata tapmisest tuleneva ärrituse kaudu.

Niisiis on religioosse tapmise korral tegu tapmise kõrgema kunstiga, ilma et loom kannataks täiendavat piina, ning tapamajas uimastamisel ei ole küsimus üksnes selles, kas tuleks uimastada või mitte, vaid ka loomade transportimisel ning ooteajal tapamajades nendega ümber käimises. Ma nõustun härra Parishi seisukohaga, et religioosse tapmise kommete kohaselt tapetud loomast tooted peaks kandma vastavat märgistust, et tarbija teaks, mida ostab ning mida ostuga toetab.

Androulla Vassiliou, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, tänane arutelu härra Wojciechowski raporti küsimuses peegeldab parlamendi, komisjoni ja rahva muret loomade heaolu üle nende tapmisel. Komisjoni ettepanekus tutvustatakse olulisi uuendusi, mida saate loodetavasti toetada.

Täna nõuab ELi seadusandlus, et ELi kaupa sisse vedavatele kolmandate riikide käitlejatele kehtiksid samaväärsed standardid. Lisaks sellele peab sisseveolubadel seisma kinnitus, et väljavedu teostavates asutustes on järgitud ELi standardeid. Seetõttu, mis puudutab komisjoni ettepanekut, oleme arvamusel, et võrdväärsuse põhimõte peaks jätkuvalt kehtima.

Kuulasin tähelepanelikult teie kõigi kommentaare ning minu arust on saadud tagasiside äärmiselt oluline meie püüdlustele jõuda tõeliselt tõhusalt toimiva loomade heaoluni. Käesoleva raporti vastuvõtmisega saadame rahvale õigeid signaale selle kohta, et tegeleme nende murega, kehtestades samas tänapäevased standardid globaalse heaolu tavadele loomade tapmise ajal. Ma tänan parlamenti ja selle raportööre toetuse eest.

Lõpetuseks, kuna tegemist on minu viimase pöördumisega selle täiskogu poole, sooviksin öelda, et mulle on pakkunud suurt naudingut teie kõigiga koos töötamine ning ma soovin teile kõigile edu tulevikupüüdlustes ning õnne kõiges.

Janusz Wojciechowski, *raportöör.* – (*PL*) Härra juhataja, volinik, ka mina soovin ühineda nende soovidega ning mul on hea meel, et voliniku viimane kõne parlamendis puudutab tõeliselt hea eelnõu ja määruse esitamist ning tõepoolest, enamik neist, kes on käesolevas arutelus sõna võtnud, on selles küsimuses ühel meelel. Soovin väga, et käesoleva parlamendi, komisjoni ja nõukogu koostöö lõpptulemus ei kahjustaks oluliselt komisjoni ettepanekut, sest komisjon on tõepoolest esitanud väga head ettepanekud. Ometi lisandub loomade kaitse käsitlusel, loomade heaolu parandada püüdvatele meetmetele kaks olulist aspekti.

Esimene neist on raha. Paraku ei saavuta me ühiskonna heakskiitu nende standardite tõstmise eest, kui ei taga nende nõuetele vastavat finantseerimist. Seatud eesmärkide täitmisel on ühenduse vahendid olulise tähtsusega. Ei ole võimalik võtta kasutusele kõrgemaid standardeid, delegeerides kõik kulud standardeid kasutusele võtvatele asutustele, kui puudub raha.

Teine teema seondub samaväärsusega, et parandatud standardid ei vähendaks tootjate konkurentsivõimet Euroopa Liidu raames. Arvan, et oleme selle saavutamisel õigel teel. Mul on hea meel, et need ettepanekud on leidnud siin istungisaalis toetust.

Taas kord soovin avaldada tänu volinikule. Ühtlasi soovin tänada kõiki parlamendi kaasliikmeid, kes on käesolevas arutelus sõna võtnud ning mul on hea meel selle üle, et loomade heaolu standardite tõstmise mõte on käesolevas istungisaalis leidnud üleüldist heakskiitu.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 6. mail 2009. aastal.

16. Kodukorra üldine läbivaatamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmisena käsitleme härra Corbetti põhiseaduskomisjoni nimel esitatud raportit (A6-0273/2009) parlamendi kodukorra (2007/2124(REG) üldise läbivaatamise kohta.

Richard Corbett, *raportöör.* – Härra juhataja, ma soovin kasutada praegu selle tutvustamisele pisut vähem aega kui mulle eraldatud neli minutit ning lõpus selgitust vajavatele küsimustele vastates võib-olla pisut rohkem aega.

Käesolev raport on mahuka töö vili. Nende reformide allikad, mida loodame oma kodukorda sisse viia, tulenevad osalt tööst, mida teeb esimeeste konverentsi rajatud ja reformimisega tegelev töörühm, mille eesistujaks on olnud võimekas kolleeg Dagmar Roth-Behrendt, kes tegi mitmeid ettepanekuid, mis leidsid esimeeste konverentsil heakskiitu ning on meile edastatud selleks, et saaksime anda endast parima nende kodukorra osaks muutmisel.

Teiseks allikaks on paljud väiksemad muudatused, mis on olnud mitmeti pikaaegsel ettevalmistamisel ega kujuta endast vähemoluliste punktide artiklimuudatuste raportite jada. Oleme need omavahel kokku liitnud. Osa neist on tehnilised, osa selgitavad ning muudavad meie artiklid paremini loetavateks – nagu näiteks see, mis ühendab artikleid 141, 142 ja 143 ühtseks kodifitseeritud tekstiks, millega juhitaks meie täiskogu istungitel arutelude tegelikku korraldamist. Sellega seondub uuenduslik muudatusettepanek, milles leitakse, et meil peaks olema üksteise katkestamise võimaldamiseks sinise kaardi andmise toiming. Näiteks härra Duff võib soovida praegu esitada mulle küsimuse äsja öeldu kohta ning selle artikli järgi laseks ma seda tal 30 sekundi jooksul teha, juhul kui see vastu võetakse. Härra juhataja, olen kindel, et laseksite soovi korral tal seda ka praegu teha, kuid paraku ei soovi ta seda.

Seega on seal nüüd mõningaid uuenduslikke tunnuseid, mis peaks meie arutelusid pisut elavdama. Ma mäletan, kui tegin esmakordselt ettepaneku tavapärase arutelu lõpus kohapealt küsimuste esitamise ajaks ja kõik ütlesid: oh ei, me ei saa seda teha, see lööb sassi fraktsioonide sõnavõtuaja ja nii edasi. Ometi teeme seda nüüd ning see on meie toimingute heaks kiidetud osa ning sel on minu arust enamiku parlamendiliikmete toetus. Pakun, et võib-olla oleks asjalood sinise kaardi toiminguga samasugused: praegu esineb mõningaid kahtlusi, kuid proovigem see järele, vaadakem, kuidas see toimib ja ma olen veendunud, et suudame selle toimima panna.

Ühtlasi on tehtud mõningaid muudatusettepanekuid, mis kerkivad arutelu käigus esile, kas siis komisjonis arutusel olemise etapis või praegu, täiskogu istungil. Näiteks tehti ettepanek, et õigusaktide üle toimuval lõpphääletusel peaks toimima automaatselt nimeline hääletus – kui ma ei eksi, siis tegi selle ettepaneku proua Dahl. Toetan seda muudatusettepanekut ning lisasime selle minu raportisse. Mitmed parlamendiliikmed on esitanud soovitusi, et lisaksime artiklisse midagi rühmadevahelisest erisusest, et tegelikult piiritleda seda, mis nad on ja mida nad ei ole, näidata, et need on mitteametlikud rühmad ning et need ei või võtta üle parlamentaarsete asutuste kohustusi.

Seega sisaldub siin paljutki huvitavat. Ühtlasi on esitatud muudatusettepanek tegeleda veidra süsteemiga, mille kohaselt meie avaistungijärku juhatab vanim parlamendiliige, selle asemel, et seda teeks näiteks lahkuv president, mis toimub mõningates parlamentides – või lahkuv asepresident, isegi kui president ei ole tagasi valitud. See oleks üsnagi mõistlik parandus meie protseduurireeglitesse.

Siinkohal lõpetan. Ma ei kasutanud ära kogu mulle võimaldatud aega, kuid vajadusel tulen lõpus hea meelega tagasi ning vastan küsimustele või päringutele.

József Szájer, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, ka mina pooldan seda ettepanekut ning soovin ühtlasi tänada Richard Corbetti tehtud raske ning sageli mitte meelepärase töö eest.

Sageli, muutes kodukorda, tunnevad kolleegid muret juhtumahakkava pärast. Enamik neist märkab seda, mis on toimunud ning milliseid muudatusi oleme kehtestanud, alles siis, kui need on jõustunud ja neid enam muuta ei saa. Toetan kindlalt valdavat osa päevakorda võetud ettepanekutest, eriti kuna need ei peegelda üksnes teie rasket tööd, vaid ka – nagu mainitud – parlamendi reformimisega tegeleva töörühma tööd, mille eesistujaks on Dagmar Roth-Behrendt, kes valmistas käesoleva ettepaneku väga hästi ette.

Siiski tegin ma parlamendireformi protsessi ajal meie fraktsioonile arutelude käigus täiesti selgeks, et käesolev raport parlamendireformist tuleb heaks kiita, viies sisse muudatused kodukorda. See on demokraatlik toiming, mis lõpeb hääletusega. Midagi ei saa muuta üksnes selles fraktsioonis toimuva aruteluga ning me nägime selles osas pidevalt palju vaeva.

Ühtlasi soovin öelda, et ma olin äsja mainitu suhtes mõnevõrra kriitiline, nimelt selle suhtes, et osa parlamendi mitteametlikke toiminguid on institutsionaliseeritud. Kardan mõnevõrra, sest kui meil on tava, siis on parem seda tavana säilitada, mitte ilmtingimata reegleid muuta.

Meie fraktsioonile on aga olulisem proportsionaalsus. Meie parlamendis on komisjonidel väga tugev roll. Siin, parlamendis hääletuse ettevalmistamisel võtavad nad täiskogult suure töökoorma, teostades hääletuse komisjonis. See ei ole üksnes lihtne protseduurialane küsimus, vaid demokraatia küsimus, et komisjonides kajastuks oluliste küsimuste lahendamisel täiskogu proportsioonid. Ma usun, et see on demokraatia põhiküsimus ning fraktsiooni PPE-DE nimel toetan seda raportit.

Costas Botopoulos, *fraktsiooni PSE nimel.* – Härra juhataja, ma olen üks neid veidraid põhiseadushuvilisi olendeid, kes arvab, et kodukord peegeldab meie tehtud tööd siin parlamendis. Seega leian, et Richard Corbetti kui antud valdkonna silmapaistva spetsialisti töö näol on tegemist tähtsa asjaga. Tema tunnustuseks tuleb mul mainida, et tegemist on kodukorra teistkordse muutmisega. On asju, mis muutusid alles hiljuti ning mida muudame taas, sest on ilmnenud, et meie parlamendi tegevus nõuab nende muudatuste tegemist.

Mul on teile täna õhtul esitada üks üldine ja kolm konkreetset vahemärkust. Üldine märkus oleks selline, et minu arust on äärmiselt oluline rääkida Richard Corbetti raporti teisest aspektist – Lissaboni lepingu mõjust kodukorrale. Ühtlasi on sellest kõnelemine ülimalt oluline, sest kodukorramuudatus ilma selle teise osata oleks puudulik.

Minu kolm konkreetset märkust on järgmised: esimene puudutab muudatust, mille koostamisel oli ka minul mõningane roll. See on tõsi, et me üritame kodukorda sisse viia agoraa põhimõtet, mille kohaselt on ka kodanikel võimalus pöörduda Euroopa Parlamendi poole ning osaleda arutelus Euroopa Parlamendi ees. Minu meelest on tegemist sümboolselt tähtsa algatusega, mille tõstatasin koos sõbra ja kolleegi Gérard Onestaga ning minu arvates oleks hea, kui seda peetaks kodukorras seisukohalt pühaks.

Teiseks minu hinnangul oluliseks asjaks on algatusraportitesse tehtud muudatused: tulenevalt tõsiasjast, et oleme näinud, kuidas algatusraporteid praktikas on rakendatud, rakendame uuesti muudatusettepanekute võimaluse, kuigi see võimalus on tagatud vaid 1/10 parlamendi liikmete osakaalu korral. Kolmas aspekt on sinise kaardi menetlus. Ma toetan kõike seda, mis elavdab arutelu parlamendis, seega võimalus parlamendi liikmetel üksteist tsiviliseeritud viisil katkestada ning sel moel sõna võtta on hea mõte.

Andrew Duff, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, esiteks soovin tänada härra Corbetti tema tehtud töö eest. Fraktsioon ALDE toetab seda paketti. See on täiskogu moderniseeriv reform, mida hindame seetõttu, et see tõhustab ja mitmekesistab meie tegevust ning muudab selle loodetavasti lõpuks ka avaliku arvamuse ja koguni ajakirjanduse jaoks paeluvamaks.

Sellegipoolest esineb paar-kolm punkti, mille kallal sooviksin norida. Esimene neist on punkt, millest härra Szájer kõneles: püüe muuta komisjonid parlamendis olevate parteide jaotusega jäigalt proportsionaalseteks. Minu arvates on tegelikult täiesti kohane see, kui poliitiline fraktsioon väljendab oma eelistusi, asetades rohkem oma parlamendiliikmeid komisjoni, mille käsitlusala nad endile eriti oluliseks peavad. Minu arust valmistab muudatusettepaneku 42 vastuvõtmine pettumust nii fraktsioonidele kui ka liikmetele ning lõppkokkuvõttes on selleks vaja suuremat paindlikkust.

Ühtlasi soovin avaldada tugevat toetust põhiseaduskomisjonis artikli 45 lõikes 2 kokku lepitud muudatustele, millest kõneles äsja Costas Botopoulos. Meil peaks olema taganemispositsioon, et parandada algatusraporteid, kui need seda nõuavad ning meie kogemus alates juulist, mil eelnev muudatus sisse viidi, on näidanud, et need vajavad sageli täiskogus täiustamist.

Ühtlasi soovin kiita heaks muudatusettepaneku 68, mis puudutab uuestisõnastamise menetluskäiku. Leian, et parlament on seadnud endale liiga palju piiranguid ning meil tuleks paremini kajastada 2001. aasta institutsioonidevahelise menetluse lepingut, võimaldamaks komisjonidel võtta sõna direktiivide või määruste osade tegelike muudatuste teemal, mida komisjon soovib uuesti sõnastada, kuid seda äärmiselt piiratud kujul.

Lõpetuseks sooviksin jätta kõrvale osade kaupa ja eraldi hääletamise lisamise menetlusele, mis võimaldab presidendil saata komisjonile tagasi raporti, millele on lisatud üle 50 olulise muudatusettepaneku.

Monica Frassoni, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*IT*) Härra juhataja, daamid ja härrad, Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonil ei ole kunagi olnud eriti aega härra Corbetti – kes on minu sõber ning kellega oleme palju aastaid koos töötanud, kes on sellest teadlik ega pane seda pahaks – teostatud parlamentaarsete reformide jaoks, sest nad üritavad muuta parlamenti bürokraatiamasinaks, kus üksikute parlamendiliikmete ja vähemusesinduste ning koguni komisjonide roll peaks olema allutatud kasvavale, paiguti piiramatule otsuseid langetavale esimeeste konverentsi ja juhatuse võimule. Lisaks sellele loovad nad õigusmenetluses seose aluskomisjoni ja arvamuskomisjonide vahel, tekitades segadust ning olles sisuliselt vastuolus.

ET

Pean nentima, et olen rivist välja löödud sellega, et täna õhtul, käimasolevas arutelus, ei kõnele me asjadest, mida peame praeguses menetlusreformis põhiprobleemideks. Esimene asi on segadus, mida tekitataks paratamatult aluskomisjonide ja arvamuskomisjonide vahel, sest kui aluskomisjon lükkab tagasi arvamuskomisjoni muudatusettepanekud, siis võib need muudatusettepanekud saata otse parlamendikotta, tekitades ilmselgelt äärmise õigusliku segaduse tekkimise ohu – selline olukord ilmnes juhtumisi REACHi küsimuses.

Ükski arvamuskomisjon ei ole tegelikult oma töö teostamises vaba, seda tänu segadusttekitavale ja täiesti vastuvõetamatule mehhanismile, mida esindab ühise hääletamise ja ühisraportööride omamise võimalus teemadel, mis on meie seadusandlikule võimule erilise tähtsusega.

Lõpetuseks, härra juhataja, on veel üks asjaolu, mis teeb meile väga muret. Üks sisereformi töörühmaga – mille töös osalesin – seoses ilmnevaid tulemeid, mida pidasime algselt positiivseks, oli ettepanek märkimisväärselt tugevdada petitsioonikomisjoni võimu ja rolli. Käesolevas reformis on aga petitsioonikomisjoni roll likvideeritud selles mõttes, et enam ei ole tal võimalik pöörduda otseselt koja poole, välja arvatud pärast ennekuulmatuid komplikatsioone ja võimalikke vastuolusid pädeva komisjoniga.

Kõigil neil põhjustel peab meie fraktsioon seda reformi mittetäielikuks ning meie hinnangul oleks parlamendi enamuse poolt selle vastuvõtmine viga.

Juhataja. – Proua Frassoni, tänan teid. Loomulikult on härra Corbettil õigus vastata, kuid ma ei saa jätta märkimata, et proua Frassoni kasutas punast kaarti sel ajal, kui ootas sinise kaardi järeleproovimise võimalust.

Hanne Dahl, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (*DA*) Härra juhataja, kodukord moodustab kogu demokraatlikult valitud täiskogu töö põhja. Selged reeglid tagavad võrdse kohtlemise igale poliitilises protsessis osalejale. Te ei saa teatud fraktsioonide, isikute või suhtumiste mõju avaldamise takistamiseks muuta nõudmisi. Te ei saa reegleid painutada üksnes seetõttu, et selliselt toimimine sobib teile.

Näiteks eelmisel nädalal arutas esimeeste konverents Bart Staesi raporti küsimuses hääletamisest möödahiilimist. Õnneks lükkas õigusteenistus selle tagasi. Hääletuse tulemus peab püsima. Sellest tulenevalt on ka minu fraktsioon võtnud päevakorda muudatusettepanekud, millega muuta kogu hääletamine elektrooniliseks. See võimaldaks meil vigu vältida, tagades samaaegselt kvoorumi. Ma kutsun parlamendiliikmeid üles nende muudatusettepanekute poolt hääletama.

Jo Leinen (PSE). – (*DE*) Härra juhataja, Euroopa Liidu reformimine on keerukas, kuid Euroopa Parlamendi reformimine on veelgi keerukam, nagu on ilmnenud väitluses kodukorra läbivaatamise ning meie parlamendi kaasliikme Richard Corbetti töö üle. Soovin tänada härra Corbetti tema poolt ilmutatud tõelise ja ülima pühendumuse eest sellele, et ühendada palju erinevaid huve ning tuua käesolev kodukorra läbivaatamine täiskogu ette. Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon toetab käesolevat raportit.

Me ootame Lissaboni lepingut, seejärel on parlamendil suuremad õiguslikud volitused ning peame valmistuma selleks, et asetada seadusloome meie töö keskmesse. Algatusraportid peavad asuma teisele kohale, seadusloome peab olema esmane.

Mis puudutab meie tööd üle maailma, siis meil tuleb oma töös olla vastupidavam. Parlamendi delegatsioonide reisid erinevatesse riikidesse, erinevatesse maailma osadesse peavad olema seotud parlamendi tehniliste komisjonidega. Kui delegatsioon käsitleb selliseid teemasid nagu kliimamuutused või sotsiaalkaitse, siis peavad olema kaasatud ka vastavate tehniliste komisjonide eksperdid.

Tervitan tõsiasja, et muudame oma väitlused paeluvamaks: tulevikus parandab dünaamikat punase kaardi asemel sinine kaart. See on suurepärane. Komisjonidevahelist koostööd testitakse katsetamisjärgus ühiskomisjonides, sest eelnev praktika on olnud mitterahuldav. Olgem ausad, nõuandekomisjonil puudub praktiliselt igasugune võimalus tegutseda. Selles mõttes on kahe komisjoni ühisistungite katsetamine uus püüe leiutada midagi paremat.

Käesolev reform on ülimalt oluline. Ühtlasi on hea, et teeme seda enne valimisi ning ei lükka seda edasi järgnevasse õigusloome perioodi. Soovin veel kord tänada härra Corbetti ja kõiki töös osalenuid.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Härra juhataja, vaatamata sellele, et härra Corbetti raport on suurepärane, peitub selles paraku üks tõsine viga. Meie eesmärk on pakkuda kõrgkvaliteetseid parlamentaarseid teenuseid. Seetõttu tuleb meil vältida vigu ning meil peab olema võimalus tekste täiustada.

Üksnes muudatusettepanek 8 artiklile 45 võimaldab meil 75 parlamendiliikme toetusel – mille saavutamine ei ole lihtne – võtta kojas päevakorda muudatusettepanekuid. Raportöör ja põhiseaduskomisjon on otsustanud selle menetluse tagasi lükata hirmust, et nad ujutatakse muudatusettepanekutega üle.

Meie ettepanekud on tehtud Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni ja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel, taotledes selle õiguse andmist kahele või kolmele poliitilisele fraktsioonile. Meil on pädevad koordinaatorid ja variraportöörid, kes järgivad õigusloome protsessi.

Põhiseaduskomisjoni muudatusettepaneku tagasilükkamine võrdub teksti täiustamisvõime eitamisega tavamenetluse raames, mis oleks tõsine viga.

Nils Lundgren (IND/DEM). - (SV) Tänan teid, härra juhataja. Küünik ütleb, et kahjurõõm on ainus tõeline rõõm. Kuigi isegi need meist, kes ei ole loomult küünikud, tunnistavad, et kahjurõõm on rõõmu vorm ning sellelaadset rõõmu ma just praegu tunnegi. Miks? Niisiis, hakkasime eelmisel aastal juuninimekirjas ja fraktsioonis Iseseisvus ja Demokraatia nõudma nimelist hääletust kõigil lõpphääletustel. Ma mäletan, kuidas president Hans-Gert Pöttering manitses ja pilkas meid ning väitis, et see läheks terve varanduse maksma. Nüüd teeb komisjon ettepaneku, et kõigi seadusettepanekute lõpphääletused toimuks nimelise hääletusena. Seda täie õigusega! Selleks, et saaks nõuda parlamendiliikmetelt poliitilist vastutust, peab valijatel olema võimalus kontrollida seda, kuidas nad hääletasid. Kuidas hääletas Daniel Hannan, Diana Wallis või Eva-Britt Svensson – kui nimetada mõned minu lemmik parlamendiliikmetest? Käesolev ettepanek on oluliseks sammuks demokraatliku protsessi suunas ning see tugevdab selles täiskogus hääletajate kontrolli jah-sõna andjate üle. Soovin tänada härra Corbetti selle eest ning juhatajat selle eest, et ta lasi mul kõneleda.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Härra juhataja, kujutage ette, mis tegelikult juhtuks, kui kvoorum rakenduks meie aruteludele. Täna on meist kohal vaid 11, kes osalevad arutelus äärmiselt olulises küsimuses, mis puudutab järgneva parlamendi koosseisu tegevust. Seetõttu arvan, et nende muudatuste aluseks olev põhimõte on vägagi küsitatava väärtusega.

Vaatamata härra Corbetti tehtud tööle on veelgi kahtlasema väärtusega põhiseaduskomisjonis tagasi lükatud muudatusettepanek, mis saadeti meile tagasi kahe täiskogu peamise fraktsiooni poolt selleks, et muuta – asjaoludel, mida me teame ning mis puudutavad konkreetseid isikuid – traditsioonilist kõikidele maailma parlamentidele ühist sätet, mille kohaselt juhib avaistungit vanim parlamendiliige.

See säte on iseäranis siduv ning soov seda muuta üksnes seetõttu, et järgmine vanim parlamendiliige ei pruugi meeldida suurematele fraktsioonidele, on ilmselgelt eriti salalik meede. Seetõttu võetakse sellega kokku parlamendi probleem. Peagi olen ma olnud parlamendi liige 20 aastat. Olen märganud, et kui vähemus kasutab mingit õigust, siis toimub alati kodukorra muutmine. Parem oleks kodukord tühistada ning seejärel lihtsalt tunnustada enamusfraktsioonide tahet.

Richard Corbett, *raportöör*. – Härra juhataja, soovin alustuseks tänada variraportööre, kes käsitlesid selle problemaatika detaile: József Szájer, Andrew Duff, Monica Frassoni ja Hanne Dahl. Ilma nende abi ja tööta ei oleks me suutnud seda tööd teostada.

Teiseks kinnitaksin seda, mida on juba eelnevalt mainitud. Käesolev raport oli tegelikult kaheks osaks jagatud. Olemas on ka teine raport, mida me ei ole veel täiskogule esitanud – see tuleb järgmises parlamendi koosseisus taas üle vaadata –, mis puudutab seda, kuidas kohandada meie menetluskorda selle jõustumisel Lissaboni lepinguga. Loomulikult vaatlesime seda ettevalmistusena, tundmata eelarvamusi ratifitseerimise suhtes, mis leiab loodetavasti aset homme Tšehhi senatis ning hiljem sel aastal Iirimaal, kuid me pöördume selle juurde tagasi aluslepingu ratifitseerimisel, mille eeltöö on juba tehtud.

Teiseks kinnitan, et tõepoolest on siin artikleid, mis on hiljutistes reformides taas üle vaadatud, mis tulenesid Dagmar Roth-Behrendti reformi töörühma esimesest raportist, millele juhtis juba eelnevalt tähelepanu härra Szájer. See puudutab algatusraportite küsimust, mille menetluskorda peavad paljud parlamendiliikmed hetkel liiga paindumatuks. Me oleme seda pisut paindlikumaks muutnud. Kõigepealt ei pea arutelu olema üksnes lühike raportööripoolne esitlus, millele järgneb komisjoni vastus ning sellega loetakse asi lõpetatuks. Sellistel puhkudel saab olema võimalik kuni 10-minutiline kohapealt sõnavõtmise aeg.

Teiseks, mis puudutab muudatusettepanekuid, siis need on praegu algatusraportite puhul keelatud. Selle asemel saavad fraktsioonid võtta päevakorda resolutsiooni alternatiivse ettepaneku. See õigus püsib, kuid lisaks sellele võimaldaksime muudatusettepanekuid siis, kui nende päevakorda võtmise poolt on täiskogu liikmetest üks kümnendik. Härra Wielowieyski, kes äsja lahkus, on seda punkti kritiseerinud, kuid hetkel puudub igasugune õigus algatusraporteid muuta. See võimaldab piiratud õigust.

Me ei soovi avada lüüsiväravaid ja saada sadu muudatusettepanekuid, milles kirjutatakse enam kui 700 parlamendiliikme poolt ümber pikad resolutsioonid, kuid teisalt tundsime tungivat vajadust piiratud muudatusõiguse järele, mis oli meie arust mõistlik kompromiss ning millega saavutataks vajalik tasakaal.

Teine moodus, kuidas eelmist aastatetagust reformi taas üle vaadata, on fraktsiooni ALDE esitatud muudatusettepanek uuestisõnastamise kohta. Pean seda ühtlasi tervitatavaks kohanduseks hetkel olemasolevale menetluskorrale.

Ühtlasi kinnitan, et palju värskeid ideid pärineb teistelt parlamendiliikmetelt. Mõningaid neist mainisin eelnevalt. Ma unustasin mainida agoraad puudutavat artiklit, mille loojateks on Costas Botopolous ja Gérard Onesta. Õigusloomega seotud raportite üle toimuva nimelise hääletuse kohta on esitatud ka muid mõtteid – rakendada seda mitte kõigil lõpphääletustel, kuid õigusloomega seotud raportite lõpphääletustel, mida ma arvatavasti varem ka mainisin.

Lõpetuseks kõnelen punktidest, milles ma ei ole osade parlamendiliikmetega ühel meelel. Härra Duff, mis puudutab määrust sellest, kui täiskogule esitatakse arvukalt muudatusettepanekuid ning president võib paluda komisjonil anda sellele hinnang: see ei ole raportit koostanud komisjonile tagasi saatmine. Komisjon toimib täiskogu istungitel üksnes muudatusettepanekute filtrina, niisiis ei tule meil kulutada mitmeid tunde hääletamisele, vaid üksnes neile muudatustele, millel on teatud toetusaste. See ei ole tagasisaatmine.

Teiseks ei nõustu ma proua Frassoni tõstatatud punktiga arvamuskomisjonidest, millel on õigus täiskogu istungitel muudatusettepanekuid päevakorda võtta. Mul isiklikult on tõsiseid kahtlusi selle suhtes, kas tegemist on ikka hea mõttega, kuid see tuli reformi töörühmalt, mille töös te osalesite. Selle kinnitas esimeeste konverents. Selles küsimuses valitses märkimisväärne konsensus ning seetõttu esitame selle täiskogule, kas siis heakskiitmiseks või siis tõepoolest tagasilükkamiseks. Eks näis, mida täiskogu homme otsustab.

Lõpetuseks, ma ei käsitle petitsioonikomisjoni küsimust, sest meil algab kohe selleteemaline arutelu ning ma pöördun siis selle punkti juurde tagasi. Ütlen vaid lõpetuseks, vastusena härra Gollnischile, et tal ei ole kahes küsimuses õigus. See ei ole sama muudatusettepanek, mis lükati komisjonis tagasi. See on teine ettepanek ning selles käsitletakse teemat erinevalt seisukohalt. Mul olid komisjonile esitatud muudatusettepanekute osas tõsised lisatingimused. Mul on hea meel toetada seda, mis on täiskogule esitatud.

Teiseks ei ole tema väide vanima parlamendiliikme avaistungil kasutamisest kõigis maailma parlamentides tõene. Seda esineb paljudes kohtades, kuid see ei ole sugugi ainus olemasolev süsteem ning meile kui Euroopa Parlamendile on üsnagi õiguspärane anda hinnang erinevatele olemasolevatele süsteemidele ning valida nendest meie asjaoludega sobivaim. Otsustamine jääb täiskogule.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval 6. mail 2009. aastal.

17. Kodukorra muutmine seoses petitsioonide menetlemisega (arutelu)

Juhataja. – Järgmisena käsitleme härra Onesta põhiseaduskomisjoni nimel esitatud raportit (A6-0027/2009) parlamendi kodukorras (2006/2209(REG)) petitsioonide menetlemise kohta.

Gérard Onesta, *raportöör*. – (*FR*) Härra juhataja, pärast sellist suurt torti nagu seda oli härra Corbetti raport, ei tea ma, kas tegemist on kirsiga tordil. Pigem näib see väikese koos kohviga saadava küpsisega arve esitamisel.

Ma kavatsen rääkida petitsioonidest. Oleme olnud minevikus tunnistajaks sellele, et kodukord oma praeguses olemuses on põhjustanud mitmeid probleeme, sest mõnikord on teatud artikleid keeruline tõlgendada või on need mõnikord viinud koguni poliitilise ummikseisuni ühe või teise teksti vastuvõetavuse seisukohalt. Seetõttu oleme püüdnud tegeleda korrastamise, selgitamise ja ühendamisega, mis ei muuda aga seda kuidagi revolutsiooniliseks.

Esmalt soovime paremini määratleda seda, kes on petitsiooni esitaja, sest praegu, saades pool tonni petitsioone, ei ole selge, kes on kontaktisik. Seetõttu palume petitsiooni esitajatel täpsustada, kes on nende juht, vastasel korral kasutame esimest nime, mis esimesel leheküljel leidub.

Me oleme kehtestanud õiguse petitsiooni toetamisest loobuda. Me ütleme kodanikele – võite petitsiooni sisse anda, kuid võite ka loobuda sellest õigusest ja paluda oma nime allakirjutanute nimekirjast kustutada.

Te teate, et parlament võib saada kirju vähemuskeeltes, näiteks galeegi, baski, katalaani keeles ja muudes liikmesriigis kasutatavates keeltes. Me oleme otsustanud seda õigust ka petitsioonidele laiendada. Kui meile saadetakse kirju teatud keeltes, mida juhatus on tunnustanud kodanikevahelise kirjaliku suhtluse keelena, siis saadame vastuse samas keeles.

Tegelik reform seisneb aga vastuvõetavuses. Seni on petitsioonikomisjoni liikmetel tulnud mõnikord kõvasti sõdida, leidmaks, kas teatud dokument on tõepoolest seotud Euroopa seadustega või mitte. Pealegi, alates sellest kui Euroopa seadused laienesid kõikidele valdkondadele, said inimesed sisse mööda kõrvalteid. Seetõttu oleme püüdnud asju lihtsustada, väljastades omalaadsed vastuvõetavuse meetmed.

Kui veerand petitsioonikomisjoni liikmetest peab teksti vastuvõetavaks, siis leitakse, et me ei saa piirata seda elutähtsat õigust, mis põhineb igal juhul põhiseadusel. Juhul kui tegemist on vastuvõetamatu avaldusega, püüame isegi soovitada võimalikke hüvitusvahendeid.

Asjad peavad olema alati läbipaistvad, kuna petitsiooni esitaja nimi ja petitsiooni sisu avaldatakse alati meie registrites, kuid kui on tarvis kaitsta privaatsust ja avalduse esitaja nõuab anonüümsust, siis saame seda talle võimaldada. Sama kehtib ka arutluskäigus konfidentsiaalsuse nõude kohta.

Loomulikult säilib petitsiooni esitaja õigus komisjoni juhataja äranägemise kohaselt sõna võtta.

Mis puudutab õigust võtta kasutusele järelmeetmeid, siis oleme seda teatud määral laiendanud – või pigem selgitanud –, kuna minevikus sai petitsioonikomisjon väljastada algatusraporti praktiliselt igal teemal. Me ei näe põhjust, miks peaks see komisjon omama teistest komisjonidest rohkem õigusi. Loomulikult säilib sellega see õigus, eeldusel, et esimeeste konverentsil sellele vastuväiteid ei esine.

Elektrooniline register säilitatakse. Vajadusel teostatakse visiite kohapeal teabe hankimiseks, faktide tõendamiseks või tõepoolest lahenduse leidmiseks. Tegemist on vahendava rolliga; see, mida oleme otsustanud kasutusele võtta, on mõnevõrra omanäoline ning kiituseks parlamendile.

Vajadusel palume abi komisjonilt, mis viibib täna õhtul siin kõrgeima taseme esindusega, et selgitada ühenduse seaduste rakendamist ja võimalik, et pakkuda meile teavet. Kogutud teabega varustatakse loomulikult komisjoni, nõukogu ja avalduse esitajat.

Kuidas on aga lood Lissaboni lepinguga, kas see tuleks ratifitseerida? Te saate teada, et selle aluslepinguga võimaldatakse uut tüüpi petitsiooni kõrvuti Euroopa Parlamendile esitatud petitsioonidega, mis on eksisteerinud juba pikka aega – nimelt Euroopa Komisjonile esitatud petitsioone, millel on vähemalt üks miljon allkirja.

Oleme lihtsalt otsustanud, et Lissaboni lepingu ratifitseerimise korral, kui sellega seotud küsimus miljoni inimese poolt komisjonile esitatuna eales petitsioonis tõstatatakse, siis meie parlamendis kontrolliksime, kas me käsitleme identset küsimust ning kas komisjonile esitatud petitsioon võiks meie tööd mõjutada, mille korral me lihtsalt teavitaks sellest petitsiooni esitajaid.

Niisiis, härra juhataja, daamid ja härrad, minu arust oleme olukorrast andnud enam-vähem vajaliku ülevaate. Seega ei ole tegemist mingi revolutsiooniga, pelgalt mõningate täpsustuste ja võimalike tekkida võivate ummikseisude vältimisega.

Richard Corbett, *fraktsiooni PSE nimel.* – Härra juhataja, minu fraktsioon teatab hea meelega oma toetusest härra Onestale, kes on teinud suurepärast tööd, ja tema raportile, millega ta tegeles juba mõne aja eest. On mõnevõrra veider, et esimeeste konverents venitas nii kaua käesoleva raporti lisamisega meie täiskogu istungi päevakorda.

Igatahes tõsiasi, et sellega oodati nii kaua ning see võeti päevakorda minu raportiga ühel ajal, tähendab seda, et meie kahte raportit ühendab üks mõnevõrra sarnane punkt, millele meie eelnevas arutluskäigus proua Frassoni ka vihjas. See on petitsioonikomisjoni ja kõnealuses küsimuses vastutava teemakomisjoni vaheline koostöö. Kõik nõustuvad, et neil mõlemal tuleb teha koostööd, kuid on üks argument, mida võib nimetada otsustavaks momendiks: kellele jääb mittenõustumise korral viimane sõna?

Mõlemaid pooli on võimalik mõista. Petitsioonikomisjoni liikmed tunnevad, et nad on saanud petitsioone, käsitlenud antud küsimust, neil võib olla toimunud arutelusid, toimunud külaskäike, mõnikord on nad avastanud ehk midagi väära õigusaktides, millega teemakomisjon on tegelenud ning neil on tunne, et nad on seda mõistnud ning viimane sõna peaks teemakomisjoni mittenõustumise korral jääma neile. Teisalt võib mõista teemat käsitlevat komisjoni. Miks tuleks äkki leida teine kõnealuses küsimuses vastutav komisjon üksnes seetõttu, et keegi saatis petitsiooni sellesse teise komisjoni? Mõlemaid pooli on võimalik mõista.

Olen mõlema osapoole lepitamiseks püüdnud öelda, et loomulikult tuleks teha tihedat koostööd ning päeva lõppedes peab petitsioonikomisjon kuulama ära ka teemakomisjoni seisukohad. Soovi korral võib see lahkneda teemakomisjoni vaadetest – neil on selleks õigus –, kuid sel juhul tuleb tasuda sellega, et teemakomisjonil on õigus täiskogu istungitel muudatusettepanekuid päevakorda võtta.

Minu arust on see mõistlik vahetuskaup. Ma ei mõista, miks proua Frassoni ütles ennist, et see hävitaks petitsioonikomisjoni. Tõepoolest ma ei mõista, kuidas ta sellise järelduseni jõudis. Loomulikult on minu fraktsiooni petitsioonikomisjoni liikmed mulle öelnud, et neil on selle kompromissi üle hea meel ning tegemist on toimiva kompromissiga. See on kompromiss. Olles selle argumendi suhtes ühes või teises suunas kallutatud äärmuslane, siis ei tekita see rõõmu, kuid minu arust on see toimiv kompromiss. See harmoneerub kenasti härra Onesta suurepärase raportiga ning minu arvates see pakett tervikuna toimib.

Jo Leinen (PSE). – (*DE*) Härra juhataja, härra Onesta sõnas, et tema raport ei ole revolutsiooniline, kuid sellegipoolest on tegemist olulise reformiga, mis parandab nii kodanike kui ka petitsioonikomisjoni õigusi. Petitsiooni esitamise õigus vastab kodanike õigustele ning sellesse tehakse mõningaid parandusi, mis õhutavad omakorda kodanikke küsimusi parlamendile esitama. Ühtlasi pean õigeks, et mis puudutab petitsiooni vastuvõetavust, siis ei peaks otsuse langetajaks olema komisjoni esimees. Kuigi ma ise olen ka komisjoni esimees, siis leian, et kui veerand liikmetest peab arutelu vajalikuks, siis tuleb see arutlusele võtta.

Ühtlasi soovin parandada midagi, mida härra Onesta lausus: "Euroopa kodanike algatus ei ole petitsioon, see on *aliud* (muu)". Tegelikult on see Euroopa rahva petitsioon, mis on teistsugune õigus. See ei ole adresseeritud parlamendile, vaid komisjonile ning me ei tohiks neid omavahel segi ajada. Kodanikuühiskonna esindajad on sellega loonud suure varamu.

See on arvatavasti viimane raport, mille härra Onesta siin parlamendis esitab. Soovin teda siiralt tänada tema töö eest, mis on mitmes osas olnud suurepärane, nii asepresidendi kui ka meie komisjoni liikmena. Ühtlasi tuleks mainida agoraad – parlamendi foorumit kodanikuühiskonnaga –, mis teeb ajalugu ning on tõepoolest oluline vahend. Seetõttu toetame härra Onesta raportit ning ma avaldan veel kord tänu konstruktiivse koostöö eest.

(Aplaus) <BRK>

Juhataja. – Ma parandaksin härra Leinenit – ta tunneb muret omandipoliitika üle, härra Onestast jääb aga maha mitmeid püsivaid töid, lisaks nendele, mis seonduvad poliitilise algatusega.

Costas Botopoulos (PSE). – (*FR*) Härra juhataja, daamid ja härrad, ka mina soovin tänada härra Onestat tema töö ja kohalolu eest parlamendis. Soovin tema viimase raporti kohta esitada mõningaid märkusi. Sarnaselt proua Frassonile olen veendunud, et õigus petitsiooni esitada on oluline õigus, kuid ma pean tunnistama, et petitsioonikomisjon on üsnagi veider komisjon, see on tähtis, huvitav, kuid veider. See minikohus, kus arutatakse kõike ja mitte midagi, on üsna oluline, kuid ka huvitav ja erinev sellest, mida meie teeme

Ma soovin naasta lühidalt kolme punkti juurde. Esiteks, vähemuskeeled. Olen sellega nõus, kuid ei tohiks avada ust parlamendis kasutatavatele mitte seadusjõulistele keeltele. Teiseks, vastuvõetavus. Olen sellega täiesti nõus ning on hea, et eesmärgiks on petitsioone pigem vastu võtta kui tagasi lükata. Viimaseks, soovin öelda, et nõustun meie esimehe härra Leineniga. Kodanikualgatuse õigusel ei ole tõepoolest midagi ühist petitsiooniõigusega, mis on demokraatlik, põhiseadusega kooskõlas olev õigus, mis puudutab parlamenti ning neid kahte ei tohiks omavahel segi ajada.

Lõpetuseks, võtsin sõna eelkõige seetõttu, et tänada härra Onestat tema töö eest.

Juhataja. – Ma vabandan auväärse parlamendiliikme ees, sest mulle tehti kohe märkus tema perekonnanime vale häälduse eest, mis on Botòpoulos, mitte Botopoùlos, vabandan veelkord.

Monica Frassoni (Verts/ALE).—(*IT*) Härra juhataja, daamid ja härrad, ka mina soovin härra Onestat Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel tänada. Juhtumisi olime mõlemad varem peol ning läheme varsti tagasi, et jätkata tänusõnade ja pidustustega.

Siinkohal soovin loomulikult öelda, et toetame käesolevat raportit, kuid tunneme ka, et algse komisjoni suhete teema jääb härra Corbetti reformis torkima ning siinkohal soovin ühtlasi öelda midagi härra Botopoulusele: asi ei ole selles, et petitsioonikomisjon on veider komisjon, sel komisjonil on vägagi kindel roll ning enamikul juhtudel on petitsioonid seotud ühenduse seaduste rakendamisega, need on seotud direktiivide ja seaduste, millel ei ole ilmselt alati väga selget seost algse komisjoniga, rikkumisega.

Läheksin veelgi kaugemale väites, et igaüks, kellel on pisutki tegemist petitsioonikomisjoni tööga, näeb, et sel on meie parlamendis omamoodi Tuhkatriinu roll. Nad näevad ka, et algne komisjon ei vasta petitsioonikomisjoni palvetele, seda ei saa üldse petitsioonikomisjoni ütlustele, tegevusele või ettepanekutele reageerimisega tülitada.

Ma kardan järgmist: kardan, et petitsioonikomisjon, mis ei ole alati, kuigi on sageli seotud ühenduse direktiivide rakendamisega, peab ootama mingil moel seadusloome eest vastutavate komisjonide luba, etendab seetõttu teistsugust rolli ning peab ühtlasi paluma esimeeste konverentsi luba, kui tegemist on lihtsa avalduse kontrollimise juhtumiga, millel, kordan, ei ole midagi pistmist parlamendikomisjonide õigusloome funktsiooniga.

Seetõttu väljendan oma muret härra Corbetti reformi ettepaneku petitsioonide küsimuse suhtes, isegi kui nõustun täiesti härra Onesta poolt öelduga, ja tänan teid, asepresident, veel kord aja suhtes paindlik olemast.

Juhataja. – Tegelikult oli see teist vapper, tulenevalt tõsiasjast, et see oli õhtu viimane kõne, kui mitte arvestada meie raportööri Gérard Onesta vastust, kelle kõnejärg on praegu kätte jõudnud.

Gérard Onesta, *raportöör.* – (FR) Härra juhataja, üritan vastata parlamendi kaasliikmete küsimustele. Härra Leinen, teil on täiesti õigus: tegemist oli keelevääratusega. Need menetlused on täiesti erinevad, mis puudutab komisjonile edasi kaebamist võimaliku tulevase aluslepingu sätete raames ning parlamendile edasi kaebamist petitsiooni menetluse korras.

Ometi, hüpoteetilisel juhul, kui need kaks kaebuse liiki – mis on toimimiskohalt ja formaadilt väga erinevad – peaks käsitlema sarnast küsimust, siis oleme otsustanud, et petitsiooni esitajaid tuleb teavitada, et veenduda, kas meie uurimise jätkamine on kohane või mitte. Me lihtsalt otsustasime selle stsenaariumi kohaselt kooskõlastatust parandada. Ma ütlen asju välja, kuid teil oli täielik õigus paluda mult keelelist selgitust.

Ma jätkan oma keelelisi selgitusi härra Botopoulose küsimusega. Ilmselt ei ole küsimus olemasoleva keeltepaabli täiendamises, mis on juba praegugi äärmiselt keerukas: vaadake kasvõi täna õhtul veel siin viibivate tõlkide arvu. On üsnagi selge, et parlamendi juhatus otsustab, kas petitsioonid ja kirjavahetus petitsiooni esitajatega toimub teistes liikmesriigis kasutatavates keeltes. Need keeled peavad olema siiski riigis tunnustatud ning riik peab esitama vastava palve. Sellised on asjaolud hetkel üksnes nelja keelega. Kui ma sooviksin homme kirjutada volapükis, väljamõeldud keeles, ei tunnustaks seda ilmselgelt ükski riik ega parlament ega vastaks ka juhatus selles keeles; seda kõike on selgelt täpsustatud.

Mis puudutab komisjonidevahelisi tüliküsimusi, millele härra Corbett meie tähelepanu juhtis, siis soovin rõhutada, et minu raportis väidetakse vastavalt artiklile 46 ja lisale VI, et petitsioonikomisjon võib paluda teise komisjoni arvamust teistelt "kõnealuses küsimuses pädevatelt" parlamendikomisjonidelt. Te ütlete, et sel juhul tekib ikka lahkheli. Me oleme pannud ametisse arbiitri, kuna petitsioonikomisjon ei saa väljastada algatusraporteid või seista vastu vastutava komisjoni algatusraportile, välja arvatud siis, kui esimeeste konverents seda võimaldab. Meil on esildise tegemise süsteem, nimelt esimeeste konverents, mis otsustab, kas samme peaks ette võtma petitsioonikomisjon või vastutav komisjon, juhul kui kumbki komisjon ei suuda kokkuleppele jõuda. Seetõttu oleme kehtestanud igaks juhuks ohutuse mõttes vastava sätte.

Härra juhataja, usun, et nende selgitustega võime siinkohal lõpetada. Ma olen oodanud peaaegu 20 aastat õigust kojas kuus minutit järjest kõneleda, kuid esineda sellise kuulajaskonna ees nagu teie oli tõeline nauding.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval 6. mail 2009. aastal.

18. Järgmise istungi päevakord (vt protokolli)

19. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.50)